

קמה אלומתי וגם ניצבה

בו יבוארו טעמי ושורשי המצוות
על פי תורת הקבלה

מאת: האדמו"ר מרחלין
כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

מחולק חינם

בהוצאת אוריאל יעוץ ופתרונות בע"מ
רחוב יפה רום 40, גילה, ירושלים ת"ו
ת.ד. 11688, טל': 02-6520002

www.rachlin.org.il

הערה: ספר זה הינו שכתוב, מילה במילה,
של שיעורים שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א ברחבי הארץ
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי

© כל הזכויות שמורות לאדמו"ר מרחלין
כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

תוכן עניינים :

4.....	הקדמה
5.....	מספר מושגי יסוד בתורת הקבלה
6.....	בעניין הפרצופים
8.....	סדר הלילה
8.....	זמן השינה
13.....	בעניין דרושי הלילה
17.....	המשך דרושי הלילה
20.....	סדר הבוקר
20.....	יפנה ויטול
24.....	ברכת אשר יצר
25.....	ברכת אלוקי נשמה
26.....	ברכת הנותן לשכוי בינה
27.....	ברכת הנותן ליעף כוח וברכת מלביש ערומים
31.....	מאה ברכות בכל יום
33.....	מטבע ברכה
35.....	פירושים על דרך עבודת הנפש
36.....	קדושת בית הכנסת
37.....	הציצית והטלית
39.....	הנחת תפילין
48.....	תפילת שחרית
51.....	עליית העולמות ועליית הנשמות
52.....	התפילה
54.....	בעניין כוונת התפילה
57.....	הלכה, חסידות, קבלה ועבודת נפש
59.....	סוגי הכוונות
60.....	בירור והעלאת הניצוצות
62.....	בירור והעלאת הניצוצות בזמננו
65.....	חידוש "טובים השניים מן האחד"
66.....	חידוש "טוב דבר בעתו"
69.....	נושאים נוספים
69.....	שמע ישראל

69הקדיש לעליית התפילה, שמירה מעושק ויניקה
71השבת - עליית העולמות
72ההבדלים בין שבת לחול
76החגים
79פסח וספירת העומר
83בית המקדש ועבודת הקורבנות
86עוד בעניין הקורבנות
87בעניין היחודים
90מאכלות טהורות וטמאות - זוהר
92כל יצור נברא עם שורש רוחני מיוחד לו על פי קוד קבלי
93בהמה וחיה
98העוף
100הארבה
101השם גורם

הערה:

השיעורים ניתנו לפי הסדר מקימת הבוקר ועד סדר הלילה, אך כדי להקל על הקורא, ערכנו את הספר לא לפי סדר השיעורים, אלא התחלנו בדרושי הלילה ואח"כ סדר היום וכל זאת כדי לא לפתוח במושגים המופשטים של הקבלה כבר בשורות הראשונות, וממילא טעמי המצוות של סדר היום מובנות יותר טוב כשלומדים קודם את דרושי הלילה, מפני שהיום ביהדות מתחיל עם צאת הכוכבים.

הקדמה

יתברך הבורא ויתעלה היוצר על החסד הגדול שעשה עמנו שזכינו לסיים את ספרנו זה העוסק בטעמי המצוות על פי תורת הקבלה והחסידות.

וקראנו לו: "קמה אלומתי וגם נצבה" וזאת מפני שעל ידי התפשטות טעמי המצוות עם ישראל יתחזק ויגיע לתיקונו השלם. וגם לרמוז רמזין קדישין על הגאולה ועל חלקו של יוסף הצדיק אשר אחיו חלקו עליו והוא התכוון לטובה, ועל מנת לחזק את קומת חסידות רחלין העוסקת בהפצת מעיינות פנימיות התורה בקרב כלל עם ישראל.

וזכינו שעדיין ישנם השואלים ומתעניינים באמונת ישראל ורוצים לדעת לעומק למה השם ית' ציווה מצוות ומשפטים וירד לפרטי פרטים עד מני ים, והאדם לא מבין בשכלו מה לו לבורא עולם ית' ולכל הדרישות הללו מבריותיו ובעיקר מעמו ישראל.

ידוע שעם ישראל זכה בתורה דווקא מפני תמימותו שאמר בהר סיני: "נעשה ונשמע". ולא דרש לדעת את טעמי המצוות!

מאיך ישנו ציווי: "דע את אלוקי אביך ועבדהו". דהיינו שעל האדם להתעניין מדוע הקב"ה ברא את העולם ומה הוא רוצה מבריותיו ומדוע ציווה לנו מצוות אלו ולא אחרות. ועל כך נשאל האדם בבית דין של מעלה כאשר נפטר מן העולם.

ולא עוד שמרוב הסתר הפנים שבדור, ובדור כזה שחייב להבין הכל בשכלו ואם לא קשה לו לקיים, יש מצווה גדולה ביותר להפיץ את טעמי המצוות שנודעו לנו על ידי חז"ל הקדושים אשר כל דבריהם אמת והכל על פי תורת הסוד - חכמת האמת חכמת הקבלה.

ואמנם כתוב שטעמי המצוות לא נודעו - וזאת על מנת שהיהודי יקיים את כולן ללא עוררין וללא חשבונות של שכר מצוה זו או אחרת.

מאיך ישנם טעמי מצוות שכן נודעו ונגלו על ידי האריז"ל זי"ע ומפי אליהו הנביא זי"ע ועל ידי קדושי ישראל זי"ע בכל הדורות.

ומוכן שהמצוות נתנו על ידי החכמה האלוקית ולכן לטעמיהן אין חקר!

ובודאי 70 פנים לתורה ומי יוכל להשיג אפילו קצהו!

אך מאיך - כל הלומד בכתבי האריז"ל - עיניו נפקחות ומבין את השיטה על פיה האריז"ל נותן טעם ושורש למצוות, וכיצד כל מצווה מתקנת דבר מה בעולמות העליונים, וכיצד כל עבירה פוגמת, ואין ספק שהדבר גורם לקידוש השם ית' וליראת שמים טהורה. והאדם הזוכה להבנה זאת לא במהרה יחטא!

ולכן בדור יתום זה שרוב נשמות ישראל עדיין עשוקות ורחוקות, יש צורך להשתמש בכתר המלך ולהאיר להן בתוך החושך על ידי פנימיות התורה על גווינה, ובדרך זאת יפתח להן פתח לתיקונו השלם.

לכן עזרתי עוז להיכנס לפנים מן המחיצה ולא מתוך גדלות או זכות אלא כעניי בפתח, לנסות בשכלי הדל להאיר לנשמות על ידי הסברים פשוטים שיוכלו להבין את דרך השם וללכת בה.

ולא עסקנו בכל המצוות ורק במקצת מפני שאין טעם לפרט יתר על המידה כאשר המטרה היא רק לפתוח פתח, ולא רציתי להכביד על הקורא כי אז מה הועלנו!?

ואני תפילה שגם תלמידי החכמים שבדור שטרם זכו לטעום מפנימיות התורה יפתח להם פתח בחיבור דל זה ודווקא מפני פשטותו ודלותו - לא יקשה על המתחיל להתעמק בו.

וכך תבוא הגאולה ברחמים במהרה.

דרך הלימוד: היות וזה לקט של שיעורים שהעברתי בעל פה - יתכן ודברי מובנים במקום אחד יותר מבמשנהו. וכי גם סמכתי על כך שהקורא יוכל ללמוד את מושגי היסוד בספרי הקודם: "רומח פינחס".

ולכן כאשר הקורא יתקל במושג לא ברור ימשיך הלאה ויקרא את כל הספר על הסדר, ויחזור לאחר מכן מההתחלה ואז בס"ד יבין היטב.

מספר מושגי יסוד בתורת הקבלה

על מנת להבין את טעמי המצוות יש צורך שהקורא ידע מספר מושגי יסוד בקבלה, לכן בחרתי להגדירם כאן בראש הספר למען ירוץ בו הקורא.

עולמות התיקון: ישנם ארבע עולמות תיקון: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה בראשי תיבות: אבי"ע. בי"ע מוציאים מהכח אל הפועל את התוכנית הקיימת באצילות.

אין להגשים מושגים קבליים, לכן אין להסביר בהם יתר על המידה.

פרצופים: ישנם חמש פרצופים: אריך, אבא, אמא, ז"א ונוק'. אריך הוא קוצו של האות י' של שם ההויה י-ה-ו-ה. אבא הוא אות י' עצמה שבשם ההויה. אמא היא האות ה' הראשונה שבשם ההויה.

ז"א הוא האות ו' שבשם ההויה. ונוק' היא האות ה' האחרונה שבשם ההויה.

כל פרצוף כולל עשר ספירות.

כל ספירה מתחלקת בעצמה לעשר ספירות קטנות יותר.

ספירה היא הארה מיוחדת שדרכה השם יתברך מנהיג את העולמות.

ספירה היא מידה וגם צינור שבו עובר השפע האלוקי, מהרוחני ועד הגשמי.

האילן הקדוש כולל שלושה קווים:

קו ימין כולל שלוש ספירות: חכמה, חסד, נצח.

קו שמאל כולל שלוש ספירות: בינה, גבורה, הוד.

קו אמצעי כולל שלוש ספירות: דעת, תפארת יסוד.

המלכות היא הספירה העשירית ואין לה מעצמה כלום.

כל קומה רוחנית מתחלקת לראש - תוך - סוף. ימין - שמאל וקו אמצעי. פנים ואחור. כלים ואורות.

היחס בין הבורא ית' לעולמות, פרצופים, ספירות:

אין לנו שום השגה מיהו בורא עולם. יש לנו השגה רק בהנהגתו מפני שהוא גילה זאת לנבראיו בתורה!

כפי שלמלך בשר ודם יש להבדיל, ממלכה עם שרים, פקידים, וכו' המוצאים את רצונו מהכוח אל הפועל להיטיב לנתינים שלו. כך העולמות, הפרצופים והספירות מהווים את ממלכת שמים דרכה הקב"ה מנהיג את האדם שהוא מטרת הבריאה.

לעומתו ית' שהוא הבורא - כל השאר נבראים בדרגות שונות.

סדר השתלשלות: ישנו סדר של השתלשלות - התהוות המציאות שלנו. זהו סדר הדרגתי על פי חוקים רוחניים קבועים על ידי ההשגחה העליונה על מנת להוציא מהכוח אל הפועל את מטרת הבריאה.

רצוי לקרוא את ספרי: "רומח פינחס", המסביר היטב את כל המושגים הללו. אך אין הכרח אלא אם כן הקורא יתקשה להבין את הספר הנוכחי.

בעניין הפרצופים

ועכשיו בעניין הפרצופים שלמדנו אצל האריז"ל שכל התפילות וכל החגים הכל תלוי במצב הפרצופים והקשרים ביניהם, עיקר המערכת של הפרצופים שקשורה לתפילה ולעניינים הרגילים של היום יום זה פרצוף ז"א ופרצוף נוק' והיחסים ביניהם. אבל כפי שידוע ז"א כולל בתוכו עוד כמה פרצופים, ואני אתאר את זה בקצרה כדי שאחר כך כשנפגוש את העניינים של התפילות וכן הלאה נדע לצייר בדמיוננו את הסדר הנכון, ז"א שהוא זעיר אנפין יש בו מהחזה ולמטה מלפניו את פרצוף יעקב, ומהחזה ולמעלה את פרצוף ישראל, מאחוריו מהחזה ולמעלה יש לו את לאה, מהחזה ולמטה יש לו את רחל.

בזמן התפילות השונות בהתאם לזמנים השונים, יש זיווגים שאנחנו קוראים לזה בלשון נקיה יחודים, בין הפרצופים הזכריים לבין הפרצופים הנקביים בין משפיע למקבל וככה השפע יורד לעולם בהתאם לזיווג שיש באותו זמן, והשם יתברך קבע מערכת שבמשך היום יש זמנים שהחסד שולט שזה בבוקר, ויש זמן שהדין שולט שזה משקיעה עד חצות, ויש זמן שהרחמים שולטים מחצות ועד הבוקר, ולכן התפילות השונות זה החלק שלנו בתור התעוררות מלמטה לעזור מצידנו ליחודים האלה להתבצע ושהעולם יתנהג כפי שצריך להתנהג והשפע ירד כפי שצריך לרדת וכמו שיש, להבדיל, במערכת הזו שנקראת העולם הזה, כן, מלכותא דארעא, כמו נימוסי המלכות שיש במדינה, שיש זמנים שהמלך יש לו זמן טוב מצב רוח טוב ויש זמן שיש לו מצב רוח רע ולא כדאי להתעסק איתו, כן, יש לו זמן שהוא נח זמן שהוא אוכל זמן שהוא מקבל קהל זמן שהוא גוזר גזירות, להבדיל, מבחינת דל השגתינו אז גם כן בשמים יש זמנים שמלך מלכי המלכים הוא משפיע דין, ומשפיע חסד ומשפיע רחמים ועוסק בדברים של ההנהגה, והוא גילה בתורה מתי הזמנים האלו ואיך עלינו להתנהג כאן כדי למצוא חן בעיניו ולעשות את התיקונים הנכונים שיעוררו את הבחינות הנכונות, ולא חס ושלוש לעשות להיפך, ולכן למשל בזמנים של דין אסור לעורר דינים, צריך לעורר רחמים, ובזמן של חסד, צריך, לעורר באמת חסד ואהבה וכן הלאה.

ולכן יש ציוויים שונים גם בעניין ימי חול וגם בשבת וגם בחגים, כל פעם יש ציוויים שונים שבאים לעזור לנו לעורר את המצב הנכון בהתאם למצב הנתון בשמים. יש מצב נתון שהוא קבוע, שיש שעות קבועות, ויש גם מצב נתון שתלוי בעבודת התחתונים, זאת אומרת יכול להיות גם זמן של חסד, אבל אם "מרגיזים" את מידת הדין רחמנא ליצלן, בעוונות, אז גם בזמן של חסד יכול להיות שחוטפים עונשים, אומנם יבואו ממותקים, כי זה זמן יותר של חסד, אבל מצד שני זה יכול להתערבב, ולכן ההתנהגות שלנו משפיעה ויכולה לגרום לחסד להתעורר, או חס ושלוש להפך.

למדנו בעניין הפרצופים, שיש כמה בחינות של יחוד בין הפרצופים, פנים בפנים, פנים באחור, אחור בפנים, אחור באחור, ויש זמנים שונים שהזיווגים האלה נעשים או מלא קומתם זאת אומרת שז"א ונוק' מלא קומתם, או מהחזה ולמעלה או מהחזה ולמטה, ויש כמה אפשרויות, או שיעקב עם רחל או שיעקב עם לאה וכן הלאה, כל מיני אפשרויות.

מה אומר כל הדבר הזה?! הדבר הזה קשה להסביר אותו במילים אבל כדי לשכך את האוזן כדי להבין משהו מן המשהו נאמר ככה, שאם זה מלא קומתם זו העוצמה והאיכות הכי גדולה של הזיווג, אבל אם זה מלא קומתם אחור באחור כמובן שהשפע היורד וההמתקה שיש מהזיווג הזה הרבה יותר נמוכה, מאשר עם זה פנים בפנים מלא קומתם שהרי זה השיא של האהבה והרחמים והחסד, מלא קומתם פנים בפנים. אם זה מלא קומתם אחור באחור אז כמובן שאחור באחור זה עניין של דין, ולמרות שמבחינת העוצמה והגדלות של הקומה זה בשיא של הגדלות, אבל היות שזה אחור באחור שזה הפך הגילוי פנים אז כמובן שהשפע יותר קטן ובצמצום גם מצד הדין יותר.

ולמשל שזה פנים בפנים מהחזה ולמעלה ברור שזה שונה מאשר אם זה היה מהחזה ולמטה, זאת אומרת כל התיאורים האלה הם באים לתת לנו איזה סדר גודל איזה שיעור של השפע ושל היחס בין המשפיע למקבל של הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל, האם יש גילוי פנים האם יש הסתר פנים כמה גילוי פנים יש באותו זמן, כמה הסתר פנים עד איפה יכול להגיע היחוד בין העליונים לתחתונים באותו זמן. ולכן יש את התיאור הזה של מהחזה ולמעלה מהחזה ולמטה וכן הלאה כדי למקם את האיכות של הזיווג וגם את סוג השפע שיורד וגם את היחס והקשר בין המשפיע למקבל באותו זמן, ובכל תפילה אם זה שחרית מנחה וערבית יש יחוד שונה ויש גם הכנות שונות ליחוד מהסוג הזה, או ליחוד מהסוג הזה.

כאשר צריכים את הזיווג היחוד המעולה שזה בשחרית דחול למשל, אז צריך שיהיה לזה הקדמות והכנות יותר, כולל ברכות השחר והקורבנות וכל מה שאומרים כן, פסוקי דזמרה שמע ישראל ואז בא היחוד הגדול בתפילת שמונה עשרה של שחרית.

ואילו במנחה שזה יחוד אחר פחות בגילוי פנים, ופחות חזק אין צורך בהכנה כל כך גדולה כמו בשחרית. כמובן שאם התחתונים אם עם ישראל באותו יום עושים תשובה ומעלים מים נוקבין זאת אומרת יש אצלם התעוררות ותיקון יותר גדול, למרות שהסדר גודל של הזיווג נקבע מראש הוא קבוע, בכל אופן הגילוי פנים והסוג של השפע שיכול לבוא הוא הרבה יותר גדול והוא משתנה בהתאם לעבודת התחתונים, שאחרת היינו אומרים שאין שכר ועונש והכל קבוע מראש זה מה שנקרא פאטליזם, דטרמניזם שזה השקפות שלא מהיהדות.

ואנחנו יודעים שהכל יכול להשתנות בין רגע אם אנחנו עושים תשובה מיד נגאלים, ולכן כשמיד נגאלים זאת אומרת יש גילוי פנים מידי למרות שיש סדר של היום יום, ולכן כל אחד צריך להשתדל בסדר של היום יום גם לכוון את עצמו לעניין הזה, אבל גם לעשות את התיקון כמה שיותר טוב כי יש ביכולת תיקון מעולה יותר לגרום בכל זאת לגילוי פנים גדול יותר, למרות שזה זמנים אולי קשים או של דין וכדומה.

סדר הלילה

זמן השינה

בכל מקרה סדר היום קשור לתיקון או לחוסר תיקון שיש גם בעם ישראל וגם בעולמות עליונים, כי זה תלוי בזה. ולכן הזמן שאדם צריך ללכת לישון על פי הקבלה זה שלוש שעות אחרי תפילת ערבית, כדי שעדיין יחזיק את המוחין בתוך ז"א מפני שהזמן שבן אדם ער זה זמן שיש לו את המוחין, כשהוא ישן כביכול הדעת שלו מסתלקת, המוחין שלו מסתלקים, וגם הנשמה שלו מסתלקת ועולה למעלה.

ולכן אם האדם ישן פה יש הסתלקות של המוחין שלו למעלה, וגם בז"א יש הסתלקות של המוחין, בעליה של המוחין שלו והנשמה של ז"א למעלה לאבא ואמא עילאים, ולכן אדם צריך לדעת, יהודי צריך לדעת שכל תנועה שהוא עושה כל דבר שהוא עושה בעולם הזה זה משפיע הן לטוב והן להיפך מטוב.

ולכן יש זמן שמתאים לנשמה שבן אדם ישן, צדיק הכי טוב שישיש שלוש שעות אחרי ערבית עד חצות, וזה הזמן הזה שהנשמות עולות למעלה ומתחדשות, יש להם התחדשות משמים והשם יתברך משתעשע בהם בגן עדן, ולומדים שמה תורה וכן הלאה.

בחצות הוא מחזיר את הנשמות בחזרה לגוף, ואז בחצות לילה צריך לקום ודוקא יש זמן של עבודת התחתונים פה בעולם הזה שזה ללמוד תורה, ולהגיד תיקון חצות וללמוד תורה עד הבוקר וזה עושה את התיקונים שצריך מחצות לילה ואילך.

ולמדנו באר"י שהיחוד באמת שיש בתפילת ערבית עד חצות זה של הבחינה הזו שנקראת לאה עם יעקב, שזה לא היחוד הכי חזק, כיוון שעקרת הבית היא רחל ובכל זאת הדבר הזה מתרחש, ובזמן שבן אדם מפקיד רוחו בידי הקדוש ברוך הוא, זאת אומרת שהוא הולך לישון שלוש שעות אחרי תפילת ערבית הנשמה שלו עולה למעלה ולומדת שם תורה. יש עוד תהליכים שקורים בענין הזה שז"א נכנס לתרדמה ואז הוא עולה לאבא ואמא וגורם שמה ליחוד אבא ואמא, והם נותנים לו מוחין, והמוחין האלה הם מספיקים להגיע אליו עד חצות לילה ואז הוא כבר במוחין מתאימים בחצות לילה.

בינתיים הנוק', כשהוא בתרדמה הנוק' מקבלת מוחין גם כן מהנה"י של אמא, ונגדלת ואז בחצות לילה הנוק' והז"א יכולים לקים יחוד מה שנקרא בלשון נקיה, אבל הכונה לזיווג ביניהם.

סוד השכינה שבגלות

ואז יש את הזמן שהתחתונים צריכים לקום לתיקון הזה שנקרא תיקון חצות, מפני שהיחוד הזה הוא עם לאה ולא עם רחל, ורחל היא עקרת הבית ורחל יורדת לעולם הבריאה במקום להיות במקומה באצילות, המלכות של הנוק' של האצילות, במקום להיות במקומה בגלל פגם התחתונים בגלל העוונות היא יורדת לעולם הבריאה.

ועולם הבריאה זה לא מקומה זה גלות ולכן היא צועקת לשם יתברך על בניה ועל עצמה, וגם השם יתברך צועק על זה, שכמו שכתוב בגמרא על זה שהוא גירש את בניו ואת אשתו את כנסת ישראל ושרף את היכלו וכן הלאה, ואז מההתעוררות שלו וההתעוררות שלה הדבר הזה גורם לגעגועים עד שבסופו של דבר כשקמים התחתונים ומתחילים לעשות את העבודה שלהם, זה מכין את היחוד שלו עם רחל, שזה קורא בתפילת שחרית.

לכן זה כל כך חשוב לקום גם לבכות על בית המקדש כדי להשתתף בצער של השכינה, השכינה זה המלכות של הנוק' של עולם האצילות שירדה לבריאה, ולהשתתף בצער השכינה, וגם כן ללמוד תורה כדי לגרום אחר כך לאפשרות הזו של התיקון והעלאה של רחל למקומה בתפילת שחרית, ועלית העולמות מחדש וכל מה שלמדנו בדרוש של הבוקר.

הזיווג של חצות זה בין יעקב ללאה, וזה נמשך עד שחרית. מזה אנחנו לומדים כלל גדול שכשבן אדם לא נמצא בתפקידו לא נמצא במקומו זה בחינת גלות, ועל גלות צריך לצעוק, כי הגלות פירושה שאדם לא במקומו, ולא בתפקידו, וזה עושה לו נזק, וזה עושה לעולם כולו נזק, זה עושה לאפשרות של הקדוש ברוך הוא להשפיע גם כן נזק.

ולכן תמיד העונש והחושך והכאב זה לא המטרה, לפעמים כשאנשים לומדים הרבה הלכה ומוסר חושבים שהמטרה זה להעניש את האדם על כל דבר, לא! השם יתברך רוצה להטיב רוצה לתת חסד ורחמים ואהבה, לצורך זה להטיב לנבראים נברא העולם, ורק מפני שאנחנו עושים שטויות אז אנחנו מקבלים עונש, והעונש הזה מר כי זה כל עונש זה בחינת הסתר פנים, זה בחינת ריחוק מהשם יתברך זה ניתוק וזה כאב.

ולכן כשאדם מרגיש שנפל ונחשך צריך להזדהות עם הכאב הזה שהוא מרגיש וצריך להתגעגע לחזור לשם יתברך, ועצם הגעגוע הזה והרצון להידיבק מחדש זה התיקון זה הפרט וזה התיקון של הכלל. ולכן אדם צריך לצעוק, כשהוא מרגיש שהוא בגלות הוא צריך לצעוק, ולא לוותר וכשהוא מרגיש שעם ישראל בגלות ולא נמצא בתפקיד שלו ובמעמד שלו וברמה האמיתית שלו, צריך לצעוק ולעשות כל מעשה לטובה, לכוון ולעשות מה שאדם יכול לעשות לטובה כדי שהשכינה תצא מהגלות כדי שתתיחד עם בעלה עם השם יתברך, כדי שהנשמות יצאו מהגלות, כדי שיהיה לכולם תיקון ויהיה חסד ויהיה גילוי פנים שזה מטרת הבריאה ולא ההסתרה פנים והריחוק.

העניין הזה שהמלכות של הנוק' דעולם האצילות יורדת בלילה לעולם הבריאה, או הענין הזה שנשמות ישראל הסתלקו מארץ ישראל לחוץ לארץ, ושהשפעה של השם יתברך סילק את ההשפעה שלו לרקיע השביעי, זה דברים חמורים מאוד.

זה מראה שהעולם היפך המצב המתקון שצריך להיות, וזה דבר שצריך להטריד כל אדם שיעשה כל מה שהוא יכול מבחינת סור מרע ועשה טוב, א' כדי לא להוסיף עוד עוון על פשע, וב' כדי ליחד מחדש את העולמות וליחד מחדש את האפשרות הזו של קשר ואהבה וגילוי פנים בין השם יתברך לנשמות, שזו מטרת הבריאה בבריאת כל העולמות.

ואדם לא יכול לשבת בשקט ולהתרגל למצב הזה של הגלות ולחשוב שהגלות זה המטרה ולא נורא נחיה, אכול ושתו כי מחר נמות, נעשה חיים מה שאפשר בגלות, בגלות הפרטית ובגלות הכללית כמו כל מיני יהודים שלפעמים מתרגלים לחיות בין האומות, ומתרגלים לחיות בהסתרה פנים, וחושבים שקיום תורה ומצוות זה איזה משהו ש.. איזה פולקלור לצאת ידי חובה, או אפילו אם הם מאמינים אז בסדר העיקר שומרים הלכה וגמרנו, לא בוער להם לתקן את השכינה, לא בוער להם להחזיר את הבריאה כולה למצב המתקון שלה שלצורך זה נברא העולם, לצורך שהשם יטיב לנבראים ולא לצורך זה שנתרגל להיות בגלות.

אם אנחנו הופכים את עבודת השם למצות אנשים מלומדה, או לפחות להיות בסדר לקיים את המצוות ואפילו בדקדוקיהם, אבל בלי אהבה ובלי געגועים לשם ובלי רצון לתקן עולם, את כל העולם תיקון שלם הדבר הזה זה היפך מוחלט לכונת הבריאה שהיתה שיהיה גילוי פנים, ותהיה אהבה ותהיה דבקות תמידית ונצחית בין הנשמות לשם יתברך, ואסור ליהודי להשלים עם המצב הזה אסור ליהודי להשלים עם החושך ולחשוב שזה הדבר המתקון, ושמה, העיקר אני יוצא ידי חובה, ויש לי גן עדן, ויש לי עולם הבא והכל בסדר.

היהדות היא לא בשביל עולם הבא, היהדות זה קודם כל עכשיו, לתקן עכשיו את העולם, להביא עכשיו את השכינה שתעלה למקומה, שעכשיו יהיה גילוי פנים. לא חייבים לתת לענין הזה להמשך "בכל צרתם לו צר", שהשם יתברך רוצה להשפיע הוא לא יכול להשפיע ואנחנו אומרים טוב, אז נצא ידי חובה נלמד תורה נשמור הלכות זהו גמרנו את שלנו עשינו, זה לא מטרת הבריאה וזה לא מה שהשם רוצה.

השם רוצה שאנחנו נתגעגע ונצעק אליו, וניחד את השכינה עמו בחזרה. ועל זה היהודי צריך למסור את נפשו, ולא על איזה להחזיק מעמד וזהו, אלא ממש בכל כוחותיו לגרום לתיקון הפגם, ולגרום לדבקות מחדש.

לצורך זה יש את התורה והמצוות, את התפילות, וכל התיקונים. וזה מה שאנחנו צריכים לעשות, ולא להשלים עם המצב כמו שהוא ולהגיד טוב, העיקר משהו אנחנו יכולים לקיים יופי ברוך השם זכינו, איזה יופי, לא! זה לא איזה יופי!, כי השם יתברך רוצה להשפיע הרבה יותר ממה שאנחנו מוכנים לעשות כדי שהוא ישפיע, כבר מרוב גלות וריחוק אנחנו התרגלנו למצב הזה ואסור להתרגל למצב הזה בשום אופן צריכים להתעורר ולהבין שהדבר הזה חמור, וזה לא המטרה, והעולם הזה כמו שהוא זה לא המטרה, וההסתר פנים והמצב הנמוך של עם ישראל זה לא המטרה, וזה גם לא רצון השם וגם להעניש את עם ישראל זה לא רצון השם, השם יתברך רוצה, שואג איפה הבנים! איפה השכינה! הוא רוצה שנחזור בתשובה ונחזור אליו וזה מה שצריך לעשות השם יעזור שנתעורר.

המצב הזה של הגלות שיש בלילה שהמלכות דנוק' דז"א של עולם האצילות יורדת לבריאה, קשה לתאר מה הדבר הזה גורם, כמה כאב הדבר הזה מביא, איזה חושך זה, איזה היפך תיקון איזו מכשלה, כמה שהדבר הזה צריך להטריד.

כמה שמצב של גלות זה דבר חמור, זה היפך הטבע, זה היפך המטרה, איזה צער יש איזה צער יש למלכות שצריכה לרדת לבריאה במקום להיות במקום שלה ולהתיחד עם בעלה.

כל העניין של שמירת טהרת המשפחה שהאישה מותרת שבועיים בחודש ושבועיים אסורה לבעל זה להמחיש, להמחיש לבני אדם בשר ודם חלק מהצער הזה של הניתוק בין קודשא בריך הוא ושכינתא, לפי הכלל "מבשרי אחזה אלוק" שאדם יחוש על בשרו מה זה שלא מתאפשר לו להשפיע, לו מתאפשר לו לחיות חיים של אהבה חיים של שלימות, אלא הוא חסר והוא היה רוצה להשתוקק ואסור לו להשתוקק אפילו אסור לו אפילו לחשוב, מפני הפגם, מפני הדינים, מפני הדמים.

ולכן גם כן בליל טבילה שבן אדם זוכה מחדש לשלמות שלו עם בת זוגתו, צריך לכוון בענין הזה שתיטרה המלכות מהדמים ותוכל להתיחד עם בעלה, ולכן זה החשיבות הגדולה של ליל טבילה, זה בענין הזה.

ואדם צריך לכוון בתוך הענין בקיום המצוה, כפי שהוא שמח ונהנה מהגילוי פנים ומהדבקות המחודשת עם בת זוגתו, שככה השם יתברך יוכל להתיחד מחדש עם כנסת ישראל ולהשפיע לה את השפע ואת האהבה ההדדית הזו, שזו מטרת הבריאה.

מטרת הבריאה זו אהבה אינסופית, מה שנקרא זיווג דלא פסיק, ולא מצב כזה של דינים ושל הסתר פנים ושל ניתוק ושל גלות, ולכן נשמה של יהודי שעוסקת כל היום בעבודה בחומר ובלבנים כל כך רחוקה מהתפקיד האמיתי שלה שזה להתענג על השם, צריכה לבכות ולצעוק ולא להשלים בשום אופן ולא, יהודים לא נולדו להיות מהנדסים, ולא נולדו להיות רואי חשבון, ולא אנשי היי-טק.

יהודים נולדו לעבוד את השם להיות "ממלכת כוהנים וגוי קדוש", וזה המטרה של הבריאה, וזה מה שיהודי צריך לשאוף. וגם אם נגזר עליו להיות בגלות ולעסוק בחומר ובלבנים אז משם יצעק לשם, ומשם ידבק בשם, אבל לא ישלים עם זה כאילו זה התפקיד שלו הוא בא לפה לישון לאכול

להביא ילדים להצליח באיזה מקצוע למלא את הגאווה והתאווה ושלוש על ישראל, זה לא התפקיד של היהודי, בשום אופן לא.

זה בקושי קיום הגוף חיצוניות דחיצוניות דחיצוניות, ולכן אם בן אדם לא זכה צריך לקבל על עצמו עול מלכות שמים ועול מצוות, ואז מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ, וזה אנחנו צריכים להבין מהצעקה של המלכות שירדה לעולם הבריאה, מהצעקה של ז"א שצועק איפה המלכות שלו? זה התעוררות מלמעלה לגעגועים לדבקות, התעוררות מלמטה מחדש.

וזה צריך להיות המוטו של החיים של היהודי, מתי יזכה לגרום לייחוד קודשא בריך הוא ושכינתא? מתי יזכה הוא וכל נשמות ישראל לצאת מהגלות? מתי נזכה שיתקיים בנו מטרת הבריאה? שנאפשר על ידי התיקון וההתעוררות שלנו שהשם יתברך יוכל להשפיע את השפע הטוב שהוא תכנן מלכתחילה להשפיע, וזה קידוש שם שמים, מפני שכשהבנים נעשים זה חילול השם, כיוון שבמקום שיתן ויקים את מטרת הבריאה שזה להיטיב לנבראיו נראה לכאורה להיפך חס ושלוש איפה ההטבה? ואז אנחנו צועקים איפה השם? במקום לשאול איפה אנחנו, אנחנו שואלים איפה השם.

כי כל הצרות שבאו לא באו מפני שהשם רוצה לתת עונשים והסתר פנים, זה מפני שהבנים עושים שטויות ולא מתקנים את מה שהם עושים, ולא מבינים אפילו מה שקורה. ולכן כמה שנרחיב בענין הזה של הגעגועים של היהודי לשם יתברך והגעגועים של השם יתברך ליהודי, והכאב והצער של הגלות כמה שלא נרחיב על זה, זה לא מספיק לא נצא ידי חובה, כי זו הנקודה שממנה צריך להתעורר לפעול בכל ענין בחיים, ברוחניות ובגשמיות.

עד שנזכה לגאולה השלימה, וזו הגאולה השלימה שנגיע מחדש לדבקות הזו הבלתי נפסקת עם השם יתברך, ולא נידבק ביצר לא הפרטי ולא הכללי, ולא נקבל שפע בצורה לא מתוקנת ולא נתפתה אחרי הפיתויים שהיצר ובת זוגתו מביאים לבן אדם להחטיא אותו ולהרחיק אותו ולטמא אותו, ועוד פעם להפיל אותו בגלות.

כמו שהיה יצר דעבודה זרה שהעבודה הזרה היתה מספקת תענוגות מדומים לבן אדם ולא יכלו לעמוד בהם מרוב תענוג שהיה להם מזה, עד שהשם עזר וביטל את היצר הזה. ויצר דעריות שיש היום שגם כן גורם לבן אדם כל מיני תענוגים מדומים, והמטרה שלו להרחיק את האדם מהדבקות שלו עם השם יתברך להרחיק את הדבקות של הקדוש ברוך הוא עם שכינתא.

ולכן אנחנו צריכים על זה למסור את נפשנו, וזה הסוד הגדול של שמירת הברית. שאדם לא מתפתה לכל מיני תענוגים פסולים, אלא בעזרת השם רק מקיים את הדברים על פי ההלכה כמו שצריך ורוצה להידבק בשם יתברך ושכל הבריאה תגיע לדרגה הנכונה שלה שהשם יתברך יוכל כראוי לו, להשפיע את האורות שלו בכלים מתוקנים, כי הוא לא יכול להשפיע את האורות שלו בכלים שאינם מתוקנים, כפי שאדם לא יכול להתיחד עם אשתו שהיא נידה, אלא היא צריכה להיטהר לבעלה.

ככה הנשמות צריכות להיטהר לשם יתברך אותה בחינה בדיוק. ולכן זה הסוד של מה שאנחנו קוראים לזה התבוננות ה"שיויתית", "שיויתית השם לנגדי תמיד" ולכן זה מופיע בהתחלה של השולחן ערוך, כי זה כל העניין ליחד י-ה ב-ו-ה ליחד את אותיות השם ולהתענג על השם, שכן אדם מחדש יתחבר לשם יתברך ויקבל את השפע רק מהשם יתברך, ואת העונג רק מהשם יתברך, וירצה את קירבתו של השם יתברך בלבד, ולא ירצה תחליפים של עבודה זרה או של כל מיני פיתויים של היצר.

לכן הדבר הזה חשוב ביותר, שהנשמות ירגישו שכל העונג שלהם וכל הדבקות שלהם זה להתיחד עם השם יתברך. זה מתחיל על ידי התבוננות באותיות, שזה מזכיר ליהודי את הימצאותו של השם יתברך זה מזכיר ליהודי את דרך ההנהגה של השם, זה מזכיר ליהודי שיש את העניין של

משפיע ומקבל ואנחנו צריכים להתייחד עמו וליחד את כל העולמות ביחד, ואת כל האפשרות הזו על מנת שהשם יוכל להשפיע את האור האלוקי.

וזה בא על ידי התעוררות שלנו, ולכן הציץ של הכהן הגדול שהיה שם חרוט שם ההויה השם המפורש היה מכפר, היה מכפר על כל הטעויות שהיו עושים בבית המקדש בעבודת הקורבנות, וכן הלאה. מפני שזה היה מעלה את שם השם למקום הנכון שלו, למקום המרכזי שלו, בכתר של האדם, במצח של האדם בפנים של האדם, שמה צריך להאיר שם השם, זה המקום שלו להאיר שם.

זה צריך להיות המוטו של החיים, "שיויתי השם לנגדי תמיד" זה צריך להיות המטרה של היהודי הדבקות בשם, ולגרום לדבקות של השכינה עם השם יתברך ושל כל הבריאה וכל העולמות כולם עם השם יתברך, ולכן הפתח לכל נשמה באשר היא זה העניין הזה של ה"שיויתי", כי משם אדם מתחיל להרגיש את העונג של הדבקות האלוקית מחדש, שבדרך כלל אדם מרגיש עונג רק בטבע ורק מהיצר וזה מתחיל להביא לו עונג ודבקות ומחשבה ורגש לשם יתברך.

וכפי שאדם מתמיד יותר ככה פותחים לו יותר וככה הוא ירגיש יותר אור, ויותר עונג, ותהיה יותר דבקות עמו וזה מטרת הבריאה להתענג על השם יתברך.

בעניין דרושי הלילה

אנחנו בשער הכוונות בעניין דרושי הלילה.

כל הסדר שקורה מזמן של אחרי ערבית שאדם הולך לישון, אחר כך חצות לילה ומחצות לילה עד עמוד השחר בבוקר מה קורה בעולמות העליונים, ומה שקורה באמת שמחצות לילה רחל נוק' דז"א יורדת היא כבר נתמעטה והפכה להיות נקודה שורשית אחת והיא יורדת לעולם הבריאה והיא נשארת שמה עד עלות השחר, וזה הגלות של רחל וזה גלות השכינה כמו שאמרנו וזה נעשה מפני שתי סיבות, מפני שלא גדלה מלא קומתה ורחל הלכה והתמעטה, ואז לא דוחקת עם הרגלים שלה את רחל והיא יורדת מעולם האצילות לעולם הבריאה, ואז לא מחצות לילה מתייחדת עם יעקב ורחל יורדת לעולם הבריאה וזה נעשה אם כן על פי האר"י, מפני שלא דחקה ברגליה את רחל למטה ומפני העוונות של ישראל, זה שתי הסיבות שהוא מביא.

וזה דבר מעניין מאוד לאה היא תמיד מעל רחל מהחזה ולמעלה מאחורי ז"א, ורחל היא מהחזה שלו ולמטה גם מאחוריו, וזה שתי הנוקבין של ז"א כמו שליעקב אבינו היו כמובן שתי נשים, ולא נקראת עלמא דאתכסיא ורחל נקראת עלמא דאתגליא, אבל כתוב שיעקב אהב את רחל, שעיקר בת זוגתו של יעקב היא רחל.

ננסה להבין קצת לעומק מה הדבר הזה בעזרת השם. איך זה מסתדר העניין הזה שלא גודלת ודוחקת את רחל לעולם הבריאה שזה מפני עונותיהם של ישראל, שהוא אומר שאלמלא עונותיהם של ישראל ז"א ונוק' זאת אומרת ז"א ורחל היו מלא קומתם יחוד שלא נפסק לעולם ורק מפני העונות זה מה שקורה, ומה זה העניין של עלמא דאתגליא ועלמא דאתכסיא? ומפני מה יעקב אבינו אהב את רחל? שלכאורה היה צריך לאהוב את לאה, שלא יותר עליונה מרחל, והצדיק שואף לשורש שלו שואף למעלה, אז מדוע הוא רוצה להידבק ברחל ולא בלאה?

לא ראיתי תשובות לשאלות האלה אבל אולי אפשר להקיש מהידוע כבר, בעניין של עונותיהם של ישראל הרי אמרו חז"ל שבזכות עונותיהם של ישראל זכינו לנבואה, מפני שישראל חטאו אז היה צריך להוכיח אותם וזה גרם בסוף מצד אחד להסתיר פנים מצד שני זה הביא גילוי פנים כי באו הנביאים והוכיחו ואמרו אותות ומופתים שיקרו וקרו ואז הדבר הזה מחזק את האמונה, שהנה באו נביאי אמת והזהירו ואמרו והוכיחו ובסוף כל מה שהם אמרו הכל מתקיים, אז זה מחזק את האמונה של ישראל, ולכן כתוב שיצר הטוב הוא טוב ויצר הרע הוא טוב מאוד, כי הרע בסופו של דבר למרות שהוא רוצה למרוד בשם ולשלוט במקום הקדושה בסוף הוא משמש לתיקון הקדושה, מפני שבזה שאנחנו נלחמים ברע ובזה שאנחנו סובלים מהרע אנחנו מתקנים והופכים להיות חסונים, מה שלא היה לפני חטא אדם הראשון שלא היה לו ניסיון ברע, היה תמים ואז הנחש יכל להפיל אותו.

אבל אחרי 6000 שנות תיקון הוא כבר לא תמים הוא כבר יכול להילחם והוא כבר בוחר בהבנה עמוקה בטוב וסולד מהרע אז בודאי שהדבר הזה עושה נחת רוח לשם יתברך מאוד מאוד, אפילו יותר מאשר אם אדם הראשון לא היה נופל מפני שאם הוא לא היה נופל לא היה מגיע קידוש השם עד כדי כך גדול שהרי קידוש שמו יתברך מתגדל בעולם כשהרחוקים חוזרים בתשובה, ואם אדם הראשון לא היה נופל לא היו נפרדות הנשמות ולא היינו יורדים לעולם החשך הזה ולא היה קידוש השם כל כך מפה למטה, וזו הייתה הסיבה שאדם הראשון כיוון בפעם הראשונה שאכל מעץ הדעת, הוא כיוון לשם שמים כדי שיהיה בחינה ש"אין מלך ללא עם" ו"ברוב עם הדרת מלך" שיהיו הרבה חסידים וצדיקים שיעבדו את השם במסירות נפש מתוך העולם הזה, גם מפני שכתוב שהתאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים, ואין תחתונים בגן עדן, תחתונים זה בעולם הזה הגשמי והחשוך ומפה נעבוד את השם.

ולכן יש בזה גם סוד שרצה האדם הראשון שתתקיים כוונת הבריאה, ואולי אם נגענו כבר בנקודה הזו זה יכול להסביר מדוע יעקוב אוהב את רחל מפני שרחל דווקא למטה מלאה, ורחל זה עלמא דאתגליא, ובעולם הזה דווקא מתוך החושך ניכר האור ודווקא מתוך הצמצום מושג האור ודווקא הגילוי פנים זה קידוש השם לא ההסתר פנים, שיש הסתר פנים אז הכל מוסתר אין בחינת גילוי כבוד השם, וכשיש גילוי פנים אז כולנו מתפעלים מזה וזה קידוש השם הכי גדול. מצד זה רחל, שכתוב ורגליה יורדות מוות שהיא יותר למטה ויותר קרובה לקליפה ולרע, כמו שבגוף האדם התאוות וכן הלאה זה מהטבור ולמטה ולא דווקא בראש או בתוך ושמה הרצון לקבל המשתוקק, דווקא שהאישה המקולקלת רגליה יורדות מוות אבל האישה המתוקנת בזכות נשים צדקניות נגאלנו ועתידיים להיגאל.

ולכן יש ברצון לקבל העצמי והמשתוקק יכולת לקלוקל והופכיות הצורה מהמאציל יתברך, אבל אם הופכים את הרצון לקבל על מנת להשפיע, דווקא את הרצון הגס לקבל על מנת להשפיע אין קידוש השם גדול מזה, ולכן אמרו שאדם צריך לחזור בתשובה בבחרותו שכוחותיו עמו שהיצר חזק אצלו ואז הוא נבחן שהוא מקריב את היצר ועוקד אותו על גבי המזבח לעשות נחת רוח לשם, ומה התועלת לעומת זה אם הוא חוזר שהוא כבר עייף וזקן וכל הגוף כואב לו ואין לו מזה שום עונג, אז הוא פתאום חוזר בתשובה, זה גם טוב שהוא חוזר בתשובה אבל זה לא כמו שהיה חוזר שהיה צעיר שהכל היה יכולת בידו לעשות שטויות וגבר על יצרו ולא עשה.

ולכן מצד זה יעקב אוהב את רחל, מפני שרחל למטה ויש לה רצון לקבל משתוקק והיא מתגברת על עצמה והיא עושה לשם שמים כמו שרחל אימנו ויתרה על יעקב אבינו בשביל לא לבייש את אחותה, שהיא גברה על היצר של הקנאה שזה התיקון של החטא של חוה שהייתה מקנאה שהיא עכשיו היא תמות אחרי שאכלה מעץ הדעת והאדם הראשון לא אכל ואז השם ייתן לו אישה במקומה, ולכן היא הלכה והפילה אותו ונתנה לו לאכול מפני הקנאה שלה על אישה שאולי השם ייתן לו לאדם הראשון במקומה ואז באה רחל ותיקנה את זה, כדי לא לבייש את אחותה התגברה על הקנאה שלה ונתנה לה את הסימנים ואז לאה יכלה להיות עם יעקב לפניה.

אם כן העניין הזה מסביר מדוע יעקב אוהב את רחל ומדוע רחל היא עקרת הבית, כי בה מתקיים עניין שהתאוה לו יתברך להיות לו זירה בתחתונים, ששמה יש מצד העליון אפשרות להגיע למקום הנמוך ביותר ולהאיר בו כי "חפץ חסד הוא" "ועולם חסד יבנה", ומצד התחתון שמה הוא יכול להתגבר כארי על להידבק בשם ולהפוך את הרצון לקבל המקולקל לרצון לקבל על מנת להשפיע, ולכן יעקב אוהב את רחל.

עכשיו העניין שלאה דוחקת את רחל לעומת העניין הזה שאומרים שרחל ירדה לבריאה מפני עונותיהם של ישראל, זה שלאה דוחקת את רחל יש בזה סודות עליונים ומי אנחנו שנגיד אותם ונבין אותם, אבל מובן שכשישראל חוטאים אז הצדק נעשה בסתר וכביכול בעולם הזה אין דין ואין דיין, זה אחד הדברים הקשים בהסתר פנים צדיק ורע לו רשע וטוב לו, לא רואים את הצדק האלוקי אז האנשים טועים זה ההסתר פנים זה התוצאה הכי גרועה של החטאים, שגורמים לכך שהשגחתו יתברך בהסתר ולא רואים את ההשגחה ולא מבינים את הצדק האלוקי וזה חילול השם הכי גדול רחמנא ליצלן.

יוצא אם כן שכשישראל חוטאים העולם מתנהל על ידי התכסות, זה עלמא דאתכסיא זה העניין הזה שלאה גודלת מלא קומתה, מפני שבזמן של הסתר פנים, אז מנהיגים את העולם בהסתר לא בגלוי, ואז בחינת עלמא דאתכסיא שזה לאה, היא גודלת מלא קומתה והיא מתייחדת עם ז"א עם יעקב, והיא מקבלת את ההנהגה והיא מקבלת את המוחין והיא מקבלת את השפע והיא מקבלת את העונג והיא השולטת, וממילא רחל יורדת לעולם הבריאה שהיא עלמא דאתגליא, והיא לא במקומה, והדבר הזה פוגם בודאי איך שהתחתונים מבינים את ההשגחה של השם יתברך בגלל שזה מצב של גלות וזה מצב שישראל לא על אדמתם רחמנא ליצלן וזה מצב שאין הדברים נעשים כתיקונם ואז זה גורם בלבול ואנדרלמוסיה והסתר פנים בעולם, אז מצד זה עלמא דאתגליא

נדחקת על ידי עלמא דאתכסיא זה לא דווקא מפני שלא היא כפויית טובה אחרי שרחל נותנת לה את הסימנים אז היא דוחקת אותה לעולם הבריאה.

וזה דומה גם לעניין של "לך רד כי שיחת עמך" שמפני שעם ישראל נפל בעניין של העגל ונדבק בערב רב, אז השם יתברך אמר למשה "לך רד" עכשיו תצטרך לרדת עוד יותר למטה כדי לעלות אותם, זו אותה הבחינה הזו שרחל יורדת לעולם הבריאה לעלות משמה את הניצוצות שנפלו בקליפה מפני עוונותיהם של ישראל, אז מצד ההנהגה זה גורם לגאולתה של עלמא דאתכסיא וירידתה של עלמא דאתגליא שהיא הופכת להיות נקודה אחת שורשית עוד בעולם האצילות, זאת אומרת אין שום גילוי, עד שהיא יורדת כבר בכלל מעולם האצילות לעולם הבריאה, זה לא אומר שלא דחקה אותה בכוונה, אבל לפעמים יש עניין שאדם עולה לגדולה ומזה עצם זה שהוא עולה לגדולה הוא דוחק את מי שהיה קודם, דוחק אותו, וזה לא בכוונה או מבחינת כפוי טובה וכן הלאה, אלא זה מעצם ההתגדלות שלו הוא מקטין את השני, וככה סידרו של עולם.

ולכן זה שלא גדלה זה גורם לרחל ירידה, לאו דווקא מפני שלא רוצה להוריד את רחל ממנה ולהוריד אותה לעולם הבריאה, וכמו שאמרנו שעוונותיהם של ישראל בסופו של דבר גורמים לגילוי יותר גדול, אז עכשיו רחל יורדת לעולם הבריאה וגם רחל מאירה איך שהוא בעולם הבריאה וגורמת להתעוררות ולתיקון שבזה שהשם יתברך הגלה את השכינה בין הבנים אז היא צועקת משם, היא מבחוץ והוא מבפנים והריחוק והופכיות הצורה גורם לגעגועים והגעגועים עצמם זה גורם לחשק להתייחד מחדש, וזה גם מזעזע את הבנים שהאמא גורשה בגללם, וגם הבנים יש להם להתעורר לחצות לילה לבכות על חורבן הבית, ויש להם ללמוד תורה עד הבוקר כדי לתקן ולעודד את רחל, ואז הבנים יחד עם האמא ביחד בהתעוררות שלהם גורמים לתיקון של רחל דווקא מתוך זה שהיא ירדה בבריאה שאם היא לא הייתה יורדת בבריאה אולי הם לא היו צועקים אולי הם לא היו מתגעגעים ואולי הם לא היו לומדים תורה כיוון שהם לא הרגישו שיש פגם, אז כשיש פגם ויש הסתלקות האור ויש ירידה של ההנהגה ויש התכסות של ההנהגה ויש ירידה לעולם הבריאה כל הדבר הזה בודאי מזעזע את הנשמות ומזעזע את העולמות וזה עצם העונש של הריחוק ושל הגלות גורם בסוף לנשמות להתעורר לעשות את התיקון.

אז עצם ההפרדה הזו והחושך והירידה גורם בסוף לעליה, אז הפגם גורם בסוף לתיקון יותר גדול ויותר עצמי, מפני שברגע שרחל ירדה לבריאה, ועכשיו זה תלוי בנו שאנחנו נעזור בתיקון השכינה, אנחנו משתתפים עכשיו בתיקון בעצמנו וזה בא לנו מבפנים וזה מראה בעליל שאנחנו בוחלים ביצר הרע ורוצים להידבק בשם יתברך ובתורתו וזה בא מהתעוררות אמיתית והשתוקקות של קדושה במקום השתוקקות לחטא עכשיו יש השתוקקות לתיקון השתוקקות אמיתית שגוברת על השתוקקות של החטא ואז אנחנו מבטלים את החטא מהשורש שלו והבגידה שבגדנו בקדוש ברוך הוא בגלל הפיתויים של היצר, עכשיו אנחנו זורקים את היצר ורוצים את הקדוש ברוך הוא יותר ממה שרצינו את העבירה.

יוצא קידוש השם יותר גדול מאשר לפני העבירה, לא שצריך לחפש עבירות אבל אם נפלנו אז צריך לקום ועל ידי הקימה הזו החטא הופך להיות זכות במקום שהופך להיות חוב, אז זה כמובן הימור קשה ואסור לעשות עבירה לשמה, ואם בן אדם נפל אז הוא נפל אז הוא צריך לקום, ובזה שהוא קם והופך את השתוקקות לשם לדבר האמיתי והחזק והמרכזי אצלו במקום השתוקקות ליצר ולטמטום שלו, זה קידוש השם הכי גדול וזה גם שהאדם מתחנך שכבר הרע לא יכול להשפיע עליו, זה תיקון הרבה יותר מאשר כשקודם הרע עוד לא השפיע עליו, הוא לא הכיר את הרע הוא לא טעם בו, וזה בסופו של דבר התיקון הגדול ביותר וקידוש שם שמים הגדול ביותר.

יוצא ש"כל מה שהשם יתברך עושה עושה לטובה", וגם כשהוא מרחיק זה על מנת שכן אדם יתעורר בחשק גדול להידבק בו בחזרה חזק, ולא על מנת שיתייאש ויריס ידיים ויתמסר ליצר. מובן שיש בזה סכנה כי כאשר בן אדם מתרחק יכול להימסר בידיים של היצר יותר ויותר, ויש את העניין הזה שהוא אמר שאכל מהעץ ועוד יאכל עוד, כן, זה יכול להביא אפילו עזות פנים ומרד

וכן הלאה, אבל כנראה שכשההנהגה הולכת בדרך הזו, שהולכת ומתכסה ומצד שני יש את העונש המר של הגלות בכל אופן באיזה שהוא שלב הנשמה שהיא כבר מגיע לקצה הקצה שאין לה שם כבר חיות ויש לה כבר הסתר גדול, וכבר התענוגות של הטבע ושל היצר כבר לא יכולים להחזיק אותה שזה מה שקורה בדור הזה, אז כבר היא מתגעגעת לאבא היא מתגעגעת לקדושה ואז למרות כל מה שהגיע עד איפה שהגיע למקום הכי נמוך משמה היא עולה והיא מעלה את כל הניצוצות של הקדושה ומתקנת את הבריאה ואת כל העולמות ומעלה את הכל לאצילות בסופו של דבר.

לכן זו ירידה לצורך עליה וזה לצורך התחתונים שבגלל שהם חטאו עכשיו מתאפשר להם גם לטעום את הטעם המר של החטא ושל החושך ושל הכאב והצער של גלות השכינה, אבל גם להיות שותפים לתיקון ולעליה על מנת לאפשר את הייחוד של הבוקר, שזה קורה בכל לילה, נכון, אבל הבוקר זה גם העניין של הגאולה, שזה הזמן הזה שאנחנו נמצאים בו, שזה כבר בחינת אילת השחר שהולכת ומאירה קמעה קמעה וזה כבר בודאי סוף הגלות ועכשיו עוד מעט אנחנו עושים את התיקונים האחרונים בטח בדור הזה בעזרת השם להביא את רחל פנים פנים עם ז"א ושיהיה להם זיווג דלא פסיק כמו שיש באבא ואמא.

העניין הזה שהזכרתי בעניין עלמא דאתגליא ועלמא דאתכסיא, בודאי שיש את העניין הזה חייב להיות מושרש בשני פרצופים שונים, כל מה שיש לצורך הבחירה חייב שיהיה מושרש באיזה שהוא מקום וכמו שיש גם כן באבא ואמא, אבא ואמא עילאים ומתחתם ישראל סבא ותבונה, ואבא ואמא עילאים יש להם יחוד דלא פסיק, זאת אומרת כל הזמן יש שמה גילוי פנים אהבה וקשר וזיווג והשפע עובר בלי הפסקה, כי אחרת העולם לא היה מתקיים.

וישראל סבא ותבונה שזה הפרצופים היותר נמוכים הם מתייחדים בהתאם למעשה התחתונים אז ככה זה חייב להיות גם כן בין ז"א ורחל ולא חייב שיהיה לו את העניין הזה של התגלות ושל התכסות כי זה תלוי הקשר של ה-ו' של שם ההויה עם ה-ה', של ז"א של זעיר אנפין עם הנוקבין שלו זה חייב להיות תלוי במעשה התחתונים ולכן חייב שיהיה את שתי הבחינות, ולכן לאה היא אחוריים של אמא שנפלו בזמן השבירה, אז היא במהותה יותר גבוהה אבל מצד שני היא יותר קרובה לשורש ולכן הניסיון שמה הוא פחות גדול ולכן השינוי צורה הוא פחות גדול ולכן הצדיק רוצה להשפיע כי "עולם חסד יבנה" ולכן הוא משתוקק לרחל, גם מבחינת ההשתוקקות שלה שהיא רצון לקבל משתוקק שאם הוא הופך להיות על מנת להשפיע זה התיקון הכי גדול, וגם מפני ש"חפץ חסד הוא" אומנם הוא רוצה להידבק בשורשו למעלה אבל על מנת להשפיע את ההשפעה שלו למטה, וזה העניין הזה ששאלנו בעזרת השם.

נדגיש עוד פעם שבשחרית רחל כבר מתקנת ועולה שוב פעם לעולם האצילות ומתיחדת עם ז"א, גם שמה יש עוד תיקונים לעבור, כשהיא עולה לעולם האצילות היא שוב פעם מתמעטת וצריכים לבנות אותה וכן הלאה, וזה כל הכוונות של סדר הבוקר ושל התפילה, אבל זה המטרה, כן, ולכן הגלות זה דבר זמני, הגלות והנפילה והחוסר תיקון זה דבר זמני והסוף זה תיקון וגילוי פנים.

כפי שהתחתונים עם ישראל צריכים לעשות את העבודה כדי לגרום לז"א ולנוק' שלו להתיחד, ככה אחרי שאנחנו עושים את עבודת השם הם עולים למעלה לאבא ואמא והם גורמים, כמו שאנחנו גרמנו להם יחוד, הם גורמים גם כן לישראל סבא ותבונה יחוד, והיחוד הזה עולה מעלה מעלה עד רום המעלות כמו שיש גבוה מעל גבוה שומר ככה התעוררות התחתונים עולה עד העליון וגורמת ליחוד של כל המדרגות ואחר כך להורדה של המ"ד-מים דכורין מלמעלה למטה עד סוף המדרגות, אז העבודה שלנו משפיעה בכל המדרגות.

המטרה שלנו כאן זה לא להסביר את כל שער הכוונות שאין לנו בו השגה כלל אלא להבין קצת משהו מן המשהו של העניין שנקרא טעמי המצוות, והיום הסברנו בעצם את סדר הלילה, מדוע צריך להגיד שמע ישראל על המיטה וללכת לישון לפני חצות ולמה צריך לקום חצות ולמה בהתחלה עושים תיקון חצות ואחר כך לומדים תורה עד הבוקר ואיך הדבר הזה משפיע בעולמות העליונים.

ניסינו להסביר את זה בפשטות וגם קצת ניסינו לתרץ כמה ענינים שראינו חשובים פה בהסברים של האר"י, אבל המטרה שלנו שוב, זה לא להפוך להיות בשלב זה יהודים מכוונים אלא להבין קצת מן הקצת של טעמי המצוות על פי פנימיות התורה.

מובן שהלכה למעשה כל יהודי יש לו סדר יום אחר, יש אנשים שחייבים לישון בלילה ולא יכולים לקום חצות, יש בן אדם שקם חצות ואחר כך הוא לא יוכל לישון ולא יוכל לתפקד ויש אנשים שיש להם בעיות של שלום בית בגלל שקמים חצות, מדובר כאן על מן מצב אידיאלי, שאם בן אדם זכה ויכול אז מובן שזה טוב מאוד, וזה גורם לכל מיני תיקונים ויש אנשים שיש להם תפקידים אחרים במשך היום במשך החיים והם בדרגה אחרת, אז יש מצוות שכל אחד חייב בהן, ויש מנהגים טובים וחשובים שלא כל אחד יכול לעמוד בהם, ולכן כל אחד צריך לעשות לפי מה שמצבו ודרגתו ולפי הדרכה שרבו מדריך אותו.

מה שהוא רצה פה לאמר זה להסביר את החשיבות של העניין הזה, שמי שיכול בודאי שזה תיקון גדול ורצוי, הנה אפילו דוד המלך עליו השלום שהיה מאוד עסוק, בכל זאת היה קם חצות לילה ושומר על הסדר אז זאת שאיפה שיהודי צריך לשאוף שיוכל לקום חצות לילה ויוכל ללמוד אבל גם הרב חיים ויטאל עצמו אומר כאן שאם אין לו אפשרות לעסוק כל הלילה בתורה אז שיעשה את התיקון חצות ויחזור לישון ויקום לפני עלות השחר וילמד תורה עד עלות השחר וגם זה לפי ההלכה לא נפסק ככה שחייבים לקום בעלות השחר, עובדה שיש זמן תפילה שאדם יוצא ידי חובה גם אם הוא לא קם ותיקין, יש בזה מדרגות.

מובן שלחיות על פי הכוונות של האר"י זה לא דבר פשוט כי אז הבן אדם צריך לכוון את כל חייו לפי הסדר הזה ואז כל התפילות שלו, צריך להיות הכל לפי הכוונות והכל צריך להיות מכוון והוא הופך בעצם להיות מקובל זה בפועל אדם שכל הזמן מכוון בתפילות שלו והכל בדיוק לפי הקבלה הוא פורש מהעולם הזה הוא לא יכול לעבוד ולפרנס ולחנך ושלום בית וכל מה שיהודי רגיל עושה לא יהיה לו קל.

יש בדור כמה אנשים שמכוונים וצריך שיהיה בהסכמת האישה וצריך שתהיה תשתית מתאימה לענין הזה וזה גם שיתאים לו לנפש שהוא יכול להחזיק מעמד, לא החכמה שהוא גם יכוון ואחר כך יהיה כל היום עצבני בגלל שהוא לא ישן בלילה ומי יודע איפה הוא יכול להיכשל, ולכן כל אדם צריך לדעת מה מצבו מה מתאים לו, למה הוא יכול לשאוף למה לא, והחסידות של הבעל שם טוב היא יותר עממית ויותר המונית ומתאימה לכל יהודי, והקבלה של האר"י היא יותר ליחיד סגולה שיכולים לעמוד בכל הדברים האלה וצריכים גם נפש מתאימה שתהיה מסוגלת להתמיד וגבורות שתוכל לעמוד, מצד שני גבורות שלא יהיו גבורות הרסניות, שאדם לא יהפוך להיות קפדן ואכזרי על סביבתו, וזה מאוד קשה במיוחד בדור כמו שלנו שהדור במצב קשה והחיים דורשים מהבן אדם המון ולא כל אחד צריך להיות האר"י ז"ל זה בודאי שלא, כל אחד צריך להיות מה שהוא, וזה איך אדם יודע מי הוא ומה הוא צריך להיות, זה אפשר למצוא בספרים שלנו איך לחפש את זה.

המשך דרושי הלילה

כן אנחנו פה בדרוש ד' בשער הכוונות בענין זה שרחל יורדת בחצות לילה לעולם הבריאה וזה גלות בשבילה ואז יש שני שלבים כשבן אדם קם בחצות, בחצות לילה, הוא צריך קודם כל לבכות על חורבן הבית ולעשות תיקון חצות ואחר כך אומר האר"י צריך ללמוד תורה עד עלות השחר, והענין הזה של לימוד תורה של הצדיקים מאחרי חצות לילה אחרי תיקון חצות ועד עלות השחר זה מתקן את הפגם וזה מתקן ובונה בחזרה את רחל, שרחל תוכל לעלות בתפילת שחרית להתיחד עם בעלה בעולם האצילות, זאת אומרת עם ז"א בעולם האצילות.

יוצא כאן אם כן משהו מאוד מענין, שמצד העליונים זאת אומרת מצד ז"א ובת זוגתו נוק' רחל יש פה צער שהיא יורדת לעולם הבריאה, מצד שני אומר האר"י שמקור מחצבתם של הנשמות זה

בכסא הכבוד וזה בעולם הבריאה, ולכן הצדיקים כשהם ישנים בלילה הם עולים עד שמה, הנשמות יוצאות מהם, והם עולים עד שמה, ושם הקדוש ברוך הוא משתעשע עימם, אבל זה בזמן שמרגע שהלכו לישון אחרי ערבית ג' שעות אחרי ערבית עד חצות לילה אז הקדוש ברוך הוא משתעשע עימם, אבל בחצות לילה הם כבר ערים הם עוסקים בתורה בעולם הזה, לא למעלה, ועל ידי זה שהם עוסקים בתורה גורמים לנחמה, מנחמים בעצם את רחל, שהרי רחל ירדה בגלל העוונות של עם ישראל והצדיקים באים לתקן את העוונות של עם ישראל ועל ידי הלימוד תורה שלהם עוזרים לרחל להתנחם ולהיבנות מחדש שהיא תוכל לעלות למעלה.

יוצא אם כן שבזמן הזה מבחינת העליונים מבחינת ז"א יש לו הפסד שבת זוגתו האמיתית יורדת למטה, כמו שאמרנו הענין הזה של "לך רד כי שיחת עמך" יש פה ירידה של העליון מפני פגם התחתון, ויש פירוד בין ה-ו' של שם ההויה ל-ה של שם ההויה בין ז"א לבין המלכות נוק' דז"א, מלכות רחל, והיא צריכה לרדת ונגרם להם צער, מצד שני הצדיקים שהם מתחילים ללמוד בחצות לילה אחרי שעושים תיקון חצות, הם זוכים בעצם להארה ולגילוי פנים מרחל, מפני שרחל משפיעה גם כן היא יורדת לעולם הבריאה וכפי ששמענו היא מגיעה עד העשיה וגם מלקטת את הניצוצות ועוזרת בתיקון של כל הקומה הזו, והצדיקים משתתפים איתה בתיקון.

אז זאת אומרת שמאיזה שהיא בחינה למרות שעוונותיהם של ישראל גרמו את ההפרדה הזו ולעליונים רע, לתחתונים בעצם טוב, מפני שרחל מתקרבת אליהם ומאירה בהם ועוזרת להם בתיקון ובהעלאת הניצוצות ולא רק זה אלא מתאפשר להם לתקן את מה שפגמו, מה שפגמו מה שעם ישראל פגם עכשיו מתאפשר לו לתקן, האם יש דבר יותר טוב מזה? ולכן יש מצד אחד צער לבחינת ז"א שבת זוגתו נטרפה וירדה לבריאה ובכלל היא מגיעה עד העשיה מצד זה שהוא מפסיד, אבל מצד שני "בכל צרתם לו צר" אז השם יתברך שרוצה תיקונם של ישראל למרות הצער שלו שהוא לא יכול להתיחד עם בת זוגתו ולהשפיע את השפע פנים בפנים, למרות שבת זוגתו הולכת לגלות היות שזה לטובת הבנים ולטובתה שלה עצמה בסופו של דבר כי היא משתתפת ככה בתיקון של העולם והעלאת הניצוצות.

יוצא שבודאי יש גם כן נקודה חיובית בענין הזה הנקודה של התיקון שלמרות שבהתחלה זה נגרם גלות וחושך הסוף שזה לטובה ואז הבנים יכולים כמובן לתקן ולעזור בתיקון רחל ולעלות אותה מחדש ואז יש להם זכות, ומובן שאם לבנים יש זכות אז ז"א בודאי מבסוט וזה עושה לו נחת רוח וזה מביא לתיקון ואחדות, אחדות שהשתתפו בה דווקא הבנים שלא היתה קודם עד שירדה רחל אליהם וזה מה שהזכרנו בשיעור אחר שהנבואה ניתנה וזכינו לנבואה דווקא מפני עוונותיהם של ישראל, שמפני עוונותיהם של ישראל בסופו של דבר ירדו הנביאים וירדה הנבואה וככה כל פעם הי' יורדת יותר עמוק בעקב, בכל דור ודור יש התפשטות של האור יותר למטה כי יש ירידת הדורות ויש פחות השגה לנשמות והנשמות במצב יותר קשה ויותר למטה בתוך אדם בליעל אבל זה הנפילה וזה הירידה, מצד שני גם האור נכנס יותר למטה, בכלים היותר תחתונים וזה התאווה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים עד שבסופו של דבר ההארה תגיע עד למקום הכי נמוך וזה הגאולה, שמה יהיה תיקון לכל הקומה. אז מצד אחד זה קושי וזה ריחוק ומצד שני ההארה הזו היא יורדת יותר ויותר וזה רצון השם יתברך הפנימי כי התאווה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים והוא רוצה להיטיב לנבראים ודווקא בתוך העולם החשוך, אז יוצא שאפילו מהפגמים של ישראל נעשים תיקונים והתפשטות האור.

כמו שכיוון אדם הראשון שעשה לשם שמים שאכל מעץ הדעת כי חשב שככה יתרבו הנשמות שיעבדו את השם במקום הנשמה היחידה שלו וזה קידוש שם שמים שהרחוקים מתקרבים, וככה על ידי הפגם שהוא פגם שעשה עבירה לשמה חשב שיגרום לקידוש שם שמיים, אסור לעשות עבירה לשמה, אבל זה היה הכוונה שלו ואחר כך כמובן בגלל שעשה את הפגם הזה הסטרא אחרא התגברה וגרמה לפגום יותר חזק והשם יעזור אבל עכשיו שזה כבר נעשה וכל מה שנעשה במשך ששת אלפים שנה נעשה, בסופו של דבר זה יהיה בעזרת השם לטובה שאפילו בריות נפסדות כמונו בדור כזה אחרון חשוך מתגברים בעזרת השם לעבוד את השם להידבק בו

ולעשות לו נחת רוח, ויש בזה בודאי קידוש שם שמים, עוד הזכרנו את הענין שאומר הרמח"ל שיש בחינת הנהגת היחוד ויש הנהגת שכר ועונש, הנהגת שכר ועונש זה ההנהגה הגלויה בעולם הזה, ויש את ההנהגה הנסתרת שזה הנהגת השלמות שזה הנהגה מאריך שהיא באה לתקן את הכל, גם כשאנחנו לא רואים את התוצאות, ולכן אנחנו רואים שעולם כמנהגו נוהג ויש הרבה פגמים והרבה דברים שצריכים תיקון אבל יש ענין שהוא מקולקל מבחוץ מתוקן מבפנים, ויש הרבה זכויות לעם ישראל שאנחנו כמובן אין לנו השגה בזה בכלל וגם לסטרא אחרא ברוך השם אין השגה, בשביל זה זה נעשה בצורה כזו.

ויש את השיתוף הזה בין הנהגת השלמות לבין הנהגה של שכר ועונש ההנהגה הנגלית, כמו שאפשר להגיד ענין של שיתוף של עלמא דאיתכסיא עם עלמא דאתגליא השיתוף שיש בין לאה לבין רחל בענין הזה, שמצד אחד רחל יורדת למטה לעזור בתיקון ולהעלות את הניצוצות מהקליפה ומצד שני לאה באותו זמן מתיחדת עם יעקב כדי להמשיך את השפע וכדי להמשיך את קיום העולמות, וזו מתקנת למטה וזו מתקנת למעלה, זה גלוי וזה נסתר ובסוף ההנהגות יביאו אותנו לשלמות המושלמת בעזרת השם, ובא לציון גואל.

סדר הבוקר

יפנה ויטול

המטרה שלנו זה לא דווקא להגיע למצב שאנחנו מכונים אלא קצת לבאר את טעמי המצוות על פי 'שער-הכוונות' שזה דבר חשוב מאוד בשביל הדור.

זה עמוד ו': "ונבאר תחילה דרך כללות עניין ב' הברכות הראשונות של יפנה ויטול ידיו וזה עניינם: דע כי שתי המעשים האלו הם בסוד תיקון עולם העשיה וזה עניינם יפנה ויעשה צרכיו, הכוונה בזה הוא: דע כי יש באדם העליון ב' בחינות שערות: אם שערות הראש ואם שערות דיקנא. והנה שערות הזקן דזעיר אנפין הם תקיפים ודינים קשים מאוד שהיותם משתלשלים ויורדים למטה נעשה מהם המותרות שהם סוד הקליפות. ואומנם שערות דיקנא דאריך אנפין הם רחמים יען כי הם לבנים ולכן הם כופים את הדינים, אבל בזעיר אנפין הם שערות הזקות מאוד יען כי הם שחורים והם דינים תקיפים. וזו הטעם כי בנוקבא דזעיר אנפין אין בה בחינת זקן לפי שדינים שבדיקנא הם חזקים מאוד ואם הנוקבא שהיא אחרונה שבכולם הסמוכה אל הקליפות הייתה לה זקן היה אל החיצונים אחיזה גדולה בה והיו הדינים מתרבים לאין קץ. והנה מסוף הדיקנא יצא ממותרות בחינת הקליפות, ומקום יציאת המותר הזה הוא נקב האחור העומד בין נצח והוד תרי ירכיים, בחינת החיצונים שבהם בסוף אדם דעשיה אשר שם סמוך לו הוא מקום הקליפות וזהו סוד יפנה. אבל שערות הראש אינם כל כך קשים ולכן הם נמצאים גם בראש הנוק' ועל כן אין נמשכים מותרות קליפה כמו אותם שבזקן. ואומנם יוצאים מהם מותרות דינים תקיפים מאוד אבל לא קליפות, ועיקר מוצאם הוא דרך היסוד אשר שם הוא המעבר הב' הדוחה מותרות המים דרך פנים ולא דרך אחר, ואלו הב' מיני מוצאות הם גדולים וקטנים אשר באדם העליון דעשיה.

והרי ביארנו עניין יפנה אדם בבוקר וכל זה הוא בעשיה כנזכר בזהר פרשת במדבר כי כנגד זה הוא תיקון סדר הקורבנות שאנו אומרים בתפילה, ונודע שהם בעשיה וגם זה יתבאר אצלנו לקמן היטב מאוד עיין שם".

הרי לפי ההלכה כשבן אדם קם ממיטתו בבוקר, אומר מודה אני לפניך וצריך ללכת להתפנות, בעניין הזה שהולך להתפנות זה דבר שמתקן את העולמות, שמוציא את היניקה של הקליפה ומכין את האדם פה בעולם הזה לתפילה, ובעולמות העליונים הוא מוציא את האחיזה של הקליפה מהעולמות. הדבר הזה הוא מסביר אותו פה שהמותרות כמו שאדם אוכל אוכל, וחלק מהאוכל הטוב נספג בדם ונשאר חלק מגוף האדם ובונה אותו. והמותר - זאת אומרת מה שמיותר, מה שלא שייך - האדם מוציא את זה בחוץ אם זה ב"קטנים" או ב"גדולים" זה נקרא מותרות. הדבר הזה משתלשל מהמותרות שבעולמות העליונים שגם שמה שיש בחינת מאכל כביכול שמחיה את הקומה ויש את המותרות שיוצאות וזה השתלשלות זה מזה.

בכלל, העניין של הכוונות, מה פתאום על ידי כוונות אפשר לעשות השפעות?

הכוונות - ככה השם יתברך קבע שכשיהודי עושה כוונות בזמן עשיית התפילות והמצוות, על ידי המחשבה שלו שהוא חושב את הכוונה הזו שצריך לכוון במחשבתו ובלבו הוא משפיע את ההשפעות שצריך להשפיע. ולכן בוודאי שזה תלוי מי המכוון. אם המכוון כשר - אז יש את ההשפעות וזה פועל את הפעולות. ואם המכוון לא כשר והוא סתם עושה כוונות - אז זה לא

משפיע שום דבר זה לא עושה שום דבר, לפעמים זה יכול גם להשפיע ההפך ולכן לא כל אחד ילך ויעסוק בכוונות ויכוון כל מיני דברים מפני שזה תלוי מי הבן אדם שעוסק בזה.

אבל אותנו מעניין לא הנקודה של מה לכוון, אלא מעניין אותנו טעמי המצוות שאדם יבין שכל מצוה שעושים אותה כאן, והוא לא מבין למה בן אדם קם מהמיטה צריך ללכת להתפנות, בבוקר אם הוא לא רוצה להתפנות? או מה פתאום זה הדבר הראשון שהוא צריך לעשות? אז להבין שכל זה, זה תיקון העולמות לפי הפנימיות, לפי הקבלה אז זו הנקודה שהוא אומר כאן. נחזור על זה: "ונבאר תחילה דרך כללות ענין ב' הברכות הראשונות שיפנה ויטול ידיו וזה ענינם: דע כי שתי המעשים האלו הם בסוד תיקון עולם העשיה".

יש לנו ארבע עולמות תיקון: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. וכשהיהודי מתעורר בבוקר וצריך להתחיל את הסדר יום שלו קודם כל יש סור מרע ואחר כך יש עשה טוב. סור מרע זה להתפנות להתנקות כן, שאדם צריך להתפנות להתנקות ולהכין את עצמו לתפילה והדבר הזה יש לו סודות על פי הקבלה שעל ידי המעשים שיהודי עושה בעולם הזה אז הוא משפיע את ההשפעות ומתקן את העולמות. עניין של יפנה זה לתקן את עולם העשיה זה מה שאומר פה הרב חיים ויטאל זצ"ל שעולם העשיה הוא הכי תחתון מעולמות התיקון. "וזה ענינם: דע כי שתי המעשים האלו הם בסוד תיקון עולם העשיה וזה ענינם יפנה ויעשה צרכיו הכונה בזה הוא דע כי יש באדם העליון ב' בחינות שערות אם שערות הראש ואם שערות דיקנא".

הרי כתוב שאדם נברא בצלם, אדם נברא בצלם ומה זה אומר? הרי אין לקדוש ברוך הוא בעולמות העליונים אין גוף ולא דמות הגוף ובכל זאת גוף האדם רומז לכל הסודות שבבריאה גוף האדם שהוא ראש תוך סוף רומז על הסודות שבבריאה. יש לו פנים ויש לו אחור, יש לו ימין שמאל קו אמצעי, אותו דבר ככה העולמות הרוחניים נבראו על ידי השם יתברך ומכונים בשמות האלו אף על פי שכמובן שאין שם שום דבר גשמי שאנחנו יכולים להבין אותו אבל יש את בחינת ראש, הראש זה ההנהגה, התוך זה המידות הסוף זה העשיה.

"הכונה בזה הוא דע כי יש באדם העליון ב' בחינות שערות אם שערות הראש ואם שערות הדיקנא", דיקנא זה זקן כמו שלאדם התחתון פה בעולם הזה יש לו שערות בראש ויש שערות בזקן, גם בעולמות למעלה יש את שתי השורשים של הבחינות האלה ומה זה הדבר הזה? "ב' בחינות שערות אם שערות הראש ואם שערות הדיקנא והנה שערות הזקן דזעיר אנפין הם תקיפים ודינים קשים".

יש בכל עולם חמש פרצופים אריך, אבא, אמא, זעיר אנפין, ונוקבא. אריך - קוצו של י', אבא - י', אמא - ה' ראשונה של שם ההוי"ה, ו' - זעיר אנפין, ה' אחרונה - נוקבא. אז יש לנו בכל עולם זעיר אנפין ונוקבא כמובן, אז הזעיר אנפין יש לו שערות גם בזקן וגם בראש ומה איתם? "והנה שערות הזקן דזעיר אנפין הם תקיפים ודינים קשים", אומר האריז"ל במקום אחר ששערות זה כמו צינורות דקים, זה דינים זה מצמצם את השפע. השערות זה דינים באופן כללי, אז הדינים של זעיר אנפין הם תקיפים וקשים. למה הם יותר תקיפים וקשים מהשערות הזקן של אריך? מפני שאריך הוא יותר קרוב לאין סוף מאשר זעיר אנפין ככל שיותר קרובים לאין סוף שמה יותר רחמים אין סופיים, חסד אין סופי וכן הלאה. ככל שמשתלשלת ההשפעה לתוך העולם כאן ויורדים במדרגות אז זה יותר דינים ויש יותר צמצומים, זה מה שהוא אומר: "והנה שערות הזקן דזעיר אנפין הם תקיפים ודינים קשים מאוד שהיותם משתלשלים ויורדים למטה נעשה מהם המותרות שהם סוד הקליפות".

מהזקן של זעיר אנפין נעשה הקליפות והמותרות. הרי ברור שהרע, הקליפות זה כוחות הרע. הרע חייב לבוא מהטוב. מי בורא את הכל? השם יתברך. השם יתברך הוא בורא את הטוב ובורא את

הרע והוא מאפשר את הבחירה, בשביל זה נברא הטוב והרע בוודאי שצריך להשתלשל מאיזה מקום - מישהו צריך לתת חיות לרע, אם לא הרע לא יכול להתקיים. אין שתי רשויות חס ושלו, הכל מהשם יתברך אבל מאיזה מקום בהנהגה העליונה יוצא העניין של הרע? הוא אומר כאן שהעניין של הקליפות יוצא מהזקן של זעיר אנפין שזעיר אנפין הוא יותר נמוך מאריך ולכן יש לו שמה יותר התעבות ויש שמה יותר דינים מאשר יותר קרוב לשורש.

בכלל כל העניין של העולמות והפרצופים והספירות זה הכל מילים שנתן לנו השם יתברך בתורה כדי לשער. לשער דרגות של דין חסד ורחמים, זה כמו שלהבדיל בדברים אחרים משתמשים בקילו או בסנטימטר או במטר, מידה מידות אז על ידי המידות האלה של שערות הזקן או שערות של הראש או שזה של זעיר אנפין או שזה של דיקנא של אריך שזה יותר גבוה מזעיר אנפין לפי זה אנחנו יודעים כמה דינים יש בזה, כמה רחמים יש בזה, כמה גילוי פנים יש בזה ומה יוצא. הטוב יוצא מהמובחר ומהעליון יותר, והרע יוצא מהתחתון. הוא אומר במקום אחר שאלוקים אחרים משתלשלים מהשם אלוקים השם אלוקים שהוא שם של דין בסופו של דבר על ידי צרופי אותיות של השם אלוקים בסוף יוצא אלוקים אחרים, ככה זה מובא.

ולכן תמיד הדבר הרע והחשוך בא מהארה יותר תחתונה מאשר ההארות הגדולות. וגם אצל האדם, איפה יש את העניין של המותרות? לא בראש לא בתוך, בסוף מהטבור ולמטה אם זה "גדולים" אם זה "קטנים" ולכן זה יוצא מהטבור ולמטה כי השורש גם כן יותר תחתון, כי השורש של גוף האדם הראש מושרש למעלה, והתוך מושרש בתוך, והסוף מושרש בסוף שלמעלה ולכן כל דבר מגיע בעולם הזה בגוף שלנו לפי השורש שלו למעלה. הנה הוא אומר פה: "והנה שערות הזקן דזעיר אנפין הם תקיפים ודינים קשים מאוד שבהיות משתלשלים ויורדים למטה נעשה מהם המותרות שהם סוד הקליפות ואומנם שערות דיקנא דאריך אנפין הם רחמים יען הם לבנים".

השערות של זעיר אנפין הם שחורים, והשחור זה יותר דינים מאשר לבן. לבן זה מלבין את החטאים לבן זה בחינת אריך בחינת רחמים גדולים, זאת אומרת שגם הצבעים פה הגשמיים יש להם שורש למעלה, כל דבר יש לו שורש למעלה והצבע הצורה המיקום וכו' בבריאה ובגוף האדם תלוי בשורש שלו למעלה. "ואמנם שערות דיקנא דאריך אנפין הם רחמים יען כי הם לבנים ולכן הם כופים את הדינים אבל בזעיר אנפין הם שערות חזקים מאוד יען כי הם שחורים והם דינים תקיפים וזהו הטעם כי בנוקבא דזעיר אנפין לא יש (הכונה אין) בה בחינת זקן לפי שדינים שבדיקנא הם חזקים מאוד ואם הנוקבא שהיא אחרונה שבכולם הסמוכה אל הקליפות היתה לה זקן היה אל החיצונים אחיזה גדולה בה והיה הדינים מתרבים לאין קץ". אם כן לנוקבא, לאישה - לנקבה אין זקן בפנים וזה בא בגלל השורש שלה, שאישה באה מהשורש של הנוקבא - של הפרצוף נוקבא למעלה. והנוקבא זה הפרצוף האחרון. אמרנו שיש אריך, אבא, אמא, זעיר אנפין, ונוקבא. ותמיד התחתון יותר נתון לאיום של יניקה מצד הרע והחיצונים יותר. מובן?

כמו שאדם יותר רוחני אז הוא יותר מובדל פחות גשמי, מה שיותר נמוך יותר גשמי יותר בשנוי צורה שמה יש יניקה יותר גדולה. ולכן השם ברא את האישה בלי זקן בפנים כדי שלא תהיה יניקה לחיצונים כי אם גם כן היה לה זקן אז היניקה והדינים היו מתגברים והרע היה מתגבר יותר מדי. כן, אומר פה הרב שהשערות שבראש הם פחות דינים תקיפים מהשערות שבזקן, ולכן גם לנשים בעולם הזה יש שערות על הראש מה שאין להם זקן. כי אם היה להם זקן היות שהם בחינת מלכות, והמלכות היא הספירה התחתונה שיש בה אחיזה לחיצונים אז היה נעשה מזה אחיזה חזקה מידי לרע. והשם יתברך שברא את כל סדר השתלשלות דייק בכמה דינים צריך להיות, ואיפה צריך להיות דינים, כי בלי דין אין בכלל עולם, כי בלי דינים אין כלים אין צמצום של האור אין השגה. אבל מצד שני אם יהיה יותר מידי דינים אז הרע מתגבר ויכול להחריב את הכל. ולכן הוא דייק במדויק איפה כן ואיפה לא.

מה שמשתלשל מהשערות של הראש זה גם כן מותרות אבל זה מותרות של מים, בחינת מים שזה לא ממש קליפות ולכן באדם התחתון פה בעולם הזה המותרות האלה זה יוצא מהיסוד ולא מאחור אלא מפנים וזה מה שנקרא "קטנים" בלשון חכמינו לעומת ה"גדולים" שזה באחור בגוף האדם. זה מה שאמר כאן, ולכן שאדם בבוקר קם והולך ומתפנה אז הוא, כמובן שלא בשירותים אלא לפני שהוא נכנס לשירותים וגם אחרי שהוא יוצא מהשירותים, צריך לכוון שעשה בזה תיקון לעולם העשיה.

זה לשונו עכשיו: "ואומנם ענין יטול אדם הוא באופן אחר כי כמו שיש שערות באדם העליון דעשיה שהם בחינת הדינים הקשים כנזכר גם מלבד זה יש באדם עצמו סוד חמש מיני גבורות שהם פה וחוטם וזרוע ויד ואצבעות כמבואר אצלנו באידרא נשא, והנה שערות הזקן הם סביב החוטם וסביב הפה וסביב הזרוע אומנם אלו ה-ה' מקומות הנזכרים הם נמשכים ומתפשטים עד סיום האצבעות משם יונקים החיצונים, כי כל גבורות האלו הם מתפשטים דרך הזרוע אל סיום האצבעות ולכן יש ה' אצבעות ביד ימין כנגד ה' אותיות מנצפ"ך שהם ה' גבורות הנזכרים אשר סיום התפשטותם הוא באצבעות. וכבר ידעת כי הם אותיות כפולות ולכן הם גם כן ה' גבורות אחרות ביד שמאל בחמש אצבעותיו השמאלית. אומנם כל זה הוא בז"א לפי ששם אפילו בחסד שלו יש סיגים כנודע כי גם מן הכסף יוצאים סיגים וכן במים שהם בחסד יש בהם עכירות ושמרים כנודע. וכן על דרך זה יש ברגלים ממש בה' אצבעותיו הימניים וה' והשמאליים, ולכן לא תמצא אבר שהתגלו בו מציאות כל העשר אלא בידיים וברגלים לפי ששם הוא סיום השתלשלות הדינים.

וזה הוא הטעם יטול ידיו בבוקר אף אם לא עשה צרכיו, וזה לסיבת כדי להעביר מהם הזוהמה כי כל זה הוא בסוד העשיה שם הוא סיום התפשטות הדינים והיא יציאת המותרות."

ועתה נבאר סדר נטילת ידיים של שחרית: הנה בתחילה יטול הכלי של המים בידו הימנית, ונותנו בידו השמאלית. ואח"כ שופך מים מידו השמאלית על ידו הימנית, ואח"כ ישפוך מים מידו הימנית על ידו השמאלית, הרי פעם אחת. וחוזר כסדר הזה פעם ב' וג'. באופן שתרחוץ כל יד ויד ג' פעמים, ולא תרחצם יחד ג' כל יד, אלא פעם אחת ביד זו, ופעם אחרת ביד הב' בסרוגין. כי ע"י כן רוח הטומאה הנקרא שיבת"א, בת מלך היא, ומקפדת ודולגת וקופצת עד שנעתקת לגמרי משם, ואם לאו איננה נעתקת, וכן נמצא בזוהר בכ"י. ועתה נבאר ברכת ענט"י (על נטילת ידים), הנה בברכה זו יש י"ג תיבות, והם כנגד י"ג מידות דאריך דעשיה וכמו שביארתי."

טוב, פה הוא מתחיל להסביר את העניין בפירוט. אם כן העניין של נטילת ידים של שחרית, זה כדי להעביר את רוח הטומאה וצריך לעשות את זה לסירוגין בגלל שרוח הטומאה גם כן מדלגת בין הידיים. אם לא עושים את זה לסירוגין לא מוציאים את רוח הטומאה, הוא הסביר את העניין של הדינים שנגמרים בידיים וברגליים של האדם שמה יש את הציפורניים האצבעות, וכמו שיש ה' גבורות מנצפ"ך, מנצפ"ך זה אותיות כפולות כן יש מ' ויש ס' סופית יש נ' ו-ן' סופית צ' ו-ץ' סופית פ' ו-ף' סופית כ' ו-ך' סופית - זה אותיות מנצפ"ך. ה' אותיות מנצפ"ך זה ה' גבורות. ולכן יש ה' אצבעות ימין ה' אצבעות שמאל בידיים וגם ברגליים. פה הוא לא מסביר אם כן למה לא נוטלים גם כן ברגליים. אבל במקדש כן היו נוטלים היו צריכים לעשות גם כן קידוש ידיים ורגליים, אבל כנראה שביום יום לא.

כך על ידי הדבר הזה מוציאים את רוח הטומאה ששורה על הידיים בלילה. והטומאה תמיד יונקת מהדינים, ולכן זה בידיים שזה שמה סיום הדינים שמשתלשלים מזעיר אנפין. הוא אומר גם הסביר שכלל שהגובה באילן הקדוש יורד אז האחיזה של הקליפות יותר חזקה כי בעולם האצילות כתוב: "לא יגורך רע" - כולו טוב, ובבריאה רובו טוב מיעוטו רע, ביצירה שווה, בעשיה

רובו רע ומיעוטו טוב. אז מאיפה שבא השורש משמה יש את הכמות של יניקה לפי מאיפה שהוא בא.

עוד הוא מוסיף פה בכוונות של הנטילת ידיים, שהמים הם באים להמתיק את הגבורות - כי המים זה חסד, החסד בא להמתיק את הגבורות שמתגלות באצבעות. ובאצבעות של הידיים זה התגלות של האור של המוחין דזעיר אנפין משתלשל ויוצא בידיים, וכדי שלא תהיה אחיזה לחיצונים אז נוטלים את הידיים עם מים שבאים להמתיק את העניין.

וצריך להגביה את הידיים והוא אומר גם כן שראשי תיבות של הברכה על נטילת ידיים זה עני" עניות, עניות זה באמת צמצום וחושך ומות וכו' ולכן על ידי זה שנוטלים את הידיים עם החסד מעלים את זה ומתקנים את זה. ולמה צריך לעלות את הידיים? על ידי העלאתם למעלה אינם נאחזים החיצונים בידיים לפי שאין יוצאים אז האורות משם ברגע שמעלים את הידיים.

יש פה עוד כמה עניינים אני לא רוצה להרחיב יותר מדי כי אחרת צריך ללמוד את כל שער הכוונות.

עוד אולי אפשר להוסיף שהעניין של הידיים, שבידיים האדם עושה את רוב המצוות את רוב הפעילות שלו גם נוגע במאכלים ואם הוא לא יוציא את רוח הטומאה אז הוא מעביר את זה למאכלים וכן הלאה. ובידיים אדם נותן ומקבל זה עניין של רצון לקבל ורצון להשפיע. כל הדברים שהוא צריך להעביר בעולם העשיה הוא עושה את זה באמצעות הידיים. ולכן כשאדם מתעורר ושורה על הידיים רוח טומאה, כשהוא מעביר את זה על ידי נטילת ידיים כמו שביארנו קודם, אז הוא מכשיר את הידיים שלו לעבודת השם בעניין הזה של תיקון הרצון לקבל ורצון להשפיע וכל העשיה שלו בעולם ובעזרת השם זו התחלה של היום והכל כך הוא יעשה בקדושה ובטהרה.

עוד צריך להוסיף שיש עניין כשמעלים את הידיים בזמן שמברכים על נטילת ידיים ואז האורות שהיו צריכים לצאת, האורות של זעיר אנפין שהיו צריכים לצאת דרך הציפורניים לא יוצאים ואז נפסקת היניקה שאם אין אורות אז איזה אורות יינק הסיטרא אחרא? וגם כן המים, המים זה חסד הם ממתיקים את הגבורות שיש באצבעות אמרנו שיש חמש גבורות בכל יד.

ברכת אשר יצר

טוב יש פה את הטעם את ההסבר לברכת אשר יצר שאדם צריך לברך אשר יצר את האדם בחכמה אחרי שהוא עושה את צרכיו בבוקר, בעניין הזה שאנחנו אומרים "וברא בו נקבים נקבים חלולים חלולים גלוי וידוע לפני כסא כבודך שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם אי אפשר ולהתקיים ולעמוד לפניך אפילו שעה אחת". אז זה העניין הזה שאם יפתח יותר מדי ההשפעה מלמעלה למטה של הרחמים ושל החסדים אז מתבטל השגת האור, מתבטל ההשגה, ומתבטל העולם הזה. העולם הזה הרי נברא, כל העולמות נבראו על ידי צמצום הסתלקות האור זה בחינת גבורה שמצמצם, אז אם יהיה יותר מדי גילוי אז אין כבר בחירה. אז בשביל מה צריך את העולם? בשביל מה צריך את האדם? זה הכל מתבטל. ולעתיד לבוא שיתגלה השם יתברך נגמרת הבחירה, מה אם אדם רואה בהשגה הרוחנית שלו את השם יתברך או אפילו את ההנהגה האלוקית מה הוא יכול לעשות הפוך? אז נגמר לו כבר הבחירה.

אז זה אם יפתחו המאורות יותר מדי יושפעו ואז מתבטלת הבחירה "ואם יסתם אחד מהם" אם יש יותר מדי דין והשפע לא עובר והגילוי בכלל בהסתר גדול מאוד יותר מדי כביכול רחמנא ליצלן אין דין ואין דיין ואין קיום, גם אם השם יתברך מסלק את ההשפעה שלו אפילו אלפית השניה לא מתקיימים. ולכן הברכה הזו באה להסדיר את העניין הזה בין כמות הדין וכמות החסד והרחמים בין ההסתר לבין הגילוי שאדם צריך בשביל שיוכל להתקיים.

ובכל זאת קשה בעיני, שמה זה קשור העניין של חסד ודין והתפשטות השפע והגילוי לברכה אשר יצר? שבכל זאת אנחנו יודעים הרי שמה שאדם עושה הצרכים שלו ה"גדולים והקטנים" זה מה

זה קשור לשפע האלוקי זה הפך זה מותרות שיוצאים אז אם כן מה זה קשור? זה קשור שזה המידה, שאדם מברך הוא מברך על המידה של המותרות באוכל שהולך לקליפות. הרי הצרכים של האדם זה אוכל שהולך לקליפות ויש צורך לעולם בקליפות צריך לתת להם אוכל כי אם אין קליפות אם אין רע אין בחירה בין טוב לרע וזה מסתדר עם העניין של הגילוי וההסתר, ולכן כל פעם שאדם עושה צרכיו הוא בעצם מאכיל את הרע, הרע אוכל מזה זה הסדר שהשם יתברך נתן בעולמות כדי שיהיה קיום לקליפות. וזה העניין שמקיים אם כן את כמות הדין והרחמים כי אם הקליפות אוכלות יש להם קיום, יש להם קיום, הרע מתקיים. אם יש רע יש הסתר פנים ויש בחירה עכשיו זה מובן.

דבר שני מבחינת עבודת הנפש שאדם שטוב לו הוא מבסוט הוא רוצה יותר טוב שיהיה לו יותר טוב, כל הזמן אנחנו רוצים שיהיה לנו כף שיהיה לנו קל שיהיה לנו גילוי שיהיה לנו חיות שיהיה לנו פרנסה שיהיה לנו שיהיה לנו... וכשבן אדם רע לו קשה לו הוא לא יכול לסבול את זה, ואנחנו מחויבים על פי התורה לברך על הרע כפי שמברכים על הטובה ולהגיד שכל מה שהשם עושה עושה לטובה, גם מה שקשה לנו וכואב לנו, וזה העניין הזה שאם יסתם אחד מהם או יפתח אחד מהם אי אפשר להתקיים אפילו שעה אחת, צריך שיהיה הפרופורציה הנכונה בין מה שטוב לנו בין מה שרע לנו כי הרע זה דין, ודין הוא גם צורך קיום העולם, כמו שהחסד והשפע והחיים והטוב זה צורך קיום העולם, גם הצמצום של השפע שזה הקשיים שאין לאדם בריאות לא עלינו, אין לו פרנסה, אין לו זה אין לו מה שהוא רוצה בגשמיות וברוחניות זה דין, אבל הדין הזה גם כן חשוב וגם צריך לברך עליו כי גם הוא לטובה.

כי בסך הכל כל מה שהשם עשה בעולם הזה זה להיטיב לנבראיו, וכדי שיוכל להיטיב צריך שיהיו נבראים וכדי שיתגלו שמותיו של ההנהגה שלו יתברך שהוא חנון ורחום צריך בריות שיסבלו ושאפשר לרחם עליהם, שהשם יתברך יכול לעשות להם לפנים משורת הדין ולהמתיק את הדינים וכן הלאה. ולכן כל מה שעשה זה מושלם, העולם הזה הוא לא עולם חסר העולם הזה הוא עולם מושלם עם כל הקשיים שיש בו ועם כל החושך שיש בו זה הכל מחושב לתכלית עבודתו של האדם.

ויש פה תוספת גם של אחד התלמידים שאומר שכשאדם מברך אשר יצר הוא מברך את השם על זה שמתאפשר לו להתנקות מהקליפה, שהקליפות יוצאות ממנו והוא מיטהר מזה, יפה מאוד. ועוד הוסיפו פה שתפקיד האדם בעולם זה לברר טוב מרע ורע מטוב זה הבירור וזה אדם עושה באופן רוחני בבחירה שלו ובאופן פיזי הגוף עושה את זה בין מה שטוב וזה הולך לדם, ומה שלא טוב זה הולך למותרות ולכן מברכים את השם אשר יצר וגם "רופא כל בשר ומפליא לעשות". בעניין הברכה 'אשר יצר' שכתוב: "רופא כל בשר ומפליא לעשות" ומפליא זה עולמות העליונים, ולעשות זה עשיה. ובאמת השפע יורד מלמעלה למטה עובר את הבירור של האדם בין טוב לרע בין עיקר לבין מותרות ואז כשאדם מתפנה זה סוף הירידה מהמפליא עד לעשות עד סוף העשיה ונגמר הבירור.

ברכת אלוקי נשמה

אנחנו פה מפרשים קצת את הברכה: "אלוקי, נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראת אתה יצרת אתה נפחת בי ואתה משמרה בקרבי ואתה עתיד ליטלה ממני ולהחזירה בי לעתיד לבוא כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך השם אלוקי ואלוקי אבותי ריבון כל המעשים אדון כל הנשמות ברוך אתה השם המחזיר נשמות לפגרים מתים" ופה מביא האר"י ז"ל את ההסבר על הברכה הזו על הנוסח וכך הוא אומר: "ברכת אלוקי נשמה שנתת בי ברכה זו סמוכה לחברתה והבן, לפי שהיא כנגד אמא דעשיה המחוברת תדיר עם אבא".

זה הנה, אעפ"י שלא כל אדם זוכה לחלק הנקרא נשמה, עכ"ז הנה יש לו חלק בנשמת אדם הראשון, שהיה כולל כל הנבראים, אעפ"י שהאדם הזה עדיין לא זכה אליה הוא בעצמו.

"ואמרו טהורה היא: כנגד עולם האצילות, אשר משם נשמה לנשמה. אתה בראתה: כנגד חלק הנשמה, הבאה מן הבריאה. אתה יצרת, הוא סוד הרוח, הבא מן היצירה. אתה נפחת בי: הוא סוד הנפש שבעשייה. ונמצא כי באומרו נשמה שנתת בי, כולל כל הד' חלקים הנזכרים. וקראם כולם בשם נשמה. ואתה עתיד ליטלה ממני וכו', הוא בסוד מ"נ, ואחר כך אתה עתיד להחזירה בי בבוקר בסוד חדשים לבקרים רבה אמונתך"

אם כן אומר פה האר"י שאדם, לא כל אדם זוכה לכל המדרגות. לעתיד לבוא בעזרת השם עד סוף התיקון כולם צריכים לזכות לכל המדרגות, אבל אז עוד בזמן של האר"י אמרו שרוב האנשים יש להם רק נפש דנפש. כשבן אדם נולד נותנים לו רק נפש דנפש, ככה הוא אומר בשער הגלגולים, אם הוא זוכה יותר הוא מקבל רוח דנפש, אחר כך נשמה דנפש, הוא צריך לגמור חיה ויחידה דנפש כל המדרגה ואחר כך הוא מקבל רוח ואחר כך ככה רוח דרוח, נשמה דרוח, וכן הלאה. ורק אחרי שהוא גומר לתקן את כל הרוח אז הוא מקבל התחלה של נשמה אחרי שהוא גומר את כל המדרגות של הנשמה של החיה ושל היחידה באותו סדר.

ואיך מתקנים? על ידי תורה ומצוות ומעשים טובים, זה לא שבן אדם יכול לתקן סתם, יש סדר כל נשמה צריכה לקיים את כל המצוות במשך כל הגלגולים כל התרי"ג מצוות ותורה ומצוות ומעשים טובים, ולכן אפילו שאדם רגיל לא זכה אלא רק לנפש דנפש אז מה פתאום הוא מברך בבוקר "אלוקי נשמה שנתת בי" אולי אין לו נשמה עדיין? זאת אומרת זה שהוא לא זכה זה לא אומר שאין לו, הנשמה שלו כביכול נמצאת במחסן למעלה והוא עוד לא זכה לקבל אותה כשהוא יזכה אז הוא יקבל אותה.

אבל בכל אופן כל בן אדם הוא כלול מנרנח"י: נפש רוח נשמה חיה יחידה בפוטנציה, ובשורש יש לו את זה וכל זה מושרש בנשמת האדם הראשון שכל הנבראים מושרשים אצלו, אז אף על פי שבפועל בעולם הזה הוא לא זכה עדיין לכל המדרגות הוא בכל זאת מודה לקדוש ברוך הוא גם על מה שזכה וגם על זה שהוא חי ויכול עוד לזכות וגם על עצם האפשרות שהוא יכול לזכות בעתיד זה מה שהוא אומר כאן.

פה שאלו למה אם אדם לא זכה בכל זאת הוא מודה? והוא זכה אולי רק לנפש דנפש אז מה הוא אומר נשמה שנתת בי? על פי החסידות וגם לפי הקבלה לכל חלקי הנפש והרוח והנשמה חיה ויחידה קוראים לזה באופן כללי נשמה זה הכל נשמה זה באופן כללי, זה שם של כל הנשמה אפילו שבן אדם לא זכה בכל המדרגות עדיין בכל אופן זה דרגה מסוימת, זה בכל זאת הקצה של העניין הזה שבן אדם בלי נשמה בלי חלק אלוק ממעל הוא מת, אין לו כלום אז אפילו שיש לו נפש דנפש זה נחשב שהוא יש לו חלק מהנשמה.

ברכת הנותן לשכוי בינה

אנחנו בברכת "הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה", אומר הרב חיים ויטאל: "כבר הודעתך כי ליל נקרא קודם חצות הלילה. ולילה הוא אחר חצות הלילה, ועל כן אנו מברכים ברכה זו אחר חצות לילה ואילך. ושכוי, הוא גבריאל, סוד הגבורה. ובחצי הלילה נמשכת הארת הבינה בגבורה, וזה מה שאומר "הנותן לשכוי בינה", ואז היא מתמתקת בסוד מש"ה (מה שאמר הכתוב) "ויבא לו יין וישת", דארמי ביה מיא בסוד יין המשמח, והוא סוד היום. אבל הגבורה בעצמה, הוא יין המשכר, והוא סוד הלילה. וזמש"ה (וזה מה שאמר הכתוב): "להבחין בין יום ובין לילה". שהוא ע"י יין המשמח הנמשך מבינה והיא המבחין בין יום ובין לילה".

טוב הוא פה לא מפרט יותר מדי יש עניין של הגבורה, והגבורה זה היין המשכר וצריך להמתיק את היין המשכר הזה שיהיה היין המשמח, וזה נעשה על ידי המשכה של בינה נכון? זה מה שהוא אומר פה.

והגבורה למה היא היין המשכר? על פי הפנימיות יין המשכר זה קו שמאל שמושך את החכמה ממעלה למטה, זה חכמה בלי חסדים. ומתי שיש תיקון קוים ומושכים את החכמה אבל שהיא מלובשת עם חסדים זה היין המשמח, זה החכמה שמאירה לעומת החכמה שאינה מאירה. וזה כמו שהרשעים בעולם הזה רוצים כח השפעה, גילוי, הכל בלי תיקון בחינת עולם התוהו, והצדיקים לא רוצים שום דבר רוצים לקבל על מנת להשפיע וזה בודאי משמח כי זה השתוות הצורה לבורא יתברך, החלק הראשון של הלילה זה דינים זה גבורות ומחצות לילה מתחיל ההמתקה, ועל ידי זה שאנחנו מברכים את הברכה הזאת אנחנו נותנים דעת להבחין בין יום ובין לילה, בין אור לחושך, בין יין המשמח ליין המשכר. על ידי כל ברכה שעם ישראל עושה פה למטה זה מתקן למעלה בעולמות העליונים על ידי הברכה הזאת נותנים כח להבחין בין הטוב לבין הרע בין האור לבין החושך.

ברכת הנותן ליעף כוח וברכת מלביש ערומים

"הנה היא מחדשת אותה בסוד חדשים לבקרים רבה אמונתך ומי שנסתלק ממנו לבוש, נותנת אליו בבוקר בחינת לבוש, ומי שיש לו לבוש אלא שנחלש, היא נותנת כח בלבוש שהוא ושני בחינות אלו נעשו בעת הבוקר, בסוד חדשים לבקרים, והבן זה", בסיעתא דשמיא.

יש לנו פה ברכת הנותן ליעף כח ויש לנו גם ברכת מלביש ערומים: אומר פה הרב חיים ויטאל ז"ע, אנחנו לא אומרים את כל מה שהוא אומר אלא מסכמים בפשטות, אומר פה הרב שאין אדם אשר יעשה טוב ולא יחטא, ולכן כשאדם חוטא יש שתי אפשרויות או שהלבוש של הקדושה שמגן עליו מסתלק לגמרי, או שהוא נחלש.

אם הוא חטא חטא גדול ביום, אז בלילה מתי שהנשמה שלו עולה למעלה יש את המצב הזה שהלבוש שלו מסתלק, הלבוש של הקדושה מסתלק לגמרי אם הוא חטא חטא גדול. אם הוא חטא חטא פחות גדול אז הלבוש נחלש ואז ברגע שהלבוש מסתלק לגמרי יש יניקה של הרע של הקליפות מהאדם עצמו, אם הלבוש נחלש אז יש יניקה מהלבוש. בכל מקרה כאשר בן אדם נרדם בלילה אז הוא מקבל בבוקר לבוש נשמה חדש שמגן עליו בחינת אור מקיף זה אם הוא חטא לגמרי, ואם הלבוש שלו רק נחלש מחטא יותר קטן לא חטא חטא חמור אז הלבוש הזה מתחזק, משמים מחזקים לו את זה, ולכן מברכים את שתי הברכות האלה מלביש ערומים זה למי שערום ממצות ומעשים טובים, זאת אומרת שהסתלק הלבוש של הקדושה שהגן עליו, והנותן ליעף כוח זה למי שרק נחלש לו הלבוש וצריך לחזק לו את הלבוש.

והנה אנחנו רואים איך הברכות האלה שאנשים חושבים שזה מבחינה גשמית שכן אדם לובש את הבגדים אז מלביש ערומים, ובן אדם עייף אז הוא צריך שיתנו לו כוח כדי שלא יהיה עייף, אומנם זה לא אומר שזה לא קשור גם לקטע למישור הגשמי אבל זה קשור למישור הרוחני לחיזוק החלק הרוחני שנפגע. ובאמת אנשים שיש להם קצת חוש ומרגישים שבמשך היום לא היו בסדר ועושים תשובה ובבוקר הם מרגישים אנשים חדשים כאילו השם פתח להם הזדמנות חדשה חשבון חדש וזה לא רק עניין של הרגשה, אלא יש פה עניין אמיתי שפשוט מתחדשים להם המלבושים משמים.

עוד אומר שכל מלבוש פיזי שאדם לובש, כל מלבוש יש לו אור מקיף דקדושה ששומר על האדם ולכן לא טוב ללבוש שני מלבושים במכה אחת בבת אחת כי אז הם כמו דבוקים ואין בין אחד לשני את האור המקיף המגן על האדם, ולכן צריך ללבוש כל לבוש לחוד ולכוון שיתכללו הלבושים בימין, תמיד תתחיל להחזיק את הלבוש בימין וללבוש אותו בימין ואחר כך בשמאל ולא הפוך, ואז גם יש עניין של לכלול את השמאל ולבטל אותו בפני הימין, ששמאל זה גבורות וימין זה חסד.

ונתחדש עוד עניין שאולי זה הפירוש של העניין שישראל נגאלו ממצרים כי לא שינו את לבושם ואת שמותם ואת לשונם אז עניין של המלבושים זה לא כל כך מובן, אנחנו יודעים שכשבן אדם הולך עם הלבוש המסורתי של אדם ירא שמים, אומרים אם יש לבן אדם נניח מעיל שחור אז זה מגן עליו זה יותר מאשר אם הוא הולך רק עם איזה כיפה קטנה על הראש, והוא הולך לבוש כמו כל בן אדם. אלא זה שהוא לבוש בשחור הלבוש המסורתי אז זה כאילו מגן עליו שיותר קושי יהיה ליצר לתפוס אותו ולהוציא אותו מהיהדות לגמרי, מאשר עם בן אדם יש לו איזה כיפה קטנה על הראש וזהו.

את הכיפה אפשר לשים בכיס בקלות, ומהכיס זה הולך ובן אדם נהיה חילוני. אומנם אי אפשר להגיד שזה הדבר היחיד ששומר על האדם אבל עכשיו על פי מה שאומר פה האר"י וגם מה שהיה במצרים, רואים שלבוש כן יש השפעה, והלבוש המסורתי שבדרך כלל זה מעיל ארוך וגם ימין על שמאל זה מכוון וגם יש אבנט באמצע שמחלק בין עליונים לתחתונים כל זה מכוון על פי הקבלה כדי לשמור על האדם.

והמלבושים האלה שעל פי הקבלה זה מבינה זה נקרא 'לבושי החשמל' הם באים ועוטפים את האדם ושומרים עליו שהיצר לא יוכל לינוק ממנו, ולכן המעיל הארוך עדיף על המעיל הקצר מפני שהוא מלמעלה ועד למטה מגן על כל הקומה והמעיל הקצר מגן רק על החלק העליון והחלק התחתון הוא מגולה. ועכשיו אפשר להבין אם כן למה הלבוש שלא שינו את לבושם חוץ מענייני הצניעות וחוץ מהעניין שבן אדם מרגיש יהודי ולבוש כיהודי אז זה שומר עליו כי יש בזה בחירה מצד ההזדהות, שלו יש פה עניין גם קבלי שזה שומר עליו ממש.

אנחנו עכשיו לומדים את הכוונה טעמי המצוות מה שאומר פה הרב חיים ויטאל בעניין נעילת המנעלים שקודם היה עניין של לבוש, המלבוש. ועכשיו העניין של נעילת המנעלים והוא מרחיב פה הרבה אנחנו נסביר מה שנוכל כדי שיהיה לקורא אפשרות להבין משהו קודם כל יש עניין של רצון לקבל ורצון להשפיע, הרצון לקבל לעצמו רק לעצמו זה נבחן לאגואיזם ולרע, ככה השם ברא חוק שמחוק הטוב להיטיב. והרצון להשפיע רצון לתת זה נבחן לטוב, ככל שיש לנו יותר רצון לתת להשפיע לעשות טוב ככה אנחנו דומים יותר להנהגה של הבורא יתברך ככל שאנחנו רוצים לקבל לעצמנו אנחנו בריחוק ובשינוי צורה ממנו וזה הופך להיות בחינה של ריחוק מקום והופכיות הצורה מהבורא יתברך.

לכן בלשון הקבלה מה שיותר עליון זה יותר זך זה יותר דומה לבורא, מה שיותר תחתון זה יותר רחוק וזה יותר אגואיסטי יותר רצון לקבל לעצמו. הרוע המוחלט כמובן שמשתלשל מהאגואיזם המוחלט שאם אדם היה הולך עם האגואיזם שלו עד הסוף היה רוצח את כולם היה אוכל את כולם היה גונב את כולם היה שולט על כולם בלי מצרים וגם לא היה מספיק לו, אז לכן הרע יוצא מהעניין הזה של הרצון לקבל לעצמו שזה נבחן להיות כמה שיותר רחוק מהבורא שהוא יתברך כולו להשפיע.

אם כן יש לנו בעיה, אם אנחנו מחלקים את הגוף של האדם על פי הכלל הרוחני הזה ככל שאנחנו מתמקמים יותר לראש, כי הרי יש ראש תוך סוף, הראש והתוך הם יותר מוגנים מהרע, מהטבור ולמטה יש את כל התאוות את כל הרצון לקבל לעצמו את כל ההנאות שהשם ברא וככל שמתקרבים לרגלים שמה אין בכלל חיות ברגלים, הרי אין שמה שום פתח ואין שמה שום דבר ולכן כתוב "רגליה יורדות מוות" וכנגד זה כתוב "רגלי חסידיו ישמור" אז העניין של הרגליים שאדם מותר לו למכור ספר תורה כדי לקנות מנעלים לרגליו עד כדי כך בגלל שהרגליים הם מקום שמעמידים את כל הקומה, מצד שני שמה יכול להיות אחיזה לרע ולכן יש עניין של מנעלים, ויש עניין של לבוש, שצריך לכסות את כל הגוף ופה אפשר גם כן להרחיב קצת בעניין הלבוש זה עניין של הצניעות שאנחנו מלבישים את הגוף על מנת שיצר הרע לא יינזק ולא יסתכל שלא תהיה אחיזה לחיצונים ככה קוראים לזה בלשון הקבלה.

ולכן אחרי חטא אדם וחווה השם יתברך עשה להם כותנות עור מפני שלא תהיה יניקה לסיטרא אחרא מהמצב הזה של חוסר לבוש. כבר שמענו מי שאמר שלבוש זה לא-בוש שלא מתביישים אז צריך לבוש. עכשיו עניין הלבשה בכלל בלשון הקבלה תמיד העליון מתלבש בתחתון התחתון מלביש את העליון אם אין אפשרות שהעליון יתלבש בתחתון אין לתחתון השגה בעליון, כדי שתהיה לתחתון השגה בעליון העליון מתלבש בתחתון ותמיד החלק החיצוני והנמוך ביותר של העליון הופך להיות החלק הפנימי ביותר אצל התחתון וככה כל העולמות וככה כל הפרצופים והספירות בכלל זה.

אם כן הלבוש מאפשר שני דברים: השגה של העליון והגנה מפני החיצונים או הרוע שיבוא ויגלה, לכן "כבוד השם הסתר דבר" ו"אין הברכה שורה אלא במה שסמוי מהעין" מה שמגולה יש את העניין של עין הרע, ויצר הרע.

ולכן העניין הזה כתוב שאדם וחווה לא שמרו על צניעות ולכן היצר הרע התגרה שראה אותם ביחד ובא להחטיא אותם, ולכן זה הסוד של הלבוש שצריך אדם לכסות את כל גופו גבר, בודאי אישה. ויש הרבה הקפדה על האישה שמצד אחד אישה כתוב: "אין אישה אלא ליופי" שהיופי שבאישה מושך את ההתגרות של הצד הרע ולכן אישה אשת חיל צריכה להיות צנועה במלבושיה לכסות את גופה, וכן הלאה וזה הסוד של הצניעות זה דבר מאוד מאוד חשוב שבדור הזה צריך תיקון לעניין הזה.

אז מתי שבן אדם בא לנעול את מנעליו הוא בא בעצם להגן על כל הקומה שלו על כל האישיים שלו גם מבחינה פיזית פשוטה, שאם אדם ילך בלי נעלים בודאי יכול להינזק מכל מיני קוצים ודרדרים וגם מצד ההגנה הרוחנית הכוונה צריכה להיות לעשות הגנה רוחנית על האדם שיהיה מוגן מהיצר הרע הפרטי והכללי שיכולים לבוא ולהשפיע עליו כל מיני השפעות והדבר הזה נעשה על ידי השפעה של העליון על התחתון, מה שהוא קורא לזה "לבושי החשמל".

אנחנו אמרנו שיש ארבע עולמות התיקון: אצילות בריאה יצירה עשיה, בכל עולם יש חמישה פרצופים: אריך, אבא, אמא, ז"א (זעיר אנפין), ונוק' (נוקבא). שזה כנגד שם ההויה שמחיה את העולם קוצו של יוד זה אריך, אבא זה היוד עצמו, אמא ה' ראשונה של שם ההויה, ה-ו' ז"א (זעיר אנפין) ה' אחרונה זה הנוקבא.

אם כן י-ה-ו-ה עם קוצו של יוד זה חמש, והאחיזה של היצר הרע ושל האפשרות שלו לינוק זה תמיד בתחתון מהעליון, ובסדר ההשתלשלות הנוקבא זה הכלי האישה, כמו שהאישה בעולם הזה היא הכלי שמקבלת את השפע מהבעל והיא מגדלת את הילד והבעל הוא המשפיע האישה המקבלת, ככה בעולמות עליונים ככל שיש עניין של נתינה יותר אז מוגנים יותר ככל שאנחנו מתקרבים לקבלה, וקבלה לעצמו, עונג ותענוג לעצמו ככה הרע יותר קרוב לשמה שיבוא קלקול, זה לא הכרח שיש קלקול אבל יותר קרוב שיהיה קלקול.

ולכן יותר קל לצום לשם שמים מאשר לאכול לשם שמים, כי ברגע שאדם אוכל יש לו הנאה איפה שיש הנאה יכול להיות קלקול יכול להיות שינוי צורה יכול להיות שאדם יתענג רק על השם יכול להיות שהוא מתענג על עצמו. ולכן למשל שאדם מתמנה למושל גדול אז הגאווה שלו מאוד גדולה יכולה להיות או יכול להיות צדיק גדול, כי למרות כל הכבוד שיש לו הוא עושה את זה רק לשם שמים אז זה לא בהכרח שיש קלקול אבל יש מקום לקלקול.

לכן כתוב שבזכות נשים צדקניות נגאלנו ועתידיים להיגאל, כי הן נשים והן צדקניות אז יש להן זכות יותר גדולה מהכל, מפני שהיה אפשרות שמה של קלקול ושל הנאה לעצמו וכן הלאה וזה מקום יותר רחוק נבחן והופכיות הצורה מהבורא יתברך שהוא להשפיע ובכל זאת הן התגברו רק לשם שמים לעשות את כל הדברים ולכן יש להן זכות עצומה, לכן אי אפשר להבחין את זה ולאמר שהנוקבא, או האישה או הצד הנקבי בהכרח זה מקום של רע, לא, זה מקום יותר רחוק אבל יש שם אפשרות של תיקון יותר גדול כי לקבל לשם שמים זה דבר מאוד קשה, ולכן צריך הגנה והגנה תמיד. כמו שהרב מגן על התלמיד, כתוב להידבק בתלמידי חכמים ובצדיקים, אם יש צדיק אז מי

שקשור איתו אז הוא יכול כל פעם להיזכר שיש קדוש ברוך הוא, שיש מצוות שיש טוב שיש רע צריך להתגבר.

כשאדם לבד ואין לו מישהו מעליו שמדריך ונותן לו דוגמא אז הוא בסכנה, היצר יכול לתפוס אותו וכן הלאה וכתוב גבוה מעל גבוה שומר ולכן אם אנחנו מסתכלים מבחינת הפרצופים כל פרצוף זה כולל עשר ספירות, פרצוף זה קבוצה של ספירות שעובדות ביחד להוציא מהכוח אל הפועל איזושהי הנהגה שהשם רוצה, ולכן אם אנחנו מסתכלים על הענין הזה של הפרצופים מובן שזעיר אנפין הוא מעל הנוקבא, וזעיר אנפין מקבל מוחין והשפעה והגנה מאבא ואמא, ואבא ואמא מקבלים מאריך, ואריך מעתיק, ועתיק מאין סוף ברוך הוא וכן הלאה.

ולכן בודאי שצריכים להגן, צריך שיהיה איזה אור מקיף מסוים שמגן, יש תמיד אור פנימי ויש אור מקיף. האור פנימי זה מה שיש בתוך הכלי, אור מקיף זה מה שמקיף אותו אז אור פנימי מאיר את הכלי מבפנים או את האדם מבפנים, האור המקיף מאיר עליו ומגן עליו מבחוץ ויש אור מקיף מסוג כזה שנקרא 'לבושי החשמל' שהוא לא אור המקיף של זעיר אנפין ונוקבא אבל הוא מקיף עליהם גם, וזה העניין של הגנה רוחנית מפני החיצונים.

יש איזה הארה, וכשבן אדם מרגיש הארה הוא תמיד יותר מוגן אם בן אדם נמצא בבית כנסת ומרגיש איזה קדושה גדולה זה לא כמו להבדיל אם הוא בתחנה המרכזית מסתובב, אז איפה שיש קדושה אנחנו אומרים שיש הארה. הארה זו מין התפשטות של קדושה מהעולמות העליונים לעולם הזה וכן הלאה, ולכן כשיש הארה, ההארה הזאת שומרת על האדם כשאדם לומד תורה הוא מרגיש התעלות הוא מרגיש השתוות הצורה כי המהות של האור שחודר בכלי זה לזכך את הכלי.

גם המגן על הכלי מבחוץ האור המקיף גם משפיע על הכלי, והאר"י אומר שהאור הפנימי בוקע מבפנים כלפי חוץ בדופן, חצי הדופן של הכלי והאור המקיף גם משפיע מבחוץ לבפנים אז הכלי מזדכך, בלשון המקובלים הכלי מזדכך זאת אומרת הוא מגיע להשתוות הצורה. ולכן כתוב לעתיד לבוא 'ושפכתי עליכם מים טהורים', שהמים הטהורים האלה זה טהרה מים זה חסד זה מן הארה כזאת שתבוא, מרב הארה וקדושה אנחנו נהיה טהורים פתאום, היצר הרע מתבטל כשרואים את האמת אין יצר הרע ולכן ההארה הזאת שנקראת 'לבושי החשמל' היא באה מאמא עילאה והיא סוככת על זעיר אנפין ונוקבא מסביב וזה המלבושים שלהם שמגינים עליהם. ומתחת לרגלים שלהם זה המנעלים שזה מגן על המנעלים וזה בא מהעליון לתחתון אם לא חוטאים זה שומר על האדם כל הזמן, אם אדם חוטא זה מסתלק ואז יש יניקה.

ולכן כאשר אדם לובש את הלבוש, המלבוש בבוקר צריך לכוון שתהיה לו שמירה "מלבושי החשמל" מלמעלה, וגם בעולמות שיהיה לא רק אצלו על כל העולמות שתהיה הגנה מפני הסיטרא אחרא. וכשהוא נועל את המנעלים שלו צריך גם כן לכוון שההארה הזאת תתפשט עד למטה מבחינת מנעלים, ולכן נועלים קודם נעל ימין ואחר כך נעל שמאל, קושרים שמאל ואחר כך ימין, מפני שימין ושמאל, ימין זה זעיר אנפין ושמאל זה נוקבא והיתה מחלוקת בפוסקים מה צריך לנעול קודם אם קודם ימין ולקשור, ואחר כך שמאל אז פסקו לבסוף שצריך בשביל שלא תהיה מחלוקת הגיעו לפסק שצריך לנעול של ימין ואחר כך של שמאל ולקשור שמאל ואחר כך של ימין.

יוצא אם כן שההתחלה בכל זאת מי שמקבל את האור קודם זה ז"א, כי ז"א הוא גבוה יותר מהנוקבא ולכן שמים את הנעל ימין קודם אבל כיוון שהנוקבא היא נבחת לריחוק מקום רוחני יותר מהמקור כי היא למטה יותר אז צריכים קודם כל לשמור עליה אז שמים שמאל וקושרים, הקשר הזה שומר את הנוקבא מפני יניקת החיצונים ואחר כך קושרים את הימין וזה הסדר הנכון ואם אין קשירה אז קודם מלבישים של ימין ואחר כך של שמאל.

מה שאולי כדאי להדגיש עוד שעל ידי 'לבושי החשמל', פשוט יש כלל שהיצר והחיצונים והרע לא יכול לינוק איפה שיש אור, כי איפה שיש אור יש התגלות, איפה שיש התגלות איפה שיש

גילוי פנים הוא לא יכול לבוא לשקר לנו ולהפיל אותנו כי יש גילוי פנים. איפה שיש הסתר פנים שמה הוא יונק, לכן על פי הקבלה כתוב שהיצר וכן הלאה הוא יונק מהאחוריים ולא מהפנים, מהפנים אין לו סיכוי בכלל.

ולכן על ידי התפשטות מעיינות פנימיות התורה, כאשר טעמי המצוות יהיו ברורים לכל ישראל הוא לא יכול לבוא ולינוק ולהטעות את הבריות ולהגיד להם מה זו התורה הזו? זה הכל שטויות מה פתאום אתם שומרים? כשהכל ברור יש לאדם השגה אמיתית דקדושה, לא יכולים להפיל אותו כל כך מהר ברשת של הסיטרא אחרא, אומנם לפחות מבחינת הראש. מבחינת הסוף והתוך הוא יכול לטעות אבל הראש תמיד יתקן אותו, כי הוא יודע את האמת ולכן יש את המצוה הגדולה ללמוד פנימיות התורה וטעמי המצוות כדי שנדע את השם יתברך שיהיה קידוש שם שמים שיהיה ברור למה השם ציווה דווקא את המצוות האלה ולא מצוות אחרות.

עכשיו אם כן על ידי ההתפשטות הזאת שנקראת 'לבושי החשמל' שבא מאמא עילאה ומסכך על ז"א ועל נוק', היות שההארה הזאת היא יותר גבוהה מההארה שיש מסביב לז"א ונוק' כי היא באה ממקום יותר גבוה אז זה שומר שהיצר והרע לא יוכל לבוא ולינוק.

מאה ברכות בכל יום

אנחנו עוסקים עכשיו בענין הזה שאמרו שכל יהודי צריך לברך מאה ברכות בכל יום, יש תיקונים שנעשים בידי שמים ויש תיקונים שנעשים בידינו, עם ישראל על ידי התורה ומצוות שאנחנו עושים. ולכן יש כל מיני מצוות מעשיות שאנחנו צריכים לעשות, שאם הכל היה נעשה בידי שמים אנחנו לא היינו צריכים לעשות ולפעמים יש מקרים שיש תקופות שצריך להגיד דברים מסוימים ויש תקופות אחרות שלא אומרים את אותם הדברים, למשל בתפילה וזה מפני הסיבה הזאת.

המאה ברכות האלה זה תפקיד שלנו לברך מה זה לברך? כתוב להברך את הגפן, שאת הגפן בשדה מכופפים אותה ומכסים עליה באדמה וזה מצמיח בחזרה עוד גפן. אם כן הענין הזה של להברך את הגפן או לגרום לברכות זה להוריד שפע מלמעלה למטה דרך כל העולמות, כמובן שאסור ברכה לבטלה כי ברכה לבטלה השפע הולך לסיטרא אחרא ואסור להזכיר את שם השם לשווא, אבל כשעושים ברכות מכוונות כמו שיש את המאה ברכות בתפילה וכן הלאה אז במשך כל יום אז אנחנו שותפים לתיקון של העולמות.

ואמרנו שיש חמישה פרצופים: אריך, אבא, אמא, ז"א, ונוק'. אמרנו שהקוצו של יוד זה אריך והיוד עצמה זה אבא וה-ה ראשונה זה אמא וה-ו זה ז"א זעיר אנפין וה אחרונה זה המלכות. ואבא ואמא יש להם יחוד דלא פסיק, הם בקשר של נותן ומקבל כל הזמן מקבלים שפע לקיום העולמות בלי קשר לעבודת התחתונים בלי קשר לזה אם אנחנו חוטאים או מתנהגים יפה, וככה בזכות היחוד הזה שיש ביניהם העולם מתקים בכל מקרה.

אבל ז"א ונוק' הם יכולים להתיחד כדי חיותם בלבד, ובזמן החורבן רק בזמן התפילה הם מתיחדים אבל באופן כללי הם מקבלים שפע רק כדי חיות העולם ואם אנחנו מתאמצים יותר בעבודת השם בבחינת סור מרע ועשה טוב הם מקבלים יותר שפע ומעבירים את השפע הזה לתחתונים לכל עם ישראל ולכל הבריאה ולאדם שעורר את השפע הזה.

ולכן לכל אחד מאיתנו יש לו את הזכות ואת החובה לברך את המאה ברכות האלה ליום, ולכוון להמשיך את השפע לכלל הבריאה לתיקון העולמות והשפע הזה עובר מפרצוף אמא עילאה לז"א כי תמיד המוחין של ז"א באים מאבא ואמא עילאים, הנה"י זאת אומרת נצח הוד יסוד שלושת הספירות התחתונות שיש בפרצוף אמא, כי כל פרצוף יש לו עשר ספירות אז שלושת התחתונות הם נכנסים בתוך ז"א ומשפיעים לו מוחין, וההתלבשות של העליון בתחתון כדי לתת לו מוחין כמו במקרה הזה זה תמיד עד החזה שבו, הרי מה זה עד החזה שבו ומה זה הנה"י (נצח הוד יסוד)

שלו? הרי אנחנו צריכים איזה שיעור קומה אנחנו צריכים מושגים שדרכם נוכל לשער איזה השפעה באה, מאיפה באה עד איפה היא נכנסת, וגם איזה טיב.

אומנם השפע תמיד בא מאין סוף ברוך הוא ויורד דרך כל ההתשלשלות אבל בסופו של דבר זה מגיע כמובן דרך הקצה של הדרגה העליונה לתחתון ממנה, וזה הענין הזה יש דרגה רוחנית שנקראת אמא עילאה והיא נותנת את המוחין לתוך זעיר אנפין זאת אומרת ה-ה הראשונה של שם ההויה משפיעה את המוחין ואת השפע ל-ו של שם ההויה וכמובן שהיא מקבלת גם כן מהיוד, ומהקוצו של יוד של שם ההויה זאת אומרת אבא ואמא מתיחדים ומולידים מוחין לז"א, וז"א נותן את זה גם כן לנוק', והנוק' נותנת לתחתונים.

אם כן, כאשר הנה"י דנה"י דאמא עילאה נכנסים לתוך זעיר אנפין ונותנים לו מוחין ונותנים לו שפע, גם על ידי מאה הברכות שאנחנו מברכים בכל יום, הנה"י מתלבשים עד החזה שבו, והעניין של החזה שבו זה לתת שיעור, וחייב להיות התפשטות עד החזה שבו כדי שאחר כך ההתפשטות הזו תתפשט בכל הקומה, עד החזה שבו נכנס יסוד דאבא בתוך יסוד דאמא עד החזה שלו, ועד החזה שלו זה לא מגולה, לכן אתם רואים בגוף האדם כאן יש עצמות אז עד כאן (מפתח הלב) איפה שכל הצלעות זה הגוף של האדם זה כתבנית העולמות העליונים, אז גם שמה יש בחינת עוביות שההארה לא יכולה לצאת היא מכוסה, אבל מה שקרא פה ממפתח הלב ולמטה יש בעיקר בשר אין שם עצמות, ואז שמה הגילוי של החסדים הוא גלוי, גם משמה יוצאת הארת התורה באמת אז זה מה שהוא אומר כאן.

אנחנו יודעים גם שיש בחינות עסמ"ב. ע"ב, ס"ג, מ"ה, וב"ן, זה המילויים של שמות ההויה זה נושא בפני עצמו, ולכן הוא אומר שאמא עילאה נקראת ס"ג זאת אומרת זה מילוי ס"ג, הויה במילוי ס"ג הוא כזה יוד-הי ואחר כך ואו-הי ויש את האותיות הפשוטות שזה י-ה-ו-ה ויש את אותיות המילוי כמו שהאות י' למשל אפשר לכתוב את זה י' או אפשר לכתוב את זה י-ו-ד אז י-ו-ד זה במילוי, אבל ה-ו וה-ד זה המילוי, ה-י' זה האות הפשוטה, אז הוא אומר שהגימטריא סך הכל הסכום של אותיות המילוי של השם ס"ג זה ל"ז, ול"ז ועוד השם ס"ג ביחד זה מאה וזה העניין הזה של המאה ברכות, זאת אומרת כשאנחנו מברכים בעולם הזה כל יום מאה ברכות יורד בחינת ההויה הזו דס"ג השפע שיורד, הרי זה תמיד בהויות יורד השפע, יורד מאמא עילאה ומשפיע על זעיר אנפין ומאיר בו, ומשמה מאיר לכל העולם כולו.

ולמה צריך את זה בכל יום? כיוון שהשם יתברך מחדש את כל העולם בכל יום, אז זה לא מספיק שפעם אחת מכוונים ונגמר, זה צריך לכוון בכל יום העניין הזה של המאה ברכות, ובעיקר, מרב התעמקות בקבלה שכחנו להגיד את העיקר, שזה העניין של הברכות, שהברכות שכל יהודי מברך במשך היום, אז על ידי הברכה שהוא מברך הוא מחדש את השפע שיורד לעולם, וכאשר האדם לא מברך, אוכל למשל בלי לברך, אז כתוב שהוא גוזל את אביו ואת אימו, מי זה אביו ואימו? בפשט אביו ואימו זה השם יתברך וכנסת ישראל, ועל פי הקבלה עכשיו מה שלמדנו בנושא הזה, הוא גוזל את אבא ואמא, אבא ואמא שני הפרצופים שאמרנו שנכנסים בתוך זעיר אנפין ומאירים בו, אם האדם לא מברך הם לא יכולים להוריד את השפע שלהם ולהחיות את זעיר אנפין ואת כל העולמות, ואז כתוב "בכל צרתם לו צר", שאם אנחנו מונעים את השפעה על ידי זה שאנחנו לא עושים מה שצריך לעשות, השם יתברך וכל העולמות התלויים בו מצטערים מזה, כי יותר מאשר עגל רוצה לינוק פרה רוצה להניק, והשם יתברך חפץ חסד הוא, הוא רוצה להשפיע. לכן אם מונעים את הברכות ועושים את כל הדברים שצריך לעשות בלי לברך את הברכות או אוכלים בלי הברכות וכן הלאה אז אנחנו פוגמים ברצון של השם יתברך להאיר ולתקן את העולם וזה העיקר וזה מה שחשוב.

מטבע ברכה

כן, יש כאן תוספת בשער הכוונות דף ג' בעניין הכוונות שצריך לעשות בעניין שמברכים, גם ברכת המצוות וגם ברכת הנהנין, וזה נקרא מטבע ברכה שיש איזה נוסח שצריך לכוון אותו מי שעוסק בכוונות, אנחנו רק רוצים להסביר בפשטות את העניין הזה, ונסביר בפשטות, שבהתחלה בתחילת כל ברכה צריך לכוון לקבל מלמעלה שפע התחלתי, כדי שעל ידי שזעיר אנפין יקבל את השפע ההתחלתי שלו, יוכל לעלות לאבא ואמא ומשם יקבל את כל השפע האמיתי שהוא צריך לקבל, על ידי החיבור של אבא ואמא שמורידים לו שפע, וממנו זה עובר למלכות ומהמלכות זה עובר לכל הנבראים, אז פה אנחנו אולי נקריא את הטקסט כדי שנדע על מה מדובר. דף ג':

"הקדמה אחת רבת התועלת לידיעת ההפרש בין כוונת ברכת המצוות ובין כוונת ברכת הנהנין חוץ מ-יח' ברכות העמידה". זאת אומרת שברכות העמידה יש להם כונה אחרת, עמידה זה תפילת שמונה עשרה. "וזהו כוונת ברכת הנהנין והמצוות", במילת ברוך, הרי אומרים ברוך אתה השם אלוקינו מלך העולם, נניח בורא פרי העץ, אז במילה ברוך "תכוון אל ההוא שביל דקיק המחבר חכמה עם בינה", יש חכמה בינה תפארת ומלכות, אז יש מה שנקרא יחוד שלא נפסק בין חכמה לבינה, הוא אומר שיש שביל דקיק, הוא קורא לו שביל זה היסוד של החכמה זה היסוד של אבא, אבא-חכמה, בינה-אמא, אז יש שביל שהוא יסוד, יסוד שמקשר ומעביר את השפע מאבא לאמא על ידי היסוד, כמו שבגוף האדם גם השפע והזרע עובר מהיסוד שלו ליסוד של האישה, אז גם בעולמות העליונים יש בחינת יסוד של אבא, שהוא מעביר שפע ליסוד של אמא, וממנה עובר לזעיר אנפין, ומז"א למלכות וממלכות לתחתונים. אם כן כשאומרים ברוך, ברוך זה עניין של יסוד, צריך לחבר את היסוד של אבא-חכמה עם היסוד של בינה-אמא, "ועל ידו אנו מורידים שפע אל ז"א כדי שיוכל לעלות למעלה".

אמרנו שלעלות למעלה זה לא שיש איזה מעלית שעולים למעלה, אלא זו בחינה של השתוות הצורה שבזה שז"א מקבל מוחין הוא נהיה גדול, הוא נהיה גדול והוא מתעלה כמו התעלות רוחנית של אדם, ואז הוא מגיע לדרגה יותר גבוהה, שזה דרגה של אבא ואמא איפה שהם נמצאים, הוא מגיע לשמה לקבל עוד הארה, לפעמים אי אפשר לקבל הארה במכה אחת צריך לקבל הארה ואחר כך עוד הארה יותר גדולה, וככה זה העניין הזה, במילה ברוך אנחנו כאילו רק פותחים את הפתח של השפע הראשוני שצריך לקבל, כדי שיוכל לעלות למעלה לקבל את כל השפע הראוי כדי שאפשר להעביר את זה למטה, אז זה מה שהוא אומר פה, זה צריך לכוון במילה ברוך.

"לקבל בתחילה בחינת שפע לשיהיו ראויים ומוכנים לעלות ואחר שכבר עלו אז הם מקבלים שפע אמיתי הנכון והנאות להם ולכן בתחילה צריך להוריד שפע עליון על ידי ברוך הנזכר אל אתה שהוא החסד", ברוך אתה נכון? אז ברגע שהם עלו למעלה, מורידים את השפע משמה לחסד, ועכשיו מתחיל לרדת השפע מלמעלה למטה דרך כל הספירות "אתה הוא חסד ואחר כך אל הויה", (זה שם השם) "שהוא התפארת ואחר כך אל אלוקינו", כן, ברוך אתה השם אלוקינו "שהוא הגבורה, ועל ידי זה השפע יכולים לעלות אל הבינה". זאת אומרת שבהתחלה צריכים לכוון ברוך אתה השם אלוקינו ועל ידי שלושת ההורדות האלו של השפע אז רק יכול הז"א לעלות למעלה ולקבל מהבינה שהיא נקראת כרגע עולם, ואז לוקחים את השפע האמיתי מהבינה הראוי להם, "וזה אשר קידשנו פרוש אשר הוא בבינה, וקידשנו בתפארת, במצוותיו הם נצח והוד, זאת אומרת, מתחיל לרדת מבינה למטה, וציונו-יסוד, ואחר כך תשלום הברכה כמו פרי העץ או בורא פרי הגפן וכיוצא, הכל הוא במלכות, בעניין הנזכר להשפיע שני מיני שפע הוא צודק בכל התפילות והעבודות וזכור ואל תישכח".

זה באופן כללי הסיבה לנוסח הזה של המטבע ברכה שאנחנו מתבקשים כל פעם לברך אם אנחנו נהנים ממשהו אוכלים ושותים וכן הלאה, או אם אנחנו עושים איזושהי מצווה, כל העניין של הברכות האלו זה עניין של להוריד את השפע מלמעלה למטה וזה נעשה בשני שלבים, בשלב הראשון בברוך אתה השם עולים למעלה, מעלים ככה את ז"א שיוכל לקבל, אחר כך אלוקינו מלך העולם ולהוריד מלמעלה למטה את השפע. בברכות של תפילת שמונה עשרה, שזה התפילה שמתפללים שחרית מנחה וערבית שזה התפילה העיקרית, יש לה כונה אחרת שזה רק לעלות מלמעלה למעלה לעלות את העולמות, וזה לא להוריד את השפע מלמעלה למטה.

בעניין הברכות, מה שחשוב הרי על פי הפשט אנחנו מודים לקדוש ברוך הוא ברגע שאנחנו מברכים אנחנו נהנים למשל מפרי אז אומרים ברוך אתה השם אלוקינו מלך העולם בורא פרי העץ, זאת אומרת שהאדם הגשמי פה בעולם הזה, השם ברא אותו עם צרכים ועם גוף שמדי פעם הוא רעב מידי פעם הוא צמא והוא צריך לאכול ולשתות, והעניין הזה זה עניין של תיקון הבריאה, על ידי זה שאנחנו מברכים אנחנו מעלים את הבריאה, זאת אומרת סתם תפוח שהוא נמצא על העץ אין לו שום משמעות אבל ברגע שיהודי לוקח את זה ומברך ואוכל אותו, גם התפוח הזה הופך להיות חלק מהגוף של היהודי והיהודי עושה עם הגוף הזה גם כן מצוות והוא מעלה את התפוח לדרגת אדם לדרגת יהודי שעובד את השם, וגם מעלים את הניצוץ האלוקי שיש בו שמחיה אותו, וגם יש לפעמים נשמות מגולגלות בתוך הפירות האלו שברגע שמברכים ואוכלים אותם הם עולים ומשתחררים וגומרים את התיקון שלהם וחוזרים לשורש שלהם למחסן הנשמות למעלה, אז יש בזה הרבה מאוד תיקונים.

המערכת המופלאה הזו של קשר בין הבורא לבין הנבראים, ובין כל המערכות שיש, כל העולמות שהוא יתברך ברא וכל המלאכים וכל העליונים וכל הספירות והפרצופים, כולם נהנים מהעבודה הפשוטה של היהודי פה בעולם הזה, שמברך משהו, גם מתקן את התחתון על ידי זה שמעלה אותו לעליון, וגם גורם יחוד וקשר בין הפרצופים והספירות העליונות וגורם לשם יתברך על ידי הברכה שלו שיוכל להשפיע בעולם, שזה מטרת העולם להיטיב לנבראיו, וזה מערכת מאוד מאוד מורכבת שכוללת עבודה של האדם הפשוט עם הצרכים שלו, ועם הצרכים של העולמות העליונים שגם הם צריכים שפע גם הספירות וגם העולמות העליונים הם צריכים לקבל שפע, גם להם יש תענוג, וברגע שהאדם הקטן פה מברך הוא גורם לכל הקשרים הנתינה והקבלה בכל העולמות וגם השם יתברך שמח שהוא יכול לקיים את עולמו, ונותן לבניו שפע וחיות, וגם כל אלו שמעבירים ממנו ומשתלשל השפע דרך כל העולמות כי הוא מלך מלכי המלכים.

כמו שלהבדיל מלך בשר ודם יש לו שרים ויש לו פקידים ויש לו מנהלים ושוטרים וכן הלאה, על אחת כמה וכמה הקדוש ברוך הוא מלך מלכי המלכים יש לו צבא השמים, וצבא השמים האלה הם גם כן בחינת נבראים לעומת הבורא יתברך שהוא יחיד ומיוחד ואין בילתו, ולכן כאשר אדם מישראל מברך וכן הלאה ומתחיל לרדת השפע מלמעלה למטה כל אחד מהברואים שיש בין השם יתברך לבין האנשים שכמונו בעולם הזה נהנה מהעבודה הפשוטה הזו של היהודי, וזה העניין הזה שהאריז"ל מביא את הנוסח הזה של הברכה והוא מסביר את זה לפי הספירות וכן הלאה, זה בא כדי שאדם ידע שהברכות האלו חכמינו לא התקינו אותם סתם, אלא זה הכל על פי הסוד וזה קודים שלמים שבאמצעותם מורידים את השפע ומתקנים את העולמות ומעלים את כל הבריאה לעבודתו יתברך, וכמובן העניין של ההודיה שאנחנו מודים לשם, אז זה לא מפני שהשם צריך שאנחנו נודה לו אלא זה מצד התיקון שלנו.

כתוב שאדם הראשון היה כפוי טובה, שהוא קטרג על האישה שהשם נתן לו והיה כפוי טובה, והנה אנחנו תיקון של אדם הראשון ואנחנו מודים לשם על כל דבר מה שנותן לנו, וזה לא מפני שהשם יתברך צריך הודיה אלא זה תיקון שלנו שאדם נכנע כלפי שמים ואוהב את השם, זה התיקון של האדם זה לא מפני צורך גבוה ממש, וזה מה שנקרא להודות לשם זה בחינת התעוררות מלמעלה, וכל המערכת העצומה הזו של גילוי פנים ושל חיות, יורד על ידי הצרכים הפשוטים ביותר של היהודי שאומר את הברכה אפילו שהוא לא יודע את כל הקבלה ואת כל

הסודות, בכל אופן כל השפע יורד כי העיקר זה המעשה והדיבור זה מעשה הדיבור נקרא מעשה ולכן הברכה לא חושבים אותה אלא צריך להגיד אותה בפה, אז ברגע שיהודי אומר את זה בפה כל המערכת הזו של עליה והורדת שפע מתבצעת מאליה, אם הוא גם זוכה והוא מקובל והוא גם ראוי והוא גם עושה כוונות בודאי הדבר הזה עושה נחת רוח בשמים, אבל אם בן אדם לא בדרגה הזו או לא בהבנה הזו גם הלב שלו, ובעיקר הלב, זה משפיע את כל השפע והוא יכול להגיע לדבקות ולתיקון גדול גם אם הוא לא מכוון את הכוונות שהסברנו מקודם.

פירושים על דרך עבודת הנפש

ועכשיו קצת פירושים על דרך עבודת הנפש החסידות והמוסר, נתחיל בברכה: "אלוקי נשמה שנתת בי טהורה היא, אתה בראת, אתה יצרת, ואתה נפחת בי ואתה משמרה בקרבי ואתה עתיד לטלה ממני ולהחזירה בי לעתיד לבוא כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי ריבון כל המעשים אדון כל הנשמות ברוך אתה השם המחזיר נשמות לפגרים מתים" שאדם צריך לדעת שאין אדם יודע את יום המות, וכל פעם שהוא הולך לישון הוא לא יודע אם הוא יחזור, ולכן מתי שאדם הולך לישון צריך להגיד וידוי ו"בידך אפקיד רוחי", ולעשות את החשבון נפש על כל היום, וכשהוא קם בבוקר זה נס שהשם החזיר לו את הנשמה, ולא רק החזיר לו את הנשמה גם חידש לו את הכוחות של הנשמה ושל הגוף, ומתחיל יום חדש וביום החדש הזה צריך להתעורר כארי לעבוד את השם לא לבזבז את היום הזה ולא לטמא אותו לא לעשות שטויות ולא להידבק ביצר הפרטי והכללי, לא להידבק ביצר הפרטי והכללי אלא רק להידבק בשם יתברך עם כל הכוחות שלו לעשות הכל לשם שמים, זה מה שצריך לכוון בברכה הזו שזה תחילת היום שאדם בברכה הראשונה שהוא מברך, ולדעת שהעולם הזה הוא זמני וחבל על כל דקה.

ברכה שניה – "ברוך אתה השם אלוקינו מלך העולם אשר נתן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה", אדם צריך כל הזמן לעסוק בביורורים, הברכה הזו זה הברכה של הביורורים, שאדם צריך לברר את הטוב מהרע ואת הרע מהטוב, וזה העבודה הכי קשה ולצורך זה נברא העולם ולצורך זה האדם בא לעולם הזה, ואם אין לבן אדם דעת דקדושה הוא לא יכול לברר מה טוב ומה רע, וגם בלי תורה בכלל אין לו סיכוי, וגם אם הוא יודע תורה וגם אם הוא יודע את כל התורה, גם כן, היות שהטוב והרע מעורבב אז בכל הסוגיות זה מעורבב, ולא יודעים וצריכים הרבה סיעתא דשמיא והרבה מאמצים ודבקות במטרה ותפילה ומידת האמת וענוה, כדי לזכות לברר מה נכון ומה לא נכון, מה לעשות מה לא לעשות מה טוב ומה רע, ולענין הזה אנחנו צריכים בינה להבחין בין יום ובין לילה, שהיום זה הטוב והלילה זה החושך. כמובן זה הפך מהטוב, ולכן ראוי לכוון בברכה הזו שנקבל את החכמה בינה ודעת דקדושה לאותו יום שנוכל לעבור את כל הביורורים.

"ברוך אתה השם אלוקינו מלך העולם שלא עשני גוי", למה יהודי מברך על זה שהשם לא עשה אותו גוי? הבריאה הזו מחולקת ליהודים ולשאינם יהודים, ליהודים יש תפקיד לתקן עולם במלכות ש-ד-י וזכו לתרי"ג מצוות. ושאינם יהודים זכו רק ל-7 מצוות בני נח, ויש להם גם כן חלק בשכלול העולם ותיקון העולם ולעזור לעם ישראל לקים את תפקידם של ממלכת כהנים וגוי קדוש. ולכן עיקר העניין כמובן נתנו לעם ישראל בשביל זה ישראל זה אותיות לי-ראש ועם ישראל צריך לתקן את עצמו קודם, ואחר כך להיות בחינת אור לגויים לעזור גם לגויים לעלות, שבעזרת השם לעתיד לבוא הגויים המתוקנים אחרי שיבוא משיח הם יתקיימו ויש להם חלק לעולם הבא, והגויים שאינם מתוקנים יכחדו, וברור שכבוד שמים מתגלה ומתגדל כשהרחוקים ביותר מתקרבים לשם, לכן כן יש עניין שאנחנו נתפלל שהאומות יתקנו את עצמן, כי הדבר הזה זה עושה קידוש השם.

האומות הם מושרשות בעולם התהוה, זה לפני עולם התיקון, ועם ישראל מושרש מעולם יותר נמוך שזה עולם התיקון, אבל עם ישראל יש לו את הבחינה הזו שהוא מוכן למסור את נפשו על תיקון ועל האמת וכן הלאה, ואצל האומות באופן כללי יש יותר עניין של רצון לקבל לעצמם, ולכן אם עשיו היה מתקן את עצמו, אז הוא היה צדיק יותר גדול מיעקב, בגלל שהשורש שלו יותר

גבוה, אבל במקום לבחור בתיקון הוא בחר הפך התיקון, במקום להתבטל בפני יעקב ולבקש ממנו שידריך אותו בעבודת השם הוא רצה לרצוח את יעקב, וזה בשתי מילים ההיסטוריה של הרדיפות של עם ישראל, שהאומות רודפים את ישראל במשך כל הדורות, גם מפני שהן רוצות בסתר ליבם שישראל יתקנו אותם ויעלו אותם, וזה הסוד שיצחק אבינו רצה לברך את עשיו, וזה הסוד ששלמה המלך רצה באמצעות גיור כל הנשים שהוא התחתן מכל האומות לתקן את כל הבריאה, אבל הדבר הזה אסור לדחוק את השעה כי התיקון של האומות זה רק לעתיד לבוא, ובעולם הזה יש להם את הנקודה שצריכים לשמור שבע מצוות בני נח וזה התיקון שלהם בינתיים ואי אפשר לצרף אותם לקדושה. ראינו ממש רבינו שצירף מבני אומות העולם לקדושה, את הערב רב בלי שנצטוו ואפילו נגד מה שנצטוו, עם ישראל אחר כך סבל מהתוספת הזו של חוסר תיקון שלא יכלו לתקן אותם ולברר אותם וגם הערב רב בעצם אין להם תיקון בגלל זה.

אולי אם היו נשארים כגויים ושומרים שבע מצוות בני נח היה להם תיקון. ולכן העניין הזה שלא עשני גוי, זה לא איזו ברכה גזענית חס ושלום, אלא היהודי שמח בחלקו שהשם יתברך בחר בנשמתו וברא אותו להיות בחינת אלו שמתקנים עולם במלכות ש-ד-י וזוכה לתרי"ג מצוות לקיים, שכן אדם צריך להיות שמח שהשם נתן את המצוות, יש כאלה חושבים שהמצוות זה עול, המצוות זה ברוך השם זה דרך שאדם יכול לתקן את עצמו ולהידבק בשם ולתקן את העולם ולהגיע להשתוות הצורה. ויש לו הרבה הרבה הלכות והרבה דרכים שהוא יכול ללכת בהם לעניין הזה, כאשר הגוי יש לו רק שבע דרכים זה הכל, וליהודי יש הרבה יותר דרכים, ולכן היהודי צריך להיות שמח שזכה לעניין הזה ולא להיפך כמו שיש אנשים שמקללים את הרגע שנולדו יהודים ורוצים להיות כמו הגויים וחושבים שתרבות הגויים זה הדבר המתוקן והנכון, והתורה והלכות ישראל ודרך האמונה של ישראל זה דבר פרימיטיבי ורחוק וחשוך שראוי להכחיד אותו מהעולם. ולכן באמת בן אדם שחושב ככה צריך לבדוק את עצמו עמוק, האם הוא יהודי או לא? כי הנטייה הזו היא היפך הנשמה היהודית, הדבר הזה עמוק מאוד וחשוב מאוד.

קדושת בית הכנסת

כן, יש כאן הקדמה אחת בעמוד ג' בעניין בית הכנסת. הוא אומר כאן הרב חיים ויטאל, שחשוב מאוד לאדם לבוא לבית הכנסת להתפלל וצריך להשתדל להיות מהעשר הראשונים בבית הכנסת. הוא לא מסביר את זה פה, אבל העניין הזה של עשר אנשים שונים זה המנין, והמנין זה בחינת עשר ספירות, ורק בעשרה אפשר להגיד קדושה וקדיש וברכו וקריאת התורה וכו', אז אדם תמיד צריך להשתדל להיות בין הראשונים בעבודת השם, להשלים את הקומה של הקדושה, בכל עניין וענין לא רק דווקא בעניין של בית הכנסת, אם כי פה הוא עוסק בעניין של בית הכנסת. בית הכנסת זה מקום קדוש, ולכן כשאדם נכנס לבית הכנסת, צריך להיכנס ביראה ובכבוד ולהבין שזה בית השם. האריז"ל היה נוהג לא להיות בין העשר הראשונים מפני שהיה חולה והיה צריך להתכונן לתפילה בבית שלו, הוא גם רצה לבוא מעוטר בטלית ותפילין לבית הכנסת, והיות ששאר האנשים שהיו בבית הכנסת היו באים לפני זמן תפילין, זאת אומרת לפני עלות השחר, אז הוא לא יכל לבוא איתם ולהשלים את המצוה הזו.

וכאן מעניין לציין שהיות שהאר"י היה חלוש והיה חולה והיה צריך להתכונן לתפילה מבחינת יפנה וכן הלאה, אז הוא היה מתעכב בבית, זאת אומרת אפילו אדם קדוש כמוהו, היה צריך להתחשב גם במצב הבריאות שלו ובמצב ההכנות שלו, ויש דברים שיכל לעשות ויש דברים שהוא לא יכל לעשות. זה חשוב גם לאדם הרגיל שידע את זה שלפעמים הוא יכול לפעמים הוא לא יכול. שיש התייחסות למצב של האדם עצמו, ולא רק מצווה, כביכול המצווה והאדם לא חשוב בכלל מה מצבו.

מעניין לציין במקום הזה את העניין של הצוואה שהשאיר הגאון מוילנא לילדים שלו, שהוא חשב לעלות לארץ ישראל, אמר להם שחס וחלילה להם ללכת לבית הכנסת, תתפללו בבית הוא אמר להם, במיוחד לא בשבתות וימים טובים, ומה היה טעמו? טעמו מפני שבבית כנסת מדברים

בשעת התפילה מדברים בשעת חזרת הש"צ בזמן קריאת התורה מדברים לשון הרע ועושים מחלוקת דברים בטלים כל מיני דברים שפוגמים בבית כנסת, הוא אומר זה מצוה הבאה על ידי עבירה עדיף שיישארו בבית, ולא יהיו שותפים לדבר הזה. כמובן שרוב עם ישראל לא שמע בעיצה הזו. וכן הולכים לבית כנסת.

זה לא בא לפתור את הבעיה אלא צריכים ללכת לבית הכנסת ולכבד את בית הכנסת, וכמובן לא לעסוק ברכילות ושיחות בטלות ובעניינים כאלה, אבל אם עם ישראל היה מפסיק ללכת לבית כנסת מפני הדברים האלה, מי יודע מה היה נשאר מעם ישראל? כי בית הכנסת מאחד את עם ישראל וגם מאחד את הקהילה ומקדש את כולם, ואם אדם עוד בגלות לא הולך לבית הכנסת אז מה נשאר לו בכלל? אלא כנראה שהגאון מוילנא כיוון דווקא לילדים שלו שהיו אנשים קדושים ואז זה לא הלכה לרבים זה לא הנהגה לרבים, אבל זה מביא הרהורים על המצב שלנו בבתי כנסת צריכים לעשות תיקון גדול בכל מקום ומקום, שהבית כנסת זה באמת יהיה מקום של קדושה ולא חס ושלוש משהו אחר.

אני הייתי מוסיף שבדור הזה צריכים להיות מאוד רגישים כי לפעמים באים לבית הכנסת אנשים שבחיים לא היו בבית כנסת, יש להם פחד מוות לבוא לבית כנסת ובאים איך שהוא, ואז מתנפלים עליהם מתחילים לשאול אותם שאלות, והיום אנשים לא אוהבים שמתחילים לשאול אותם שאלות אישיות וכדומה, צריך רגישות ולא להתחיל לשאול בן אדם מליון שאלות על החיים הפרטיים שלו, הוא לא חייב להסביר את עצמו ולהגיד מיהו ומהו ולמה הוא בא לבית כנסת, ואם רואים בן אדם שבא לבית כנסת ולא יודע איך להחזיק את הסיידור אז צריך ללמד אותו, כמובן צריך לבדוק שהוא לא גוי, אבל חוץ מהעניין הזה אם הוא כמובן יהודי אז צריך ללמד אותו, ללמד אותו איך להתפלל הכל בענוה ובלי ללחוץ אותו ובלי לשגע אותו וגם אם הוא עושה איזה טעות לא לבייש אותו לפני אנשים הכל בצינעה בלי שאנשים ירגישו, וזה העניין של ואהבת לרעך כמוך בעניין של הבית כנסת, ויש גם להבין שיש אנשים שלא יכולים להיות במקום סגור, ויש להם פחד קהל ולא יכולים להיות במקום איפה שיש הרבה קהל, יש אנשים רגישים גם שקולטים ישר את המצב הנפשי והמוסרי של המקום והם לא יכולים לסבול את זה, והם גם לא סובלים סמכות ומשהו כפיתי.

אז לפעמים העיצה זה שיבואו ויצאו, יבואו ויצאו, לא ישהו בבית הכנסת כל התפילה אלא שישבו קצת יתפללו יצאו קצת החוצה ינשמו אויר ויחזרו, ולא צריך להעיר להם מפני שיש אנשים כאלה שאלמלא זה לא יבואו בכלל לבית הכנסת, ולא יוכלו בכלל להצטרף למחנה הקדושה ולא יוכלו ללמוד שום דבר. ולכן צריך עדינות נפש. וגם ראיתי אנשים שקשה להם לקום או שמכל מיני סיבות של שלום בית וכדומה קשה להם להגיע בזמן, ואז שבאים באיחור גוערים בהם והבן אדם מתבייש ובסוף לא בא בכלל לבית כנסת ומי יודע מה קורה איתו.

ויש עוד עיצה למרות שבהלכה כתוב שאדם צריך לקבוע בית כנסת קבוע שהוא הולך אליו, ואפילו מקום קבוע בבית הכנסת לשבת בו, אם זה בן אדם שיש לו בעיות נפשיות וקשה לו וקשה לו להשתייך לאיזה קהילה ושיחטטו לו בחיים, הוא מתבייש אולי בכל מיני דברים שקורים אצלו, אז שילך כל פעם לבית כנסת אחר יעשה סבב ולא יקבע מקום קבוע, העיקר שלא יפסיד את הקביעות שלו וללכת לבית הכנסת להתייחד עם השם יתברך במקום קדוש, וזה גם כן לא הלכה בשביל כולם אבל כל אחד יודע את צרת נפשו, ואם בן אדם לא יכול אז יותר טוב שיעשה ככה, 'בתחבולות עשה לך מלחמה', מאשר יבוא לאיזה מקום יקבע את עצמו בכוח, בסוף יתפוצץ ויברח ולא ירצה בכלל לקיים תורה ומצוות.

הציצית והטלית

הרב מביא פה, כמה דרושים, בעניין הציצית והטלית, שכן אדם מתעטף, שיש בארבע כנפות שלה את הציציות, והוא מבחין בין ציץ לציצית, וזה כל מיני הארות שבאים גם מהפרצוף שקראנו לו

אריך, גם מהפרצוף שקראנו לו ז"א (זעיר אנפין), זאת אומרת מקוצו של יוד של שם ההויה, וגם מה-ו של שם ההויה, בכל מקרה, במילה אחת, הטלית הגדול הוא האור המקיף, שמקיף את זעיר אנפין, את פרצוף זעיר אנפין, את ז"א, והאור המקיף הזה, הוא מהראש שלו, צריך להקיף את יוד ספירות שלו, ולכן הטלית, זה מהראש ועד סוף הרגליים, ויש את העניין הזה של הציציות, גם כן, שהם מתגלים רק מהחזה של זעיר אנפין ולמטה, ולכן אפשר לצאת ידי חובת ציצית, אם מתעטפים בטלית, שהוא מכסה את רובו, שזה אומר עד החזה שלו, ואחרי זה שזה מתפשט עד למטה, והציציות למטה, בקצה של הטלית זה בסדר גמור. ויש את האור המקיף, שזה הטלית הגדול, ויש את הטלית הקטן, שהוא האור הפנימי.

מה זה אומר כל זה? לכל כלי יש אור מקיף, שמקיף עליו ומאיר עליו מבחוץ ודרך הדפנות של הכלי, ויש אור פנימי, שזה האור שנמצא בתוך הכלי, ושני האורות האלה, הם משפיעים מהאורות שלהם, האור המקיף הוא אור יותר גדול, ולכן הוא לא נכנס לכלי, האור הפנימי זה בהתאם לזכות של הכלי, מה שיכול להיכנס, זה הבחירה שלו נכנס האור בתוך הכלי, אם אין זכות לפעמים יש התעוררות מלמעלה ונכנס האור, דרך בטישה שבוטש בכלי ונכנס בלי זכות, ואחר כך מסתלק, ומשאיר בפנים רשימו, והרשימו של האור הזה, גם מעורר את הכלי, הכלי במקרה זה אנחנו מדברים על האדם, אבל מדובר על כלים מבחינה רוחנית, וזה בכל העולמות. זאת אומרת שכשיהודי מברך ומתעטף בציצית, אז הוא גורם לאור המקיף הזה, שיקיף גם אותו, אבל גם בעולמות העליונים, את הבחינה הזו שנקראת זעיר אנפין-ז"א. זה אור מקיף, האור המקיף גם מאיר וגם שומר, על הבחינה הזו, והאור הפנימי זה מה שמושג בתוך הכלי, האור הפנימי זה הטלית הקטן, שאדם שם, והאור המקיף את ז"א, זה הטלית הגדול, זה בצימצום רב, על פי מה שאומר האר"י.

ומבחינת דרך החסידות ועבודת הנפש, וענין המוסר ויראת שמים, שכן אדם מתעטף בציצית, מתעטף בטלית, שיש בקשרים שבכנפות, את העניין של תרי"ג מצוות, אז האדם מתעטף ביראת שמים, מתעטף עם המצוות, מה אדם שווה בלי המצוות? וזה הלבוש של האדם לעולם הבא, זה התורה והמצוות והמעשים טובים שהוא עשה בעולם הזה, זה הכלים שהוא מכין לעולם הבא לקבל את השפע האין סופי, ולכן יש את העניין הזה, שהשם יתברך הירבה לנו תורה ומצוות, מפני שהוא אוהב אותנו, והוא רוצה שיהיה לנו בכל רגע הזדמנות לעשות איזה מצווה, או מעשה טוב, שבזכותו נוכל לתקן את עצמנו, להגיע לזיכוך הכלי, להגיע להשתוות הצורה עם בורא עולם, להגיע למצב שנקבל את האור על מנת להשפיע נחת רוח, ואז לעתיד לבוא, נוכל לקבל את ההטבה האין סופית, שזה מה שתכנן הקדוש ברוך הוא, שברא את הבריאה כי רצה להיטיב לנבראיו, ולכן מי שגורם על ידי הקיום המצוות שלו, להורדת אור ושפע, במקרה זה על ידי הציצית, הוא גורם לכך שהבחינה הזו הרוחנית, שנקראת זעיר אנפין תקבל את האור המקיף שלה, כאשר אנחנו כל בוקר מתעטפים בציצית, אז הוא גורם לתיקון גדול ולהארה גדולה, וכמובן זכותו ושכרו שמורים לו לעולם הבא, וזה דבר גדול מאוד.

ובאמת כשאדם מתעטף בציצית, צריך לכוון בעניין הדבקות, שבאמת זה מכסה את כל גופו, ועל ידי העטיפה הזו שהוא מתעטף, הוא צריך לכוון שהוא נדבק בשם ובתורתו, ומיטהר ומתקדש, ורוצה לעשות רצונו יתברך, ורוצה שהאור הזה ישפיע עליו קדושה, וגם שישפיע קדושה בכל העולמות במקום הנצרך, ואף על פי שהוא לא יודע בדיוק את הכוונות הארוכות של האר"י, בעניין הזה בכל אופן, בכוונת הלב הזו, הוא גם משפיע את ההשפעה הרצויה.

כן אנחנו עוד פה בעניין הציצית, גם הזכרנו פה שהאר"י מביא שיש ציצית ויש ציץ, והציץ הוא זכר, והציצית היא נקבה, הציץ זה, מה שהיה שם הכהן הגדול על ראשו, עם שם השם עליו, וזה מוחין דאבא, והציצית זה מוחין דאמא, זה שתי בחינות של מוחין שונים, שבאבא זה שמות ההויה תמיד, ובאמא זה שמות א-ה-י-ה, זאת אומרת זה תוכן אחר, זה אור אחר, ובעיקר העניין הזה שמתעטפים, העיטוף שמתעטפים בציצית על פי הקבלה אז צריך לקחת רק שתי ציציות, הימין על כתף שמאל, ולעבור דרך הגרון לכתף שמאל מאחורה, ורק אחר כך באמצע קריאת שמע,

גם כן משתמשים בציציות של צד שמאל, מביאים אותם לאמצע, יש בדברים האלה הרבה סודות, כדי להבין את זה צריך להבין את כל הקבלה, וזה לא המטרה שלנו, המטרה שלנו, זה רק להסביר את טעמי המצוות בפשטות ובטעמי המצוות יש בפשטות, להגיד שכל הלכה פשוטה שאנחנו עושים, יש לה שורש והיא משפיעה בעולמות עליונים כל מיני תיקונים.

הנחת תפילין

אנחנו כאן עכשיו קצת, בטעמי המצוות הנחת תפילין, והנחת תפילין זה עניין של נתינת מוחין, התגלות של המוחין. יש תפילין של ראש, ויש תפילין של לב, ויש את הרצועות של ראש, ויש את הרצועות שכורכים על יד שמאל, ויש בזה הרבה טעמים על פי הפנימיות, כדי להבין משהו מן המשהו צריך לעבור על כל הדרושים של שער הכוונות, וגם בקושי נבין משהו, ולכן בכללות נקרא פה קטע קטן, משער הכוונות. עמוד ו' "גם דע כי לעולם יש בחינת מוחין בין בזעיר אנפין בין בנוקבא, אומנם העניין הוא, כי קודם הנחת תפילין, אז יש לזעיר אנפין מוחין בבחינת רוח, כי כן ז"א הוא רוח, ואז יש לנוק' בחינת נפש, כי כן נוק' היא נפש, אבל אחר הנחת תפילין אז יש לז"א מוחין בבחינת נשמה, ולנוק' בבחינת רוח, ונראה לעניות דעתי, כי אלו הנקראים רוח הם מוחין דיניקה, שהם כלים האמצעים כנודע"

ככה אומר פה המחבר. באופן כללי, גבוה מעל גבוה שומר, אמרנו הרי שיש חמישה פרצופים, אריך, אבא, אמא, זעיר אנפין(ז"א), ונוקבא(נוק'). כנגד שם ההויה. קוצו של יוד של שם ההויה-אריך, ה-י' של שם ההויה-אבא, ה-ה' אמא, הו'-ז"א, ה-ה' אחרונה-נוק', וה-ו' וה-ה' האחרונה הם אלו שנותנים את החיות ומנהלים ומנהיגים את העולם הזה, ונותנים את כל השפע הגשמי והרוחני, וכמו שבעולם הזה כדי שיהיו תולדות זכר ונקבה צריכים להתייחד, ויש עניין של עיבור, ויניקה, ומוחין, ככה בעולמות הרוחניים למעלה, גם יש עניין של התייחדות בין משפיע ומקבל, והמשפיע נותן את המוחין למקבל, והבחינת מקבל זה בחינת נוק', והבחינת משפיע זה בחינת זכר, ואז המוחין שמה צריכים להתבשל במשך הזמן הראוי, ואחר כך נותנים אותם לתחתונים, ולכן, כדי שיוצרו בעולם הזה, גופות ונשמות, צריכים יחוד של ז"א ונוק', גם לעניין הגופים, וגם לעניין הנשמות.

ואנחנו יודעים שהמקבל זה הבחינה הכי רחוקה מהמשפיע, בגלל שהמקבל יש לו שינוי צורה, המקבל זה רצון לקבל, זה בחינת מלכות, בחינת הנוק', והמשפיע זה בחינת זעיר אנפין- זה ז"א בחינת המשפיע, ולכן לכתחילה בדרגות של הנרנח"י-נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. הנפש היא התחתונה, היא הכי פחות מתוקנת, ולכן הרוח מתוקן לעומת הנפש, ואנחנו צריכים לתקן את הנפש בזכות האורות וההנחיה של הנשמה ושל הרוח, שהם עליונים על הנפש, והם משפיעים על הנפש שלנו שנבחר ונעלה אותה, כדי שלעתיד לבוא אחרי הגאולה בעזרת השם, הנפש, רוח, נשמה, חיה ויחידה של כל אחד מאתנו, כולם יהיו מתוקנים ויוכלו לקבל את השפע בלי שינוי צורה, לקבל על מנת להשפיע, שזה הבחינה הזו של זכות והשתוות הצורה לבורא יתברך.

שבכל זאת יש הבדל בין בורא לנברא, והנברא יכול להשתוות לשם יתברך רק בעניין הזה של לקבל על מנת להשפיע, השם יתברך לא מקבל מאף אחד כלום, אבל אנחנו ברואים ולא בוראים חס ושלום, ולכן אנחנו צריכים להגיע להשתוות הצורה, במה שנבחן אצלנו כתיקון הגדול ביותר, התיקון הגדול ביותר זה לקבל על מנת לעשות נחת רוח. ובכל אופן אנחנו חייבים לקבל, כי אנחנו נבראים אם לא נקבל לא נוכל להשפיע, היפך ממה שהבורא יתברך שהוא משפיע בלי לקבל מאף אחד, ולכן יש דרגות דרגות ולכן הרוח בודאי, שמתלבש בתוך הנפש ומשפיע לנפש, והנשמה מתלבש בתוך הרוח, ומשפיע לרוח. וחיה ויחידה שזה עוד דרגות גם משפיעות.

וברור שלא יכולים להשפיע, העליון לא יכול להשפיע את כל הכח שלו לתחתון, כי אחרת התחתון נשבר, אין לו כח לשאת את זה, אבל הוא מקבל הארה מסוימת ממה שנקרא הנה"י של הנה"י

של העליון, זאת אומרת הדרגה הכי נמוכה, הכי חיצונית של העליון, הופך להיות מוחין בתוך התחתון, ולכן יש הענין הזה שלכתחילה זעיר אנפין הוא המשפיע, והוא רוח לעומת הנוק' שהיא המקבלת, והיא הנפש. ולכן זעיר אנפין הוא בונה ומתקן את הנוק', ונותן לה מוחין, וז"א ונוק' מקבלים את המוחין מאבא ואמא, שאצל אבא ואמא עילאין, יש שמה יחוד בניהם, יחוד דלא פסיק, שלא קשור בתיקון התחתונים, ויש יחוד אחר בישסו"ת - ישראל סבא, ותבונה, שזה הפרצופים התחתונים של אבא ואמא, שזה כן תלוי במעשה התחתונים, והם מולידים בכל מקרה מוחין ושפע לז"א, וז"א נותן את זה לנוק', ונוק' נותנת את זה לנו לתחתונים, לבריות, על ידי זה שיהודי מניח תפילין, אז הוא גורם להשפעות בז"א ונוק', שיקבלו הארות מלמעלה מאבא ואמא, מה שלא היה להם קודם לפני הנחת התפילין.

זה מה שהוא אומר פה. "גם דע כי לעולם יש בחינת מוחין בין בז"א בין בנוק', אומנם הענין הוא, כי קודם הנחת התפילין אז יש לז"א מוחין בבחינת רוח, כי כן ז"א הוא רוח, ואז יש לנוק' בחינת נפש, כי כן נוק' היא נפש, אבל אחר הנחת התפילין, אז יש לז"א מוחין בבחינת נשמה ולנוק' בבחינת רוח".

זאת אומרת שעל ידי זה שאנחנו מניחים תפילין, גורמים לז"א, לקבל הארה יותר גדולה בבחינת נשמה, ולנוק' לקבל הארה ותיקון מעל לדרגה דנפש, דרגה דרוח, ולכן כתוב שישראל שלא מניח תפילין הוא פושע ישראל בגופו, מפני שהוא גורם על ידי זה, שהוא לא מניח את התפילין שהחלק שלו בתיקון הזה, של נתינת המוחין בז"א ונוק' נגרע, ולכן כביכול הוא גנב, כביכול הוא לא עושה את תפקידו, האדם לא עשה את תפקידו, ולכן כשאדם מניח תפילין הוא גורם לתיקון בכל העולמות, ולהארות לרדת לעולם הזה, זה על פי הקבלה.

על פי עבודת הנפש, תפילין של ראש מתקן ומקדש את המחשבות, את המוחין, יש לנו חכמה, בינה, ודעת, והדעת מחולקת לה' חסדים, וה' גבורות, על ידי הנחת התפילין, אנחנו מקבלים את התיקון למוחין דראש ועל ידי הנחת התפילין של יד, אנחנו מקבלים את התיקון ללב, הרי שהתפילין של יד צריכים להיות כנגד הלב, וגם אנחנו עוקדים כמו עקידה, כמו שעקדת יצחק, עוקדים עם הרצועות את השמאל, השמאל תמיד זה רצון לקבל לעצמו, לעומת הימין שזה רצון להשפיע, והשמאל זה דינים, ואנחנו כופים על ידי זה ששמים את הרצועות, ממתקים את השמאל וכותבים על הזרוע מהמקום של התפילין. יש את ה-ש' שאנחנו עושים עם הרצועות ואחר כך יש לנו את האות-ד, והאות-י, ביד, שזה בחינת שם ש-ד-י שומר דלתות ישראל, זה עניין של שמירה, זה שם של היסוד, של ההשפעה, שההשפעה תהיה מתוקנת ולא בדרך אחרת, וכל התכלית הזה שלנו, זה להגיע לתיקון קוים להשתמש בימין עם השמאל, שהימין מעטיר את השמאל ושולט עליו, אבל לא מבטל אותו, מתקן אותו. וזה העניין של התפילין, שיהודי שמניח תפילין מרגיש את הקדושה של היותו יהודי, ומתפאר במוחין דקדושה, וזה הקשר שלנו עם ריבוננו של עולם, בכל יום ויום.

כל המצוות, בעיקר גורמות לייחוד בין המשפיע למקבל בעולמות העליונים, ודרך היחוד הזה נוצרים המוחין והארה והחיות של כל העולמות, לכן השם יתברך ציווה עלינו, וכל המצוות באות כדי להפוך את הרצון לקבל לעצמו, האגואיזם, לרצון לקבל על מנת להשפיע, שזה תיקון של חטא עץ הדעת, שאדם רצה ליהנות ורצה לקחת לעצמו לא בדרך מתוקנת, ולכן השם יתברך הרבה לנו תורה ומצוות כדי שעל ידי התורה ומצוות, אנחנו נהפוך את הרצון לקבל שיהיה מתוקן על מנת לעשות נחת רוח לשם יתברך, ולכן באמת הטעם של כל המצוות זה תיקון, חטא עץ הדעת טוב ורע, והעניין של מיעוט הירח, והעניין של שבירת הכלים, ששלושתם זה עניין של רצון לקבל מקולקל, שצריך להפוך אותם לרצון לקבל על מנת להשפיע, כי בזמן של שבירת הכלים, הספירות כל אחת רצתה למלוך, וכל אחת משכה שפע רק לעצמו, זה בדיוק השורש של האגואיזם והרע, ואת זה צריך לתקן, ובעניין מיעוט הירח, הלבנה גם כן, איך אומרים, חשבה שהיא צריכה להיות בשווה לשמש, וקטרגה, שאין שני מלכים יכולים לשמש בכתר אחד, "גם אני גדולה גם אני

חשובה" אז השם אמר לה, לכי מעטי את עצמך, זה המיעוט של הרצון לקבל, אז שלושת החטאים שלא לדבר על חטא עץ הדעת, שזה היה לדעת טוב ורע, להיות כאלוקים, כל הגאווה והרצון לקבל לעצמו והאגואיזם, צריכים לקבל תיקון על ידי עם ישראל, על ידי תורה ומצוות, ובהחלט כל דבר מתקן עוד צינור של שפע, כדי שנוכל לקבל את השפע בצורה מתוקנת ולא מקולקלת.

עוד בעניין התפילין, על הצורה שלהם, אומר הרב חיים ויטאל בעמוד ט' בשער הכוונות: "עוד יש ענין גדול, כי הנה השיניין והבתים הם בחינת אור בלבד, ואינם בחינת כתיבה ממש, וגם הם שחורים כנודע, והטעם הוא כי אלו הם סוד המוחין דקטנות, אשר נעשים אחר כך בתים ולבושים אל המוחין דגדלות, שהם ארבע פרשיות התפילין, כנודע, ולכן אינם רק בחינת אור בלבד, כי הם בתים ולבושים אליהם וגם לזה הם שחורים להורות היותם דינים תקיפים".

טוב, הכלל הזה, הוא כלל מאוד גדול, יש מוחין דקטנות ויש מוחין דגדלות, מוחין דקטנות זה תמיד דינים וצמצומים והקפדות וגבורות, מוחין דגדלות זה בחינת שמות ההויה, שם ההויה, זה י-ה-ו-ה זה שם של רחמים, אם רוצים לדעת אם בן אדם נמצא במוחין דקטנות, או מוחין דגדלות, צריך לבדוק כמה רחמים יש לו, או כמה דינים יש לו, ככל שהדינים יותר תקיפים זה יותר שחור, הנה ראיתם מה שהוא אומר פה, שהבתים של התפילין הם שחורים, והפרשיות שהם המוחין דגדלות, הם רשומות אותיות שחורות על קלף יחסית לבן, ותמיד הלובן זה יותר קרוב למוחין דגדלות, לרחמים, לחסד, והשחור איך אומרים זה בן אדם שחור הבן אדם הזה, מבחינה נפשית, הוא עשוק, שחור, חושך, לילה, זה באמת דינים תקיפים, זה היפך מהעניין הזה, ויש עניין של לבוש, יש לבושי התורה, אנשים חושבים שהלכה וגמרא זה התורה, זה רק לבושי התורה זה הנגלה של התורה, זה רק הדינים של התורה, אבל הנשמה של התורה זה הפנימיות זה שמות ההויה.

ועולם האצילות זה העולם האמיתי. בריאה, יצירה, עשיה, הם לבושים של אצילות, הם באים להוציא מהכוח אל הפועל את הנהגת האצילות, ולא באים להוציא מהכוח אל הפועל את ההנהגה של עצמם וזהו, ולכן העולם הזה שהוא באמת יש לו עניין של שכר ועונש, זה הנהגה נמוכה, הנהגה של שכר ועונש, יש הנהגה של אריך, של רחמים אין סופיים שזה השורש של השכר והעונש. השכר והעונש הוא כדי לאפשר את הבחירה, הוא לא מטרה בפני עצמה, ולכן לעתיד לבוא שיהיה גילוי פנים ויגמר העניין של הזמן של הבחירה, ושל שכר ועונש, יבוא הזמן של קיבול השכר לעתיד לבוא, ואז תתגלה תורת האצילות, שכולה חסד ורחמים, ויתגלה שגם הדברים שבאו לצמצם את השפע, ולהקשות על הבריות זה היה לצורך תיקון, זה היה לצורך לאפשר את קבלת השפע האין סופי לעתיד לבוא, וזה לא היה מטרה בפני עצמה.

ולכן האנשים האלה שלומדים רק נגלה והכל אצלם בדינים, הם לא מקימים את מטרת העולם, הם שוכחים שזה רק הלבושים של המלך ולא המלך עצמו, שזה לא הנשמה, זה לא המטרה, זה רק אמצעי, ולכן מי שהופך את האמצעי למטרה, מחריב את העולם ומשאיר את העולם בדינים וצמצומים, והופך את התורה ליבשה ומיבש את נשמות ישראל, ואת נשמת העולם, ולא מתקן אותם, אלא גורם להיפך, לכן צריך שתמיד תהיה הלכה בודאי, כי זה באמת הלבוש לרצון השם, אבל צריך שתהיה בפנים הנשמה, שזה פנימיות התורה, חסידות, תורת רחלין, עבודת נפש, ותורת הקבלה. ואם אין את זה בפנים זה הופך להיות רק משהו של דינים, זה הופכים את הלבושים לעיקר, במקום שהלבושים יהיו רק אמצעי בשביל הנשמה, כי תמיד מה שחשוב זה הנשמה ולא הגוף, הגוף כלה, גם בעולם הזה הגוף הוא זמני, הוא רק חשוב מצד זה, שהוא מאפשר לנשמה לבוא לפה, לעשות עבודת השם, אותו דבר התורה של הדינים, שזה בחינת הנגלה של התורה, היא חשובה מפני שהיא מאפשרת תיקון לנשמה, אבל היא לא חשובה בפני עצמה, ומי שמתאהב בזה זה בגלל שהוא רק אוהב דינים, ורוצה לצמצם את האור, ורוצה להשאיר את העולם רק בהסתר פנים, ולכן צריכים לאהוב את כל התורה, וללמוד את כל הפרד"ס ובהשקפה

כוללת, אפשר להנהיג את עצמו ואת העולם בדרך של אמת ולא בדרך מצומצמת, שבסוף זה הופכיות מרצון השם, וזה מה שהוא אומר כאן בקשר לתפילין, ולכן הבתים הם שחורים וגם הרצועות, והם רק הלבושים שמאפשרים לפרשיות לבוא לידי ביטוי.

יש פה בשער הכוונות הרבה דרושים חשובים בעניין התפילין, יש את הדרוש ה' שהוא יסודי מאוד, אנחנו נתמצת את זה בכמה מילים, העניין של התפילין זה ככה, אם יש כלי, ונכנס בו אור, והאור מסתלק, בכל אופן אחרי שהאור מסתלק נשאר בתוך הכלי רשימו, ויש לפעמים שהרשימו הזה גם מסתלק, בכל תפילה נכנסים מוחין, למה שקראנו לזה זעיר אנפין ולנוק', זעיר אנפין נותן את המוחין לנוקבא, חלק ממה שהוא מקבל, חלק לעצמו חלק לנוקבא, זה ה-ו של שם ההויה, זה זעיר אנפין, ז"א בקיצור, וה-ה' האחרונה של שם ההויה זה המלכות, זה הנוק', ובזמן שישראל מתפללים השפע יורד מהעולמות העליונים, נכנס בז"א והוא מעביר את זה לנוק', אבל בזמן החורבן, מזמן שביית המקדש נחרב, המוחין לא מחזיקים רק בזמן התפילה, ולכן היו חסידים ראשונים מאריכים בתפילה, כדי שהיחוד של ז"א עם נוק', יחזיק מעמד והמוחין יחזיקו יותר זמן, אנחנו אצלו נוהגים למהר עם התפילה דווקא, מפני שלא יהיה הפרעות של יצר הרע, ומחשבות זרות וכדומה.

אבל החסידים הראשונים, שהיה להם שליטה, וטהרה, וקדושה יותר גדולה יכלו להחזיק, וזה מה שהם היו עושים, שהיו מכוונים בזמן התפילה וגם לפני התפילה וגם אחרי התפילה היו מאריכים, ברגע שהמוחין מסתלקים מז"א, נשאר רשימו של המוחין של ז"א ורשימו של המוחין של הנוק'. עכשיו, האורות האלה, שקיבלו בתוך התפילה מסתלקים קודם, והופכים להיות אור מקיף מעל לראש של ז"א, ומעל לראש של הנוק', כשיורד השמש ומתחיל הלילה אחרי השקיעה, גם הרשימו מסתלק, זאת אומרת יש חושך מוחלט בתוך ז"א ובתוך הנוק', והרשימו הזה עולה ויוצא, והמקיפים האלו שהיו הראשונים עולים יותר למעלה, הרשימו של הנוק' שיצא מהנוק' אחרי השקיעה, זה תפילין של יד וזה כנגד הלב, ששמה זה מקום החזה של ז"א, שמשמה היא קיבלה את המוחין שלה, כי היא מקבלת מז"א. והרשימו של ז"א, שיצא אחרי השקיעה, הוא יוצא על הראש שלו, כי משם הוא מקבל הרי את המוחין מאבא ואמא, דרך הנה"י דיסו"ת. הוא מקבל את המוחין דרך הראש, עד החזה שבו. ולכן כשמסתלק הרשימו, זה התפילין של ראש.

ולכן אומר האר"י, שהתפילין הם בעצם הרשימו של התפילה של יום לפני כן, שבלילה מסתלק ונשאר בחוץ כנגד המקום איפה שנכנסו המוחין בזמן התפילה. ולכן למחרת שיש תפילה חדשה - שחרית, מקבלים מוחין חדשים. אבל המוחין הקודמים שכבר נסתלקו למעלה, והרשימו שהיו, שזה בחינת התפילין, הם נמצאים שם. ולכן צריך להניח תפילין לפני התפילה, מפני שהתפילין זה הרשימו של התפילה של היום הקודם, ולכן מניחים תפילין לפני התפילה, והנה טעם של העניין הזה.

כמובן שמי שלא רגיל במושגים של הקבלה, קצת יהיה לו קשה. אבל ניסינו להסביר את זה בפשטות, כדי שאנשים יבינו, שהתפילין זה דבר חשוב מאוד, וזה בעצם הרצף של ההשפעה מיום ליום מתפילה לתפילה. מיום ליום, שיש תיקון בכל יום, ויש הורדת שפע ומוחין בכל יום, ולכן זה חשוב מאוד להניח את התפילין, כי זה ההמשך של השפע של אתמול, ולהתפלל התפילה עם התפילין דווקא, שאז מקבלים העולמות העליונים את המוחין החדשים של אותו יום.

נשאלה כאן שאלה: מדוע אם כן לא מניחים את התפילין מיד עם השקיעה, שאז הרשימו הזה יוצא והופך להיות תפילין?

עוד צריך לדייק: שהרשימו של הנוק' נשאר בתוך החזה של ז"א, אבל הרשימו של ז"א, יוצא ממנה לגמרי, והיא מבקשת ממנו שהוא יאיר לה בכל זאת מהרשימו הזה שלה שנמצא אצלו והוא ממשיך להאיר לה. ובאמת בלילה זה זמן שצריך לקום ולעשות תיקון חצות וגם ללמוד תורה, ועל ידי התיקונים האלה של תיקון חצות ולימוד תורה, נמשכים עוד פעם הארות, גם לז"א וגם אל הנוק'. ואז בבוקר עם הנחת התפילין, חוזרים המוחין שנסתלקו מהם, וכן הלאה.

העניין, לפי עניות דעתי, בזה שלא מניחים תפילין מיד שמסתלק הרשימו, זה מפני שזה זמן של דין, זה זמן של הסתלקות המוחין, ולא שמכניסים המוחין. זה גם בחינת 'דורמיתא', שהז"א והנוק' ישנים. ולכן זה לא זמן להניח את התפילין בלילה, אלא רק בבוקר, כהכנה לתפילה. שהלילה זה זמן של דינים, וזה יכול להביא יניקה לסיטרא אחרא.

ועוד: כתוב בשולחן ערוך, שמדאורייתא אפשר להניח תפילין גם בלילה. וגם ההלכה אומרת שאם בן אדם לא חלץ את התפילין בשקיעה ורצה לשמור אותם, אז מותר לו להמשיך עם זה כל הלילה: "אם לא חלץ תפילין מששקעה תמה, מפני שלא היה לו מקום לשומרם ונמצאו עליו כדי לשמרם, מותר ומורים כן". זאת אומרת שיש פה הסבר לעניין הזה שברגע שהרשימו הסתלק שזה בשקיעה, אחרי השקיעה, אם באותו זמן הוא היה עם תפילין מותר לו לשמור את זה, אם לא היה לו מקום לשמור עליהם, אז מותר שזה יהיה עליו לשמירה מפני הסיטרא אחרא.

אולי כסיכום נאמר, שכל התפקיד של היהודי זה להיות שותף בתיקון הבריאה. והיות שבכל יום ויום יש הסתר פנים חדש, ויש הסתלקות של המוחין מחדש בלילה, וכן הלאה. סדר הבוקר ובכלל כל המצוות שעושה יהודי מרגע שהוא קם עד שהולך לישון בלילה, הכל גורם לתיקונים ולהורדת שפע, ולתיקון העולם. אם היהודי לא משתתף בזה, אז החלק שלו בתיקון נפגם, חסר. ולכן זה מה שנקרא: 'עם סגולה' - שעם ישראל מסוגל לתקן את העולמות. ולכן זה התפקיד של עם ישראל לתקן את העולמות, לתקן את הבריאה, לתקן עולם במלכות ש-ד-י. לצורך זה השם ברא אותנו. וזה היה התפקיד של אדם הראשון, ואחרי החטא זה התפקיד של עם ישראל, עד שנגמור לתקן את כל מה שצריך, ואז נהיה בדרגה של אדם הראשון לפני החטא, ונמשיך הלאה לעולמות של קבלת השכר.

יש פה סיכום מאוד יפה בשער הכוונות, בדרוש ז', בעניין התפילין. זה עמוק ומסובך, ואנחנו לא יכולים להיכנס לכל הפרטים, אבל מי שיש לו רצון שיעיין שמה, ויבין את הכל פלא פלאים.

באופן כללי: תפילין של יד זה הנוק', ותפילין של ראש זה של ז"א. וז"א מקבל את ההארה שלו מאריך, במקרה זה, ולא מאמא עילאה כמו שהוא מקבל את המוחין בדרך כלל. זאת אומרת שהוא מקבל את העניין של התפילין מעולם הרבה יותר גבוה, מהקוץ של היוד של שם ההויה, שמה זה אריך. ואמרנו, שהיוד של שם ההויה זה אבא, וה-ה' הראשונה זה אמא, וה-ו זה ז"א, וה-ה האחרונה זה הנוק'.

אז התפילין של ראש, זו בחינה של מה שז"א מקבל, הוא מקבל את זה דווקא מאריך. והתפילין של יד, הנוק' - מקבלת את זה מז"א. והנה לשון הכתוב: "אומנם תפילין של ראש הוא בנוק' דז"א, והעניין הוא בקשר תפילין של ראש הוא לאה, ותפילין של יד היא רחל, נוק' דז"א, ועניינה כי נה"י דז"א נעשו מוחין בראש דרחל כנודע".

ויש איזו הארה או השפעה שנקראת: 'קוצה דשערי דרשא דז"א'. זאת אומרת, שיש איזה מין שיער כזה בראש של ז"א, כביכול, ושיער זה תמיד בחינת צמצום, זה מן צינור של שפע, נמשך על הראש של רחל. ורחל נמצאת באמת מאחורי ז"א, וההארה הזו, זה עושה את התפילין של הנוק'.

עכשיו יש כלל שמאז שנחרב בית המקדש, יש יחוד של ז"א ונוק' רק בזמן התפילה, ואחר כך היחוד, שזה בעצם זיווג, נפסק והמוחין מסתלקים. וזה עניין שאמרנו שמשאיר רשימו, ובסוף גם הרשימו מסתלק, ואז הנוק' נמצאת רחוקה מז"א, ובאהבה שלה אליו היא מבקשת: "שימני כחותם על ליבך", ואז ז"א מקרב אותה. וזה העניין הזה שאנחנו מניחים את התפילין של יד, צריכים לכוון לקשור את הנוק' עם הז"א.

זאת אומרת יחוד של קודשא בריך הוא ושכינתא, ולהשפיע את האהבה של ז"א לנוק', ושל נוק' לז"א, וזה קשר של תפילין של יד, וזה חשוב מאוד, בשביל זה זו ההתחלה של התיקון. ואחר כך שז"א רואה שהיא יש לה את התפילין ולו אין את התפילין, כי הרשימו שלו גם הסתלק, אז הוא

מקנא והוא רוצה גם כן את התפילין שלו. ואז אריך, שהוא בחינת: "חפץ חסד הוא", משפיע לו בחזרה את המוחין ואז גם לו יש את התפילין שלו של ראש. וזו לכן הסיבה שהתפילין של ראש באים אחרי התפילין של יד.

זה כל הסיכום פה של המאמר בכמה מילים, והחשוב לנו זה שנבין שכל הפרטי פרטים של עשית התפילין, כן - הבתים והרצועות ואיפה מניחים אותם, ובאיזה סדר מניחים אותם - זה הכל על פי הסודות של התיקונים שצריך לעשות. ומי שזוכה ללמוד בשער הכוונות, אז הוא גם מבין את זה יותר לעומק, ובאופן מדויק.

אבל המטרה שלנו זה רק להסביר את זה באופן כללי, כדי שיהיה קידוש השם, כדי שאנשים יבינו סוף סוף שהמצוות וההלכות זה לא המצאות שהמציאו אנשים, אלא זו תורה מהשמים, וזו שלמות אחת גדולה, שמהכוונות העמוקות של הקבלה ושל בריאת העולם וכל מצב העולמות הרוחניים שהשם ברא, שצריכים כל יום תיקון, על ידי זה שהיהודים עובדים אותו ומקימים את המצוות, והם גורמים לכל התיקונים.

כל זה ועד להלכות הכי פשוטות, אפילו איך לנעול את הנעל, או איך להניח את התפילין, או איך להתנהג לפי כל הפרטי פרטים של ההלכה, הכל תואם את הרעיון של הקבלה, זה הכל תואם את העקרונות של הקבלה, מראש ועד סוף, זה פאזל אחד שלם, ההלכה והקבלה.

שההלכה היא לא סתם קפריזות שהמציאו, ולא סתם הקדוש ברוך הוא מבקש מהיהודים או מצווה שיעשו כך וכך. אלא הוא ברא מערכת שלמה, עם מנגנונים, שהיהודי על ידי קיום המצוות הוא מפעיל את המנגנונים האלה, וגורם לתיקון לנשמתו, לכל העולמות, וגם לעולם הזה. ואם הוא עושה את העבודה באופן נכון, בכוונה הנכונה, בזמן הנכון, במדויק, לפי ההלכה ועל פי הכוונה הפנימית - גם של המוח, שזה הכוונות שמביא האר"י, וגם של הלב - שזה הכוונות של החסידות, אז הוא גורם לתיקון העולמות, והוא גורם לזה שהצנרת הרוחנית תהיה תקינה, ויהיה עניין של קשר בין משפיע ומקבל, והאורות והשפע הכל ירד מלמעלה למטה, וימתקו הגבורות, וכאן בעולם הזה יהיה טוב. גם יהיה קידוש השם וגילוי של השם יתברך ומלכותו בפועל בעולם, וגם שיהיה טוב בפשטות, גם בגשמיות וגם ברוחניות, וככה כל הברכות משמים יורדות דרך העבודה הזו של המצוות.

וזה העניין שהיה גם בבית המקדש: כל העניין של הקורבנות, זה לא סתם איזה מנהגים חלילה, פאגנים או אכזרים, אלא הכל בא במערכת שלימה, בפאזל שלם, לתקן את העולמות ולתקן את האדם.

ולכן בזכות לימוד הפנימיות והבנת קצת מטעמי המצוות לפי הפנימיות, אנחנו ניגאל. משתי סיבות: מסיבה אחת, שהלימוד הזה מוריד אור מעולם האצילות ומאיר בכל העולמות, ובלב האדם, ומתקן ומזכך. וגם מצד זה שהיהודים יבינו סוף סוף את המטרה של הבריאה, ואת המטרה של התורה, ואת המטרה של ההלכה, ואיך הקיום של ההלכה קשור לתיקון העולמות העליונים, עד לעולם הזה, ועד לקיום מטרת הבריאה: "שהתאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים". ואיך שכן אדם פה בעולם הזה הגשמי נברא, הגוף שלו, הנפש שלו, והמצוות שהוא נצטווה, איך זה מפעיל את כל המערכת מלמעלה, כדי שיתעורר כל התיקונים מלמעלה וישפיעו את כל השפעות, ותתקיים מטרת הבריאה שזה להיטיב לנבראים.

ולכן כשאנחנו עושים את רצון השם אנו מאפשרים לכל הצנרת הזו לעבוד, הצנרת הרוחנית, ושירדו כל האורות, וכל מה שצריך להיות לעולם הזה. ואנחנו יכולים, ככה מבחינתנו לעזור לקיום מטרת העולם, שהשם יתברך רצה להטיב לנבראים, וככה יש הטבה. ואם העולם על הפנים, כמו שאנחנו אומרים, זה מפני שאנחנו לא מקיימים את מה שצריך, ואז המערכת הזו לא פועלת כמו שצריך, וההארות שצריכות לרדת לא יורדות, והעולם מקבל חיות רק כדי קיומו, ולא בהרחבה. ולכן יש צרות, ויש מות, מלחמות, ושפיכות דמים, ישראל בגלות, וכן הלאה. ולכן אם

אנחנו רוצים שכל זה ישתנה לטובה, צריכים לקחת על עצמנו בעזרת השם, ללמוד ולהבין את החכמה האלוהית הזו, לפי דרגתנו הפחותה, שמראה איך כל המערכת הזו פועלת.

הנושאים של הכוונות והנושאים של טעמי המצוות, הם נושאים עמוקים מיני ים, שאדם אין לו באמת השגה בהם, גם אם הוא לומד את זה ויודע, ומבין את הטכניקה, ומבין את מה שכתוב, הוא לא מבין מה שכתוב. כיוון שזה "גבוה מעל גבוה שומר", ועמוק ועמוק יותר ויותר. ו"האור מצטייר לפי הכלי", כל אדם לפי מעלתו. לפי מה שהוא זוכה, מבין מה שמבין.

מה שרציתי קצת לדבר, שראינו פה בדרוש של התפילין, האהבה של הנוק' דז"א אל ז"א, וההשתוקקות שלה: "שימני כחותם על ליבך". ואחר כך שהוא משפיע לה בחזרה, שומר על הרשימו שלה, ואחר כך מחזיר לה את הרשימו, ואז היא מתעטרת בתפילין של יד, ואז הוא מקנא, שלה יש תפילין ולו אין תפילין. ואז אריך, שהוא עולם הרבה יותר גבוה, משפיע חסד לז"א "כי חפץ חסד הוא", והוא לא נותן לו את ההארה המחודשת של הרשימו שלו - שזה התפילין של ראש - מפני שהוא אוהב אותו, אומר פה האר"י, אלא מפני שחפץ חסד הוא. זאת אומרת, זה לא עניין של אהבה זה עניין של נתינה, כי הוא אוהב להשפיע.

מה זה הדבר הזה? מה זה הדבר הזה? הרי לא מדובר פה בבני אדם חס ושלום. מה זה כל הרגשות? מה זו אהבה בין הפרצופים בעולמות העליונים - בין משפיע ומקבל? מה זו הקנאה? מה זה ההבדל הזה של אהבה, שנותן כביכול? הרי 'אריך' כלפי ז"א, הוא כמו איזה סבא רבא כלפיו. כן, זה לא הבן שלו, מפני שז"א, הוא הבן של 'אבא'. ומה זה בכלל כל החלוקות האלה ביחסים בין הספירות, וכן הלאה? והרי מה זה דומה לבני אדם - חס ושלום?

אלא שבאמת הבני אדם נבראו בצלם. וכל מה שיש אצל האדם פה הגשמי, יש לו שורש רוחני למעלה. והאהבה והקנאה והרצון לעשות חסד וכן הלאה, כל הדברים האלה יש להם שורש למעלה. הרי אם אין משהו באצילות הוא לא קיים בעשיה. כל מה שיש בעשיה זה מפני שהוא מושרש באצילות, והכל לצורך עבודת השם, ולכן באמת כך.

יש כלל מאוד חשוב: שיש כלי, אומרים המקובלים, הכלי זה רצון לקבל, אם אין רצון לקבל, אז אי אפשר לקבל, כי הוא לא רוצה לקבל. כמו אדם שבע: אתה תציע לו עוגה הוא אומר: "לא תודה, אני לא יכול, אני שבע." אין לו השתוקקות. כדי שתהיה השתוקקות לקבל צריך שיהיה כלי שזה רצון לקבל. צריך שיהיה שינוי צורה, ועל ידי השינוי צורה, שהוא רצון לקבל לעצמו נגרם הסתלקות של האור, ועל ידי שנגרם הסתלקות של האור יש מחסור של אור, הכלי פתאום חסר. ברגע שהכלי חסר הוא חשוך, הוא רעב, ואז הוא משתוקק. זה הרצון לקבל המשתוקק.

יש הרבה תהליכים בבריאת העולם, עד שאנחנו מגיעים למצב שיש כלי שמשתוקק לקבל את האור. ויש שתי אפשרויות של השתוקקות: יש השתוקקות לשם שמים - שזה על מנת להשפיע נחת רוח. ויש השתוקקות אגואיסטית - שזה על מנת לקבל לעצמו. וההשתוקקות לשם שמים - על מנת להשפיע נחת רוח, מביא להשתוות הצורה עם הבורא יתברך. וההשתוקקות לקבל לעצמו בצורה אגואיסטית - מביאה להופכיות הצורה ולניתוק מהבורא יתברך. כי זה הופכיות הצורה שלו, כי השם יתברך לא מקבל כלום מאף אחד, כי ממני הוא יכול לקבל? אבל הכלי עצמו שרוצה לקבל לעצמו זה בדיוק ההפך, וזו לא מטרת הבריאה. מטרת הבריאה זה להביא לזיכוך, ולהשתוות הצורה עם הבורא.

זאת אומרת, שמצד אחד צריך שתהיה השתוקקות עצומה, כי אם אין השתוקקות לא מתקבל האור. ומצד שני, צריך שההשתוקקות הזו תהפך להשתוקקות של רצון לקבל על מנת לעשות נחת רוח לשם יתברך. וכמו שלמדנו במשל האורח, זה משל יסודי ביותר בתורת הקבלה שחייבים להבין אותו לעומק:

בא אורח לבעל הבית, מתארח אצלו והבעל הבית מציע לו אוכל. והאורח לא רוצה לקבל, כי הוא מתבייש ממנו, יש לו בושת פנים מבעל הבית. לא מפני שהוא לא רעב, הוא רעב בודאי, אבל הוא

לא רוצה לקבל. ואז הבעל הבית מפציר בו: "נו, בוא תיקח, תקבל, תקבל, תיקח, תאכל משהו", והוא לא רוצה בגלל שהוא מתבייש לקבל חינם מבעל הבית. ואז בעל הבית כל כך מצטער, שרוצה להשפיע לו ולתת לו, עד שבסוף מבין האורח שאם הוא יקח ויאכל, אמנם הוא גם יהנה מזה, ודאי, ויהיה שבע. אבל מצד שני קודם כל זה יעשה נחת רוח לבעל הבית. זאת אומרת שהכלי קבלה שלו עכשיו זה כלי קבלה על מנת להשפיע נחת רוח לבעל הבית. ולא עוד אלא ככל שיאכל יותר ויהנה יותר וישמח יותר, היות שהמטרה שלו זה לעשות נחת רוח לבעל הבית, האוכל עצמו, השפע הזה שהוא מקבל, זה נבחן שעושה לו נחת רוח לבעל הבית. זאת אומרת הקבלה עצמה, זה נתינה! זה כל הסיפור. המשל הזה הוא לכל הבריאה של העולם וקלקול העולם ותיקון העולם, עד סוף התיקון כולו, שזה לקבל על מנת להשפיע.

ולכן, אכן יש בעולמות העליונים דרגות דרגות, יש מהבורא יתברך שאין לנו בו השגה ותפיסה כלל, אנחנו לא יודעים מיהו, אנחנו לא יודעים מהו, אנחנו יודעים רק מה הוא רוצה, מפני שהוא גילה לנו את זה בתורה, והוא ציוה את המצוות, וכן הלאה, וזה מה שאנחנו יודעים, אין לנו השגה כי זה לא בן אדם. אנחנו לא יכולים להשיג אותו בכלל. מי הוא? מה הוא? כל ההנהגה שלו, כל השמות שיש עליו, שהוא רחמן, ושהוא א-ל קנא, ושהוא איש מלחמה, וכל אלו - זה הכל כינויים שלא באים על האופי כאילו של השם יתברך, חס ושלוש, אלא זו ההנהגה שלו: איך הוא מנהיג את העולם, בחסד, דין ורחמים. זה לא מזוהה עמו, כי איתו אין לנו בכלל שום תפיסה, ואסור לנו בכלל לחשוב על זה, כי זה מביא בהחלט את האדם לכפירה, כי הוא מצמצם את ההשגה של השם יתברך, שהוא בלתי בעל גבול, ואין לנו תפיסה בו והשגה בו כלל.

ולכן, כאשר אנחנו מדברים שיש אהבה ורצון לקבל, נכון, יש בהנהגה של השם יתברך, בהנהגה של השם יתברך איך שהוא מנהיג כמו מלך גדול שיש לו שרים ופקידים וכל מיני נסיכים ומלכים, וכל הממלכה שלו. ככה השם יתברך ברא את העולמות, כמו ממלכה עם כל החוקים, שיש שמה, וכל הסדרי נימוסים, ואיך שהדברים נראים, בוא נגיד אפילו איך שיש תככים. כמו שמלכותא דארעא - כמו שפה העולם מתנהל בין האנשים, אפשר להקיש מזה לעניין למעלה, וכמו שלמעלה מתנהל בין הספירות והפרצופים בעולמות, ככה זה מתנהל פה למטה.

ולכן בהחלט יש העניין הזה, שיש כלים רוחניים שהם לא בני אדם, שזה ספירות, ויש להם השתוקקות לקבל אור, ויש להם השתוקקות להידבק בשם, ויש להם רצון גם להשפיע, ויש דרגות שונות בזה. והדרגות בין השם יתברך, המאציל יתברך, הבורא יתברך, לבין הבריות הגשמיות כמונו הבני אדם - הפרש הדרגות הוא בהשתלשלות, ובסדר המדרגות במליארדי מליארדי מדרגות. וכל מדרגה נבחנת מהגבוהה ממנה, בפרופורציה של הרצון לקבל והרצון להשפיע שלה, מה שנקרא בלשון המקובלים, עוביות הכלי, או הזכות של הכלי. ככל שהכלי הזה הוא יותר רוצה משתוקק לקבל לעצמו - ככה הוא רחוק מהבורא, ככל שהוא רוצה לקבל על מנת להשפיע נחת רוח וההשפעה גוברת בו - הוא יותר קרוב לבורא. ככה זה.

לכן יש עשר ספירות, ולכן יש עולמות שונים, ולכן יש פרצופים שונים ולכן גם הגוף של האדם הוא לא שטוח, אלא יש ראש, תוך, סוף, פנים ואחור, כן. וגם אצל האדם יש השתוקקות שונות, יש השתוקקות של המח, שרוצה להשיג ולהבין דברים, זה השתוקקות של הראש של ההנהגה, רוצה להבין מה, איך לעשות. יש השתוקקות של הלב, שרוצה גם רגשות, וגם השגה של הלב, וגם יש את המידות של האופי שלו, בלב, וכן הלאה. ויש השתוקקות מהטבור ולמטה, שזה התאוות שלו, שזה אכילה, והתאוה של פרו ורבו וכן הלאה. ויש את הניקיון שמה שיוצא לקליפות, גם מבחינת הצרכים "הגדולים" והצרכים "הקטנים".

ולכן באדם אחד כלולים השתוקקות ורצון לגוף, לנפש, לרוח, לנשמה, חיה, יחידה, ודברים שונים, שהכל כלול בבן אדם בצורה מופלאת בצורה נפלאה שאי אפשר בכלל להבין את זה בכלל בשכל, ואיך כל הרצונות האלו עובדים ביחד. וכל זה צריך להפוך להיות מזבח להתקדש לעבודתו יתברך.

ככה כמו שבתוך האדם יש את כל הדרגות האלה, אלו דברים סותרים שחיים ביחד, בכפיפה אחת. ככה גם בעולמות העליונים: יש את המערכות של הקדושה שרצונם להשפיע נחת רוח, ויש להם ענוה ואהבה, וכן הלאה, וכל המידות הטובות. וגם אם יש מידות כמו קינאה אז זו קינאה לשם שמים. אם יש אהבה זו לא אהבה גשמית, רק על מנת לקבל, אלא זו גם אהבה על מנת להשפיע. ככה יש במערכת של הטומאה, רשעות. יש ספירות דטומאה, יש עולמות דטומאה, יש שמה רשעות, ויש רצון לעשות רע, וליהנות מהרע, ולקבל ולשלוט ולהשפיל ולהרוס ולהחריב. והכל בכפיפה אחת. השם יתברך בהנהגה האלוקית שלו, הוא כולל את הכל ביחד, והכל זה בשביל לאפשר את הבחירה לאדם, ולשתף אותו בתיקון הבריאה.

ולכן כשאנחנו מוצאים כל מיני ביטויים, כמו אהבה וקינאה בספירות וכן הלאה, הדבר הזה נכון, מפני שזה מורה על הדרגה גם כן של השתוקקות לאור, לשינוי צורה, וכן הלאה. הדברים האלה הם מדויקים, רק ששמה הם בדקות, ולשם שמים, ופה אצלנו זה בגסות, כי אנחנו חומרניים ובשינוי צורה. אבל השורש של הדברים האלה קיים גם למעלה. ולכן האר"י פה מביא את כל הדברים האלה, צריכים להבין אותם גם כפשוטם, וגם להבין שלא מבינים, ואז לא מגשימים ולא טועים.

ולכן כשלומדים את הכוונות ולומדים את הקבלה, במיוחד כשלומדים בשער הכוונות, לא צריכים רק להתמקד בפרטי הפרטים של הכוונות, ולקרוא את הדרוש ולהבין אותו כמו שהוא וזהו, וגמרנו. צריך מי שיכול בענוה להתבונן קצת יותר לעומק, ואם הוא רואה דברים או ביטויים שלא ברורים לו, אז הוא צריך להתעמק בהם. כיוון שהאר"י הביא את זה בתמצות ובצורה שתומה בכוונה. אבל אדם אם יש לו יראת שמים ויש לו אהבת השם ורוצה להידבק בשם, הוא יכול להתבונן בזה, לנסות להתבונן, ובמידה שזה לא מזיק לו, להבין דברים יותר לעומק.

בעניין הזה רציתי להוסיף עוד: בעניין הזה של "חפץ חסד הוא", לעומת האהבה של ז"א ונוק', שאומר האר"י, שזה כמו אהבה של בעל ואישה, אהבה בין בעל ואישה, זו אהבה שבאמת תלויה בדבר, ככה כתוב. יש בזה גם רצון לקבל ויש רצון להשפיע, וזה כולל את כל הקומה, הרי היחוד זה בכל הקומה, ראש, תוך, סוף, והם צריכים להיות לבשר אחד וכו'. לא אותו דבר, כמו איזה סבא זקן שרוצה ללמד תורה, למשל את הנין שלו את הבן נין שלו, כן, זו אהבה אחרת, זו אהבה שבאה ממקום אחר לגמרי, זו אהבה שאינה תלויה בדבר.

העניין הזה, של "חפץ חסד הוא", זה צריך להדריך אותנו בכל העניינים בחיים, ובלימוד התורה וביחס שלנו לבריות, שזו באמת ההנהגה הכי גבוהה של אהבת חינוס. שהשם יתברך ברא בעולם את העניין הזה של אהבת חינוס, והנתינה הזו הגבוהה שזו נתינה שאינה תלויה בדבר. רק מפני שהוא חקק חוק שמחוק הטוב להטיב, והוא רוצה להשפיע לבריות, ולכן הוא ברא את העולם.

ההשפעה הזו, הנתינה הזו בלי גבול מעל טעם ודעת ובלי אינטרסים, זו הדרגה הכי גבוהה שאדם צריך לשאוף להגיע אליה, שזה מעל לאהבה שתלויה בדבר.

וזה פלא פלאים איך העליון, זאת אומרת במקרה הזה, אריך, מתבונן על התחתון, שבמקרה הזה זה ז"א, שזה דרגות שונות בהנהגת השם יתברך, כן, איך הוא מרגיש שהז"א מתקנא עכשיו שהנוק' קיבלה בחזרה את התפילין שלה, קיבלה את המוחין שלה והוא עדין לא קיבל. ובלי שהז"א מבקש - רק מפני שהוא רואה שהוא מקנא בה, שהז"א מקנא בנוק' - זאת אומרת, שנבחן אצלו חיסרון, חיסרון שהוא נתן מהאור שהיה בו, והאור שיש לו אין לו.

אריך, שהוא העליון והוא עליון בהרבה מאוד דרגות מעל, כן, כי יש את ישראל סבא, ואבא עילאה, ומעליו יש את אריך, אז זה כמה וכמה דרגות שמצוירות לנו כציור כזה של דרגות ברורות. אבל זה לעומת איך שזה נבחן למעלה אנחנו לא יכולים בכלל להבין מה ההפרש בדרגות, אבל אנחנו מבינים פה שלאריך יש לו עניין של "חפץ חסד הוא"; "ובתוך עמי אנוכי יושב"; "ועמו אנוכי בצרה"; וזו ההארה הזו היא הארה מאוד מאוד גבוהה שאנחנו צריכים להיתלות בא ולחקות אותה, ולהבין את ההבדל בין זה לבין אהבה שבינ בעל לאישה בגשמיות.

באופן פשוט האהבה הזו והדאגה הזו, שהעליון מבחין אצל התחתון והרחוק ביותר, באיזה מצב הוא נמצא, איפה הוא תקוע ומה חסר לו, ומה כואב לו, והוא נותן לו את זה ומשפיע לו כי הוא רואה את המצב שלו, "וחפץ חסד הוא"; "עולם חסד יבנה", זה פלא פלאים, ולכן אומרים שהאור דחסד לא משתנה מהראש ועד הסוף, זה אור ישר שבא ומשפיע ובחסד הזה העליון, יהי רצון שגם אנחנו נידבק בזה במשהו.

תפילת שחרית

טוב אנחנו נמצאים עכשיו בדרושים ששייכים לתפילת השחר - תפילת שחרית. וכידוע זה מתחיל בפרשיות של הקורבנות, הקטורת, ויש שמה אחר כך פסוקי דזימרה, ואחר כך יש ברכו, וקריאת שמע, ואחר כך יש תפילת שמונה עשרה, ואחרי תפילת שמונה עשרה, אומרים כל מיני פסוקים עד עלינו לשבח.

העניין באופן כללי של הסדר הזה של התפילה הוא לא סדר שנקבע סתם אלא זה הולך לתיקון והעלאת העולמות, הנפשות, הרוחות והנשמות למעלה, לגרום ליחוד העליון למעלה, על ידי העלאת מים נוקבין על ידי התעוררות התחתונים.

והכוונה בתפילה, וכאשר האדם מכוון, וראוי לכוון, ומכוון נכון - באמת גורם לעליית הפנימיות של העולמות, והתכללות שבהם.

מפני שבליה, זה אנחנו עוד לא למדנו, אבל יש עניין שהמלכות של עולם האצילות יורדת לתוך הבריאה, זה נקרא ירידה, ולכן מהבוקר צריך להעלות אותה למעלה. סדר הבוקר. בהתחלה זה היה הכנות, כמו שאתם זוכרים: "יפנה להפריד את הקליפה מהקדושה", ואחר כך זו הכנה על ידי הציצית והתפילין, הכנה של האדם ושל העולמות העליונים. והתכל'ס ממש זה בתפילה.

המטרה של התפילה זה להעלות את הפנימיות של העולמות. הפנימיות של העולמות זה הנפש, רוח, נשמה שבעולמות, באופן כללי וגם הפרטי של האדם עצמו, לעלות אותם למעלה, של האדם עצמו לעלות אותם למעלה, לגרום לייחוד בעולם האצילות, והתכללות של כל העולמות, ייחוד בעולם האצילות, ואחר כך להורדת השפע מלמעלה למטה, דרך כל העולמות ודרך הנפש רוח נשמה של האדם עצמו גם, וגם הורדת כל עולם ועולם בחזרה למקומו, שזה כל התהליך הזה מתחלק בתוך כל החלקים של התפילה.

באופן כללי יש את מה שאמרנו בהתחלה: את הקורבנות והקטורת וכל מה שאומרים לפני פסוקי דזימרה זה בעשייה. פסוקי דזימרה, ברוך שאמר, זה אחר כך ביצירה. ואחר כך משמה והלאה זה בבריאה, ואחרי ברכת אבות שבשמונה עשרה, מתחיל האצילות, ואז כל התפילת שמונה עשרה זה בלחש, כי זה באצילות. ואחרי האצילות, אחרי תפילת שמונה עשרה מתחיל הורדת השפע. יש את הזיווג בשמונה עשרה, העליון, והתכללות של כל העולמות ואחר כך מתחיל ההורדה של השפע. עד שבעלינו לשבח כבר כל דבר ירד למקומו וכל הנפשות והרוחות והנשמות חזרו, וקיבלו את השפע שצריכים לקבל, וכל העולמות ניתקנו.

ולכן העניין של התפילה, זה עניין של התעוררות מלמטה, לגרום לתיקון העולמות, והורדת השפע. נקרא לזה שהבן אדם משתתף בתיקון של העולם על ידי הכוונה שלו, ועל ידי המילים שהוא אומר. כמובן, המילים שהוא אומר בזמן התפילה, הנוסח של התפילה שהוא מאוד מדויק, ועל ידי הברכות גורמות להורדת השפע ולתיקון ובישום כל העולם.

מובן שזה באופן כללי מאוד, ויש אחר כך הרבה פרטים, איך כל חלק של התפילה ומה צריך לכוון, אם צריך לכוון בשמות ההויה, בזמן של העלייה. אתם יודעים שיש כמה מילואים של שמות ההויה, ע"ב, ס"ג, מ"ה, וב"ן, וזה גם כן פרטי פרטים יש כאן בעניינים האלה ויש את התפילה שאדם מתפלל מהלב שלו, שזו תפילה שאדם צריך להתפלל כל הזמן, וזה מביא את האדם לדבקות, לדבר עם השם יתברך בפשטות. וכאן יש את התפילה על פי הקבלה, מה יותר טוב? הכל

טוב. אם אדם יכול גם לכוון על פי הקבלה, וגם לעבוד את השם מתוך הלב, ולא להפוך להיות רובוט מכוון, גם טוב. אם אדם יכול לשמוח בתפילה - מצוין, אם אדם בוכה בתפילה - גם כן זה מתקבל, כי "שערי דמעה לא ננעלו".

קיצורו של עניין: התפילה זה לא דבר משעמם, וזה לא איזו גזירה שגזר הקדוש ברוך הוא, איזה עונש שצריך הבן אדם להתפלל, או לבקש ממנו, או לשבח אותו כי השם יתברך כביכול חס ושלוש צריך תשבחות, אלא זה הזדמנות שהקדוש ברוך הוא נותן לאדם להידבק בו ולבקש ממנו. כוחו של ישראל כולו בפה, כמו שכתוב: "תולעת יעקב", למה נקרא תולעת יעקב? יעקב למה נקרא תולעת? כי התולעת כוחה בפה, ובאמת יהודים יראי שמיים אוהבי השם, הם יכולים על ידי התפילה ועל ידי הגזרות שהם גוזרים לשנות סדרי בראשית, לשנות כל דבר. אם יש להם זכות כמובן, אבל אנחנו תמיד לא מתפללים מתוך זכות, אלא מתפללים מתוך רחמים, אנחנו רוצים רחמים אין סופיים.

כמו בן שמבקש מאבא שלו שיעזור לו, ויתן לו, וירחם עליו, אז אדם גם צריך לבקש על הצרכים של עצמו וגם על הצרכים של הדור, וגם על הצרכים של העולמות כולם. כי גם העולמות הרוחניים זקוקים לתיקון, ככה השם ברא את זה שיש יחס הדדי, זו כיווני, בין האדם פה לבין העולמות העליונים עד לשם יתברך עצמו.

זאת אומרת שהשם יתברך עצמו, כמו מלך גדול, מלך מלכי המלכים - יש לו משרתים, ויש לו עולמות, ויש לו דרכי הורדת השפע, סדר השתלשלות, מדרגות, ויש לו בריאה שלמה, שאנחנו לא רואים בעיניים, שזו בריאה רוחנית, שכל דבר שהוא מביא אלינו לעולם הגשמי הזה עובר דרך אותם המקומות. וכמו שאדם גם זקוק לתיקון ולשפע - אם לא אין לו קיום, גם העולמות העליונים זקוקים לקיום ולשפע. אומנם יש שמה מערכת שיוצאת מעשר ספירות דעיגולים, שזו מערכת של ספירות שמחיות את העולמות בכל מקרה בלי שיהיו תלויים בעבודת התחתונים ובזכויות של בני אדם, כי אם לא לפעמים העולם חלילה היה יכול להיחרב. אבל יש גם כן מערכת שתלויה בעבודת האדם וזו תוספת הרווחה לעולמות, וכן הלאה.

ולכן כשאנחנו אומרים שבן אדם שעובד את השם פה עושה לו נחת רוח, הוא באמת גורם לרוח לנחות, הוא מוריד שפע. זה העניין הזה של נחת רוח - שנוחת השפע, מוריד את השפע מלמעלה למטה. ואז מתקיימת מטרת הבריאה: "שהתאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים", והתאוה לו שגם כל שמות הנהגתו יצאו מהכוח אל הפועל.

אז בזמן התפילה, אנחנו מכוונים להוריד את השפע שצריך לרדת. וזה על ידי התיקון של הקווים, והקו האמצעי וכן הלאה, ולכן מתאפשרת מטרת הבריאה, שהוא רצה יתברך להטיב לנבראיו. ולכן התפילות האלה שהשם יתברך ברא את העולמות בדרך כזו שיהיה צורך בתפילה, היא לתת הזדמנות לאדם להיות שותף בתיקון הבריאה: העלאת הבריאה למעלה, לגרום ליחודים, ולתענוג גם בעולמות עליונים. וכפי שיש תענוג לאדם התחתון שהוא רעב הוא מקבל אוכל או שתיה או כל דבר אחר, או שיש לו תענוג בשכל שהוא הבין משהו, או יש לו תענוג בלב שהוא מרגיש משהו. ככה בעולמות העליונים, יש שורש לדברים האלה, וגם להם יש תענוג מתי שמתמלאים הצרכים שלהם.

אנחנו אין לנו השגה אמיתית מה הצרכים של העולמות הרוחניים. אבל יש גם שמה צורך של גילוי פנים, של שפע, של קיום, שהשם יתברך צריך גם לקיים אותם, והוא גרם לזה שפמליה של מטה, נותן כח לפמליה של מעלה ולכן העבודה של עם ישראל בתפילה, ובזמן שבית המקדש קיים בקורבנות ובכלל בכל המצוות בזמנים השונים, זה מפרנס, עם ישראל מפרנס לאביהם שבשמים. זאת אומרת אנחנו מפרנסים גורמים לפרנסה, לשפע לרדת מלמעלה למטה, וכל מי שהיה זקוק לזה, כל העולמות וגם העולם הזה מקבל את מה שצריך.

ולכן התפילה זאת מחויבות חשובה מאוד, ואדם לא צריך לזלזל בה. ואנשים לפעמים מזלזלים בה, והתפילה זה לא עניין דווקא של הרבה כוונות, או זמן ארוך וממושך שאדם צריך להיות מותש

וכבר שונא את התפילה, ורק רוצה לברוח. ולא איזה אירוע חברתי, שבאים ונפגשים בבית כנסת, "טוב, נו, ממילא כבר נפגשנו אז בוא נתפלל".

אלא התפילה זה באמת התייחדות של אדם עם בוראו, לבקש עליו ועל כל העולם כולו, ועל כל העולמות כולם, שיקבלו תיקון בכל מה שצריך. ולאפשר על ידי ההתעוררות הזו, שמה שצריך לרדת לטובה ירד. מפני שבמשך ששת אלפים שנה של התיקון, השם יתברך גזר על עצמו שהשפע והרווחה שהוא מוריד לעולם הזה תלוי בהתעוררות התחתונים. ולכן אדם שלא מתפלל הוא לא שותף למעשה הזה. אבל בשמיים בוחנים לא רק את המוחין של האדם המתפלל, האם הוא כיוון בדיוק את העולמות וכל זה, אלא בוחנים את הלב שלו אם הוא אדם תמים, אם הוא אדם טהור, אם הוא בן אדם טוב, אם הוא מוסר את נפשו על קידוש השם, אם הוא רוצה שיהיה טוב בעולם, איך הוא חי לא רק בזמן התפילה, איך הוא חי בכלל, מה הוא משתדל, מה הוא בא לעשות בעולם הזה, לעבוד את השם? להבדיל, לעבוד את היצר?

וכמובן שהתפילה מתקבלת בהתאם לדרגה הרוחנית והמוסרית של התיקון של האדם, מעבר למה שהוא חושב. ולכן כששואלים מה צריך את כל הכוונות? כן, צריך את כל הכוונות.

אם בן אדם יכול לכוון את כל הכוונות וגם יכול להיות בן אדם מתוקן - מצוין, אם הוא לא יכול לכוון את הכוונות של האר"י, יכול לכוון באופן כללי שעכשיו זה עליית העולמות והוא משתתף עם זה, והוא רוצה תיקון לעולם זה גם מתקבל. ואם גם זה אין לו, אז לפחות מה שכתוב בפשט במילים של הנוסח של התפילה, גם טוב. ואם אדם גם את זה לא מבין אז מתוך ליבו מה שהוא מבין.

וזה החידוש של החסידות, שלפעמים היו צדיקים עושים כוונות ולא היו מצליחים לבטל גזירות, ובא איזה כפרי אחד וצעק לשם או בכה מתוך ליבו, כי ראה שיש מצוקה והיה אכפת לו מעם ישראל, ודווקא הבכי הזה או הצעקה הזו או מה שיצא ממנו, זה ביטל את הגזירות.

הסיפורים החסידיים היפים האלו לא באים לבטל את החשיבות של התפילה. בכוונות האר"י, אלא באים לתת פרופורציה נכונה, ושכל אדם ידע איפה מקומו, מה מתאים לו, ומה התפילה האמיתית. שלא נחשוב שזה משהו טכני, שאנחנו נעשה בדיוק את כל הטכניקה ונכוון את כל השמות והכל מסודר.

מה השם רוצה? רוצה את הלב. רוצה שכן אדם יהיה לו לב טהור לב טוב, שיעשה את העבודה לשם שמים.

גם נשאלה שאלה בקשר לתפילה, האם בן אדם צריך לדאוג לצורכי עצמו, לבקש על עצמו?

אני פגשתי אנשים תמימים, שבחיים לא ביקשו משהו לעצמם הם מבקשים רק לכלל. אנשים שלא יודעים תורה, אבל הלב הטהור שלהם אומר שלבקש לעצמו זה לא יפה, ולבקש בשביל הבריאה בשביל עם ישראל ובשביל הכלל זה כן יפה. אז כמובן שצריך את שניהם, כי אדם שלא מבקש בשביל עצמו אז הוא יהיר, הוא חושב שהוא מסודר. או אם הוא חושב שהוא לא צריך לרחמי שמיים, אז הוא חי בדמיון.

אז בטח שאדם צריך לבקש גם בשביל עצמו ובשביל עם ישראל "ומי שמבקש על חברו, נענה תחילה". אבל לצערנו לא פעם האנשים כבר עושים את הבקשה לעצמם את העיקר. אני מאמין שאם בן אדם חי לשם שמים - גם אם הוא לא מבקש, השם ממלא את מה שהוא צריך. גם כתוב שהשם מתאוה לתפילתם של צדיקים - ולכן גם כן אדם שחי לשם שמים ראוי שיבקש גם על עצמו. אבל הכל בפשטות ובבהירות ובעיקר על העניין של התיקון שלו. או מה שהוא צריך פה, כלים בשביל לעבוד את השם. זה מה שראוי לבן אמיתי של הקדוש ברוך הוא לבקש ממנו: "תתן לי כל מה שאני צריך בשביל למלא את התפקיד, תאיר לי את הדרך, תעזור לי, תרחם עלי על בני ביתי על חברי על משפחתי על כל עם ישראל, על כל הבריאה כולה", וכן הלאה מה שיוצא מהלב

זה בוקע את כל הרקיעים, מה שאמיתי, ולכן הנקודה זה להיות אמיתי. לכן גם כשבן אדם נמצא בנפילה, אל יתייאש מן הרחמים בכלל, שיהיה אמיתי.

אני גם ראיתי לאחרונה בכמה מקרים, בעניין שאנשים ביקשו ברכות: אני בדרך כלל מברך בתמימות, לא חושב בתקיפות לגרום לדברים. ולפעמים ראיתי בזמנים אחרונים, שיש התעוררות פנימית בלב שאני אברך יותר בכח, ואז ראיתי שדברים השתנו אצל אנשים בניסים ממש. אז אני רואה, יכול להיות שהשם רוצה שגם פה ושם בן אדם יברך חזק, ולא רק בהתבטלות פנימית. אלא כמו בן, שאומר: "אבא, נו, תעשה ככה, תרחם עליו, תעשה ככה", יותר בדרישה - זו המילה, זו לא גזירה - זו דרישה פנימית יותר תקיפה. וברוך השם אני רואה שיש גם בזה תועלת לאנשים, זה לא אומר שכולם צריכים לעשות ככה, אני רק מספר לכם משהו מהפנימיות, איך הדברים האלה עובדים. אבל יותר טוב או יותר נכון זה לבקש רחמים אין סופיים, ולא כמו ילד שמנסה לנער קצת את אבא שלו שיעזור כבר, שיתן לו, כן, כמו הילדים של היום, 'חוצפה יסגא', שכל דבר האבא צריך לתת, ואם לא אוי ואבוי. אז לכן הכוונה האמיתית בדרך כלל צריכה להיות מתוך רחמים והתבטלות כלפי השם. אבל כן לבקש ממנו אם אפשר בחן, החן גם פועל הרבה יותר מאשר להיות בכין, אבל גם הבכינות, לפעמים זה טוב. השם יאיר את עינינו שנדע איך להתפלל.

עליית העולמות ועליית הנשמות

פה שאלו שאלה, בקשר לעליית העולמות, ועליית הנשמות, מה שאומר פה האר"י. ובאמת האר"י לא מסביר מה היא עליית העולמות ועליית הנשמות. יותר עסקו בזה המקובלים היותר מאוחרים שהם הסבירו את הפנימיות של מה שמתכוון האר"י. ועלייה זה לא שיש איזו מעלית, או איזה משהו שאנחנו מעלים את זה, ולוחצים על הכפתור והעולמות עולים, ולוחצים על הכפתור והמעלית יורדת. עלייה מבחינה פנימית זה 'השתוות-הצורה'. על ידי התעוררות של האדם צריך להגיע להשתוות הצורה עם הבורא יתברך, והשתוות הצורה זה להפוך את הרצון לקבל, לרצון לקבל על מנת להשפיע, כי השם יתברך כולו משפיע ואינו מקבל. ולכן עליית הנשמות והנפשות והרוחות למעלה, הכוונה לתקן את כל המדרגות האלה, להביא אותם להשתוות הצורה. שהרי הנשמה יותר קרובה לבורא יתברך מאשר הרוח, והרוח יותר קרובה לבורא יתברך מאשר הנפש, מפני שהנשמה הרוח והנפש נבחנים לדברים שונים, מצד שיש להם הבחן מדרגה, מצד שיש להם שינוי צורה.

הנשמה יותר קרובה לבורא יתברך כי היא יותר רוחנית, ויש לה פחות רצון לקבל לעצמה ויש לה בעיקר רצון להשפיע, והרוח יש בה יותר רצון לקבל מאשר הנשמה, והנפש כולה רצון לקבל. ולכן כשאנחנו אומרים שצריך לעלות את הנפש, רוח, נשמה שלנו, עם העולמות - צריכים לכוון בלב ולהתפלל עם הלב ולכוון במח שבאמת יעלו הנר"ן שלנו: נפש, רוח, נשמה שלנו יעלו במדרגה יחד עם כל העולמות, וכל הנשמות והרוחות ונפשות של כל עם ישראל, יעלו בבחינת השתוות הצורה לבורא יתברך, שיהיה להם זיכוך, שיהיה להם רצון להשפיע במקום רצון לקבל, וזה מה שנקרא העלאת מ"ן-מים נוקבין, שזה התעוררות התחתונים וזו העלייה הזו שצריך לעלות.

אם כן, זה לא דבר טכני, פיזי, או איזה דמיון שאדם מדמיין, שעכשיו עולים העולמות וגם הוא עולה ואחר כך יורדים העולמות וגם הוא יורד, אלא זה עניין מהותי. ולכן אם בן אדם לא עוסק בתיקון הפנימי, מה הוא יכוון בזמן התפילה? איך עולים הנפש והרוח והנשמה, ומתכללים למעלה? אז מצד מעלה מסוימת יש לנשמה מעלה יותר מאשר לנפש, מפני שהיא פחות בשינוי צורה, אבל מצד שני יש לנפש מעלה גדולה יותר מהנשמה מפני שבהיותה בשינוי צורה, היא בכל זאת רוצה להידבק בשם. היא יותר רחוקה ומתקרבת לשם בכל אופן ולכן כבוד שמים מתגלה דווקא כשהרחוקים מתקרבים, ולכן: "שלום לרחוק ולקרוב", ולכן: "במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד".

אז מצד זה כביכול הנשמה היא הראשונה שמגיעה להשתוות הצורה עם הבורא, כי היא בפחות שינוי צורה ממנו יתברך. אבל הנפש היא מקיימת את רצון הבורא ש"התאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים" - שעל ידי שאדם מזכך את נפשו, מתקן את נפשו, גורם לרצון הבהמי שלו להיות לשם שמים, ואת כל הצרכים שלו הוא מכוון אותם לשם שמים, הוא מגיע להשתוות הצורה. הוא בעצם גורם להשראת השכינה, לשרות בתוך האדם עצמו: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - בתוך הלב של עם ישראל, בתוך הלב של הבן אדם. ולכן הנפש הזו שלכאורה היא רחוקה ושחורה היא בעצם אם היא מקבלת את התיקון שלה היא גורמת לעמידת ותיקון כל הקומה, כל הקומה. ולכן: מצד אחד היא רחוקה ופחותה. ומצד שני היא חשובה, מפני שבה מתקיימת מטרת הבריאה. מפני שבעצם בריאתה הנשמה היא פחות שינוי צורה מאשר לנפש ולרוח ולכן היא יותר למעלה, אז כל הכבוד שהיא יותר למעלה, אבל מה היא טרחה? אבל "מי שטרח בערב שבת הוא יאכל בשבת", זאת אומרת שהנפש טורחת בעולם הזה להגיע לתיקון וכל כך הרבה היא צריכה לעבור ניסיונות, בסופו של דבר היא זו שעושה נחת רוח יותר מהרוח ויותר מהנשמה והחיה ויחידה, כי דרך התיקון של הנפש נתקן כל הקומה.

התפילה

טוב, נגיד פה איזו הקדמה קצת כוללת בעניין התפילות. העניין הוא כזה: כל המערכת של התפילות קשורה ל-ו' ול-ה' של שם ההויה, שזו הנהגת השכר ועונש וזו הנהגת העולם הזה. ועל ידי התפילות שלנו נגרמים יחודים בין ה-ו' של שם ההויה ל-ה' של שם ההויה, או מה שנקרא בפרצופים בין זעיר אנפין לנוקבא. ויש כמה וכמה מצבים של יחודים אלה, המצבים של הז"א והנוק'. זאת אומרת, זה מתאר את הקרבה או את הריחוק, את ההשפעה או את השפע, את הגילוי פנים או את ההסתר פנים, את מידת החסד או מידת הדין, שהעולם מתנהל באותו זמן. ויש זמנים קבועים לעניינים האלה, יש זמנים במשך היום שהם זמנים של חסד, ויש זמנים של דין. ולכן התפילות מותאמות לזמנים האלה, זה מערכת שהיא קבועה וחוזרת על עצמה, יום-יום, בימי החול. ויש מערכת אחרת של היחסים בין הפרצופים בשבת, ויש מערכת אחרת ביום טוב, וגם בכל יום טוב זה שונה.

האריז"ל כל פעם מתאר את מצב הפרצופים: אם הם מלוא קומתם, אם הם פנים בפנים, או אחר באחר וכן הלאה. ואיזה יחוד נעשה באותו זמן: אם זה יחוד שכולל יחוד היסודות שזה היחוד הכי תחתון, הכי מעולה. בדומה למה שקורה בעולם הזה בין בעל לאישה, או זה יחוד של נשיקין בחינת נשיקות, שזה גם רוחא ברוחא נקרא. ויש יחוד רק של חיבוק, וכן הלאה זה הכל תיאורים באמת שמתאימים למה שקורה בין בעל לאישה בעולם הזה, בין משפיע למקבל. זה עניין של אהבה, פעם מתעוררת הנוק' לאהבה, פעם מתעורר הז"א לאהבה, אהבה זה קשר, זה עניין של נתינה של שפע. ובהתאם להתעוררות של התחתונים כך אנחנו גורמים לייחודים האלה, שאנחנו קוראים לזה יחוד. אבל בכתוב זה זיווג, רק בלשון נקיה אומרים יחוד. אנחנו גורמים על ידי התפילות והמצוות לייחודים האלה וככה לתיקון הפרצופים, ותולדת המוחין לכל הנשמות. וזה גם קשור עם זה בבית ראשון, בבית שני, בתחילת בית המקדש או אחרי חורבן בית שני, ועד שיבוא משיח גם זה משפיע.

אז יש כמה וכמה פרמטרים שמשפיעים על מצב הפרצופים וגם עניין העוונות. יש יחודים שנעשים באופן קבוע, אבל צריכים את העזרה של התחתונים, שלנו, של עם ישראל. ולכן עם ישראל צריכים להתפלל שלוש תפילות ביום, כי במשך היום הקשרים בין הפרצופים משתנים, וזה לא נעשה אוטומטי, כל מה שנעשה אוטומטי כביכול, על ידי הבורא יתברך אז לא צריך התעוררות שלנו. מה שלא נעשה בידי שמים, אז אנחנו צריכים לעשות בעצמנו. ולכן למשל: תלמוד תורה - זה עניין שאם עם ישראל לא לומד תורה, העולם חוזר לעולם התוהו, לכן יש עניין של "והגית בו יומם ולילה" - שעל ידי הלימוד תורה, המצוות, המעשים טובים, התפילות - כל המערכת של ההשפעה קיימת. ואם לא היה דבר כזה נניח, חס וחלילה, כולם היו מפסיקים

להתפלל וללמוד תורה ולקיים מצוות העולם היה נחרב. ברוך השם שבכל הדורות לא נפסק רגע אחד כל זה, ולכן העולמות מתקיימים.

ולכן אנשים יכולים לחשוב שזה אוטומטי, כמו שהשמש זורחת בבוקר ושוקעת בלילה, ככה כל המערכות, גם הרוחניות, שהם שורש לעניינים של השמש וכל הכוכבים וכל זה גם כן זה כביכול אוטומטי. הקבלה מלמדת אותנו שלא, שזה דורש כל פעם את המצוות המתאימות לאותו זמן. ומראש הבורא יתברך קבע איזו השפעה תהיה לתפילת שחרית, ואיזו השפעה תהיה לתפילת המנחה, ואיזו השפעה תהיה לתפילת הערבית, ומה כל דבר גורם ובהאיזו עוצמה, ועד איזה מקום זה יכול להשפיע. כמובן שאם יש התעוררות מעולה של התחתונים בתפילה בתורה ובמצוות אז זה משפיע הרבה יותר, וזה יכול לגרום ליחודים יותר חזקים ויותר עליונים ולתיקונים יותר גדולים, עד כדי כך למשל שכתוב שאם עם ישראל היו שומרים שתי שבתות מיד נגאלים. זאת אומרת, היינו גומרים לעלות את כל הניצוצות.

זאת אומרת שיש את הסטנדרט היום יומי, שזה לקיום העולמות, שאנחנו עושים על ידי תורה ומצוות, ואם יש איזו התעוררות מיוחדת איזו מסירות נפש מיוחדת, זה יכול לגרום להעלאת הניצוצות בקצב הרבה יותר מהיר, ולקצר את העניין של הגלות, ולהביא ממש גילוי פנים וגאולה ונגמר הסיפור. ולכן גם כתוב בזוהר: "כלו כל הקיצים, רק תשובה מעכבת". שאם היינו עושים תשובה באמת, אפילו אם עשרה מישראל היו עושים תשובה אמיתית כמו שצריך, יכולים לגרום לגאולה לבוא. למרות שעוד לא הגיע הזמן הסטנדרטי שלה, של העלאת הניצוצות.

אם כן יש סדר אחד שהוא הסדר היום יומי של התיקונים "עולם כמנהגו נוהג" כזה, שגם הוא הכרחי, כי אם לא עושים את זה העולם נחרב. ויש תוספת של הארה וגילוי פנים, שיכול לבוא משמים אם אנחנו מתעוררים מעל הטבע הרגיל שלנו. ולכן למשל נאמר על אליהו הנביא שבהר הכרמל הוא גרם לתיקון גדול מאוד שלא היה כזה תיקון מאז יציאת מצרים, מפני המסירות נפש שהוא עשה, והגילוי פנים שזה הביא.

עכשיו יש עניין הזה של המצב של המשפיע ומקבל.

יש ארבעה מצבים: יש פנים בפנים, פנים באחור, אחור בפנים, ואחור באחור. כאשר הגילוי פנים הכי גדול זה פנים בפנים, וההסתר פנים הכי גדול זה אחור באחור. פנים בפנים - זאת אומרת שהמשפיע רוצה להשפיע, יכול להשפיע, ומשפיע. ושהמקבל רוצה לקבל, יכול לקבל ומקבל בפועל ששני הדברים האלה מסתדרים ביחד זה יחוד פנים בפנים. ההיפך, נלך לקיצוניות זה אחור באחור - כאשר המשפיע לא רוצה להשפיע, לא יכול להשפיע ולא משפיע והמקבל לא רוצה לקבל לא יכול לקבל כי אין לו זכות ולא מקבל בפועל, אז זה ממש הזמן הכי מסוכן, הכי פחות גילוי פנים. ויש את שני מצבי הביניים - שהעליון, זאת אומרת שהמשפיע רוצה להשפיע, יכול להשפיע והיה מוכן להשפיע, אבל המקבל לא רוצה לקבל, לא רוצה או לא יכול, כי אין לו זכות, ולא מקבל בפועל, אז זה פנים באחור - המשפיע רוצה להשפיע והמקבל לא יכול לקבל. ויש את המצב ההפוך שהמקבל רוצה לקבל, יכול לקבל ולא מקבל, מפני שהמשפיע לא רוצה להשפיע ולא יכול להשפיע ולא משפיע, אז זה פנים באחור, זאת אומרת הפנים של התחתון כלפי האחור של העליון.

ומפני מה העליון לא משפיע, הרי "חפץ חסד הוא", תמיד העליון רוצה להשפיע. כי בזמנים האלה העליון מקבל בעצמו מהעליון ממנו - בחינת "גבוה מעל גבוה שומר" - כשהעליון צריך לקבל מלמעלה אין לו אפשרות להשפיע למטה, אלא משפיע רק דרך האחור שלו, שזה מינימום של מינימום. אם כן התיאורים האלה שהאריז"ל מביא זה לא חס ושלום שיש פנים ויש אחור, אלא זה דרגות שונות של הארה או של הסתר, של קשר, של אהבה ודבקות, או ההפך, של פרוץ של חסד או של דין. זה כל העניין הזה, רק שזה בא במילים האלה כדי לשכך את האוזן וכדי שאדם יבין את הסדר גודל של ההשפעה, ואת איכות ההשפעה.

עכשיו בתפילות של חול אם כן זה נקבע מראש איזה יחוד יהיה בין ה-ו' של שם ההויה ל-ה', או בין ז'א לבין הנוק' שלו, זה קבוע מראש, בגלל שככה המצב נתון. אם כן בתפילת שחרית יש עניין של יחוד פנים בפנים, כדי שיתאפשר היחוד הזה של פנים בפנים צריכים גם קריאת שמע וגם נפילת אפיים, בקריאת שמע התחתונים הם גורמים להכנה ליחוד, שיהיה אחר כך בתפילת שמונה עשרה, יחוד בין ז'א לנוק' הוא בעצם בתפילת שמונה עשרה, והשמע ישראל זה הכנה לזה. אחרי היחוד הזה של שמונה עשרה יש עניין של נפילת אפיים, שזו המסירות נפש של התחתונים, מה שנקרא העלאת מ"ן העלאת מים נוקבין, שאז התחתונים מוסרים את נפשם ולכן בנפילת אפיים עולים הניצוצות. זה העניין הזה שהוא מביא במקומות אחרים, שבזמן של נפילת אפיים, כמובן, שלפני הנפילת אפיים, יש את התחנות: "אשמנו, בגדנו, גזלנו..." זה כדי לתת חיות לקליפה, כדי שלא תטרוף את כל התפילה. אז אנחנו מיד מודים שאנחנו לא צדיקים ואשמנו בגדנו כל זה, זה עניין אחר. אבל צריך נפילת אפיים שזו מסירות נפש, היחוד הזה כל כך גדול של קריאת שמע של שחרית שהוא מספיק גם למנחה, ולכן במנחה לא צריכים להגיד קריאת שמע עוד פעם, מפני שהיחוד של הקריאת שמע של הבוקר, ההכנה הזו היתה טובה, גם עד המנחה. זה קבוע מראש, ולכן בתפילת מנחה מי שיודע יש קורבנות, אשרי יושבי ביתך, ואחר כך תפילת שמונה עשרה, ועלינו לשבח, באמצע יש קדישים, לעלות את התפילות. העניין של הקדיש בשתי מילים: הקדיש מעלה את התפילות, בדרך כלל זה התפקיד שלו.

אם כן עכשיו תפילת מנחה היא בחינת אח' באח', מה שנקרא בלשון נקיה אחר באחר, ולכן אין צורך בעניין הזה של קריאת שמע, כי גם יש את ההשפעה של הקריאת שמע של שחרית. אבל מה שמיוחד במנחה שאומנם הז'א והנוק' הם אחר באחר, אבל הנוק' היא מלא קומתה, זאת אומרת היא ממש במלא התפארת שלה, במלא העוצמה שלה, למרות שזה אחר באחר עדיין יש את הדבר המעולה שהיא בכל אופן קומה שלמה כמו הז'א, זו השתוות הצורה עם ז'א, ולכן תפילת מנחה היא חשובה מאוד, ולכן אליה הנביא נענה דווקא בתפילת המנחה.

ואחר כך יש את התפילה של ערבית, בערבית גם כן יש בחינה של אחר באחר, אבל היא לא מלוא קומתה "תפילת ערבית רשות", זה ככה נקבע, אם כי היום על פי ההלכה, כמובן שהיא חובה אבל לכתחילה זה רשות. והנוק' נמצאת גם אחר באחר עם ז'א אבל לא מלוא קומתה, אלא רק עד החזה שבו. זאת אומרת הקומה שלה פחות גדולה והיחוד שלהם הוא לא יחוד שלם אלא רק חיבוק כמו שאמרנו. עכשיו גם בהלכות אישות יש עניין שבעל ואישה מקיימים את המצווה, זה צריך להתחיל בחיבוק: "שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקני". ויש עניין של נשיקין שזו התעוררות, אבל זה גם עניין של זיווג של הפה עם פה, העניין הזה זה רוחא ברוחא, זה זיווג חשוב מאוד. ויש את זיווג היסודות מהטבור ולמטה. גם בעולמות העליונים יש את הבחינות האלה של ההתחברות בין המשפיע למקבל, בין הז'א לבין הנוק'. ולכן יש את ההכנות האלה.

אם כן בערבית שוב פעם כבר לא מספיק ההשפעה של הקריאת שמע של השחרית, כי כבר עבר הרבה זמן וגם ערבית זה זמן של דין, ולכן צריך עוד פעם להגיד שמע ישראל. והשמע ישראל הזה עוזר לעניין של היחוד של ערבית, ויש אחר כך שמע ישראל שעל המיטה שזה שמע ישראל שיש לו תפקיד אחר. ולכן צריך לדעת שכל דבר שכתוב בסידור יש לו תפקיד, כל חלק וחלק, כל פסוק ופסוק, כל אות ואות, כל קוצו של יוד, כל ניקוד כאשר יהודי אומר את זה וגם מכוון בליבו ובמוחו, זה עושה השפעות וזה עושה תיקונים מסוף העולם ועד סופו מלמעלה למטה, ומלמטה למעלה, וזה התפקיד של עם ישראל בעניין של התפילות.

בעניין כוונת התפילה

בעניין כוונת התפילה, התפילה זה בדרך כלל תפילת שמונה עשרה. על פי האריז"ל תפילת שמונה עשרה זה בעולם האצילות זה הזמן של היחוד או הזיווג בין הז'א לנוק', שבעצם כל ברכות השחר ופסוקי דזימרה ושמע ישראל כל זה זה רק הכנה לעניין הזה, זה השיא של התפילה, והיות שזה באצילות זה בלחש.

ידוע שאצלנו בחסידות מתפללים מהר, אפילו מהר מאוד, ויש אנשים ששאלו מה עם לכוון בפרוש המילים? א' אני חושב שמי שמתפלל מהר באופן רגיל אז הוא בהחלט יכול לכוון את פירוש המילים גם מהר, מתרגלים. ב' אני לא חושב שעניין של להאריך זה דווקא מועיל להתרכז בפרוש, אלא לפעמים זה "מועיל" להתרכז בדברים אחרים שלא קשורים לתפילה בכלל. ג' אמרתי גם כן שיש אנשים שלא יכולים לכוון בפרוש המילים מפני שאם הם יתרכזו בפרוש המילים, היצר דווקא יתקוף אותם ויביא להם כל מיני דברים שהם לא יוכלו להתמודד, אז עיקר העניין זה מה האדם לפני התפילה ואחרי התפילה לא רק מה האדם בזמן התפילה.

יש אנשים שחושבים שהם יכולים לחיות חיים לא מתוקנים ובתפילה הם מכוונים ומאריכים בתפילה וזהו הם כבר עכשיו בסדר, לא, התפילה היא לא דבר מנותק מהדרגה של האדם, ולכן היו תנאים קדושים שלא היו מתפללים כי היו כל הזמן עוסקים בתורה ובשבילם להתפלל זה היה לרדת מהדרגה שלהם שהם היו, ולכן ודאי שצריך להתפלל בודאי שהנוסח מחייב אבל אדם צריך להיות בדבקות תמיד לא רק בזמן התפילה, ובתפילה לפעמים מספיק שניה אחת של כוונת הלב באמת, זה בעיני השם אולי יותר תופס מאשר לעשות תפילה שעה שעתיים לעשות רושם, וזה בלי כוונת הלב.

העיקר בתפילה זה כוונת הלב, הדבקות בשם יתברך עם שכל או בלי שכל עם ידיעת הכוונות של האר"י או בלי ידיעת הכוונות של האר"י, זה החידוש של החסידות, שכונת הלב היא המפתח לתפילה, שכן אדם גם לפעמים מתוך צער לפעמים מתוך שמחה לפעמים מתוך מצוקה שיתפלל ויהיה אמיתי עם התפילה שלו, יש על זה הרבה סיפורי חסידות, אבל כשמתחילים לעסוק בלימוד כוונות וטעמי המצוות יכולים לשכוח חס ושלום את העניין הזה, ולא כל אחד בדרגה של הרב חיים ויטאל או של האריז"ל הקדוש ולכן כוונת הלב זה דרגה הכי פנימית של האדם והיא נדרשת מכל אדם באשר הוא, לא חשוב אם הוא אדם פשוט או תלמיד חכם או קדוש או בינוני, איפה שהוא נמצא הוא צריך בדרגה שלו לכוון עם כל ליבו, ולכוון עם כל ליבו זה לא איזה מאמץ שפתאום אדם עושה בזמן התפילה, אלא זה הדרגה האמיתית שלו במשך כל היום, לפעמים בתפילה אדם רק צריך להסתתר מאוד מהיצר ולא לעשות הו והא לא חיצוני וגם לא פנימי, יש כאלה שבאופן חיצוני הם לא עושים הו והא אבל הם עושים את זה בלב שלהם, וזה גם כן לפעמים זה טוב בשביל לגרש את הקור ואת האפרוריות של האדם אבל לפעמים זה מזמין גאווה או דמיונות או מחשבות כפירה או מחשבות אחרות וזה מקלקל לאדם את התפילה יותר.

ולכן ככל שהתפילה של האדם יותר פנימית, היא ככה יותר מתקבלת ויותר אמיתית, ואדם צריך לדעת את מר נפשו, ולהתפלל על עצמו ועל העולם ועל מה שחסר בו ועל מה שחסר לעולם, באופן פשוט ואמיתי וניסתר, הכי פשוט שיכול להיות, זה דבר חשוב מאוד לא נופל ואולי חשוב יותר מכוונות שכליות שאדם יכול לשנן וללמוד אבל זה חיצוני לו זה לא פנימי לו.

אני חושב שמה שגרם לירידת הדורות ועבודת החסידות באמת, זה שאנשים הפסיקו להתבונן. ההתבוננות העמוקה בלב זה המפתח לעבודת השם באמת, ואנשים הפסיקו להתבונן גם בלימוד לא מתבוננים, של הנגלה, וגם בלימוד של הסוד לא מתבוננים וגם בחיים לא מתבוננים וגם בתוך מה שקורה להם בנפש לא מתבוננים, ולא משתמשים בלב בכלל כמכשיר הכי יקר להתבוננות הכי עמוקה ולדבקות הכי גדולה, ולפעמים האדם מתוך שלומד תורה הוא מנוכר לעצמו, הוא לא קשוב ללב שלו בכלל והוא חושב שרק אם הוא לומד ועושה ומקים כמו רובוט אז זה גם טוב, בודאי שזה טוב, יותר טוב מכלום, אבל הלב של האדם זה מכשיר רגיש, רגיש ביותר ביותר ושמה צריך להיות קשוב ללב כי שמה הבירורים נמצאים בלב, וכשהלב מתעצב או הלב שמח או הלב כועס או הלב מקנא וכל הדברים האלה, זה מראה שיש בירורים לעשות, ועד שלא מבררים את כל הבירור של האמת ומתאימים את הדרגה לפי הדרגה האמיתית של האדם ופותרים את הסוגיה ומבררים את הניצוץ, הלב לא רגוע ולא נותן מנוחה, ומה שלא יכולים לדעת מה נכון ומה לא נכון בשכל, הלב של האדם מראה לו מה נכון ומה לא נכון, ויכול להיות שהוא מחליט א' ולמחרת הוא מחליט ב' ובסוף הוא מחליט ג' ובסוף הג' זה הנכון והוא כלול מא' וב' ומנופה וזך כמו שצריך.

זה התפקיד שלנו בדור הזה להחיות מחדש את עניין ההתבוננות, התבוננות בלב כעיקר עבודת השם לבירור והעלאת הניצוצות לבירור האמת לבירור הדעות הכוזבות לגילוי המלכודות במלחמת היצר להידבק בשם יתברך מתוך הפנימיות הכי פנימית של האדם. זה חידוש גדול שאולי הוא לא חידוש אבל להדגיש את זה שוב זה חידוש, זה נשכח, מרוב שאנשים עוסקים רק בלימוד השכלי של הדברים, שוכחים את הדבר הנכון והפשוט הזה.

וזה העניין הזה נקרא "והשיבות אל לבבך". בפשטות והשבות אל לבבך זה מה שאדם משיג בשכל להשיב ללב, "והשבות אל לבבך" אני חושב זה להחזיר את הלב, והשבות מלשון תשובה, להחזיר את הלב, שכן אדם מרגיש שלקחו לו את הלב שטימאו לו את הלב ששיגעו לו את הלב, שהלב לא רגוע שיצא מכלל השלוה והאיזון שלו, סימן שהגיע זמן של בירור שצריך לעשות בירור עד שהלב יהיה שמח ורגוע זה "והשבות אל לבבך" גם בעניינים של הטוב, כי לבבך זה שני היצרים, גם בעניינים של הטוב וגם בעניינים של הרע, שהלב יהיה נקי ויהיה בקשב ובדבקות עם השם כל הזמן, "בכל דרכך דעהו" ואז אדם שעובד נכון בליבו החיים שלו זה כל הזמן דבקות ותפילה גם אם הוא לא מתפלל, ואדם שלא עובד ככה אז התפילה שלו זה משהו חיצוני גם כשהוא מתפלל, גם שהוא מכוון גם שהוא עושה הכל. הקשר של היהודי עם אבא שלו בשמים, צריך להיות קשר ישיר פשוט חלק הכי פשוט שיכול להיות זה לא מסובך זה לא כוונות מסובכות, זה לא מחשבות מיוחדות, זה פשוט הבן אדם מדבר עם אביו, אומר לו מה כואב לו מה קשה לו מה חסר לו, מה חסר בעולם מה הוא רוצה, סתם רוצה קשר רוצה לדבר איתו כמו שאדם מרגיש שהוא מדבר עם חבר שאחרי שהוא שופך את ליבו אז הוא רגוע.

"דאגה בלב איש ישיחנה", ישיחנה לקדוש ברוך הוא, זה התפילה, יש לאדם דאגה בלב איש, בלב, יש לו דאגה, הוא צריך להפוך את הדאגה הזו לשיחה לקשר לקשב לחשבון נפש ולברור וכל זה מביא את האדם לדבקות, זה נעשה בזמן התפילה וזה אדם כשהוא מגיע לכל ברכה וברכה בתפילת שמונה עשרה בענייני הפרט ובענייני הכלל צריך לפשפש במעשיו לראות מה חסר לו מהנושא הזה שהוא מבקש באותה הברכה ומה חסר לעם ישראל באותו נושא ואז לכוון עם הלב, שלו ובכוח של הנשמה שלו שהשם ימלא את החסר, אם זה בענייני מזונות אם זה בענייני רוח אם זה בענייני תיקון המלכות אם זה בענייני ביאת משיח, בנית בית המקדש אם זה בעניין שיהיו לנו שופטים וחכמים כראוי ואם זה בעניין להעניש את הרשעים הכופרים והמלשינים, בכל דבר ודבר כל ברכה וברכה אדם כבר יודע שהברכה הזו עוסקת בעניין מסוים אז הוא יבדוק מה חסר לו איפה הוא לא בסדר ועל זה יבקש ומה חסר לעולם בעניין הזה ויבקש וכל זה צריך לקחת בדיוק אלפית השניה ולא יותר מזה, ואז נמצא שבאמת הוא מבקש מהלב שלו את התוכן של אותה ברכה שחסרה מהשמונה עשרה ברכות, והתפילה הזו זכה וברה ומתקבלת בעזרת השם מפני שזה מורה על המדרגה האמיתית של האדם עם מעלותיו עם חסרונותיו וזה בירור של הרצון בזמן התפילה, מה הרצון?

"בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכים אותו" לא בדרך שאדם אומר או חושב או מכוון שהוא רוצה ללכת, אלא איפה שהוא נמצא, אתה נמצא בדרגה מסוימת משמה תבקש את השם אלוקיך משמה תכוון את הברכה לפי איפה שאתה לפי הלב שלך מה חסר לך, מה חסר לעולם לפי השגתך, את זה אתה תבקש וזה האמת היות שזה אמת ולא באת להעמיד פנים שאתה מושלם ויודע לכוון כל מיני שמות וסודות, השם יפתח, מפני שהוא רוצה שאתה תעבוד אותו במדרגה איפה שאתה נמצא, לא במדרגה אחרת, המדרגה שאתה נמצא זה האמת שלך, ואם אתה מבקש לפי האמת שלך אפילו שהיא לא אי-אי-אי איזה אמת בדרגה גבוהה זה לא משנה, אבל שמה אתה נמצא אז השם רוצה שמזה שמשם אתה תבקש אותו זה המדרגה שאתה מציג עכשיו.

כל יהודי יש לו מדרגה אחרת כל אדם משתנה מיום ליום מרגע לרגע, בתפילה הזו אתה במדרגה הזו תבקש מאיפה שאתה נמצא, שהבקשה תהיה אמיתית מתוך המדרגה שאתה נמצא בה מתוך הלב, עליך ועל הכלל, והדבר הזה זה הכוונה הנכונה והאמיתית והמתקבלת.

זה היה כנראה מובן הדבר הזה בזמן החסידות בזמן הבעל שם טוב וזה נשכח ולכן כשהאריז"ל הביא כוונות מיוחדות לרב חיים ויטאל, הוא נתן אותם לרב חיים ויטאל ולא למישהו אחר זה היה מפני שזו היתה המדרגה של הרב חיים ויטאל, ואפילו הוא לא עמד במדרגה כמו שצריך, כל פעם היה כועס בביתו וכן הלאה והוא בעצמו מספר בספר שער הגילגולים כל מיני בעיות שהיו לו ולמה זה גרם להסתלקות ההארה ממנו ושרבו הוכיח אותו על זה וכן הלאה, וגם הוא אמר (האריז"ל) שהוא לא מצא צדיק אחד גמור ולכן הוא הסתלק אם היה מוצא צדיק אחד לא היה מסתלק.

חשבתני שזה העניין הזה של צדיק גמור, צדיק גמור זה שהוא אמיתי הוא במדרגה שלו משמה הוא מבקש את השם ולא משחק משחקים. זה לא אומר שאדם לא צריך ללמוד כוונות, אם הוא חושב שזה עוזר לו ואם זה מתאים לו למה לא? כמו שהיום אין בית מקדש בכל זאת לומדים על קורבנות וכן הלאה, אז מה? בעזרת השם יבוא למעשה יום אחד, אבל התפילה זה רגע של אמת, התפילה זה רגע של אמת של הבן אדם ורצוי שהרגע של אמת יהיה כל החיים שלו רגע של אמת ואז באמת הוא לא צריך הרבה זמן בתפילה מפני שהלב שלו מבורר גם קודם, הלב שלו מבורר גם קודם, מדרגתו מבוררת גם קודם, ולכן התפילה יכולה להיות מהירה מאוד, מפני שעבודת הלב אצלו זה דרך חיים, וזה לא רק איזה ענין של שלוש פעמים ביום שהוא נזכר שיש את הבורא יתברך ואז הוא צריך להתחיל לכוון את המילים כי הוא כל כך גס בהמי ורחוק שהוא בכלל רחוק רחוק והוא צריך זמן וכונה וכונות וכן הלאה.

וזה מתקשר למה שכתוב, ששם ההויה י-ה-ו-ה השם הפשוט הוא יותר רחמים משמות המילויים, המילויים זה עסמ"ב : ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן, כן, שממלאים את האותיות של שם ההויה בכל מיני אותיות לפי הצליל למשל י' כותבים י-ו-ד, ה' כותבים ה-י או ה-ה או ה-א זה המילוי, זה לא הנושא שאנחנו עוסקים כרגע אז אני לא אכנס.

אנשים חושבים שבגלל שהמילויים זה יותר מסובך ויותר מפורט אז אולי זה משהו יותר גדול, לא! השם ההויה הפשוט זה הדבר הכי גדול, ממנו יוצא הכל, הפשטות זה הדבר הכי אמיתי, המדרגה האמיתית ביותר, ככה כשהלב של האדם פשוט והוא מעלה את מה שיש בליבו כקורבן לשם יתברך גם המעלות שבו וגם החסרונות שבו גם הכאבים וגם השמחה גם המצוקה וגם הגעגועים הכל פשוט ולענין אז התפילה הזו עולה כקורבן כריח ניחוח לפני השם גם בלי שום כוונות מיוחדות ושום דברים מיוחדים, זה הדבר המיוחד זה בחינת שם ההויה הפשוט, "שיויתי השם לנגדי תמיד".

הלכה, חסידות, קבלה

ועבודת נפש

רצינו להבהיר כמה הבהרות בקשר ליחס שצריך להיות ליהודי בכלל לקיום התורה במחשבה דיבור רגש ומעשה. יש ציוויים למעשה שזה הלכה, ויש כוונות שמביא האריז"ל בשער הכוונות, ויש כוונת הלב, ויש עבודת הקורבנות, ישנם ציוויים בכל המישורים שהשם יתברך ציווה, השם יתברך ברא מערכת, שיש לו ציפיות, שיש לו ציפיות מהבריות, יש לו ציפיות מעם ישראל, שאנחנו נכוון ונעשה ונרגיש ונחשוב ונדבר לפי מה שהשם יתברך רוצה, שנהפוך להיות כלי זך מרכבה לשכינה, כי "בכל צרתם לו צר" והוא רוצה להשפיע בעולמו ולהטיב לנבראיו והוא צריך למצוא כאן כלים מזוככים לעניין הזה.

ונתן לנו בשביל זה כל מיני הלכות וכל מיני כוונות וכל מיני מעשים לעשות, כל דבר זה יכול להפוך להיות חיצוני ורבוטי בלי נשמה ולא לשם שמים, כל דבר יכול להיות מהציוויים של השם שאדם עושה אותם לשם שמים מתוך כוונת הלב בצורה טהורה וכן הלאה, ולכן כל פעם הנביאים באו ודיברו על זה שהשם יתברך לא רוצה קורבנות וזבח, אלא רוצה חסד ולעשות טוב ולעזור לאבינונים

ולאלמנות וליתומים, לא מפני שהשם יתברך ויתר על עניין הקורבנות אלא מפני שעבודת בית המקדש הפכה להיות, כנראה בזמנים מסוימים ואצל אנשים מסוימים, למשהו טכני משהו חיצוני ומנותק מהמהות שלה, כל הציוויים שהשם יתברך נתן לנו שהרבה לנו תורה ומצוות, זה כל מיני דרכים של דבקות ותיקון כדי שנוכל להיות כלים זכים כדי שהוא יוכל להשרות את שכינתו כדי שהוא יוכל למלוך ויהיה לו נחת רוח יתברך, ואנחנו נהיה שותפים לתיקון של הבריאה ושל כל העולמות, ולא כדי שאנחנו נהפוך להיות רבובטים או מנותקים או קרדום לחפור בה וכל מיני קלקולים.

ולכן הדבר המשותף הן אם בן אדם עוסק בעבודת הקורבנות בזמן שבית המקדש קיים, הן אם הוא עוסק בלימוד תורה או בקיום מצוות או בכל דבר. השם רוצה שני דברים, שזה יהיה לשם שמים, שהבן אדם יעשה את זה לשם שמים בצורה אמיתית מתוך ענוה וטהרת הלב, ומתוך הסתתרות מהיצר, זה הדבר השני, כאשר האדם עושה עבודה יותר מדי באופן מכוון ומדויק וברור, למשל כמו שמביא האר"י שאדם שמגיע לבית הכנסת בבקר צריך לעשות שבע הקפות מסביב לתיבה ולכוון לכל מיני תיקונים במלכות, והשפעות שפע למלכות שהדבר הוא דבר נכון ואמיתי, אם אדם עושה את זה למשל כל בוקר, אז יש בזה ענין של יוהרה למשל, שאנשים יגידו תראו המקובל הזה איך הוא מכוון, וכן הוא בעצמו (האר"י הקדוש), אומר התלמיד שלו (הרב חיים ויטל), לא היה עושה את ההקפות האלה, במיוחד שגם היה מאחר לבוא לבית הכנסת, מכיוון שהיה מאחר בגלל שהיה לו בעיה רפואית, זאת אומרת שאנחנו רואים שאפילו האר"י שקיבל את זה מפי אליהו, גם היה אדם, וגם היה מתחשב במצב הרפואי וגם היה מתחשב במצב החברתי ולא היה עושה דברים שיכלו לגרום לאנשים לדבר לשון הרע או להגיד שהוא מתיהר או דברים מהסוג הזה.

ולכן אנחנו רואים שיש כוונות שהם כמו נוסחאות מתמטיות, שצריך לעשות ככה וככה, כמו שהמצוות המעשיות הם גם מתמטיות מדויקות, צריך להניח תפילין בדרך כזו לשים ציצית בדרך כזו בשבת מותר לעשות ככה ואסור ככה, זה הכל ציוויים מדויקים בזמנים מדויקים הכל מדויק, אבל זה אסור שיהפוך להיות מצוות אנשים מלומדה משהו אוטומטי, ולכן מאוד חשוב להסתתר מהיצר הפרטי והכללי ושאדם יהיה כל הזמן בדבקות בשם, כל הזמן יחשוב איך לעשות לו נחת רוח, ומה שהוא עושה, יעשה כאילו הוא לא עושה, ואפילו לא יהיה מודע למה שהוא עושה לא יתן את דעתו כל כך איזה מצוה גדולה הוא עשה עכשיו, או אם הכוונות שעשה עלו יפה או לא עלו יפה וכן הלאה, להשתדל סור מרע ועשה טוב בפשטות ובעומקיות ובאמיתיות הלב, בלי כל מיני עיוותים למיניהם.

אני ראיתי אנשים נחמדים, שעסקו בכוונות בדור שלנו, והם היו מבסוטים שכיונו למשל, את כל הכוונות בליל הסדר וביניהם היה אחד שמרוב שהכוונות היו ארוכות ומיגעות בשבילו, אז הוא רב עם כל המשפחה בשביל זה, וגם הילדים נרדמו לו, על ליל הסדר, אז הנה דוגמא פשוטה, שבן אדם רוצה לעשות נחת רוח לשם, באיזה משהו מעולה, של כוונות ובסוף זה לא מתאים למציאות שלו, ובמקום לעשות מה שצריך לעשות, אולי זה עושה הפוך, וכמובן שאדם לא יודע בכלל בעולם הזה, הוא לא צריך להתעסק עם הכוונות שלו, היו בדרגה הכי גבוהה או פחות גבוהה, הוא צריך לעשות את זה בפשטות, ואפילו לא להרגיש שהוא עושה כוונות, זה הנקודה הכי חשובה, שלא יעשה מזה עניין, ובודאי שאחרים גם לא ירגישו, וגם כן יהיה בכלל מסופק אם זה השפיע, ואם זה נכון, וככה הוא מסתתר מהיצר, והוא לא חושב שהוא עכשיו מציל את העולם, ומביא את הגאולה, ומפעיל את כל ההפעלות.

וזה משותף לכל סוגי עבודת השם, כיוון שהשם יתברך יש בהנהגה שלו, גם חסד וגם חכמה, כן, כתוב "כולם בחכמה יתבררו" והחכמה שלו היא, והוא יתברך דרך החכמה שלו הוא גם ברא את העולמות וגם מקיים את העולמות ומאיר להם ואי אפשר לזלזל והחכמה זה שמות הויה, וכל מיני שמות שהוא דרכם מקיים את המציאות, ולכן המצוות זה דברים מדויקים, וגם הכוונות והקורבנות וכל דבר ביהדות זה דברים מדויקים כי ככה הוא קבע, כי ככה הוא רצה, למה הוא

רצה שנניח תפילין, ולא נניח תפוזים על הראש? ככה הוא קבע, יש לו חכמה אין סופית, שאין לנו השגה בה כלל.

ככה הוא ציוה לנו, ואנחנו עושים. גם כעבד העושה את מה שרבו מצווהו, וגם כבן העושה מה שאב שלו מצווהו, וגם כאוהב העושה מה שאהבו רוצה שהוא יעשה, איזוהי אישה כשרה העושה רצון בעלה, אישה כשרה היא מרגישה את רצון בעלה, בלי שבעלה צריך להגיד, ועם ישראל זה כמו האישה של השם יתברך, איזוהו אם כן יהודי כשר? העושה רצון בעליו, העושה רצון השם, בלי שהשם צריך גם להגיד לו, וככה אנחנו יודעים שאברהם יצחק ויעקב קיימו את כל התורה, עוד לפני שניתנה התורה, מפני שהיה להם אהבת השם, ודבקות בשם, ורצו לעשות את האמת והטוב והישר והנחמד, ולכן אין כללים, ולכן במקרה מסוים יכול להיות שלעשות את האמת זה, דווקא לנקוט עמדה של דין, ובמקרה אחר שנראה אותו דבר, אבל הוא שונה, בדקות, אז צריך דווקא רחמים, או חסד, ולכן ככל שאדם רוצה להיות עבד נאמן לשם יתברך, לעשות לו נחת רוח, וקשר פנימי מתוך נשמתו, ככה גם משמים מכוונים אותו, שהוא יכוון את הפסק שלו לחיים שלו, לעניינים שלו, לכל סוגיה, בצורה אמיתית, זה העניין "אשגבהו כי ידע שמי" ככה המקובלים אומרים, שמי שידע לכוון את השמות, אז הוא יכול להפיק תועלת לבריאה, וכן הלאה.

אבל החסידות של הבעל שם טוב, פחות עסקה בעניין הזה, ויותר "אשגבהו כי ידע שמי" זה שם של האדם, הרי זה מהותו, ואם כן השם של הקדוש ברוך הוא, זה לא מהותו, אבל זה המהות של ההנהגה שלו "אשגבהו כי ידע שמי", זאת אומרת שאדם יודע לכוון את ההנהגה שלו, לפי ההנהגה של השם, ומבין מה השם באמת היה רוצה, ואני אומר הקטן, שאדם אם רגיל להקשיב ליצר הטוב שלו, היצר הטוב שלו יודע היטב, מה השם רוצה, והיצר הרע שלו, יודע היטב מה השם לא רוצה, ואדם צריך לחדד את השמיעה הפנימית שלו, ולדעת מה השם רוצה, ומה השם לא רוצה בכל דבר, ואז אף על פי שהוא לא יודע את כל התורה, ואף על פי שהוא לא יודע את כל הכוונות, משמים מכוונים אותו על פי הכלל, "בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכים אותו" וזה הכוונה הכי טהורה, ולכן אדם צריך, גם שמחכים בחכמה של התורה, כל הזמן להרגיש שהוא לא יודע כלום, והוא עוד לא התחיל בכלום והדברים יפים ומופלאים, אבל לא עליו המלאכה לגמור.

סוגי הכוונות

שאלו פה בעניין הכוונות שהשם גילה דרך האר"י ז"ל וגם דרך הזוהר את הכוונות, שעל ידי הכוונות שעושים אפשר להגיע להביא את העולמות לתיקון וכן הלאה.

אז יש כוונת הרגלים זה ההלכה, ויש כוונת הלב שזה בחינת עבודת הנפש וכו', ויש את הכוונה שבמוח גם, שזה הכוונות המיוחדות שהביא האר"י ז"ל. והדבר הזה זה חסד גדול שהשם עשה עם ישראל שהביא כוונות טהורות בכל דור על ידי כל מיני צדיקים, ובמיוחד הכוונות של האר"י שזה מסביר את כל המערכת, איך המערכת האלוקית פועלת, איך העולמות מקבלים תיקון, ואיך יהודי יכול על ידי הכוונות האלה לתקן את העולמות, זה השם יתברך פשוט ברחמיו האינסופיים ובחסדו האינסופי גילה מהמסתורין שלו וגילה איך הכוונות הסודיות האלה יכולות לעשות תיקונים ולהשפיע טוב, בדיוק כמו שבזמן בית המקדש עבודת הקורבנות הייתה עושה את העבודה הזו, והקטורת הייתה עושה את העבודה שלה, אז בזמנים האלה על ידי הכוונה הזו עם הכוונות האלה אדם שראוי ושמתיאם לו שיכול לעמוד בזה לשם שמים, יכול על ידי הדבר הזה לגרום גם כן להשפעות ולתיקון של העולם, ולהשתתף בתיקון העולם כפי שהשם רוצה.

השם יתברך כמו שיש אהבה בין בעל ואישה והאישה מגלה לבעל "תשמע אני אוהבת שאתה קונה לי פרח או אני אוהבת שאתה אומר לי ככה" והיא מגלה מפנימיותה דבר פנימי שלה לבעלה על מנת שבעלה יוכל לאהוב אותה כפי שהיא ראוי לה וכפי שמתאים לה, וכן ההיפך הבעל מגלה לאשתו שהוא אוהב דבר כזה וכזה אז היא קונה לו או עושה לו איזה מאכל שהוא אוהב, ויש ככה אהבה ביניהם כיוון שדוקא יש לו טעם שהוא רוצה מאכל מסוים אז היא מבשלת בשבילו וזה

האהבה שיש ביניהם, ולכן יש דברים שבזמן הנידה אסור שיראו חיבה אחד לשני כי יש חיבה בין בעל לאישה גם בדברים הגשמיים כמו שאמרת מאכל שהוא רוצה, או מתנה שהיא רוצה, וכן הלאה הדברים האלה מעוררים את החיבה.

ככה השם יתברך מראה לנו בכוונות איך אנחנו יכולים לעורר את חיבתו מה רצוי ואהוב לפניו, גם במידות המעשיות הטובות, גם במלחמת היצר, וגם בקיום המצוות, וגם בכוונות עד לפרטי פרטים הוא גילה, מה הוא אהב, ואיך הדבר הזה משפיע, ואיך אנחנו יכולים להיות שותפים בתיקון ובשמחה הזו שלו. ולכן זה דבר כל כך עצום וכל כך גבוה כל כך אינטימי כל כך פנימי, שאוי ואבוי מי שניגש לזה בגסות רוח, אוי ואבוי מי שניגש לזה ועושה מזה איזה טכניקה או איזה משהו חיצוני ולא מבין שהשם יתברך שיתף אותו בדברים המסתורים שלו, בדברים היקרים שלו, בדברים הפנימיים שלו בדחילו ורחימו אדם צריך אולי, לחשוב שאולי, הוא הרי רגע אחד הוא מכוון ולא עלינו רגע אחד הוא מטמא את המוח שלו בשטויות.

אז בן אדם שקצת מכוון וקצת עושה, שתהיה לו ענוה, שתהיה לו יראה, שיבין שהשם נתן לו פתח להתחבר עמו כפי שהשם יתברך רוצה. זה גם בקיום המצוות כמובן ובכל דרכך דעהו ומה שאדם עושה. ולכן הכוונות האלה של האר"י זה קודש הקודשים, ולא כל אחד נכנס לקודש הקודשים. כהן גדול מותר לו להיכנס לקודש הקודשים פעם בשנה ביום כיפור עם בגדים מיוחדים ועם הכנה מיוחדת, לא כל מי שרוצה ליטול את השם יבוא ויטול. ולכן הבעל שם טוב והחסידים לא הדגישו את העניין של הכוונות האלה והשאירו את זה לקדושי עליון ולא לכל אדם ואדם.

בדור הזה שלנו שהתמעטו הלבבות, ואנחנו צריכים להראות שהמצוות יש להם הגיון אלוקי וזה הכל דבר פלאי פלאות, אז חייבים קצת לפתוח את העניין של טעמי המצוות ולהראות גם קצת לפי הכוונות של האר"י משהו מן המשהו לחבב את המצוות על עם ישראל, שכל כך נפל והתרחק כל כך קשה בגלל הגלות המרה. אבל זה המטרה רק לפתוח את הפתח, ואחר כך מי שראוי קדוש וכהן גדול יכול באמת לכוון ועבודתו רצויה.

הרי כהן גדול שלא היה לשם שמים ולא היה מכוון בדיוק היה מת! - "הזר הקרב יומת". קל וחומר בעניינים האלה של הכוונות שזה המסתורין של המלך ש"הזר הקרב יומת".

מצד שני הגיע מצב של פיקוח נפש עד כדי כך, שאין אנשים מבינים את החשיבות של עבודת השם, אז חייבים לפתוח להם פתח שיבינו עד איפה זה מגיע על מנת שיתקנו את עצמם, ומי שיזכה יוכל גם כן להשתתף בתיקון גם על פי העניין הזה.

בירור והעלאת הניצוצות

אנחנו עוסקים פה קצת בסדר השבת לפי שער הכוונות והתחלנו בדרוש הראשון הוא מדבר פה על ההבדל בין התפילות, גם של ימי חול וגם של ימים טובים ושבתות, וגם של שחרית מנחה ערבית ומוסף, אומר האר"י שכל תפילה ותפילה היא דבר בפני עצמו וזה חידוש גדול בכל יום כי זה תיקון חדש, הרי התפילה זה לברר ולהעלות את הניצוצות של הקדושה שנפלו בקליפה, ובכל יום ויום ובכל תפילה ותפילה אנחנו מבררים ניצוצות שלא ביררנו אותם קודם ולכן למרות שהנוסח זה אותו נוסח, והכונה זה אותה כונה לפי האר"י, לפי הרש"ש ולפי האר"י, כן, נניח כל יום בשחרית דחול זה אותה כונה זה לא משתנה, בכל אופן הפעולה שעושה התפילה היא פעולה שונה לגמרי, ולכן אסור שהתפילה תהפוך להיות רובוטית ושכן אדם לא יתאמץ בה ולא יכוון בה מפני שבאמת בכל תפילה ותפילה הוא צריך לברר ולהעלות ניצוצות אחרים.

על פי התורה של האר"י בירור הניצוצות זה פשוט מאוד, עושים כונה מיוחדת, שאחר כך הרי הוא מפרט את הכוונות וככה מעלים את הניצוצות, מכוונים במוח את הכוונה את השמות המיוחדים ומה צריך לעלות מאיפה לאיפה נגמר הסיפור. על פי החסידות ועל פי עבודת הנפש, בירור והעלאת הניצוץ זה משהו אחר זה משהו שונה, והכוונה שלנו בעניין הזה זה לברר את הטוב

מהרע, הרע מהטוב, ממש בבירור של התבוננות, להתבונן בטוב להתבונן ברע להתבונן במעורב טוב ורע ומה הניצוץ של הטוב, לגייס אותו ולקשר אותו לשורש שלו, ומה הניצוץ של הרע, גם כן, להפריד אותו מהטוב ושיראה מה הנקודה הטובה לחוד ומה הנקודה הרעה לחוד, ואז בעזרת השם בסוף התיקון תהיה קומה של הרע לחוד ושל הטוב לחוד והרע עצמו יכחד מהעולם, והטוב יישאר לנצח.

ואנחנו לא מסתפקים בכוונה הזו שמביא האר"י על ידי כונה של שמות וזהו אלא מנסים על פי המאזניים, על פי התורה על פי הידע שלנו בתורה להתבונן, ופשוט לעשות ניתוח עמוק מה הנקודה הטובה והצודקת בדעה הכוזבת או במחשבה הכוזבת או ברגש העולה או בתאוה מסוימת, מה השורש שלה למעלה, אם זה למשל תאוה דעריות, השורש למעלה אנחנו קוראים לזה שזה אהבה נפולה, והשורש למעלה זה אהבת השם, אז מתפללים שאם בזמן התפילה מופיע דבר כזה, אז צריך להעלות את זה לאהבת השם, ואם בן אדם יש לו מחשבה של קינאה אז זה קינאה נפולה וצריך להעלות אותה לקנאת השם צבאות וכן הלאה, כל דבר ודבר כפי שפרשנו בספרים של תורת רחלין וזה עבודה נפשית ומחשבתית שלא קשורה דווקא לשמות קודש אלא לבירור של הטוב לברר אותו, להוציא את הטוב מהרע והרע מהטוב, וכל דבר לקשר אותו מחדש לשורש שלו מאיפה שהוא בא וזה העלאת הניצוצות, גם כשבן אדם נמצא בניסיון ומצליח לעשות את הבירור ולא נופל במלכודת שהיצר טמן לו ובמקום ליפול ביצר נדבק בשם יתברך להבדיל, אז זה נאמר שהניצוץ הזה עלה, כאשר אדם צריך להעלות ניצוץ הוא בערפול, הוא בבלבול והוא לא יודע מה נכון ומה לא נכון עד שעל ידי התבוננות והבירורים שהוא עושה בסוף הוא מגיע לאמת ופוסק לעצמו פסק מה הדבר הנכון, אז אנחנו אומרים שהניצוץ בורר והעלנו אותו ועברנו את הניסיון. הדברים לא סותרים מבחינת האר"י ז"ל אלא זה דרך של הקבלה לעשות את הדבר הזה על ידי כוונות של שמות קודש ובצורה כמו שמביא האר"י, וזה על דרך החסידות לאנשים שלא עוסקים בזה.

אני חושב שאם יעשו את הבירורים רק על פי האר"י אז יחסר, זה אולי יחסר, ואם עושים את זה רק על פי החסידות יכול להיות שגם יחסר וצריך גם על פי האר"י ואדם שזוכה אז הכי טוב שיעשה את שניהם, אם אדם זוכה לאר"י בודאי שהוא צריך להתאמץ גם לזכות בעניין של החסידות כי אחרת התורה של האר"י זה יישאר משהו חיפזני וטכני ולא מספיק פנימי, ואם אדם זוכה לבירור שעושים על פי החסידות צריך להשתדל אם הוא יכול גם לזכות לעניין של האר"י ואם הוא לא יכול, גם זה של החסידות מספיק מפני שתורת האר"י היא לא בשביל כל אדם אלא ליחידי סגולה ותורת החסידות היא בשביל כל אדם בעזרת השם, וזה העבודה הפנימית שאנחנו מנסים ללמד.

שואלים פה אם הבירורים על פי החסידות צריכים לעשות לפני כל תפילה? הלוואי ואנחנו יהיה לנו זמן בכלל להתפלל, אני חושב שלא, שכן אדם באמצע התפילה מתפלל, אם יש לו איזושהי הפרעה מצד ימין שמאל או קו אמצעי, הוא צריך אז לעשות את הבירור, בירורים בעניין ההתבוננות בטוב וברע הוא צריך לעשות את זה כל רגע, זה בכל רגע ורגע ובעיקר אם בן אדם רוצה להידבק בשם אז בודאי ישר כל הניסיונות והניצוצות מופנים אליו ואז הוא צריך לברר אותם כמו פועל שעובד במפעל ומביאים לו חומר גלם והוא צריך לעשות מזה את המוצרים שלו, ככה היהודי שרוצה לעבוד את השם מביאים לו את הניסיונות ואת הניצוצות שהוא צריך לברר כל הזמן, ובאמת כשאדם צריך לברר הסימן לזה שהוא במצוקה, משהו בלב לא נותן לו מנוחה, יכול להיות שאלה יכול להיות סוגיה יכול להיות החלטה יכול להיות כל מיני דברים ואז כשאין לו מנוחה הוא צריך להתעמק ולהתבונן עד שיגיע לפתרון וכשהוא מגיע לפתרון אז יש לו גם מנוחה וגם שמחה וגם דבקות וזה סימן שגמר את התיקון.

ואז פתאום מופיע משהו חדש, ולפעמים גם כן זה מתחיל במשהו כללי, בנושא מסוים סוגיה מסוימת משהו כללי, ואז אדם גומר את זה ושמח, ואז פתאום מופיעים לו כמה פרטים באותו עניין שלא נתן דעתו, ועוד פעם הוא צריך לעשות מזה התבוננות ואחר כך הוא גומר אותם אז

מופיעים לו עוד כמה פרטים ואחר כך יכול להיות שבאה לו בכלל סוגיה בדיוק הפוכה והוא צריך לעשות עכשיו בירור בין שתי הסוגיות הגדולות, עד שבסוף הוא מנפה את הכל, והפסולת לחוד והאוכל לחוד וככה זה נבחן שגמר את התיקון את הבירור של העלאת הניצוץ הזה, אז זה בכל רגע ורגע זה "בכל דרכך דעהו" דעהו מלשון דעת, דעת זה אחרי שיש יחוד של חכמה ובינה, להגיע לדעת זה הבירור, הרי שבן אדם בנפשו מרגיש או בשכלו איזה חוסר בהירות בעניין מסוים, אז הוא מתחיל עם החכמה בינה ודעת שלו לעבוד, והחכמה מביאה את ההארה מלמעלה הבינה מתחילה לעשות את המשא ומתן, וביחוד הזה של ההתבוננות במשא ומתן בסוף יוצא הדעת דקדושה וזה בכל דרכך דעהו, ממש בכל רגע ורגע הוא צריך להגיע לדעת דקדושה, וזה נעשה כל הזמן לא רק בתפילה.

בירור והעלאת הניצוצות בזמננו

כן אנחנו בשער הכוונות בעניין של סדר השבת מה שהוא מדבר שם בהתחלה בעמוד נט' בעניין התפילות והבירורים שנעשים בכל יום ויום שאין תפילה אחת שווה לתפילה אחרת מפני שבכל יום מעלים ניצוצות אחרים מהרפ"ח ניצוצים שהם נישבו בקליפה בזמן השבירה, ולכן יש את העניין שכל יום להתפלל מחדש את התפילה. והוא אומר, כמו שאמרנו גם קודם, שנניח כל התפילות של שחרית דחול, כולם יש להם את אותה כוונה, הרי זה ברור על פי הרש"ש לא משתנה כוונה של יום ראשון של חול יום שני שלישי או של שנה הבאה, כל הנוסח, הנוסח הוא אותו נוסח, הרי מתפללים אותו נוסח, אז איך זה יכול להיות שמצד אחד, אין תפילה אחת שווה לחברתה מפני שזה בירורים אחרים אבל הנוסח זה אותו נוסח?

העניין הוא מאוד פשוט, שהנוסח זה כמו צנרת שדרכה מעלים את הניצוצות ומחברים אותם מלמטה למעלה והבירורים שנעשים בכל תפילה זה אותם הניצוצות שצריכים לעלות, אז לכן הכוונה היא אותה הכוונה, כי בדרך הכוונה הזו עולים הניצוצות, הם מתבררים ועולים ולכן זה אותו נוסח שזה כאילו הגוף של הצנרת, ומה שמעלים את הניצוצות זה כל פעם ניצוץ לפי אותו בירור של אותו זמן, ולכן אף על פי שהניצוצות שונים, הצנרת (הרוחנית כמובן) היא אותה צנרת.

כן, אמרנו בשיעור הקודם שיש העלאת הניצוצות על פי עבודת הנפש שלנו ועל פי החסידות שזה נראה שזה שונה מהעלאת הניצוצות על פי הקבלה, מפני שעל פי הקבלה צריך לכוון כל מיני שמות וכל מיני תיקונים בעולמות העליונים, ואצלנו בעבודת הנפש צריכים לכוון מה שיש לאדם בנפשו בזמן התפילה ולפני התפילה שזה הניסיונות שיש לו באותו יום או באותה תקופה הסוגיות שהוא מברר אותם, ואז בזמן התפילה האדם צריך את אותם הניסיונות ואותם הסוגיות שיש לו, על זה הוא מתפלל על הצרכים שלו ועל הצרכים של הכלל, על הניסיונות שלו באותו יום או באותה תפילה, ועל הניסיונות של הכלל באותו יום באותה תפילה, וזה התיקונים של אותו יום ושל אותו בן אדם ששמה הוא תפוס, כן, מבחינת סור מרע ועשה טוב בחינת מלחמת היצר והדבקות בשם איפה שנפל באיזה מלכודת של הקליפה ואיפה שהוא צריך להידבק בשם יתברך לעלות למעלה מחדש, וזה נעשה בכל זמן, בכל רגע ורגע יהודי אמיתי צריך להיות עסוק בבירור שלו איפה הוא תפס אותו איפה הפיל אותו ואיפה הוא מנותק ומה הוא צריך לעשות, מבחינת כל הקומה מחשבה דיבור רגש דמיון מעשה וכן הלאה, והרצון כמובן בראש, ולכן אפשר לכוון את כוונות האר"י ז"ל כמו רובוט, בלי שהבן אדם יש לו יראה בלי שיש לו אהבה ובלי שיש לו בירור שלו עצמו, כביכול הכוונות של האר"י נותנים את הכוונה הכללית של העניין, כמו שהנוסח נותן את הכוונה הכללית שאדם צריך לכוון על ידי זה שהוא קורא בפה את הנוסח של התפילה.

אבל, מה אם נפשו שיכלו מחשבותיו רגשותיו רצונותיו של האדם? איך הוא מכוון את זה? ואיך הוא מקשר את זה? ואיך הוא מעלה את זה לעבודת השם יתברך? זה יש בעבודת הנפש ובחסידות ולא כל כך בתורה של האר"י או בנוסח של הפשט של התפילה, ולכן אם רוצים שהתפילה תתקבל ושהיא תהיה אמיתית ואם מעונינים או מתאים לאדם גם לעשות את הכוונות של האר"י, אם לא יהיה את הכוונות של עבודת הנפש בפנים ומה שהוא עושה זה יהיה עבודה פנימית עם כל אבריו

וגידיו מבחינת סור מרע ועשה טוב כמו שאנחנו מלמדים בעבודת הנפש, אז הכוונות שלו יהיו, יהיו אוטומטיות רבוטיות חיצוניות.

יש נשמה, תורת האריז"ל זה הנשמה של התורה, ויש נשמה לנשמה, זאת אומרת הנשמה זה התורה של האריז"ל זה הנשמה לפשט, שאם בן אדם רק אומר את המילים ולא מכוון שום כוונות על פי הקבלה, אז הוא נמצא בחיצוניות לגמרי, אם הוא מכוון על פי האריז"ל אז זה שייך לפנימיות אבל אם חסר לו את החסידות ועבודת הנפש בכוונה שלו אז הוא הופך להיות איזה מין צינור חלול כזה בלי שיש את התרומה האמיתית של הנר"ן (נפש רוח נשמה) שלו, הוא יכול לכוון שהוא מעלה את הנר"ן שלו, אבל הוא לא משתף את הנר"ן שלו, ולכן זה נהיה חיצוני.

לכן אמרו החסידים שהעיקר זה הלב וכוונת הלב ואם יהודי מתפלל מתוך שמחה או מתוך בכיה וזה בא לו מבפנים והוא צועק אבא ורוצה את הקדוש ברוך הוא ורוצה שיהיה לו תיקון, ולעולם יהיה לו תיקון זה מתקבל וקורע רקיעים יותר מאשר אם הוא יעשה איזה כוונות מיוחדות של הרש"ש בתפילה.

אני אומר שלא צריך שזה יהיה ככה, או שזה יהיה ככה. אפשר לעשות את כל הקומה אם אדם זוכה, ואם אדם לא זוכה, אז אם הוא יעשה לפחות ויגיד את הנוסח על פי הפשט ויכניס את נפשו ואת כאביו ואת פחדיו ואת ציפיותיו ואת נפילותיו ואת כיסופיו הכל יכניס בתוך התפילה וידבק בכל ברכה וברכה בשם יתברך באופן פשוט כמו בן שרוצה את קירבת האב ושיעזור לו, אז הדבר הזה באמת מברר את האדם עצמו והתפילה לא הופכת להיות תפילת קבע וזה לא נוסחאות קפואות כמו שאדם יכול להגיע לזה אם הוא עושה את העבודה הזו שעל פי האר"י בלי הנפש שלו בלי הנשמה שלו בלי המלחמה הפנימית שלו, אלא סתם מכוון ככה ככה זה עולה לפה זה יורד לשם, או אם בן אדם רק אומר את זה בפשט את הנוסח גם כן בלי הלב שלו ובלי כל העבודה שלו אז זה גם כן משהו כזה מכני, ולכן עיקר העניין בתפילה, גם אם אדם מכוון רק לפי הפשט של הנוסח וגם אם הוא מכוון לפי האר"י זה הנפש של האדם זה איפה האדם, איכה?

כן, איפה האדם ואיך הוא משתמש בתפילה לבירור הפנימיות שלו ולבירור הסוגיות שלו ושל העולם באותו זמן, כי יש בכל רגע ורגע בירורים אחרים, וזה הסוד שיש כיום חדשות כל שעה ואפילו כל דקה יש כבר חדשות, יש את זה בכל האמצעים בן אדם יכול לדעת מה קורה בכל העולם בכל העניינים, זה כדי שהצדיקים יוכלו לכוון לכל מיני תיקונים וביטול גזירות וגם ילחמו את מלחמות השם מלחמות התורה ילחמו בדעות כוזבות ובכל העניינים באופן כמעט מידי מתי שזה קורה.

כיוון שאנחנו מתקרבים לסוף התיקון אז צריך להספיק להילחם את כל מלחמות השם עד סוף התיקון לכן יש את העניין הטכנולוגי הזה שמאפשר לכל הצדיקים שמעוניינים בכך ומשתתפים בתיקון עולם במלכות ש-ד-י להשתתף באמת לדעת מה קורה ולהלחם מלחמות השם, מה שאי אפשר היה לעשות בדורות קודמים מפני המוגבלויות.

מצד אחד אנחנו דור יתום לעומת הדורות הקודמים ואז בדורות הקודמים רק מי שהייתה לו רוח הקודש וראה מסוף העולם ועד סופו יכל לדעת מה קורה במקום פלוני ולהלחם על זה ולהתפלל על זה, והיום כל אחד ואחד נדרש להיות יותר צדיק והמדרגות הצטמצמו והפער בין גדול הדור לקטן שבדור הצטמצם מאוד ולכן כל יהודי שיהיה מוכשר על פי הספרים שלנו של עבודת הנפש, יכול גם לשמוע חדשות ולדאוג מה קורה ולהתפלל על זה ולתרום את התרומה שלו לתיקון עולם בפועל ממש, באותו זמן, בזמן אמת כמו שאומרים, ולא לאחר דור או לאחר שנים עד שהיה מגיע איזה ידיעה מאיזה מקום מה שקרה.

השם יתברך ברחמיו האינסופיים משתף אותנו בהנהגה של העולם ממש בפועל בזמן אמת, שנוכל לראות מה הסטרא אחרא עושה ולהתפלל לפחות לעצור את זה או לשנות את זה. וזה חידוש גדול שמתקשר עם העניין הזה שאומר פה האר"י ז"ל, שאין תפילה אחת דומה לרעותה ואין תיקון

שלפני רגע דומה לתיקון של עכשיו, ולכן מי שמשתמש במה שהשם שלח בעולם הזה טכנולוגיה וחדושים לשם שמים, יש עכשיו הזדמנות גדולה לכל נשמה להתפלל על צרכי הדור ולהתפלל על כל הדברים על ידי זה שהוא יודע מה שקורה, זה כמובן רק אם זה ככה אם זה באמת בשביל לתקן, ולא סתם בשביל לשמוע לשון הרע ולהנות והבן אדם לא עושה עם זה כלום, רק אם הוא עושה מזה דברים ותיקונים לעולם כולו אז הדבר הזה חשוב, והנה יש הזדמנות משמים לעשות את זה.

ברור שהעיקר זה כוונת הלב בתפילה, והעיקר זה שהאדם ישתתף בתפילה עם כל מה שיש בו ומה שקורה לו ומה שכואב לו והצרכים שלו והצרכים של הדור, ויבקש על זה כי זה המהות של התפילה, והשם יתברך יכול לעשות את התיקונים, ויכולים להתקיים כל התיקונים והדברים גם בלי הכוונות, מבלי שהאדם ידע את הכוונות של האר"י על בורים, ויכוון כל דבר ודבר, כיוון שהאדם שעסוק בכוונת של האר"י הוא צריך להיות פרוש מהעולם, יהיה קשה שיהיה גם בתוך העולם וגם אדם רגיל וגם מכוון וגם יהיה מתוקן וגם באמת יצליח בכוונות.

ולכן בכל פעם שאנשים קדושים עסקו בכוונות וביחודים בטהרה וקדושה, א' פרוש מן העולם, ב' תמיד הסטרא אחרא נלחמה בהם קשה מאוד ובדרך כלל לא הצליחו בתיקונים שרצו להביא גאולה וכאלה דברים וגם היה להם גילוי פנים מאוד גדול, אבל גם היה מאוד מאוד קשה מבחינת דין, כי זה מלחמה עם הנשק החזק של הכוונות, אם אין לזה כיסוי מספיק, אז הבן אדם יכול להינזק והעולם יכול להינזק והיו כל מיני מקרים והדברים ידועים אבל כוונות הלב, אם הדרגה בה נמצא האדם ואם הצפייה של האדם לעלות ולשנות לטובה את עצמו ואת העולם, זה כמובן הסטרא אחרא לא יכולה לעצור את זה בכלל, כי זה הצעקה הגדולה זה כמו קול השופר זה "ויצעקו לשם בצר להם", זה הבפנים של הבן אדם מהפנימיות שלו הוא מבקש ישועה מהשם שיעזור לו לצאת מהמייצר ומהקלקול לתיקון, זה אין אף אחד יכול לעצור את זה, אף על פי שאחר כך הוא נופל עוד פעם, והבטיח ולא מקיים אבל אם יש לו את הנקודה הפנימית שלו השואפת לתיקון וכל פעם הוא צועק על זה ומבקש עליו ועל הדור אין שום סטרא אחרא שיכולה לעצור את זה.

ולכן זה יותר דחוף וחשוב מהכוונות שזה רק ליחידי סגולה, וגם אם היחידי סגולה יעשו את זה בלי הנקודה הפנימית שאני מדבר עליה במלחמה הזו, זה רק חיצוניות, אלא שהאר"י ז"ל הדריך את הרב חיים ויטאל והדריך אותו בתיקון גם של המידות שלו ושל המחשבות שלו ושל הכל ונתן לו מלא דרכים ויחודים חוץ מאשר הוא מביא פה בשער הכוונות, והיה מדריך אותו אישית וגם מוכיח אותו על כל הנפילות שלו היה קשר של רב עם תלמיד כזה אמיתי וחזק, ולכן כאן הוא מביא רק את הכוונות מפני שהיה לו תורה שבעל פה שהיה מוסר לו והיה מדריך אותו ומוכיח אותו ונותן לו דרך בעבודת השם בפועל ולכן הוא לא היה צריך פה להביא את זה בשער הכוונות כל כך, ואז פה הוא מביא את הכוונות שהן נבנות על העבודה הפנימית של הרב חיים ויטאל או של כל יהודי שיש לו עבודה פנימית אבל אם מביאים את הכוונות בלי עבודה פנימית זה שוב פעם זה רק משהו חיצוני וזה לא יתפוס וזה לא משנה אף אחד.

הקדוש ברוך הוא לא ברא עולם שאפשר לפעול בו סתם על ידי זה שאנחנו נעשה כמה גימטריות וזה הנה סידרנו את העולמות, זה לא הולך ככה ובודאי שעל זה הסטרא אחרא יכולה לעכב, כי היא אומרת "רגע תראה זה מה זה הוא מכוון פה את כל הכוונות אבל תראה איך הוא מתנהג עם אישתו תראה איך הוא מתנהג עם הילדים שלו, תראה אין לו בכלל יראת שמים מה הוא עושה?"

אז מה אתם חושבים שהסטרא אחרא תאפשר לתפילה כזו וכוונות כאלה לעלות? בשום אופן לא, ההפך זה יכול לעשות קטרוג עוד יותר גדול, ולכן רק מי שבאמת צדיק יכול להשפיע על ידי הכוונות, והוא לא יכול להיות צדיק אם הוא לא עושה את העבודה הפנימית, אפילו אם הוא ידע את כל הכוונות בעל פה הלך חזור אם כל ההסברים ויכוון את כל העולמות, אם אין בו את הפנימיות הזו של הלב שלו שנלחם בתיקון האמיתי, זה לא משפיע שום דבר, אבל הוא לא מדגיש

את זה פה כל כך חזק מפני שהוא מדגיש את זה במקומות אחרים ומפני שהיה לו קשר של רב עם תלמיד שהיה מדריך אותו יום יום איך לעבוד את השם, הוא ידע בדיוק איזה פגם הוא פגם בביתו בלי שהוא סיפר לו בכלל, אז זה דרגה אחרת של גילוי פנים, ולכן לא היה צריך על כל דבר להגייד לו את זה עוד פעם ועוד פעם, אבל אנחנו שקוראים מהספר צריכים לדעת את זה בכל רגע ורגע ולא נחשוב שזה משהו אוטומטי, שבן אדם מכוון ככה נהיה ככה, ולא חשוב מה הוא לפני ואחרי או בזמן, ומי יכול להעיד בדור כמו שלנו שהוא כזה כבר מושלם שבאמת הוא לא צריך עבודה פנימית, הוא כבר עשה את כל העבודה הפנימית רק נשאר לו הכוונות לעשות, זה העניין שבאה להדגיש החסידות.

ואני אומר שגם כן ההארה של החסידות לא מספיק מפורטת לדור, לכן צריכים את ההארה הזו של עבודת הנפש בדור בשפה שכל אחד יבין ויוכל להילחם את המלחמה שלו בעולם.

להסתתר מהיצר

ועוד הייתי מוסיף אולי את הכלל הכי גדול בעבודת הנפש ועבודת השם שלנו, זה הענין של להסתתר מהיצר, שאם כל זה שבן אדם צועק לשם ומבקש על הפגמים שלו ושזה דבר אמיתי ועל הפגמים של הדור ומה יותר אמיתי מזה, ורוצה תיקון לעצמו ותיקון לעולם ותיקון לשכינה ואין משהו יותר פנימי מזה ובכל זאת, הוא צריך לעשות את זה אם אפשר גם בדרך שהיצר שלו לא ירגיש בזה ולא יתגאה בזה ולא יקטרג גם על זה, לעשות את זה בביטול פנימי כזה שזה אפילו לא מורגש לו, ככה באיזה מילה קטנה באיזה כונה קטנה ולא דווקא בהתלהבות ועכשיו הוא כולו מזיע ועושה תנועות וכולם יודעים כמה הוא נלחם מלחמות השם, וגם היצר שלו יודע וגם היצר הכללי יודע כמה הוא נלחם מלחמות השם.

אלא אם רוצים שיהיה אדם מבורך והשם יעזור לו רק מה שסמוי מאוד מהעין של עצמו של היצר שלו ושל היצר הכללי יש בזה ברכה וזה יכול להצליח וזה לא צריך מליון כוונות, זה יכול להיות אלפית השניה שבן אדם מכוון אבא תעזור לי ואפילו הוא לא אומר את זה, רק חושב על זה והשם יודע שזה אמת, ואז מי יכול לעצור את זה? וזה חשוב יותר.

חידוש "טובים השניים מן האחד"

כן יש פה עוד איזה תוספת, שאלו פה מה יותר פנימי, אם כוונות האריז"ל או כוונות החסידות או כוונות עבודת הנפש?

בכל דור ודור יש את הדרך שהשם שולח כדי לתת פתח לנשמות להגיע לתיקון, ולכן גם בכל דור ודור הסטרא אחרא נלחם דווקא עם מי שיכול להביא את הדרך הזו לדור, כדי למנוע את התיקון שבאותו דור וכאשר הדור עובר, התיקון של הדור הקודם פחות בוער לסטרא אחרא לעצור אותו, כיוון שהוא הופך להיות מקיף כלפי התיקון של הדור הנוכחי, התיקון של הדור הנוכחי הוא תיקון פנימי זה האור הפנימי, מה שהיה בדורות קודמים הארות שבאו בדורות קודמים הם מקיפים לדור הזה, ולכן לסטרא אחרא פחות בוער לעצור תורות שהיו בדורות קודמים כמו הזוהר או כמו התורה של האר"י או כמו התורה של הרמח"ל, מה שבדור שלהם בער לסטרא אחרא לעצור את זה מאוד.

ולכן בכל פעם שהשם שולח שליח עם תיקון שמתאים לנשמות באותו דור לפתוח להם את הפתח, שמה הוא נלחם חזק וככל שאנחנו מתקרבים לסוף התיקון ואז ההארות האלו שיבואו הם פותחים פתח לתיקון הדור האחרון שזה הדור הזה, ואם הפתח הזה יפתח לנשמות הם יוכלו להתחבר גם עם כל האור המקיף של הדורות הקודמים, אז בודאי שהסטרא אחרא נלחמת חזק מאוד כיוון שאז הנשמות יקבלו לא רק את התיקון של הדור, אלא יתחברו עם כל התיקונים של הדורות הקודמים, וזה כמובן לא רצוי לסטרא אחרא, זה כלל גדול.

אם כן מה שיותר פנימי לאדם זה המדרגה האמיתית שבה הוא נמצא באותו זמן כי החותם של הקדוש ברוך הוא אמת, ואיפה שהבן אדם נמצא שזה כולל גם את התיקון שבו גם את הפגמים שבו ומשם הוא מתפלל לשם זה המדרגה האמיתית שלו וזה הפנימי הפנימי שלו, ומשמה הוא צועק אל השם ומשמה הוא עובד את השם וזה האמיתי שלו וזה הפנימי שלו. זה לא משנה מה המקיף של דור קודם או אפילו המקיף של הדור הזה או איפה נמצא כל יהודי אחר באיזה מדרגה הוא נמצא, איפה שהאדם נמצא במדרגה שלו משם צריך לצעוק לשם, אם הוא במדרגה של מלאך או אם הוא במדרגה של בן אדם או אם הוא במדרגה של אדם פגום או מעורבב או חצי זכויות וחצי עבירות או רובו טוב או רובו רע או מיעוטו רע או מיעוטו טוב וכן הלאה.

כל המדרגות האלה המדרגות האלה זה בדיוק בהתאם למספר היהודים שיש בעולם כל אחד נמצא במדרגה אחרת וגם הוא משתנה מרגע לרגע, כי יש קונה עולמו בשעה אחת ויש לפעמים עליה ויש לפעמים נפילה וכן הלאה ולכן מה שפנימי הכי פנימי לאדם זה מאיפה שהוא נמצא ומשמה הוא צריך לצעוק לשם ולא הדרכים והשיטות וההסברים והכוונות האלה או הכוונות האלה אלא איפה שאדם נמצא זה התיקון.

החותם של הקדוש ברוך הוא, הוא האמת, והמדרגה איפה שהבן אדם נמצא זה הפנימיות שלו, שמה הוא נמצא, ולכן אדם צריך לכוון לפי המצב איפה שהוא נמצא, לפי הדרגה איפה שהוא נמצא, כל הדרגות היותר גבוהות ויותר קדושות וכל זה, זה מקיפים אליו, זה לא הפנימיות שלו, הוא יכול להיעזר מזה אולי משהו, אבל בשמים רואים את האדם ואת התפילה שלו לפי מאיפה שזה בא "ממעמקים קראתיך השם". מאיפה שהמעמקים שלו משמה, זה חותם האמת, והשם יתברך אוהב שכן אדם בא אליו באמת, ואומר לו הנה זה המצב אבא תעזור מה אני יכול לעשות תרחם עלי.

זה, התפילה הזו, היא התפילה הכי אמיתית והכי פנימית והיא קורעת את הרקיעים. ושילד מבקש מאביו שבשמים ככה, מי יכול לעצור את זה בכלל? ולכן זה הכונה הנכונה במיוחד בדור כמו שלנו, שבכל דרגה ודרגה איפה שאדם נמצא, משם יצעק לשם יבקש עליו ועל הדור רחמים, בדומה שהשם אוהב את האמת ולא אוהב שבאים ועושים לו הצגות.

ולפעמים אם בן אדם מתהדר בנוצות לא לו הוא עושה הצגות, כאילו הוא חושב שהוא שעושה הצגות לקדוש ברוך הוא, איך אפשר לעשות הצגות לפני הקדוש ברוך הוא?! אי אפשר לעשות הצגות! אבל אדם בטיפשותו חושב שכן, היצר מסיט אותו לעשות הצגות ולכוון כוונות ולהראות את עצמו, כלפי עצמו שהוא כבר שלם והוא כבר זה, וזה לא המצב שלו בכלל, הוא נותן לו ככה לבזבז את החיים שלו במקום שיצעק לשם איפה שהוא באמת נמצא.

העניין הזה כמו שבאים לצדיק, והאדם בא ועושה כל מיני הצגות, והצדיק רואה בדיוק את המצב שלו, אז מה הצדיק מעדיף? שכן אדם בא ועושה הצגות ומראה את עצמו גדול בתורה וביראה? או שהוא בא ואומר הרב תעזור לי תראה אני תקוע פה, זה האמת, פה יש התחברות אמיתית "עמו אנוכי בצרה".

אז, השם יתברך פותח לבן אדם ואז, הצדיקים האמיתיים נותנים את ההדרכה הנכונה. מפני שהמדרגה של הבן אדם "הנה אנחנו ביחד באותה צרה בא נעזור אחד לשני" וטובים השנים מן האחד, מה זה טובים השניים מן האחד? האחד זה ריבונו של עולם, ריבונו של עולם החותם שלו אמת, טובים השניים מן האחד, כשיש חיבור של אמת אז יכולים להגיע לטוב, יכולים להגיע לתיקון, טובים השניים מן האחד.

חידוש "טוב דבר בעתו"

בשיעור של אתמול היה חידוש, שתורה שבאה לתקן את הדור זה בחינת פנימיות שבדור, והתורות של צדיקים מהדורות הקודמים זה מקיפים, ולכן תמיד שבאה התורה של הדור היצר

הרע רוצה למנוע את ההתפשטות של התורה כי אם הדור יקבל את התורה הזו זה התיקון שלו וזה סוף התיקון, שכתוב "טוב דבר בעתו", דווקא שזה בעתו זה טוב זה השפעה, זאת אומרת אם יש את ההשפעה בעיתה והנשמות יקבלו את התורה כמו שצריכים לקבל ויעשו את העבודה נגמר הסיפור.

לכן הסטרא אחרא מקטרגת ומעכבת, ואחרי שזה עובר ויש ירידת הדורות, ובדור הבא התורה של הדור הקודם כבר בחינת מקיף. עובדה שבזמן החסידות, החסידים היה להם חיות מכל הוורטים האלה של הרב'ס וזה, היום יש קצת חיות מזה זה לא מספיק לנו לשום דבר, אם אין את עבודת הנפש החסידות לא מספיקה, ולפני החסידות היו חיים מהקבלה, ורק הקבלה היה מספיק, אבל עבר הזמן של האר"י עבר הזמן של הרמח"ל, כן.

עכשיו, קטרוגים יש תמיד על כל הפנימיות, כי הפנימיות זה הנשמה וזה מגלה את מטרת הבריאה וכן הלאה זה מאיר. אבל יש יותר התנגדות על הפנימיות שבאה באותו דור באותו זמן, גם כדי לא לאפשר למשפיע שמביא את השפע ואת התורה הזו להנהיג, כי אם היה מנהיג היה מתקן את הכל, זאת אומרת יש גם ענין של הנהגה לא רק ענין של התורה, זה לא רק ענין שהתחתונים יקבלו את התורה ויבנו מזה, אלא אם יבנו מזה - גם מי שהביא את התורה הוא ינהיג את הדור, ואז הדור יקבל את התיקון שלו. הרי כל העניין זה להכניס את האורות בכלים ולבנות את הכלים ולזכך אותם, ולכן יש אנשים שמעדיפים, שאלו אותי פה למה יש אנשים שמעדיפים את המקיפים של דורות קודמים ולא את תורת הדור? זה ענין שמצד אחד המקיפים של דורות קודמים הם קדושים וטהורים וגבוהים, וזה קדושי עליון ואין עליהם מחלוקת כבר, והיצר כבר סר מהם.

למשל אז, היה אסור להתקרב לרמח"ל והיום אף אחד לא יוצא נגד הרמח"ל, דוגמא, כן, לומדים, וכן הלאה ולכן יש כביכול פחות מלחמה על זה שבן אדם ילמד את התורות של הדורות הקודמים מפני שגם זה לא יבנה אותו לתיקון למעשה ביום יום שלו, אז היצר שמה נלחם פחות, ואז אדם מרגיש פחות מלחמה אז הוא יכול ללמוד שמה יותר בקלות הוא גם מפתח אותו להגיד שהם היו גדולים, זה לא כמו זה שמביא את התורה עכשיו בדור מי הוא בכלל!! הרי "אין נביא בעירו", כביכול אנחנו סחבקים, מה זאת אומרת? איך יכול להיות שפתאום יש תורה שמאירה בדור?.

ולכן זלזלו ברמח"ל, וזלזלו בבעל שם טוב, וזלזלו בכל הגדולים בדור שלהם ורק אחר כך הבינו את גדולתם, ולכן בודאי שיותר קל לבן אדם ללמוד תורה שהרבי שמביא את התורה הוא לא בחיים, והוא לא יגיד לו מה לעשות, הוא לא ייתן לו על הראש, זה נחמד קוראים את התורה של הרבי מלפני דור, שני דורות ארבע דורות מאה דורות וזה לא מאיים על האדם, וגם היצר מפתח את האדם "כן כן תלמד רק אותם, תלמד רק את הקודמים ואל תלמד את אלה של הזמן הזה". ואז האדם לומד את הקודמים ונשאר בלי תיקון, כי מה שהוא צריך לדור הזה לזמן הזה לירידת הנשמות איפה שהם נמצאות בדור הזה ולעשות את המלאכה של הדור הזה הוא לא עושה.

יש בכל דור מלאכה של הדור, כמו שעכשיו המלאכה של הדור זה להפיץ את המעינות של עבודת הנפש שלנו, ומי שלא משתתף בזה הוא לא עושה את התיקון שצריך לעשות לדור זה מה שצריך להביא לנשמות, מי יודע מה יהיה בדור הבא אני לא יודע אבל בדור הזה, זה זה, ואם בן אדם במקום זה מפיץ חסידות ומפיץ קבלה מפיץ זוהר, יש בזה הארות וקדושה וזה נכון אבל צריך להפיץ את מה שעושה את הפתח להיכנס לכל זה, שמביא את זה בדרך שהנשמות בדור יוכלו לקבל תיקון.

ולכן כמו שאמרתי היצר מפתח את האדם שילמד את כל הקודמים, אולי אם כבר יש לו איזה התעוררות לפנימיות, לומד את כל הקודמים ולא לומד את מה שצריך ללמוד עכשיו ומונע את התיקון של הדור, עד שזה יתפשט זה כבר יהיה מאוחר ואז תהיה הארה אחרת שצריכה לבוא בדור הבא שאיני יודע מה היא, מה כבר יכול להיות, אם יש הארה כזו שצריכה לבוא, אם זה לא סוף הדורות עכשיו שיגמר בעזרת השם יבוא משיח ונגמר הסיפור.

אבל אם לא יבוא וימשיך העניין, בטח יבוא איזה הארות נוספות ואנחנו נהיה מקיפים, ואז יגידו "ואי יופי בא נלמד את זה תראה איזה ספרים איך לא גילו את הספרים בזמנו?" היה קטרוגים, היה זה וזה, כבר לא יעזור, יעזור קצת, אם כי עבודת הנפש, אני מאמין, כל כך מפורטת וכל כך ברורה שזה חייב לעזור ויש פה קפיצת מדרגה בירידה של האור מאוד גדולה מהאחרונים הגדולים של הדור הקודם, כן, שהשפה שלהם היתה קשה והטקסטים היו סתומים, לבין הגילוי שיש עכשיו כי "בעיתה אחישנה", אנחנו עכשיו בזמן של בעיתה, צריך לעשות ואחישנה, אז השם שולח הנה תיקח רק תסתכל תלמד תעבוד, ולכן זה הסוד שאנשים נמשכים למקיפים של פעם ולא לפנימי של אותו דור, זה מצד הסטרא אחרא.

אני חושב שעבודת הנפש זה המדרגה התחתונה, אין יותר תחתון מנפש דנפש, זה המינימום, ועבודת הנפש שלנו עוסקת במציאות של הבן אדם בחיים, אז אם המציאות היא הרבה יותר קשה או הרבה יותר מטמאת או לא משנה מה, אבל זה זה התכל'ס, זה התכל'ס. אבל זה ברור שככל שעובר הזמן והמעיינות לא מתפשטים, יכול להיות שהשפה שלי כבר לא תהיה מתאימה לשפה של הנוער של הדור או משהו, יכול להיות שיהיה תרגום עוד יותר פשוט, אפילו הסלנג משתנה, אפילו השפה של זמן קום המדינה זה לא השפה של היום, השתנו הרבה מושגים.

אבל אני מאמין שהשם יעשה נס ובכל זאת זה עבודת הנפש, זה לא עבודת הנשמה ולא, זה עבודת הנפש, נפש דנפש, זה איפה שאדם נמצא, אדם הכי פשוט בדור יכול להבין את זה ואנחנו רואים את זה. הרי בזמן הבעל שם טוב, בזמן הרמח"ל האנשים הפשוטים לא יכלו להבין בכלל מה שהם אמרו, כדי לקחת יהודי פשוט ולהפוך אותו לחסיד היה צריך משפיע קדוש שיבוא אליו אישית, ויעבוד איתו במשך חודשים ושנים, ויעביר לו, ויאיר לו, ומעל הטבע ואז היה נותן לו את הטעם, את האש של החסידות ואז אם היה בוחר בזה היה נהיה חסיד ונהיה בעל מדרגה והיה לוקח לו המון זמן.

היה פער בין המשפיעים לבין העם, אבל עכשיו המדרגות הצטמצמו ואין כל כך הרבה פער בין הדרגה של המשפיע ובין הדרגה של המקבל, לכן השפה אותה שפה, הרעיונות יכולים להבין אותם. כשאנחנו עוסקים בתורות של שנים קדמוניות כמו האר"י ז"ל וכו' אז זה מאוד קשה, כי זה באמת מקיף אלינו פי מליון דרגות, אבל בסיעתא דשמיא אנחנו מצליחים לתרגם את זה גם כן לשפה שכל אחד בדור מבין וזה פלא פלאים, לכן אנחנו טורחים בזה כדי לקשר את המדרגות עם ההארות הקודמות, אבל גם בלי להבין בדיוק מה זה פנים בפנים וכן הלאה, בדיוק כמו שהוא מביא את כל הכוונות אפשר היום על ידי הספרים האחרים של עבודת הנפש גם לתקן וגם להידבק בשם, בלי קשר לכל זה בכלל. ולכן בודאי שלעבודת השם יש דקות ויותר דקות אבל נראה לי שמכל מה שכבר יצא וכבר קיים יש מספיק לכל בן אדם אפילו אם הוא יקרא רק את "יסוד במלכות" (הספר הראשון של כ"ק האדמו"ר) יש לו כבר דרך איך לעבוד את השם.

והראיה לכך שעובדה שאנשים קוראים מאמר אחד או קוראים ספר אחד וחוזרים בתשובה ומתחילים לעבוד, ואתה פוגש אותם, מי שרציני, כן, אתה פוגש אותו אחר כך ואתה רואה שיש לו את המושגים שהוא משתמש בהם זה משהו שמיש, זה לא משהו שמעלה רחוק שאין לזה שום קשר לחיים שלו ולמציאות שלו, ולכן נראה לי שבאמת אנחנו בסוף הזמן, רק צריך שעבודת הנפש תתפשט ואנשים יעסקו בכללים שלנו ובודאי שיתחברו גם עם הדורות הקודמים, וזה המקסימום שאפשר לעשות מבחינת התעוררות מלמטה, מה יש יותר מזה!?

נושאים נוספים

שמע ישראל

כן, אולי נוסיף ונפרט, שהקריאת שמע שאומרים על המיטה יש לה תפקיד אחר, וככה אומר האר"י: "הוא כדי להמשיך על ידי היחוד ההוא אור חזק מאבא ואמא אל זו"ן, כדי שהם יתחדשו ויחזקו את הנשמות העוליים שם בכל לילה בסוד: "חדשים לבקרים רבה אמונתך", ונמצא הקריאת שמע דערבית הוא לצורך החיבוק הנעשה אחר חצות, וזה היחוד של הקריאת שמע שעל המיטה הוא לצורך חידוש הנשמות כנזכר".

זאת אומרת החיבוק הזה של קריאת שמע נעשה רק אחרי חצות, כי מהשקיעה ועד חצות זה זמן של דין, ומחצות לילה ועד לשחרית זה זמן של רחמים, ולכן החיבוק הזה למרות שאנחנו מתפללים כבר תפילת ערבית מוקדם אחרי צאת הכוכבים, אבל ההשפעה שלו זה אחרי חצות. העניין של הקריאת שמע שעל המיטה זה עניין אחר, שבאיזה שהוא שלב הוא אומר שבקריאת שמע שעל המיטה יש גם עניין של תיקון הברית בזה, שזה עניין פרטי שבקריאת שמע שעל המיטה אפשר לכוון לתיקון הפגמים שאדם פגם בעניינים של הוצאת זרע לבטלה ודברים מהסוג הזה, השם ישמור. אבל באופן החיובי זה גם כן עניין של לגרום לאריך, שזה פרצוף עליון מאבא ואמא, להשפיע לאבא ואמא, ושאבא ואמא יתנו גם כן השפעות לזו"ן-ז"א ונוק', כדי שברגע שאדם הולך לישון והנשמה שלו עולה למעלה, שיחדשו את הנשמה שלו בשפע רוחני כדי שלמחרת הוא יקבל את הנשמה זכה, עם כוח להמשיך את התפקיד שלו.

אם כן אתם רואים שזה דומה, מלכותא דארעא דומה למלכות דרקיע, כמה שפה בעולם הזה גם כן הגשמי, יש כל מיני תקציב לכל דבר. צריך שיהיה תקציב, ושתהיה ועדה, ושתהיה הסכמה וצריך שיהיה תכנון כדי שיהיה ביצוע, כל הדברים האלה, זה הכל על פי הקבלה, גם בעולמות עליונים יש תכנון יש ביצוע יש תקציב מסוים לעניין הזה, ויש תקציב מסוים לעניין הזה, יש תקציב שמספיק לכך וכך דברים, ואם צריך עוד צריך תקציב חדש. אותו דבר כאן בעניין של התפילות הקריאת שמע של שחרית, מספיק יופי לשחרית ומנחה אבל לא מספיק לערבית, והעניין של הערבית זה הכנה בשביל החיבוק, שאחר חצות והעניין של קריאת שמע זה להכין תקציב רוחני, שיהיה מוחין לחדש את הנשמות, כשהנשמות עולות למעלה בזמן השינה.

הקדיש לעליית התפילה,

שמירה מעושק ויניקה

אמרנו שעניין הקדיש זה לעלות את התפילות וזה גם לעלות את העולמות ולכן בין כל חלק בתפילה יש קדיש, למשל לעלות את העשיה ליצירה אז יש קדיש, מהיצירה לבריאה אז יש קדיש, וכן הלאה.

הקדיש נאמר בלשון ארמית, אומר האריז"ל שארמית זה גם קדושה אבל העברית לשון הקודש זה הפנים של הקדושה וארמית זה האחוריים של הקדושה, כביכול זה דרגה יותר נמוכה, וגם יש כלל שידוע שהמלאכים לא מבינים ארמית, וכאשר אומרים את הקדיש שזה לעלות את התפילות ולעלות את העולמות ולעשות התכללות של העולמות, בזמן של התפילה, לא רוצים שהקליפה גם תעלה ותרצה לינוק מהראש, ולכן כדי שלא יבינו שיש עליה של התפילה אומרים את הקדיש בארמית ואז אין להם השגה בזה ולא יכולים לבוא לבקש.

יש עניין שכתוב "זה לעומת זה" וכאשר יש גילוי פנים והארה ונתינה של מוחין ושפע לצד הקדושה גם הסיטרא אחרא הצד השני גם הוא רוצה לקחת, ולכן למשל זה העניין של הערב רב במצרים, שעד שהיינו במצרים משועבדים, היינו משועבדים, כשכבר יצאנו ממצרים, פתאום ערב רב עלה עימם, גם ערב רב רוצה לבוא ולינוק.

עכשיו זכינו אחרי 2000 שנה לחזור פה לארץ ישראל, אז אנחנו חזרנו פתאום מביאים לנו מליונים של גויים פה ושל כל מיני טיפוסים, זה גם כן העניין הזה שעם ישראל עולה הקליפה רוצה גם כן לעלות ודורשת את שלה, ולכן כתוב "בתחבולות עשה לך מלחמה" "ואין הברכה שורה אלא על מה שסמוי מהעין" ולכן יש דברים שהשתיקה יפה להם ולכן יש עניין שלא לגלות רזי תורה למי שאינו ראוי ובודאי לא לעכו"ם : לעובדי כוכבים ומזלות לאומות העולם, ולכן הרבה מהדברים של הפנימיות סתומים בכוונה, כדי שמי שלא ראוי לא יוכל להבין את זה ולא יהיה לו מזה גם כן הארה או יניקה.

העניין הזה שכאשר הקדושה עולה גם הסיטרא אחרא רוצה לעלות, זה דבר שמסתעף להרבה מאוד דברים, הנה גם עכשיו בעניין של ארץ ישראל מתי שעם ישראל מתעורר לחזור לארץ ישראל, אז הישמעאלים רוצים לקחת לנו את ארץ ישראל רוצים לקחת לנו את בית המקדש, ששם זה המקום של כל התיקונים וכל העלאת הניצוצות וכל הדברים זה שם, וגם כן עשו תומך בזה ונותן להם דרך ללחוץ עלינו ולמנוע טוב מבעליו, העניין הזה הוא עמוק עמוק ועל ידי הכלל הזה אפשר להבין את המציאות בה אנו חיים, ולכן גם כן כיום שצריך התפשטות מעיינות פנימיות התורה אז כל המעיינות האלו של הסיטרא אחרא של הניו-אייג' כל מיני דברים כביכול רוחניות, מסולפים ואיזה מן הארה של עבודה זרה שוב פעם יוצאת לעולם ושוב פעם מנסה להתפשט, ונשמות ישראל במקום לקחת את הקדושה את הקבלה את עבודת הנפש את החסידות, רחמנא ליצלן הולכים ויונקים מהסיטרא אחרא ומהתורות המסולפות שלהם, זה גם כן עניין שכשעולה הקדושה גם הסיטרא אחרא רוצה לעלות כשיש התעוררות בנשמות בשביל לקבל את התיקון שלהם אז באה הסיטרא אחרא ומפתה אותם עם אלוהים אחרים במקום שילכו למקור האמיתי, וזה דבר כואב ומסוכן מאוד ולכן יש עוד תופעה, שכאשר עכשיו יש נשמות ישראל שמתעוררות ללמוד קבלה פתאום כל מיני גויים וגויות מפורסמים שזה מראשי הקליפה בחו"ל אנשים הכי מושחתים, כל מיני אומנים וכל מיני סוטים גם פתאום לומדים קבלה רוצים ללמוד קבלה.

במקום שהראשים שלנו ירצו ללמוד את פנימיות התורה, גם התלמידי חכמים, אז העניין הזה הולך לקליפה כי הם לא רוצים ללמוד, יש כאלה שלא רוצים ללמוד ואז הראשים שלהם רוצים ללמוד, ולכן אסור ללמד אותם, ברור שיכול להיות בין כל ראשי הקליפה האלה גם כן מועמדים להיות גרי צדק, אבל זה נבחן עם בן אדם רוצה חכמה ורוצה להיות גדול ולהבין בסודות ולהרגיש את עצמו שהוא גדול או שהוא רוצה לעבוד את השם. לא מצינו כל כך שמכל המפורסמים האלה של חו"ל כל אלה מאומות העולם שהם מתחילים ללמוד קבלה הם פורשים מהקילקול שלהם ומתקנים את עצמם עושים תשובה ומתגיירים ושומרים שבת וצניעות, לא ראינו, הרוב זה סתם.

זאת אומרת יש פה יניקה של הסיטרא אחרא, שרוצה לקחת את הפנימיות של התורה ולהתגדל איתה. זה גם כן העניין הזה שעשו רצה את הברכות ושעשו רצה להיות הבכור אבל לא על מנת לעבוד את השם באמת, אלא רק בשביל לשלוט ובשביל לעשות דברים רעים לא דברים טובים, ולכן צריך כמו שעשה יעקב אבינו על ידי הדרכה של רבקה אימנו, בערמה לקחת את הברכות ולא לתת לסיטרא אחרא לעלות יחד עם הקדושה, ואם נסתכל גם על מה שקורה כאן מהבחינה הרוחנית בתוך המדינה, גם כן העניין הזה שיש ממש בתוך הכנסת של המדינה יש שונאי ישראל מהישמעאלים שהם רוצים לבוא ולהשתלט על המדינה, והם אומרים בפרוש, להפוך את המדינה למדינה ערבית, זה גם כן השתלשלות של העניין הזה שכשישראל עולים וסוף סוף אנחנו קצת עצמאים פה בארץ הקודש, אז בא הלעומת זה וגם הוא רוצה לעלות ולינוק מהראש, ולכן יש עניינים שצריך לדעת להבדיל בין קודש לחול בין אור לחושך בין ישראל לעמים.

ולכן באמת כתוב בזוהר הקדוש שמי שמגלה רזים של התורה לאומות העולם, מחריב את העולם, מפני שזה הולך ונעשק על ידם, והרבה אם תסתכלו על התורות שלהם, להבדיל, אם זה האיסלם והנצרות יש להם כביכול גם כן פנימיות שמה וגם סודות כביכול זה הכל לקוח מהיהדות, הם לקחו מהקבלה הם לקחו מהמדרשים והם אומרים שזה שלהם, זה העניין הזה שהם עשקו חלקים מהתורה, והכוח שיש להם זה מהחלקים של התורה שהם עשקו, מהקדושה שיש בזה הם התחזקו בעניין הזה, ולכן צריכים לכוון בפיטום הקטורת בכוונות הידועות להוציא את החיות מהסיטרא אחרא שהסיטרא אחרא תישאר בלי חיות וממילא אז לא תוכל לעשות שום דבר.

השבת - עליית העולמות

ידוע באריז"ל שבשבת יש עניין של עליית העולמות, חז"ל אומרים "מעין עולם הבא" והיות שיש בשבת התעלות רוחנית אז להתענג בשבת גם בעניינים הגשמיים זו מצוה מפני שזה כמו בעולם הבא, שבעולם הבא הרצון לקבל הופך להיות על מנת להשפיע ובה שאדם יקבל את השפע בעולם הבא הוא עושה נחת רוח לשם יתברך זאת אומרת שהוא מקבל את השפע בצורה מתוקנת, אז אין לו שינוי צורה, כי הקבלה עצמה זה נתינה לעשות נחת רוח לשם אז שכן אדם רוצה לעשות נחת רוח לשם ולשבת והוא אוכל דברים טעימים זה לא מביא אותו להתגשמות ולבהמיות אלא ההיפך, הוא מעלה את הגשם לדרגה הרוחנית שלו ומקדש את החומר שזה מטרת הבריאה מה שהשם רצה "התאווה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים", שמתוך עולם הגשם נעבוד אותו בגשמיות בצרכים הכי פשוטים, ולכן בשבת, בגלל שהזמן של השבת גורם, שזה מעין עולם הבא, ויש עליה רוחנית אז אדם אוכל טוב שותה שמח שר שירים ונהנה מכל מיני תענוגות של החיים והדבר הזה לא מביא אותו להתגשמות ולבהמיות אלא ההפך מעלה אותו, מעלה הכל לקדושה, זה הסוד של השבת.

שבת זה עניין של להשיב, להשיב כל ענף לשורש שלו, להשיב את הגשמיות לשורש הרוחני שלה, להשיב את הרצון לקבל שיהיה על מנת להשפיע, להשיב את הנשמה מהריחוק שלה להתקרבות לשם יתברך.

הרי העולם הזה זה עולם שיש בו גם דין וגם חסד וגם רחמים, העולם הבא כולו חסד ורחמים הכל אהבה ושעשועים, והשבת זה משהו מן המשהו של העולם הבא, ולכן בן אדם אין לו מנוחה עד שהוא לא טועם טעם שבת ושומר את השבת כמו שצריך ולכן יש את העניין של המלאכות שאסור לעשות בשבת וכל ההגבלות האלה הם כדי לאפשר לנשמה להתענג לא לתת לה ליפול עוד פעם בתוך העולם הזה הצרות והחושך והמצוקות והצרכים, לכן בשבת אדם צריך להרגיש שהכל מתוקן לסעודה הכל מוכן, צריך שיהיו לו כל הצרכים, שלוש סעודות הוא אוכל, תפילות, לומד תורה, שמח, מתבונן, ובאמת מי שזכה לשמור שבת מרגיש את הקדושה של השבת והוא לא צריך שיפחידו אותו עם גיהנום בשביל לשמור שבת, אלא השבת עצמה זה כבר גן עדן בשביל האדם.

וזו הכוונה האמיתית של השבת שכן אדם ירגיש את השראת השכינה שכן אדם ירגיש דבקות בשם, שאדם יהיה לו זמן להתבונן ללמוד תורה לשמוח שזה מטרת הבריאה שמתוך החושך לא נשכח. בסוף אדם חושב שמטרת הבריאה זה הסבל ועבודת החול ולהתקדם בחיים להשיג מקצוע וכל זה, זה הפך להיות המטרה של החיים, זה לא המטרה של החיים, המטרה של החיים זה להכשיר את הכלים לקבלת השפע האינסופי לעתיד לבוא בלי שינוי צורה מתוך אהבה ודבקות לשם שמים לעשות נחת רוח לשם יתברך שסוף סוף יש לו בנים מתוקנים שיכולים לקבל את הטוב שלו האינסופי בלי ליפול, זה תיקון של כל מה שהיה קודם, שבירת הכלים, שהספירות לקחו לעצמן ונפלו ונשברו, או האדם הראשון לקח לעצמו מה שלא היה צריך ונפל, או היהודים בכל הגילגולים בית ראשון בית שני עשינו שטויות, לקחנו שפע לא מתוקן ונפלנו.

השבת זה הזמן להשיב את כל זה לשם יתברך ולהכין את עצמו לעולם הבא לקבל את השפע האינסופי בלי שינוי צורה לשם שמים מתוך דבקות שלנו עם השם יתברך ושל השם יתברך איתנו, ויום החול זה כמו הגלות זה כמו הלילה, שאו שאדם קרוב אם הוא זוכה להלחם משמה להתקרב לשם או שאדם רחוק הולך לאיבוד בתוך הלחצים של החיים, בשבת ברגע שהוא עושה את ההכנה לשבת וטובל במקווה או מתרחץ במים חמים ולובש בגדי שבת ומכין את הסעודה של השבת ועורך את השולחן הולך לבית הכנסת ומריח בשמים ועושה את כל הסדר של השבת, הנשמה שלו מתחילה לפרוח האדם פתאום נזכר שהיה כל כך בחושך היה כל כך רחוק בכל כך הרבה נפילות וטירחות אבל הוא בשבת הוא בן חורין, הוא בן חורין מהגשמיות הגורמת לו לשינוי צורה, הוא בן חורין מכל הדאגות של העולם הזה מה שצריך לעשות הוא עכשיו כולו קודש לשם יתברך וגם הגשמיות שלו והצרכים שלו מתקדשים, ואדם מרגיש את זה בגוף בנפש ברוח בנשמה, זה לא רק עליה של העולמות זה עליה של האדם מאיפה שהיה ולכן מקבלים נשמה יתרה, נשמה יתרה שזה נשמה שמתעברת באדם מכל מיני אנשים ששייכים לשורש נשמתו שבאים לתוך הגוף הזה כדי לעשות את התיקון הזה, גם כדי להאיר לאדם וגם כדי לזכות לשמור את השבת.

יש נשמות שלא זכו לשמור, או יש נשמות שצריכות לעשות כל מיני תיקונים, באות מגולגלות בדגים של השבת, ועל ידי זה שהיהודים כאן שומרים את השבת הן מקבלות את התיקון הקטן הזה שצריכים לעבור פה בעולם הזה ועולות במוצאי שבת בחזרה למקום שלהן בשמים, ולכן השבת זה קודם כל להיזכר ולזכור ולחוש ולהרגיש ולהתנסות במטרת הבריאה, זה לחיות את מטרת הבריאה שזה לקבל את השפע על מנת להשפיע נחת רוח לשם בלי שינוי צורה להתדבק ולהתענג על השם כי זו המטרה של הבריאה, אף על פי שימי החול כמו ימי העולם הזה, זה מין קורס השתלמות כזה, הכל כדי לזכך ולשפשף את הכלי כדי להחזיר את הכלי מתוקן שיהיה כלי נצחי מתוקן שבאמצעותו נוכל לעבוד את השם תמיד לנצח. אז השבת זה מתנה כל כך גדולה שהשם נתן שבתוך העולם הזה נוכל להיזכר באמת במטרת הבריאה, לא רק בשכל, גם בלב וגם בגוף, בכל הקומה ראש תוך סוף.

זה הסוד של השבת, שמשיב את האדם לשורש שלו, שמדביק את האדם לשם יתברך לתורה לקדושה מעלה אותו ומפנק אותו מעלה מעלה מעלה, כל אחד לפי דרגתו, כל אחד לפי מה שהכין בערב שבת, מה שעשה במשך השבוע.

קשה להיות מלאך בשבת אם במשך השבוע האדם היה בהמה אבל אפילו יהודי שהיה רחוק ועסק בבהמיות במשך השבוע, בדקה אחת בשבת כבר לעלות לעולמות עליונים אבל גם השבת מעלה אותו בכל מקרה כי יש לו בזה שהוא משתתף בשבת ושומר על השבת הוא כבר שייך לכלל עם ישראל, והתענוג הזה של השבת הוא כבר עולה. אם אדם, קל וחומר, אם עסק בעבודת השם מסר את נפשו בסור מרע ועשה טוב היה בדבקות ביום החול, "מי שטרח בערב שבת הוא יאכל בשבת", אז השבת מעלה אותו על אחת כמה, וכמה הרבה הרבה מדרגות.

ההבדלים בין שבת לחול

אנחנו פה בשער הכוונות, בעמוד ס', יש את הענין מה ההבדל בין שבת לחול, והכלל שכל מה שאנחנו פועלים לתקן וליחד את ז'א ונוק' בימי החול, על ידי כל התפילות של חול, זה נעשה בשבת- לבד, העבודה הזו נעשית לבד בשבת. והעליה של העולמות שיש בתפילה של חול של שחרית, זה נעשה לבד בשבת בלי שאנחנו צריכים להתאמץ, בגלל הסגולה של השבת, ועלית העולמות בחול היא רק בבחינת נפש רוח נשמה של כל עולם ועולם, ולא בחיצוניות, העולמות לא עולים בחיצוניות אלא נשארים במקומם ורק שיבוא משיח אומר האר"י, אז העולמות יעלו, בשבת יש בכל אופן עליה של העולמות שנעשית בלי התפילות, והעולמות האלה עולים.

כאשר הפעולה הראשונה שנעשית זה שהאצילות, האצילות עולה למעלה, היא מתכללת למעלה ואז היא מושכת את החיצוניות של האצילות הופכת אותה לפנימיות של האצילות, והפנימיות של הבריאה עולה ומלבישה את החיצוניות של האצילות, והחיצוניות של הבריאה עולה והופכת להיות פנימיות של הבריאה וכן הלאה, זאת אומרת כל פנימי עולה למעלה וכל חיצוני הופך להיות פנימי, וככה מעלים את כל העולמות וזה קורה בתפילה של חול, וזה קורה לבד בשבת בידי שמיים.

ויש עוד הפרש, שפה ממש הפנימיות של הבריאה מתחברת עם האצילות, כי יש הבדל בין בי"ע לאצילות, בי"ע זה בריאה יצירה עשיה. כאשר בריאה יצירה ועשיה הם נחשבים ללבושים של אצילות, ואצילות נחשב לאלוקות, ובריאה יצירה עשיה נחשב נפרד מאלוקות, והמוציא מהכח אל הפועל את תוכנית הבריאה שיש אותה באצילות, ויש בזה כל מיני הסברים ודקויות, ובכל זאת בשבת יש פה עליה של הבריאה, לפנימיות של בריאה להיות חיצוניות ולהלביש את האצילות, וזה מראה שיש התקדשות גדולה מאוד.

זה מה שגורם יום השבת שהוא מעין עולם הבא, ועולם הבא זה בינה זה אמא, וזו העלייה הזו שעולים העולמות. ולכן אנחנו מרגישים קדושה בשבת ויש הארה חזקה יותר. על פי המקובלים עלית העולמות זה נקרא השתוות הצורה, זאת אומרת שיש את הקרוב של הענף לשורש, מתקרבים לשורש, "מה הוא חנון אף אתה חנון", אז יש השתוות הצורה, פרוש: הרצון לקבל הופך להיות על מנת להשפיע, ולכן הגשמיות, האכילה בשבת, היא לא גורמת לשינוי צורה ולהופכיות צורה אצל האדם מפני שכל העולמות עלו ממילא, בידי שמים זה נעשה, כדי לתת לנו כנראה טעם של חיי עולם הבא, כדי לתת לנו הארה שתספיק לנו בימי החול גם כן לעבוד את השם.

השבת הרי זה מתנה שהשם יתברך, מתנה יקרה, שהשם נתן לעם ישראל, ואז מי ששומר שבת אז הוא בעצמו מתעלה ומזדכך, ואז הגשמיות שלו הופכת להיות רוחניות, וזה נעשה מפני שהעולמות עולים להשתוות הצורה שהרצון לקבל הופך להיות על מנת להשפיע, וכשהרצון לקבל שזה התענוג הופך להיות על מנת להשפיע נחת רוח, אז אין שינוי צורה, ולכן הוא לא מגשים, הוא לא מגשם הוא לא גורם לעוביות. וזה הסוד של השבת שיש את הענין של להתענג בשבת, וגם ענין של היחוד התחתון בין בעל ואישה, שהענין הזה על פי חז"ל גם כן חלק מעונג שבת, והדבר הזה לא גורם לשינוי צורה מפני שזה בשבת, ובשבת כמו שאמרנו כל העולמות עולים, או במילים אחרות הם בהשתוות הצורה יותר גדולה מאשר בחול, הם יותר למעלה, מה שיותר למעלה פירושו יותר קרובים למאציל יתברך, פרושו יותר רצון להשפיע פחות רצון לקבל גשמי לעצמו, ואז הדברים האלה דווקא הם מעין עולם הבא, שבעולם הבא זה באמת העולם נברא בשביל להיטיב לנבראים ובעולם הבא יהיה נתינת שפע ועונג "והריקותי לכם ברכה עד בלי די".

ואז לא יהיה כמו בזמן שבירת הכלים שמשכו עונג ושפע ונפלו ונשברו ונפלו, מפני שהיה להם שינוי צורה, אלא כל ההבנה של העולם הזה "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת" מי שטרח בעולם הזה להפוך את הרצון לקבל שלו לעל מנת להשפיע, אז לעתיד לבוא יקבל את השפע ולא ישבר הכלי שלו מפני שהכלי שלו זך.

וזה מה שמראים לנו בשבת את הענין הזה, שכשאדם בהשתוות הצורה, מפני שכל העולמות זה יותר בהשתוות הצורה בשבת מאשר בחול, כאשר הוא מתענג בגשמיות וזה על מנת לענג את השבת, לענג את הקדוש ברוך הוא, וזה כמו במשל האורח, שבסופו של דבר האורח מוכן לקבל את האוכל שמציע לו בעל הבית למרות שיש לו בושט פנים בהתחלה והוא דוחה אותו ובסוף הוא אוכל את האוכל, מפני שמצד אחד הוא משתוקק לאוכל, אבל הוא לא אוכל את האוכל בגלל שהוא משתוקק, כי הוא לא רוצה להתביש מבעל הבית, הוא אוכל בסוף כי בעל הבית מפציר בו וככה הוא עושה נחת רוח לבעל הבית.

אז היות שנצטוונו בשבת לאכול ולהתלבש יפה ולהיות נקיים וכן הלאה להתענג על השבת, אנחנו נהנים לשם שמים מהגשמיות, לשם שמים לעשות נחת רוח לשם יתברך ולא רק בשביל לקבל לעצמו כמו שקורה באופן פשוט בימי החול, ולכן התענוג הזה לא גורם לשינוי והופכיות הצורה ולניתוק ונפילה ולהסתלקות האור, אלא להיפך- מתגשמת במשהו מטרת הבריאה שזה להיטיב לנבראים, שזה לענג את הנבראים.

ולכן המאכלים בשבת טעימים, ולכן יש סעודות בשבת, וזה כל הסוד של השבת להגיע להשתוות הצורה לקבל את העונג על מנת להשפיע נחת רוח לשם יתברך, ולכן זה נקרא מעין עולם הבא, ולכן "מי שטרח בערב שבת" בזמן ששת אלפים שנות תיקון, "הוא יאכל בשבת" שזה עולם הבא- השבת, מפני שאז הכלי שלו זך ולא גורם לו לשבירת הכלים אם הוא ימשוך שפע, אם הוא מקבל את השפע שהשם יתן לו לעתיד לבוא, זה בזכות, ולא מתנת חינוך ולכן אין בושת פנים וגם שבירת הכלים, ולכן זה הענין הזה שמי שטרח בערב שבת הוא יאכל בשבת וזה הענין של עונג השבת וזה הסוד של השבת.

עוד דבר בענין התפילות, שאומר האר"י פה שבזמן אחרי חורבן הבית, ז"א ונוק' הם מקבלים יחוד רק בזמן התפילה, ולכן חסידים ראשונים היו שוהים לפני התפילה אחרי התפילה כדי להמשיך את הזיווג בין ז"א ונוק' כמה שיותר כדי שתהיה הארה לתחתונים ותיקון לעליונים ולכולם, על ידי זה שהיו מאריכים בתפילה וגם בכונות, קודם התפילה, בזמן התפילה, וגם לאחר התפילה, וזה מזמן שבית המקדש נחרב.

אבל, אחרי שנגמרת התפילה ז"א ונוק' חוזרים אח' באח' (אחור באחור), מה זה הענין הזה? עכשיו לפני שנסביר מה זה הענין הזה, בשבת, הם כל הזמן פנים בפנים, ושוב פעם זה מתקשר למה שהסברנו קודם, שהז"א שזה ה-ו' של שם ההויה, והנוק' הם אח' באח' אחור באחור, זאת אומרת המשפיע לא יכול להשפיע והמקבל לא יכול לקבל, זה זמן של הסתר פנים, זה חלק מהעונש, זאת אומרת בזמן התפילה שזה זמן של רחמים שהבן אדם נכנע לפני הבורא יתברך זה מראה לו שכל השפע והחיות בא ממנו, גם באופן פרטי וגם באופן כללי הוא זקוק לו, זה התשובה.

הרי זמן של התפילה זה זמן של תשובה שאדם עושה תשובה, ואז יש יחוד, המשפיע יכול להשפיע והמקבל יכול לקבל, מפני שכן אדם, זה היפך מזמן החטא שהוא לא חוטא, אלא הוא עובד את השם הוא נכנע לפניו הוא מראה שהכל לא טבע ולא כלום, הכל תלוי ברצון השם יתברך להשפיע שפע.

ולכן בזמן הזה יש יחוד של פנים בפנים בזמן התפילה, רק בזמן התפילה, אבל אחרי שאדם מפסיק להתפלל והוא חוזר לאיפה שהוא נמצא, לדרגה שלו ביום יום, בודאי שאז הוא לא בדבקות עליונה, בודאי שאז הוא תוך החושך בודאי שאז הרצון לקבל שלו מתעורר, הוא כבר לא כל כך רק ברחמים אלא אם כן הוא צדיק גדול, ואז ז"א ונוק' הופכים להיות אח' באח' זאת אומרת שוב פעם יש בעיה של דין שלא נותן למשפיע להשפיע כי הכלי לא זך ולא מתוקן, שאם הכלי היה זך ומתוקן זה כבר היה הגאולה.

הרי זה הגאולה, ברגע שמתקנים את הכלים השבורים זה הגאולה, אז אפשר לקבל את השפע, כשאפשר לקבל את השפע בלי שינוי צורה זה הגאולה, זה "והריקותי לכם ברכה עד בלי די", הרי אז תתקים מטרת הבריאה, ולכן בזמן שישראל מתפללים לאביהם שבשמים בזמן הגלות אחרי החורבן, יש השפעה של פנים בפנים אחר כך זה חוזר להיות אח' באח' שאין השפעה.

בשבת, כדי לתת לנו טעימה, יש ענין של לטעום את המאכלים של שבת לפני שבת, "טועמיה חיים זכו", אז יש לראות אם המטעמים שתיקנו לשבת אם הם צריכים תיקון או לא, אז בשבת על ידי הקדושה של השבת השם נתן לנו את המתנה הזו שז"א ונוק' יהיו כל הזמן פנים בפנים, ולמה הם יכולים להיות פנים בפנים? מכמה סיבות: שיש עלית העולמות ויש השתוות הצורה ואז היצר והקליפות לא יכולים לינוק לא מרויחים, לא מרויחים מהפנים בפנים המתמשך, מפני שאנחנו לא

בשינוי צורה אנחנו בהשתוות הצורה אנחנו בהתעלות, רוחניות, ולכן אנחנו לא בהמיים וגשמיים ורצון לקבל לעצמנו, ולכן היצר לא יכול לקחת את השפע.

בזמן הגלות אחר החורבן, רק בזמן התפילה שאנחנו נכנעים לפני השם מבקשים ממנו רחמים, אז יכול להאיר לנו הארה, ואז אין פחד שהיצר הרע יקטר ויקח את השפע הזה, כי אנחנו בזמן של ביטול כלפי שמיים, אבל אחרי שאנחנו יוצאים מהרגע של הדבקות בתפילה, אם היה ממשיך לרדת שפע פנים אל פנים והכלים לא זכים ואנחנו עוד לא תיקנו את עצמנו היינו שוב פעם מושכים שפע בלי זכות, ואז היה עוד פעם שבירת כלים, ועוד פעם הסטרא אחרא היתה גוברת והרע היה גובר ומחריב את העולם.

לא מפני שהשם לא רוצה להשפיע, אלא מפני שאין זכות למקבל את השפע לקבל את השפע. ולכן אין מגלים רזי תורה אלא רק למי שליבו דואג, ומי שמתוקן, ואז לא מפחדים שהיצר יבוא ויגנוב את זה, זה העניין הזה שגילוי פנים לא בא לבן אדם שאי אפשר לסמוך עליו, אלא רק מי שנאמן לשם נותנים לו גילוי פנים.

כי אז היצר לא יגנוב את זה, שאם אנחנו מצד אחד נקבל כל מיני גילוי פנים וכל מיני שפע ולא נשמור על זה, היצר יקטר ויגנוב את זה, ומה עשינו? במקום לתקן קלקלנו, ולכן הזמן הזה של להמשיך את הזיווג הזה פנים בפנים, בזמן הזה בימי חול הוא מסוכן, ולכן יש המקצרים בתפילה אפילו, כדי שהתפילה תהיה קצרה אבל טהורה ולא יתחילו כל מיני הפרעות וכל מיני ענינים וכל מיני חיצוניות, ומה שקורה בדרך כלל שאדם רגיל מתפלל.

לכן חסידים היו שוהים שעה לפני ושעה אחרי, לא כל בן אדם, חסידים ראשונים מפני שהם ידעו לשמור את השפע שלא תבוא הסטרא אחרא ותגנוב את זה, ולכן הם יכלו לגרום קצת להורדת שפע נוסף לעולם והרווחה לעולם על ידי העבודה שלהם, הם גם הגנו על הדור, אבל בדור היתום הזה הדבר הזה מסוכן, ולכן זה חוזר אח' באח' (אחור באחור) ונפסקת הארה הזו אחרי התפילה כדי לשמור עלינו דווקא, לא מפני שהשם יתברך לא רוצה.

וגם יש את הענין "הסתרת פניך הייתי נבהל", זה חלק מהעונש, שאדם ירגיש את המרירות ואת החושך של הגלות כדי שבסוף הוא יתעורר וירצה רק את השם, וזה בשבת יש פנים אל פנים כי זה מעין עולם הבא כי אנחנו שמורים כי יש עלית העולמות ויש השתוות הצורה, ואז היצר הרע לא יכול להרויח מזה שום דבר מפני שזה רצון השם.

ויש ענין כזה שנקרא בטישה, שהאור בוטש בכלי, מי שאינו יודע לשאול "את פתח לו", שכאשר אין לכלי זכות ובכל זאת רוצים שהכלי יתעורר לתיקון, בוטשים בו אור, מכניסים בו אור, כמו צדקה, ואז מסלקים את האור כי אין לכלי הזה זכות ואז נשאר רשימו בתוך הכלי ואז הרשימו הזה משתוקק לאור. חשבתי שזה הסוד של השבת, שלמרות שאנחנו בימי החול ככה לא מי יודע מה באיזה תיקון גדול, השם יתברך רוצה להכניס לנו אור בשבת כדי שתהיה לנו טעימה מעין עולם הבא, אז הוא מעלה את העולמות בלי עבודה שלנו, מה שנעשה על ידי כל העבודה שבכל יום חול אצל יראי שמים שמתפללים וכו' נעשה בשבת לבד, וזה רק שאדם לא פוגם בשבת, ומקיים את השבת מבחינת סור מרע ועשה טוב על פי ההלכה, אם הוא מתחבר לענין הזה בזמן של השבת אז הדבר הזה כבר מאפשר לאור של השבת להיכנס בו.

ובאמת האור בוטש בתוכו, ואז הוא מתעורר ומשתוקק לעבודת השם, לדברים קדושים ויש לו עליה בשבת. וזה הענין הזה שאם ישראל היו שומרים שתי שבתות מיד נגאלים, מפני שהיה נכנס בהם אור כזה בפעמיים של שמירת שבת שכבר היו עושים תשובה, "וכלו כל הקיצים רק תשובה מעכבת", ואז היתה באה הגאולה מפני שהכלים היו מזדככים.

וזה הענין הזה שהשם יתברך נותן לנו מתנת חינוך שזה השבת הזו, נותן לנו שבת, כדי שאנחנו על ידי השבת נוכל להכניס אור לנפשנו, כדי שנגיע להשתוות הצורה כדי שגם יוכל להאיר לנו בימי החול ונגמור את העבודה עד הגאולה במהרה.

הבחירה של האדם לא מתבטלת בשבת, הייתי אומר אפילו מתחדדת בשבת, מפני שהיצר הרע לא שובת בשבת, היצר הרע ממשיך לפתות את האדם זה אנחנו רואים בחוש, שאדם יכול להתפתות. אבל אם בן אדם נכנס למחנה קדושה בשבת למחנה שכינה ושומר את השבת, אז הדרגה של הבחירה שלו נשמרת ועולה מפני שיש דברים שמותר לו, ואז העונג שמקבל בשבת לא גורם לו שינוי צורה כי יש את ההגנה הזו את ההתעלות הזו של הקודש הארה מעולמות עליונים של השבת, ואז אם הוא טורח לשמור על השבת, אז הוא יכול גם להנות, ואפילו מצוה להנות, וזה לא גורם לו לקטרוג ולהסתלקות האור.

אבל היצר עדיין אורב לאדם בשבת, ולכן בשבת אדם צריך לעסוק בתורה לעסוק בדבקות לעסוק בשירה ולהתפלל ולהיות זהיר, לא לחשוב שכבר בטל היצר מן העולם ואז רק בגלל שיש שבת הוא כבר שמור, ואין שום בעיה, מה פתאום, ואז הבחירה גם לא מסתלקת בשבת, אבל כל אחד ששמר שבת מרגיש מיד התעלות בשבת, מה יש להשוות את השבת ליום חול, כל אחד מרגיש את זה, התחושה הזו של הקדושה של השבת זה כבר מעלה את האדם בפי כמה דרגות מאיפה שהוא נמצא בימי החול.

כן, שואלים פה איך אדם יכול להתענג על ידי זה שהוא צריך לשמור את כל האיסורים שאסור לעשות בשבת כל מיני מלאכות וכן הלאה, הוא אומר, הוא יהיה מוטרד מזה והוא לא יוכל להנות ?

ההנאה של הקדושה תמיד היא עם גבול, הסטרא אחרא נותן הנאה בלי גבול כביכול לבן אדם, אומר לו "תיקח אתה רוצה תאכל כל דבר תתנהג כמו בהמה למה לא? כמה שיותר - יותר טוב". התיקון של הקדושה זה להנות רק לשם שמים, רק לפי רצון השם וזה תיקון גם של חטא עץ הדעת טוב ורע, מה לעשות, אם לא היינו חוטאים בעץ הדעת טוב ורע לא היינו צריכים כנראה לבוא לעולם הזה ולא היינו צריכים לשמור את כל האיסורים האלה וכבר היינו נגאלים מזמן.

וגם ענין של שבירת הכלים אם לא היה קיים, וגם אם לא היה קיים מיעוט הלבנה, לא היתה פה עבודה בכלל בעולם הזה, העולם הזה בכלל לא היה משמש אותנו לשום דבר לא היינו באים לפה. אבל מאחר שיש את כל הדברים האלה, תמיד חלק מעבודת השם זה סור מרע ועשה טוב, זה הולך ביחד, את זה וזה אסור לך לעשות, את זה מותר לך לעשות, ומה שמותר לך מותר לך.

אז בשבת מותר לך וזה מצוה שתאכל ותהנה ותשיר ותנוח וכן הלאה אז זה מצוה לעשות, ומי שעושה הפוך, הוא פוגם בשבת והוא פוגם בכל התיקון, והענין של היהודי זה להתבטל כלפי שמים ובמיוחד אחרי כל מה שעשינו, דברים לא טובים, הגיע הזמן שנעשה את הדברים הטובים אם השם אומר שזה אסור וזה מה שכתוב בתורה זה וזה חילולי שבת, אסור לעשות אותם, וכך אתה תקבל תיקון וכך העולם יקבל תיקון, וזה מה שצריך לעשות אז אנחנו עושים מה שהשם אומר, ובזה שאנחנו עושים מה שהשם אומר, ולא עושים מה שהוא לא רוצה שנעשה, גם זה מביא תענוג, שאדם לא נכשל וכן הלאה, וככל שאדם עובד את השם יותר מאהבה ופחות מיראה, גם כשהוא שומר על האיסורים לא לעבור עליהם, אז זה לא עול אצלו אלא זה תענוג הוא שמח שהנה הוא לא מדליק אור, הוא לא נוסע, הוא לא עושה כל מיני דברים שהשם לא רוצה שהוא יעשה בשבת, זה לא הופך להיות לו טרחה וקשיים ולחצים.

החגים

ואולי כוונה בקצרה על החגים, על החגים וימים טובים. החגים וימים טובים על פי האריז"ל כל פעם כל חג זה בעצם איזה שהוא אירוע שקרה כתוצאה של מצב רוחני של עם ישראל, העולמות העליונים היו במצב כזה או אחר של מצוקה ואותו חג עם המצוות של החג באים לעשות את התיקונים השונים שצריך לעשות כדי להחזיר את מערכת ההשפעה לתפקודה הנכון, ולפעמים גם כן יש הארות גדולות שבאות דווקא בימים טובים ובחג שאין בימי חול, הם הארות שונות מההארות של השבת, ולכן יש מצוות שונות בכל חג וחג ויש גם איסורים שונים שאדם צריך לשמור לא לעשות בשבת לעומת חג וכן הלאה, והכל כמובן על פי הסוד בכל דבר ודבר, מי שיש לו

לב להרגיש אז הוא מרגיש את ההבדל בין השבת לחול ליום טוב וגם בכל חג יש הרגשות שונות מצוות שונות מטרות שונות וזה הכל פלאי פלאים של מתנות שהשם יתברך נתן לעם ישראל לעשות את התיקונים האלה בדברים הכי פשוטים כמו לולב כמו סוכה דברים שכל אחד יכול להשיג, דברים גשמיים שאדם יכול לעשות כמו מצה מרור, באמצעותם היהודי בזמנים המיוחדים האלה שיש הארה מיוחדת והתעלות מיוחדת ותיקון מיוחד באמצעות המצוות של החגים הוא מגיע להתעלות לדבקות ולתיקונים גדולים גם מבחינת העולם הזה וגם מבחינת העולם הבא שלו וגם מבחינת העולם הניצחי.

זה הפלא הגדול שכמו שהשם ברא גוף גשמי שבאמצעותו אנחנו יכולים להביא את הנשמה לעולם הזה לתיקונה השלם, כך הוא ברא לנו חגים וימים טובים ושבת שבאמצעות אותם הדברים הגשמיים ואותן המצוות שאנחנו מצווים לעשות אנחנו יכולים לעשות את כל התיקונים שחסרים לנו בנשמה שלנו ובנשמה הכללית של כל הקומה של עם ישראל ולתקן את כל העולמות מבחינה מיידית ומבחינה ניצחית.

לכן כל דבר קטן או כל מנהג קדוש שיש בחגים או בימים טובים אלו הזדמנויות של תיקונים גדולים שצריך לעשות, לכן אדם צריך לעשות את זה בשמחה במסירות לשמוח להוציא כסף על יום טוב על חג על שבת, ולהכין את הבית לפסח אפילו שזה קשה, אבל זה באמת הולך ומנקה את הבן אדם את הנפש שלו את הרוח שלו את הנשמה שלו וככה צריך לכוון על כל עם ישראל בהכנות לפסח שזה הכנה לגאולה, העולם הזה כולו הוא הכנה לגאולה אנחנו בעולם הזה כל הזמן בניקיון פסח עד שהשם יבוא ויגאל אותנו גאולת עולמים, וברור שעבודה של האדם בעולם הזה זה לא דבר קל אבל לצורך זה האדם נברא לצורך זה העולם הזה נברא, ולכן השם איפשר בתורה הקדושה כל מיני דרכי תיקון שמקצרים את התהליך ועוזרים לבן אדם להתעלות להוציא אותו מהשגרה של היום יום וכל פעם מעלה אותו.

כמו אדם שלהבדיל עובד באיזה מפעל היי-טק משהו, ומידי פעם לוקחים אותו לאיזה קורס השתלמות שזה מוציא אותו מהשגרה וזה דורש ממנו דברים אחרים שלא מה שהוא רגיל, אבל בסוף זה גם מעלה אותו בדרגה ואז הוא מקבל שכר יותר גדול ויש לו סיפוק יותר גדול ויכול לעשות דברים אחרים שקודם לא יכל לעשות, בתפקידים החדשים, ככה כל פעם בא חג מפתיע אותנו ומעלה אותנו דורש מאיתנו לעשות דברים מסוימים שלפעמים הם סתומים, והבן אדם לא מבין את ההגיון שמסתתר מאחורי הדברים, מי שלומד את כוונות האר"י הוא יכול לדעת בדיוק מה הכונה של כל מצוה כי זה דברים שניגלו לעם ישראל הטעמי מצוות על פי הקבלה, אבל גם אם אדם לא יודע ואין לו השגה בזה וזה רחוק ממנו אז פשוט להרגיש את המצוות בלב באופן פשוט את השמחה של החג את הטירחא את ההכנה של החג את הדבקות המיוחדת שאדם מגיע בזמן של החג.

למשל אם הזכרנו את פסח, אז בפסח אדם צריך לעשות את סדר פסח, אם לומדים באר"י יודעים שכל דבר שמה יש לו כוונות מיוחדות הארבע כוסות וההסבה והמצה, כל שלב ושלב זה תיקונים רוחניים שנעשים בעולמות עליונים של כניסת כל מיני אורות וכן הלאה, אפשר מי שיכול לכוון תבוא עליו ברכה, אבל עצם העניין של החג זה חג הגאולה חג החירות, זה לאכול לשם שמים, בן אדם פתאום צריך לאכול מצה במעט זמן ארבע דקות וזה מסירות נפש לפעמים, וצריך לאכול חזרת, שלפעמים בן אדם רגיש וזה קשה לו, וכל הפסח דורש המון מסירות נפש, הוצאות רבות הכנות רבות, מפורים מתחילים לנקות וכן הלאה, יש את המצוה לאמר את ההגדה של פסח ולהגיד לילדים ולשתף אותם, וכל עם ישראל ובזמן שהיה קורבן אז היה עוד יותר לחוץ ודחוק שכל עם ישראל צריכים להספיק לתת את הקורבן עד החג, והיינו מצליחים, הכל היה מעל הטבע, היינו מצליחים לעשות הכל והיתה שמחה גדולה ובעזרת השם זה יבוא במהרה גם תבוא הגאולה השלימה ואנחנו נראה את בית המקדש בנוי ומתפקד.

בכל מקרה בכל חג וחג אדם צריך לחוש את החג, צריך להתבונן במצוות המיוחדות שהשם נתן בחג הזה לקרוא מה שחז"ל אומרים וגם להתבונן בליבו לנסות להבין למה דווקא המצוות האלה? מה התחושות שהמצוות האלה מעוררות? למה השם יתברך שהוא אוהב את ישראל נתן לנו דווקא את המצוות האלה מה ההגיון שבהם? ובדאי שבספרות החסידות הכללית ובספרי האר"י ובזוהר אפשר למצוא מי שרוצה את כל הטעמים, רוב הטעמים, ואפשר להבין לעומק למה זה נעשה.

באופן כללי תמיד המצוות של היהודי זה שיתוף בין פמליה של מטה שזה עם ישראל לפמליה של מעלה שזה העולמות הרוחניים, ועל ידי עשיית המצוות ביום יום ובמיוחד גם בחגים ובשבתות, אנחנו גורמים לתיקונים לנו לנשמתנו על ידי התעוררות שלנו ולהורדת שפע וגילוי פנים בעולמות העליונים, באמצעות המצוות של החג באמצעות המצוות של השבת ולכן אדם שלא זוכה לשמור שבת וחגים, אז הוא כביכול במקום להצטרף לגל הזה של התיקון הגדול של נשמתו ושל כל הבריאה יחד עם כל עם ישראל הוא נשאר בחוץ הוא לא משתתף, זה כמו שבקריעת ים סוף במקום שהוא יעבור את הים ביבשה עם האחים שלו ויראה את כל הניסים והנפלאות הוא יישאר בצד ויסתכל על זה והוא לא יהיה שותף.

ולכן חשוב מאוד מאוד להעריך את העניין של החגים, וכל האיסורים שהשם מביא שאסור לנסוע ואסור לעשות כל מיני פעולות שעושים בחול, הדבר הזה הוא מדויק ואם בן אדם עובר על המצוות האלה ולא שומר מה שאסור לעשות הקדושה מסתלקת ממנו, האור מסתלק מנפשו, הוא לא זוכה להיות שותף לתיקון הגדול של החג, כמובן שבכל אופן מה שהוא עושה או המעט שהוא עושה זה גם טוב, אבל זה עניות זה מסכנות זה אומללות, ולכן צריכים לכוון בכל חג בעיקר להגיע לדבקות ולצאת ידי חובה מתוך אהבת השם ומתוך אהבת התורה מתוך אהבת ישראל מתוך אהבת החיים, ולהבין שהשם יתברך שציוה לנו את כל העניינים של סור מרע ועשה טוב מצוות לא תעשה ומצוות עשה, מצוות בין אדם למקום ומצוות בין אדם לחברו, הכל הכל מדוקדק ומדויק להביא את התיקון לאדם ולבריאה כולה, ואם אנחנו לא זוכים דווקא לראות שאנשים ששומרים שבת וחג הם יותר מוסריים או מתוקנים מאנשים אחרים, זה מפני ההסתר פנים זה מפני שלא רואים מה שהדברים האלה גורמים בשמים, וזה גם מפני שלפעמים אדם מקיים את המצוות של בן אדם למקום והוא לא מקיים את המצוות של בן אדם לחברו או הוא לא עוסק בעבודת השם בדרגה אמיתית שיהודי אמור להגיע אליה, אלא זה אצלו יותר מצוות אנשים מלומדה משהו חיצוני כזה מלא גאווה בשיתוף היצר הרע, יש לו הרבה מניית אצלו היצר הרע ולכן ככה הוא נראה, ולכן אנשים אומרים מה יתרון יש לו לזה שהוא שומר שבת וחגים אם ככה הוא מתנהג, תראה איזה בן אדם זה?

האמת שזה חילול השם אבל זה רק מראה, לא על חוסר של הציווי של השם, זה לא שהתוכנית של הקדוש ברוך הוא לא טובה, זה לא שהדרך שהוא נתן לנו להגיע לתיקון היא לא נכונה, זה רק מפני שהאדם לא עשה את זה באופן אמיתי כמו שצריך לעשות בלב ובנפש באופן אמיתי, ולכן הדבר הזה גורם לפעמים שכן אדם מתרחק מפני הפגמים של הזולת, אבל זה טיפשות, זו עצת היצר, כיוון שזה רק מעיד על הבן אדם שהבן אדם הוא לא שלם ולא עושה את עבודת השם באופן כמו שצריך, ולכן אדם צריך להשתדל לעשות הכל בלב ובנפש וששם שמיים יהיה מתחבב על ידו ושאדם יראה אותו יגיד אה הנה זה עבד השם, זה יהדות, ככה יהודי צריך להתנהג ככה הוא צריך להיראות, כמובן שאין אף אחד מושלם וכל אחד נכשל אבל על פי רוב הולך על פי רוב המעשה, ואם בן אדם נכשל פה ושם זה לא כמו שכן אדם כולו כישלון בעבודת השם כל החיים שלו, ולכן צריך לשאוף לעלות לעלות מעלה, והשבתות והימים טובים זה הזדמנות, הזדמנות מיוחדת הארה מיוחדת, תיקונים מיוחדים, דבקות מיוחדת, מתיקות מיוחדת במצוות האלה, עונג מיוחד.

ואדם צריך להשתדל לעלות על הגל הזה ולהידבק בשם יתברך גבוה גבוה כמה שיותר, במדרגות הדבקות אין סוף למדרגות הדבקות, אדם יכול יותר ויותר עד שיגיע לגילוי פנים גדול יכול לזכות לרוח הקודש יכול לזכות לנבואה, יכול לזכות לכל מיני דברים, כמובן שהמטרה של הדבקות זה לא לזכות אבל לפעמים זה התוצאה, לפעמים זה התוצאה, המטרה של הדבקות זה צריך להיות

מעל טעם ודעת שאדם נדבק בשם יתברך כי הוא אבא שלו כי הוא בורא עולם, כי זה השורש שלו כי הוא מחיה אותנו, ולצורך זה הוא בא לעולם, מה התוצאות? התוצאות בידי שמים.

פסח וספירת העומר

כן רצינו קצת לדבר בענין ספירת העומר, שזה הספירה שסופרים ממוצאי חג ראשון של פסח עד ליל שבועות, שנצטוונו לספור כל יום את ספירת העומר.

ועל פי תורת האר"י ז"ל זה תיקון גדול, שהאורות שנכנסים בזעיר אנפין בליל הסדר מיד מסתלקים ואז צריך להכניס את האורות בהדרגתיות בז"א מחדש, והאורות האלה זה חסדים וגבורות, ה' חסדים וה' גבורות שזה מח הדעת.

יש שלוש מוחין: חכמה בינה ודעת, והדעת מחולק לחמישה חסדים וחמש גבורות, וצריך להכניס את זה לתוך ז"א, ומז"א שיתפשט בגופו וגם שיכנס אצל הנוק' מה שצריך, ולבנות את הנוק' של ז"א כדי שבליל שבועות יהיה יחוד ביניהם והוא יתן לה את הטיפה המתאימה ויגמור את התיקון.

והרי שז"א בגלל הפגם בגלות מצרים היה בתהליך שנקרא עיבור, במקום שיהיה גדול חזר להיות עיבור כמו עובר בתוך הרחם, וזה גרם את כל ההסתר פנים והשפיכות דמים בעם ישראל. ולכן היה צריך להכניס לו מוחין ואורות מלמעלה, ועל ידי שמכניסים את מדרגות הגדלות קודם גורמים למכה של אור בתוך ז"א והאור מתפשט דרך הגרון וגורם להפסיק את היניקה של הסטרא אחרא מהעורף של ז"א, ואת החסימה של הדמים, שלכן היתה אז שפיכות דמים כי החיות, הדם לא היה מתפשט בתוך הגוף של ז"א וזה הבחינה הזו גרמה לרצח של יהודים במצרים, ולהסתר פנים גדול.

לכן על ידי הסדר פסח ועל ידי מה שהיה בליל יציאת מצרים שנכנסו אז האורות והפסיקו את היניקה של הסטרא אחרא, וגרמו לאור גדול בתוך כל ז"א, וזה בחינת הגאולה. כי הגאולה זה להכניס מוחין דגדלות לתוך ז"א, ההארה הזו שיקבל את כל מה שהוא צריך לקבל, כשז"א מקבל את כל מה שהוא צריך לקבל הוא יכול גם לתת את זה לנוק' שלו, ושהנוק' ז"א מתיחדים שזה בחינת יחוד קודשא בריך הוא ושכינתא, עם ישראל זוכה גם כן לקבל את כל מה שצריך בגשמיות וברוחניות וגילוי פנים, וזה בעצם הגאולה. ויש גאולה לזמנה שזה גאולת מצרים ויש גאולת עולמים בעזרת השם שיבוא משיח צדקנו ויגאל אותנו ואז לא תהיה הסתלקות האורות ולא נחזור לחושך אלא זה יהיה גאולה כל הזמן.

זאת אומרת שהמערכת של נתינה וקבלה תושלם ותתוקן בכל העולמות, ואז לא יהיה רע ולא יהיה סטרא אחרא, הכל יהיה רק טוב שזה מטרת הבריאה להיטיב לנבראים. שהרי הרע הוא רק זמני הוא רק בשביל לאפשר את הבחירה ולא מטרה בפני עצמה, וזה לא ניצחי, ולכן כשתבוא הגאולה במהרה ויכנסו האורות בז"א ובנוק' ויהיה יחוד ביניהם והמוות יפסק לעולם והיצר הרע וחילותיו הכל יעלם כלא היה, אז יהיה יחוד ונתינה של השפע האלוקי הניצחי בלי שום הפרעות לעולמי עד.

במשך הדורות אנחנו עושים סדר פסח, על ידי אכילת המצות ועל ידי אמירת ההגדה ועל ידי שתית ארבע כוסות וכל מה שעושים בסדר פסח אנחנו מכניסים את האורות שצריך להכניס, את המוחין שצריך להכניס בז"א, וזה עושה את הפעולה שנעשתה במצרים בידי שמים בזמן גאולת מצרים.

ובכל שנה ושנה כשמגיע זמן של פסח, שוב פעם העולמות העליונים נמצאים במצב כמו שהיה בזמן של גלות מצרים ואז על ידי סדר פסח אנחנו משחררים את הפלוטר הזה שוב פעם וגורמים לאורות להיכנס ולגאולה לבוא.

היות שזה גאולה זמנית לפי העוונות שלנו, אז אחרי ליל פסח שנכנסו כל המוחין שצריכים להיכנס אז זה מסתלק כי אין לנו זכויות, ואז יש לנו עוד פעם תהליך כזה של תיקון והכנסת אורות בז"א ובנוק' והכנה שלהם שיהיו במצב מתאים ליחוד בליל השבועות שזה זמן מתן תורה, שזה שוב פעם הארה חזקה שיוצאת מאבא ואמא ונכנסת לתוך ז"א ויוצאת מהחזה של ז"א, ומאירה בתחתונים שזה מתן תורה, שזה בא מיסוד אבא שנמצא בתוך יסוד אמא שנמצא בתוך החזה של ז"א וזה יהיה במתן תורה.

אבל צריך את ההכנה של ספירת העומר וצריכים לתת לז"א אורות פנימיים ואורות מקיפים, וידוע שהברכה, כל ברכה זה גורם למקיפים וזה פתיחת הפה והמקיפים האלה על ידי הברכה של העומר מקיפים את ז"א, ויש בזה כל מיני כוונות שנותן האר"י כדי להמשיך באמת את האורות הפנימיים שיתפשטו בז"א והמקיפים שיתפשטו מסביב לז"א, וגם להעביר את התיקון לנוק'.

וזה בעצם באופן כללי הכונה שאנחנו עושים בספירת העומר כשכל יום נכנס הארה נוספת, בשביל זה כל יום אנחנו אומרים שם של ספירה אחרת כמו חסד שבחסד גבורה שבחסד וכן הלאה עד שגומרים את ההתכללות הזו בערב חג השבועות.

וזה הסוד של הענין של ספירת העומר ובזמן שבית המקדש היה קיים התיקונים היו נעשים גם על ידי הקורבנות שהיו מקריבים בעניין הזה של העומר, היום שאין את הקורבנות "ונשלמה פרים שפתינו" זה נעשה על ידי הספירה ועל ידי הכונה. ושוב פעם אנחנו רואים שטעמי המצוות על פי האר"י ז"ל זה תמיד תיקון של מצב רוחני פגום בעולמות שנגרמו כתוצאה מכל מיני חטאים ועוונות, ועל ידי שמקימים את המצוות שאנחנו מצווים לעשות בחגים השונים אז אנחנו מתקנים את הפגמים ומחזירים את האורות שנסתלקו, וגורמים למערכת לזרום מחדש כמו שראוי.

גם כיום שיש שפיכות דמים של היהודים הדבר מראה ששוב פעם כביכול אלוקים של אלה ישן, כמו שהם אמרו במצרים "הבה נתחכמה לו", שחרטומי מצרים ראו שהשם יתברך מסתתר ולכן הם ניצלו את הזמן הזה כדי לשפוך דמם של ישראל.

וגם היום יש את המצב הזה של שפיכות דמים, ושהאומות מתחזקות כנגד ישראל והם חושבות שזה זמן מתאים ויכולו לקחת את ארץ ישראל, ויכולו לעכב את הגאולה, ויכולו אולי גם כן לפגוע בגוף ובנפש של עם ישראל. ולכן זה זמן לעשות תשובה וזה זמן לעורר מחדש את ז"א על ידי עשיית תשובה ועל ידי מעשים טובים וכוונות חשובות, וצריך ששוב פעם המוחין דגדלות יכנסו בתוך ז"א מלמעלה ועד למטה, והדבר הזה צריך שיתוף פעולה גם של חכמי ישראל שיכוונו את הכוונות הנכונות ויהיו מוכנים שההנהגה של ההלכה תהיה במקום שלה שזה בחינת מוחין דקטנות בחינת דינים, שהמקום שלה זה ברגלים והמוחין דגדלות יכנסו לתוך, ולראש של ז"א, שזה שמות הויה שזה פנימיות התורה ואז שפנימיות התורה שורה במקום שלה וההלכה במקום שלה ז"א נשלם, וזה הגאולה.

ועכשיו שיש בחינת חכמים שמתנגדים לקבלה ולהתפשטות מעיינות פנימיות התורה בתוך כלל עם ישראל הם מעכבים את האורות מלהיכנס בתוך ז"א, וזה מה שגורם רחמנא ליצלן לשפיכות דמים וליניקה של הסיטרא אחרא מפגם הברית של עם ישראל מהעורף - אותיות פרעה שניק מהעורף זה קליפה שיונקת מהיסוד, וגם מהרחמים העליונים. וכמו בימי פרעה גם כיום...

וזה מה שגורם לשפיכות דמים, ואם רוצים שהשפיכות דמים האלה יפסקו צריכים למשוך את שמות הויה לתוך ז"א שזה ענין של התפשטות מעיינות פנימיות התורה בתוך חכמי ישראל, ובתוך הגוף של עם ישראל, זה הפצה המונית של שמות הויה בתוך עם ישראל ויש בדבר הזה את היכולת לנתק את היניקה של הסיטרא אחרא, להפסיק את השפיכות דמים, ובעזרת השם לגרום לגאולה השלימה.

ולכן זה מה שאמר המשיח לבעל שם טוב שהוא יבוא כשיפוצו מעיינותיך חוצה, הכונה לפי עניות דעתי זה חוץ מהחזה דז"א, זאת אומרת מהחזה ולמטה מהשני שליש ולמטה, שצריך ששמה

החסדים יהיו מגולים והחסדים זה שמות ההויה. וזה ההתפשטות הזו על ידי זה שאנחנו גורמים להפצת פנימיות התורה והמעיונות האלה בכלל עם ישראל שמפיצים מאמרים וספרים בכל מקום ומקום, הכונה צריכה להיות להאיר את החסדים האלה שיש בחזה של ז"א שיתפשטו לתוך הגוף שלו, לתוך כל הגוף, ויגיעו לכל המקומות ואז הענין הזה שז"א נשלם במוחין דגדלות ומוחין דקטנות כראוי כמו שצריך, ואז נגמר הסיפור הוא יכול להתיחד עם הנוק' שלו ולהביא את הגאולה בעזרת השם.

ולכן אמר הרשב"י שבזכות לימוד הזוהר ניגאל, מפני שכל זה זה שמות ההויה שצריכים להאיר בתוך כל הקומה. וכל עוד שחכמי ישראל או חלק מהם לא תומכים בענין הזה ומעכבים את התפשטות האורות אז מתעכבת הגאולה ונגרמים שפיכות דמים וחושך רחמנא ליצלן. השם יאיר את עינינו ואת עיני חכמנו שנשכיל לעשות את העבודה הנכונה אמן.

כמובן שההפצה צריכה להעשות בדרך שתתקבל על נשמות ישראל, ולכן זה צריך לבוא על ידי אנשי חסד ואנשי רחמים ואנשים שעושים לשם שמים, שאם הם יעשו לא לשם שמים או מתוך דינים ושנאת ישראל במקום אהבת ישראל, ומתוך גאווה במקום מתוך ענוה, במקום שהאורות יתפשטו הם יגרמו שהכלים לא ירצו לקבל את האורות האלה בכלל, ואז אי אפשר יהיה לתקן אותם ולהשפיע את המוחין בכלל.

ולכן רק האנשים שמתאימים לענין הזה צריכים לעשות את העבודה הזו ולא אנשים אחרים שיכולים לגרום במקום תיקון קטרוג וקלקול יותר גדול, שלא נשכח שזה לא דבר כל כך פשוט מפני שהסיטרא אחרא לא רוצה שהאורות יתפשטו ולכן מחטיאה וגם כן יונקת מפגם הברית ומכל הענינים שרחמנא ליצלן זה קשה מאוד בדור שלנו.

ולכן הדבר לא פשוט ו"בתחבולות עשה לך מלחמה" עד כדי כך, שאם מישהו רוצה להפיץ את המעיונות לשם שמים היצר הרע הכללי מקטרג עליו ומוכן גם לבוא עמו חשבון נוקב רחמנא ליצלן, ולמנוע את התפשטות המעיונות. ולכן הדבר הזה צריך להעשות בצורה חכמה ומהירה וזריזה ומתאימה כדי שיתקבל על ליבותיהם של ישראל.

אם הפנימיות של התורה וחשיבותה, והדרך להפיץ אותה זה כבר נמצא בתוך המוחין של כמה מהנבראים וזה פשוט עוד לא התפשט בתוך כלל הנבראים, הדבר מורה שמשמים כבר נתנו לזה רשות, ונתנו לזה פתח, ונתנו לזה מקום. ומה שנשאר זה שזה יתפשט באופן מעשי בתוך כל המוחין של כל העם והיצר מנסה לעכב גם את זה, בפשטות למרות שמשמים זה כבר ניתן, ולכן ככל שעובר יותר זמן ואנחנו לא עושים את העבודה כמו שצריך לעשות אותה, רחמנא ליצלן הקלקול יותר גדול.

פנטט חשוב להילחם בסיטרא אחרא, מתי שאדם מרגיש שהיצר תוקף אותו ומשתלט עליו אם זה במחשבות לא טובות רחמנא ליצלן, או בעניני עריות, או בכל ענין שהשם לא ינסה. באותו זמן צריך לבקש בפה מהשם "ריבונו של עולם תגער בש-ט-ן, תגער בש-ט-ן שיעזב אותי בשקט" ויתעקש בזה עד שהיצר מסתלק והוא מסתלק.

יש ענין של "בכל דרכך דעהו", היהודי הסדר יום שההלכה מחיבת אותו לקיים סדר יום של תפילות וכן הלאה, כל זה זה לתיקון העולמות העליונים לפי המצב שלהם.

אומר בשער הכוונות בדרושי הלילה שבזמן שבית המקדש היה קיים, לא היה כל כך צורך בענין של התפילה מפני שהעולמות העליונים היו בהתחברות כי לא היה חטאים כמו אחרי החורבן, ולכן עבודת התחתונים היתה יותר פשוטה וגם מה שהיה חסר היה נעשה על ידי עבודת הקורבנות, שהיה הענין שמה של להפריד את הסיטרא אחרא מהקדושה, ולעלות בחזרה את הקשר, לחדש את הקשר בין הקדוש ברוך הוא לעם ישראל.

אבל אחרי החורבן בזמן שיש בז"א את המוחין שלו ויש לו את היחוד עם הנוק' שלו זה בזמן התפילות וביחוד בתפילת שמונה עשרה של שחרית מנחה וערבית, ולכן חסידים אחרי החורבן

היו מאריכים ומאריכים בתפילה כדי שהיחוד הזה ימשך יותר, וכמובן שבזמן שיש יחוד יותר ארוך אז השפע זורם יותר ויש יותר גילוי פנים וזה הענין הזה של האריכות בתפילה.

כמובן שכיום שהמח שלנו טרוף בכל מיני שטויות, לפעמים עדיף לגמור את התפילה מהר מצד זה שאז לא יהיה כל כך אחיזה לסטרא אחרא בתפילה שתהיה פחות פגומה, אז לפעמים עדיף תפילה קצרה וקולעת וטהורה מאשר להאריך, והאדם מלא בדימיונות וטימטום ובדברים לא מתאימים ואז במקום שתהיה תועלת יכול להיות הפוך.

אבל כל אחד יודע את צרות נפשו, ולפי דרגתו שיעשה איך שהוא מבין לנכון.

בית המקדש ועבודת הקורבנות

אנחנו מביאים היום קצת הסברים על עניין הקורבנות, אנשים לא מבינים בשביל מה היה בית מקדש ובשביל מה צריך שיהיה בית מקדש שלישי במהרה, אבל כל עבודת השם של היהודי קשורה לעניין של המקדש, המקדש ובעיקר המזבח שעליו היו מקריבים את הקורבנות וכן הלאה, כל המערכת הזו של המקדש כל מה שהיה שם, כל זה זה מכוון לתיקונים העליונים של כל העולמות ושל האדם פה בעולם הזה לכפר על עונותיו ולקשר אותו מחדש עם השם יתברך.

מדוע השם יתברך החליט ככה לעשות ולא בדרך אחרת? אז על זה אין לנו מה לשאול מפני שככה השם יתברך רצה, אם היה רוצה להכתיב לנו תורה אחרת והיה בורא את העולמות בדרך אחרת, אז בטח היו מצוות אחרות, הוא לא חייב שום דבר, הוא עושה איך שחוכמתו יתברך מבינה ולכן אנחנו מקבלים את הציווים של התורה באהבה ובהכנעה כי השם יתברך יודע מה נכון ומה טוב, ומי אנחנו בכלל שנבוא, אחרי שהוא נותן לנו את השכל, אנחנו נבוא להשתמש עם השכל הזה כביכול לכפור בו ובתורתו רחמנא ליצלן!?

ולכן טעמי המצוות הם באים כדי שהיהודי יבין וידע ויכיר את כוונת הבורא יתברך בכל דבר שציוה ויתחזק לעשות את רצון השם ולא יתחזק לעשות רצון היצר, כי הכפירה זה אמונה ביצר, זה לא חוסר אמונה, יהודי חייב להאמין, או שהוא מאמין ביצר להבדיל או שהוא מאמין בשם יתברך, או שהוא קונה את תורת השם או שהוא קונה את תורת היצר וגבוה מעל גבוה כל ההסברים הם פלאי פלאים וגם כל מה שכתוב בקבלה בזוהר זה טיפה בים מכל המערכת האינסופית של כל הסיבות מדוע השם מצווה מצוה כזו ולא מצוה אחרת, ולעיתיד לבוא כל נשמה תגיע לסיפוקה להבין את כל מה שקרה לה ולמה קרה לה ואיך השם הנהיג אותנו ואיך השם הנהיג את כל העולם ומדוע נתן מצוות כאלה ולא מצוות אחרות.

בכל מקרה העניין הזה של בית המקדש, באופן כללי זה בא לקרב ולהקל, להפוך את עבודת השם ליותר קלה, ולא ליותר קשה ולכן זה לטובת עם ישראל שהשם ציוה לעשות מקדש, זה בא לעזור בסור מרע וזה בא לעזור בעשה טוב, וזה המקום הזה על ידי עבודת הכוהנים הלוויים וישראל גרם לייחוד בין השם יתברך לכנסת ישראל, בין השם יתברך לעם ישראל, זה זיכך את נשמות ישראל ואיפשר לשפע לרדת ואיפשר גם לעלות מלמטה למעלה את כל הניצוצות של הקדושה לשורשם הגבוה, ולהכניע את רוח הסיטרא אחרא, ולכן כיום יש כל כך הרבה מאמצים מצד אומות העולם למנוע מעם ישראל לשלוט בהר הבית ולהקים שם בית מקדש, כי מצד הסיטרא אחרא יודעים שברגע שיהיה בית מקדש ותהיה עבודת הקורבנות והקטורת וכן הלאה אז זה הסוף של הסיטרא אחרא ולכן יש את כל המלחמה דווקא על העניין הזה ואומות העולם לא היו מוכנות להתפשר בשום אופן על הר הבית, לא מפני שהר הבית קדוש להם כל כך, כי אצלם זה לא מקום ראשון בקדושה, אלא מפני שזה קדוש לעם ישראל והרצון שלהם זה למנוע טוב מבעליו.

עכשיו אנחנו נקרא מהזוהר יש בפרשת צו מאמר שנקרא "זאת תורת העולה" העולה זה אחד מסוגי הקורבנות שהיו מקריבים. אות כ' "פירוש אחר זאת תורת זו היא כנסת ישראל, מלכות, העולה, זו היא מחשבה רעה, שהיא עולה על מחשבתו של האדם להטותו מן דרך האמת, היא העולה, זו היא העולה ומשטנת על האדם, וצריכים לשרפה באש, כדי שלא לתת לו מקום להשטין. ומשום זה על מוקדה על המזבח כל הלילה. מי הוא לילה. הוא כנסת ישראל, מלכות, שהיא זאת, הבאה לטהר את האדם מאותו הרצון. על מוקדה, משום שנהר דינור הוא מקום לשרוף כל אלו שאינם נמצאים בקיומם, דהיינו הסטרא אחרא. כי מביאים אותם באש ההוא השורף, ומעבירים ממשלתם מן העולם. וכדי שלא ישלוט, צריך, על מוקדה על המזבח כל הלילה, ואז נכנע ואינו שולט.

ועל כן כשזה, הסטרא אחרא, נכנע, עולה כנסת ישראל, מלכות, שהיא רוח הקודש, כי עולה ומתעטרת למעלה, כי העליה שלה, היא בעת שנכנע הכח האחר הזה ונפרד ממנה. ומשום זה צריכים בסוד הקורבן, להפריד את הצד ההוא, הסטרא אחרא, מן רוח הקודש, שהוא המלכות, ולתת לה חלק כדי שרוח הקודש יתעלה למעלה.

רבי אבא פתח ואמר, והאש על המזבח תוקד בו וגו'. שואל, והאש על המזבח תוקד בו, למה. ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר, למה. וכהן, למה יבעיר עצים על האש, והרי למדנו, שאש בכל מקום הוא דין, והכהן בא מצד ימין, והוא רחוק מן הדין, שהכהן אינו מזדמן בדין לעולם, וכאן הוא צריך להבעיר הדין בעולם, דהיינו שצריך להבעיר העצים, שכתוב, ובער עליה הכהן.

ומשיב, אלא כך למדנו. אדם הבא לחטוא לפני אדונו, הוא שורף את עצמו בשלהבת יצר הרע, ויצר הרע בא מצד רוח הטומאה, והרי שורה בו רוח הטומאה, ולפעמים נודע קורבנו שבא מצד הזה, דהיינו עז שצריך להקריב על המזבח את הדומה לו, אל החוטא, ואינו כלה ואינו מתבטל אותו רוח הטומאה, בין מן האדם החוטא, ובין מאותו הצד שבא ממנו, אלא באש המזבח, שאש הזו מבערת רוח הטומאה, ומינים רעים מן העולם, והכהן נתכוון לזה, לתקן האש שתבער מינים רעים מן העולם. ועל כן צריכים לכהן שיעשה זאת, שהוא מן הימין, והימין מבער השמאל.

ועל כן צריך, שלא יכבו אותה לעולם, אלא אש תמיד תוקד בו, כדי שלא יתחלש הכח והתוקף שבה ויוכל לשבור הכח של תוקף האחר הרע, מן העולם. ועל כן לא תכבה. והכהן יסדר עליו אש בבקר בבקר, בזמן ששולט הצד שלו, כי בבקר שולט צד הימין, ומתעורר בעולם, כדי לבשם העולם, על ידי עריכת האש על המזבח, וכנעו הדינים ולא יתעוררו בעולם. על זה למדנו שיש אש אכלה אש, כי האש של מעלה, של המלכות, אוכלת אש אחרת, אש המזבח אוכלת אש אחר של הצד האחר. ועל כן אש זו, לא תכבה לעולם, והכהן מסדר אותה בכל יום". עד כאן המאמר מהזהר.

מה לנו יש לאומר על זה? יש כלל שאומר אין הדינים נמתקים אלא בשורשם. הדינים מתעוררים כאשר חוטאים, דין זו הקפדה משמים שבאה לצמצם את השפע, צימצום השפע והסתלקות האור מהנבראים זה נקרא הסתר פנים, זה כבר עונש כשלעצמו, ולכן כאשר אדם חוטא הוא בעצם מחזק את הצד של הרע על הצד של הטוב, ולכן קורבן בלי תשובה לא מועיל צריך לעשות תשובה, תשובה-ה' אומר הזוהר במקום אחר, צריך להשיב את האור שהסתלק צריך להרים את הניצוץ שנפל בקליפה כתוצאה מהחטא, לעלות אותו, לכן צריך לעשות תשובה והקורבן בא לסיים את התיקון, כמו שלמדנו שהקטורת יש בכוחה לעצור את המגיפה ולהכרית את כוחות הרע שבאים לנקום באדם, כיוון שיש זמנים וזמנים, כאשר האדם נמצא עדין במצב טוב, כאשר הוא רק חטא ועושה תשובה מיד, יכול להיות שהוא כבר מבטל את כח הרע שנוצר מהעבירה שלו, ואז לא צריך את הקטורת, אבל הקטורת זה מצב שכלל עם ישראל כמו שהיה בזמן העגל שכלל עם ישראל חטא ואז כבר המשחית יוצא להשחית זה כבר זמן שיש כבר דינים שמתגשמים כבר בעולם בפועל יש כבר שליחים שהולכים לנקום בגלל החטאים, ואז גם אם בן אדם עושה תשובה אין בכח התשובה בלבד לבטל את המשחיתים שבאים להשחית ואז יש סגולות שונות, איך אומרים, של הרגע האחרון לעזור לבטל את החיות של הרשעות הזו שקמה בגלל החטאים, וזה הסוד של הקטורת, שהוא מוציא את ניצוצות הקדושה שמחיים את הרע ואז הקליפה מתה מעצמה ואז המשחית מת מעצמו.

זה סוד שמסר המלאך ההוא למשה רבנו כשעלה לשמים לקבל את התורה וזה אולי "הפטנט" האחרון שיש לעצור את המשחיתים ולהרוג אותם אחרי שכבר יצאו להשחית, וזה מפני שלא עשו את התיקון ולא עשו את התשובה קודם, שאם היו עושים קודם את התשובה והתיקון אז המשחיתים היו נופלים, ולכן סגולה על פי הקבלה ועל פי החסידות, שבן אדם יש לו לא עלינו

פגם הברית באותו יום יטבול במקווה, אותו יום לטבול במקווה, שאז החיצונים שנבראו מהטיפות שהלכו לסיטרא אחרא מתחסלים באותו יום ואם לא אחר כך קשה מאוד לבטל אותם.

זאת אומרת יש במערכת שהשם ברא, כל מיני דרכים, כמו שבעניין רפואה גם, אדם חולה מפני שחטא, אם לא היה חוטא הוא לא היה חולה, אין ייסורים באים על הבן אדם סתם, אבל היות שהשם יתברך רחמן הוא, אז אדם עושה תשובה אבל לפעמים זה לא מבטל את המחלה, ולכן יש כל מיני רפואות והשתדלויות שאם אדם גם משתדל בטבע בעולם המעשה עדיין יש לו סיכוי למנוע ממנו את הסבל של המחלה ולבטל את המחלה על ידי כל מיני תרופות ועשבים שהשם ברא לצורך העניין הזה, שלכאורה שכבר נגזרה עליו המחלה אז אין פתרון אלא רק שיסבול, אבל השם יתברך שהוא מנהיג את עולמו ברחמים נתן עוד פטנטים לשימוש במקרה שאדם לא הספיק לעשות תשובה לפני שהמחלה כבר תפסה אותו, והפטנטים האלה על ידי זה שבן אדם עושה השתדלות כפי שהוא ציוה "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" שאדם צריך לעשות השתדלות בענייני רפואה, ואז אדם בעצם על ידי זה שהוא חולה גם מצטער ועל ידי זה שהוא צריך לכתת את רגליו לא עלינו לרופאים ולרפואות הוא מראה שהוא משעובד לטבע, אז הוא מתבייש זה מביא אותו להכנעה ולשפלות ולבושה שהוא מזדקק עכשיו לכל מיני עשבים ולכל מיני רופאים והדבר הזה גורם לו לצאת מהגאוה שבדרך כלל זה מה שגורם לחטא.

ולכן אדם שהולך ומזדקק לדברים האלה אף על פי שלא עשה תשובה אף על פי שעדיין לא תיקן מה שצריך לתקן בכל אופן היות שהוא עושה מה שהשם אומר בעניין הזה שאדם צריך לחפש רפואה למעשה אז הוא על ידי זה שהולך ועושה את הדבר הזה ומושפל בעיני עצמו שהוא מזדקק לדומם לצומח ולחי כדי להיות בריא, אז השם כבר מרחם עליו, כי הוא עושה רצונו לפחות בעניין הזה, וגם לא רק זה אלא שיש גם תועלת לצמחים ולכל התרופות ולרופאים שאדם מזדקק להם ומעלה אותם כי הם פתאום משמשים לריפוי האדם, אז יש גם בזה תיקון הבריאה. אדם משתמש ברפואה מסוימת לתקן את עצמו לתקן את המחלה לבטל אותה, אז אותה רפואה זכתה יש לה זכות, ואז זה מעלה את כל הדומם צומח חי לדרגה של מדבר שעובד את השם ובעזרת השם זה מתקן את העולם.

ולכן השם יתברך בורא כל מיני דרכים ישירות ועקיפות לכתחילה ובדיעבד. לכתחילה, שאדם לא יעשה עוונות ועבירות, בדיעבד, אם עשה שיעשה תשובה, ואם אין ברירה וכבר התשובה לא מועילה ולא עלינו באו עליו ייסורים אז יש לו דרכים נוספות. ככה אותו דבר בית המקדש שומר על האדם, המזבח שומר על האדם שאם הוא כבר עשה שטויות וכבר קמו המקטרגים והמשחיתים להשחית אותו, ברגע שהוא נותן מדמו ומביא את בהמתו, שצריך להיות דומה לחטא שהוא עשה, הקורבן שהוא צריך להקריב מרמז על החטא שהוא עשה, ואז אדם מתודה לפני השם, ואז אותו רוח של טומאה שהתלבשה בו וחיזק את צד הטומאה את צד הבהמיות, ברגע שבן אדם מקריב את הקורבן, אז הבהמה הזו נשרפת על המזבח, או חלק ממנה, תלוי איזה קורבן, ואז האדם יש לו אפשרות שהיצר יעזוב אותו והקורבן הולך תמורתו כמו שאומרים בכפרות זו תמורתני זו כפרתי זו חליפתי זה התרנגול ילך למיתה ואני אלך לחיים טובים ארוכים ולשלום, שזה בא, העיקרון הזה בא מזמן בית המקדש.

כמובן שאסור לכוון שהעוף הזה זה קורבן כי אסור להקריב מחוץ לעזרה, אבל זה על אותו העיקרון או השעיר המשתלח לעזאזל שהיו נותנים אותו זורקים אותו ביום כיפור כדי שהסיטרא אחרא יהנה ממנו ויתלבש עליו ויאכל ממנו ויתחזק ממנו ויעזוב את הנשמות של היהודים בשקט, אז זה כל העניין הזה של המזבח האש על המזבח ששורף את כוח הבהמיות ושורף את הבהמה והסיטרא אחרא נהנית ממנו כי יש לסיטרא אחרא יניקה מכל קורבן, ואז האדם מתנקה מהבהמיות שהתלבשה בו והוא יכול להתחיל לעבוד את השם מחדש בצורה טהורה וכן הלאה, זה הסוד של הקורבן.

עוד בעניין הקורבנות

ועוד בעניין הקורבנות שהרי אמרנו שהקורבנות והבית מקדש והמזבח זה לטובת האדם זה חסד גדול שהשם עשה עם האדם, שהוא מאפשר לו על ידי הקרבת הקורבנות שהסיטרא אחרא יתעסק עם הקורבנות ויעזוב את הבן אדם ויתן לו אפשרות לתקן, אז זה מצד החסד, מצד החסד של השם יתברך עם עם ישראל אבל אם עם ישראל מנצל את זה חס ושלום לרעה ואומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב זאת אומרת כל יום נעשה חטאים ונעשה תשובה נקריב קורבן, אז המערכת הזו אין מספיקים בידו לעשות תשובה ומה שקורה בסוף שבית המקדש במקום שיהיה מקום של חסד לעם ישראל חס ושלום הופך להיות מקטרג על עם ישראל מפני שאם עם ישראל לא בהכנעה ובאהבה וביראה לא עושים את העבודה אלא הופכים את זה למשהו חיצוני תועלתני וכביכול לכזב את השם יתברך, אז הדבר הזה במקום שיביא תיקון לעולם מביא קלקול לעולם ויש בזה יניקה לסיטרא אחרא מאוד חזקה, מפני שזה הופך להיות משהו טכני לביזנס עם הסיטרא אחרא ועם הקדוש ברוך הוא, ולכן השם יתברך החרیب את בית ראשון והחריב את בית שני מפני שבמקום שזה יביא לתיקון זה הביא לקלקול.

וזה דומה למה שהיה עם שבירת הלוחות שעשה משה רבנו ששבר אותם כדי שלא יקטרגו על עם ישראל בזמן חטא העגל, וגם כאן בענין של בית המקדש ולכן הענין של בית המקדש מצד אחד יש בו את כל הסודות וכל הטכניקות המעולות שהשם הביא כדי שכן אדם יוכל להינצל ויוכל להמשיך לתקן ולעבוד אותו, כיוון שעל פי דין אם הוא חטא הסיטרא אחרא יש לה את הזכות לגבות ממנו בייסורים אפילו להרוג את האדם בגלל החטאים שלו, אז העניין הזה של עבודת הקורבנות זה בא כדי להציל את האדם כדי שבכל זאת הסיטרא אחרא תקבל את מה שמגיע לה אבל האדם יוכל להמשיך לעבוד את השם ואולי יתקן יותר ויותר.

אבל כמו בכל דבר טוב אם בן אדם מתחיל לזלזל בזה ולהשתמש בו לרעה אז במקום שיהיה טוב זה הופך להיות רע מאוד, במקום להביא תיקון מביא קלקול ולכן לעתיד לבוא כשירד בית המקדש מן השמים, יש גם מחלוקת בין החכמים אם יהיה עבודת הקורבנות או לא, יש כאלה שאומרים שקורבן תודה כן יהיה וכן יש כל מיני גישות זה לא משנה. בכל מקרה אז בודאי שצריך שיהיה השימוש בכל היכולות האלה הרוחניות לכפר ולהידבק בשם צריך להיעשות בצורה נכונה ואמיתית מתוך תשובה פנימית ומתוך ניקיון פנימי, ולא שזה יהפוך להיות בסוף משהו מושחת.

וזה אותו דבר היום בעניין של לימוד תורה שאם אדם לומד תורה לשמה הוא זכה כל העולמות זכו וזה נהיה קידוש השם ורואים כל האנשים תראה איזה יופי איזה צדיק איזה ירא שמים, אני רוצה להיות עפר לרגליו הלוואי ואני הייתי משהו כמוהו, או חס ושלום אם התורה הופכת להיות סם המות והתלמיד חכם הופך להיות הפך מתלמיד חכם, ובמקום שיהיה קידוש השם הופך להיות חילול השם וככה היהדות נראית והכל נחרב רחמנא ליצלן.

ולכן הכל תלוי בפנימיות של האדם כשהוא משתמש בלימוד תורה, כשהוא משתמש בתפילה, כשהוא משתמש בעבודת הקורבנות מה הוא באמת מתכוון? אומנם השם נתן דרכים נתן שופר שעל ידי זה שנתקע בשופר נבטל את הקטרוגים וכן הלאה אבל אם אין תשובה ואם זה לא אמיתי אז זה הופך להיות היפך עזרה זה הופך להיות סם המות, זה לא צריך לשכוח.

וזה שונה לחלוטין ממה שקורה להבדיל באומות העולם בכל מיני, אצלם כל מיני אמונות שיש להם שהם יכולים לעשות ככה ולעשות ככה והם יקבעו בשמים מה יקרה, כמובן שזה הבל הבלים ואם אין תיקון אמיתי אז אין שום דבר. ולכן בזמן הזה שאין בית מקדש מה שמכפר על האדם זה שולחנו, שולחנו הכוונה חסד שהוא מאכיל עניים ומתקן את עצמו באמת גם במידות שלו במחשבות שלו במעשים שלו וחי לשם שמים ורוצה לעשות נחת רוח לשם ולא להפך, ולא יחשוב שהוא יכול להיות נבלה אבל העיקר למשל הוא לומד תורה הוא נותן צדקה אז הוא בסדר השם יכפר לו, לא השם לא יכפר לו, מה שקובע קודם כל זה התיקון הפנימי של האדם איפה הוא נמצא? איך הוא עושה את המצוות? איך הוא מקיים את מה שיש, מה יש לו בפנים בתוך הלב?

איך הוא במלחמה נגד הסיטרא אחרא בתוך פנימיותו? ולא יעשה הצגה שהוא קדוש והכל בסדר מקיים מצוות ובפנים הוא רשע, בשמים יודעים בדיוק מי זה האדם ואיפה הוא נמצא, גם אם בן אדם לא שלם אבל הוא מודה באמת "מודה ועוזב ירוחם", אבל אם הוא לא מודה אפילו בפני שמים והוא לא מתכוון לעזוב הוא לא ירוחם, השם יעזור.

בעניין היחודים

עוד בעניין הזיווגים, יש הרי מה שאמרנו זיווג היסודות, זיווג הנשיקין, זיווג החיבוק. זאת אומרת זה כל מיני דרגות בקשר שבין המשפיע למקבל ולפי העיקרון שכלל שהמיקום של הזיווג הוא יותר גבוה ככה הוא יותר רוחני, יותר זך, יותר קרוב למקור, יותר שיך לנקודה של פחות שינוי צורה, זאת אומרת יותר רצון להשפיע יותר רוחני ופחות גשמי פחות בהמי, בכל אופן יש בזה כל מיני דברים שצריך להתבונן בהם לעומק ובמתינות כדי להבין את הדקויות שיש בעניינים האלה.

כיוון שלמשל הזיווג התחתון שזה זיווג של היסודות דוקא הוא מוליד תולדות, כמו בעולם הזה בין זכר לנקבה שהזיווג של היסודות מביא את התולדות, אפשר לאמר שיחסית לזיווג של נשיקין של פה בפה אז הוא יותר חיצוני והוא יותר נמוך, שפה בפה נאמר שזה זיווג רוחא ברוחא זה ענין יותר רוחני ושל היסודות זה גוף בגוף, וככל שבקומה של ראש תוך סוף אנחנו יורדים מהראש לתוך הגוף ומהגוף מהטבור ולמטה, זה הופך להיות יותר רחוק מהשורש וכביכול זה יותר שינוי צורה.

ובאמת יש בגוף האדם, וככה בעולמות, ההנהגה שלו זה במחשבה זה במח בראש, ואחר כך יש את המידות ואת הלב שיש שמה גם את האופי והרגשות והרצונות, ואחר כך יש מהטבור ולמטה את הענין של התאוות היותר חריפות שזה כביכול בשינוי צורה יותר גדול. אבל לעתיד לבוא צריך שיהיה רצון לקבל אינסופי ושיהיה על מנת להשפיע, ואז אפשר יהיה לקבל את השפע הגדול ביותר האיכותי ביותר, כיוון שהשם יתברך לא רוצה שנבטל את הרצון לקבל, הוא רוצה שנהפוך את הרצון לקבל האינסופי הגדול הרצון לקבל לעצמו, האגואיזם, לרצון לקבל על מנת להשפיע.

ולכן יש עניין של תחיית המתים לכן אנחנו נקום, כל תחיית המתים זה יהיה בגוף מפני שנצטרך את הגוף כי הגוף זה הכלי, רק שהגוף יהיה מתוקן ולכן בהתחלה הוא מקים את המתים כל אחד במומו אבל בסופו של דבר הוא מרפא, זה שהוא מרפא זאת אומרת שהגוף שהוא הרצון לקבל הופך להיות רצון לקבל על מנת להשפיע שזה התיקון הגדול לא שיתבטל הרצון לקבל כי אם יתבטל הרצון לקבל אז לא יהיה מי שיקבל והמטרה של הבריאה זה להיטיב לנבראים, ולהיטיב זאת אומרת שיהיה מישהו שיקבל ויהנה, אבל אם הוא נהנה שלא לשם שמים זה גורם לו שבירת הכלים זה גורם לו שינוי צורה הופכיות הצורה מהבורא יתברך.

לכן צריך ליהנות לשם שמים שזה על מנת לעשות נחת רוח ולכן מצד אחד צריך את הרצון לקבל, מצד שני צריך את הרצון להשפיע, ולכן הזיווג של היסודות שלכאורה הוא יותר תחתון יותר רחוק יותר בהמי ופחות קשור לשורש למעלה, מצד שני דווקא מפני שיש שמה את הרצון לקבל הכי חזק, הכי גס, העוביות הכי גדולה של הכלי, שמה יכול להיות התיקון הגדול ביותר.

כמו שכתוב שלאכול לשם שמים יותר קשה מאשר לצום לשם שמים, ואם נאמר ככה ככל שעולים בקומה זה יותר צום, וככל שיורדים בקומה זה יותר הנאה זה יותר אכילה, ולכן הזיווג של היסודות שזה הזיווג הכי חזק הוא מביא את התולדות הוא מביא את התכל'ס, הוא מוריד את השפע ואת ההארה ועושה את התיקון הכי גדול.

טהרת המשפחה

ולכן בזמן היחוד של בעל ואישה צריכים מצד אחד שיהיה אהבה ביניהם, וגם שיהיה אהבה לבורא וצריכים להגיע להשתוות הצורה עם העולמות העליונים אבל לא מתבטל הרצון לקבל והרצון של האהבה הזו של הקשר ושל הדבקות הגדולה, ולכן בזמן היחוד בין בעל לאישה אם

ההורים מכוונים לשם שמים יכולים להוריד נשמות טהורות וגדולות וקדושות לילדים שלהם, וגם הלבושי נשמה שהם מורידים להם הם מתוקנים וככה הילדים צדיקים, זאת אומרת שבמקום שיש את הרצון לקבל הכי חזק והכי חריף אם אדם עושה את זה על מנת להשפיע נחת רוח לשם ולא בהופכיות הצורה שמה התיקון האמיתי והכי גדול והכי קדוש.

ולכן המעשה הזה זה מעשה של קדושה שאין כדוגמתו, ולכן הסיטרא אחרא הפכה את זה לדבר הכי מתועב והכי מגעיל שיש, ומחטיאה את האנשים בפגם הברית ובענינים של חוסר צניעות כי שמה זה התיקון האמיתי והכי גדול. זה באמת לאכול מעץ החיים לאכול את זה לשם שמים זה התיקון לאכילה הזו שאכלו מעץ הדעת טוב ורע לא לשם שמים, זו האכילה הזו, זאת אומרת איפה שיש את הרצון לקבל הכי גדול ואיפה שיש את העונג הכי גדול שם צריך להיות השתוות הצורה הכי גדולה, ולא צריך לבטל את הרצון לקבל ואת האהבה, אלא צריך להעלות אותה לשורש.

ולכן יש בזה דרגות, יש מי שהורג את היצר הרע בתענית ויש מי שהופך את היצר הרע ליצר טוב, וזה הדרך של החסידות וזה הדרך של אברהם אבינו שהפך את היצר הרע ליצר טוב, הדרך של דוד המלך היתה להרוג אותו בתענית, לא לתת לו אכילה, וברור שקודם יש תשובה מיראה ואחר כך יש תשובה מאהבה ולכן יש את כל המגבלות של הצניעות ושל שמירת הטהרה, וכדומה וגם הלכות אישות שאדם צריך לשמור, כדי שיהיה בחינת סור מרע כדי שיהיה היראה והשמירה שהיצר לא יבוא וינק ויגדל כתוצאה מפגם הברית כתוצאה מחוסר שמירה על הצניעות.

אבל מצד שני האהבה לאישה והאהבה לבעל והאהבה לשם יתברך ולכנסת ישראל באה וצריכה לבוא לידי ביטוי דווקא בזמן היחוד הזה בין בעל ואישה, וזה יכול לגרום ליחוד עצום גם בעולמות העליונים ולכן מעל ארון הקודש בתוך בית המקדש היה הענין של הכרובים, שגם כן הכרובים האלה היו זמנים שהיו מחובקים, היו זמנים שהיו מפורדים.

ואומות העולם לא הבינו מה זה הענין הזה והענין הזה מראה על אהבה של השם יתברך עם עם ישראל דוקא במקום הכי קדוש שזה קודש הקודשים, שמה יש את האהבה הכי גדולה ועבודה של הכהן גדול בקודש הקודשים זה לגרום ליחוד הזה בין קודשא בריך הוא ושכינתא, והאדם בתוך העולם הזה צריך גם כן לגרום ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתא.

וגם בעבודה הזו של היחוד עם אישתו צריך גם לגרום ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתא, אלה דברים שקשה להסביר אותם אבל דברים חשובים מאוד מפני שהיהדות כולה היא ענין של אהבה ודבקות ולא ההפך כמו שזה מצטיר שעוסקים רק בעניני סור מרע, שעוסקים רק בעניני דינים והלכות.

אלא צריך להבין שהשורש זה שורש של אהבה, וקדושה זה לא נגד אהבה זה לא נגד הדבקות אלא זו המטרה של הקדושה רק שיש גדר לקדושה, שאם עוברים את הגדר במקום שתהיה אהבה דקדושה יש אהבה דסטרא אחרא וזה גורם חורבן שבירת הכלים והסתר פנים. אבל אם יש אהבה דקדושה אז זה גורם לתיקון של כל העולמות וזו מטרת הבריאה ואסור שהתורה תצטיר הפוכה ממה שהיא באמת.

לכן אם נחזור לתחילת ההסבר, אז יחוד היסודות לכאורה זה דבר שרחוק מהשורש ופחות רוחני מיחוד של נשיקין, מצד שני זאת מטרת הבריאה שמה במקום הזה יש את התיקון הכי גדול.

הקשר לקורבנות

ענין הקורבנות באמת גם קשור לענין הזה שקורבנות זה ענין של קירבה, ובאמת כאשר נרגן מפריד אלוף והיצר הרע משתלט לא עלינו וגורם לפגם אז יש הפרדה, ויש פירוד בין קודשא בריך הוא ושכינתא בין ה-ו' של שם ההויה לבין ה-ה' של שם ההויה, בין השם יתברך לכנסת ישראל והקורבן עושה את הפעולה הזו שנותן את החלק שמגיע לסיטרא אחרא כשהוא מקטרג על הפגם,

ואחרי שהסיטרא אחרא כבר מתעסק עם הקורבן שקיבל אז הקדושה יכולה לעלות שוב פעם ולגרום ליחוד בין קודשא בריך הוא ושכינתיא וזה הסוד של הקורבנות מלשון קירבה.

מאכלות טהורות וטמאות - זוהר

כן היום אנחנו בפרשת שמיני בזוהר רוצים קצת להסביר את טעמי המצוות של מאכלות אסורות, שאסור ליהודי לאכול. חיה בהמה ועוף טהורים לעומת חיה בהמה ועוף טמאים, למה זה מותר ולמה זה אסור?

אומר הזוהר שהכל הולך אחרי השורש, כמו שיש עשר ספירות דקדושה יש עשר ספירות דטומאה, אז יש לכל דבר גשמי בעולם הזה יש לו שורש רוחני למעלה, ככה גם בדומם צומח חי מדבר, ולכן מה ששיך בשורש שלו לצד הימין לצד הקדושה, אומר הזוהר, אז מותר לנו לאכול אותו, ולא רק שמותר זה מצווה אנחנו אוכלים את זה ומעלים את הבהמות האלה לדרגת אדם יהודי שעובד את השם, על ידי שחיטה על ידי ברכה לפני ואחרי, וזה תיקון העולם.

ויש מאכלות אסורות שאין ביכולתנו לעלות אותם ולתקן אותם, אלא התיקון שלהם זה יבוא אחר משיח, אחרי הגאולה שיבוא המשיח יהיה להם תיקון, עכשיו אין להם תיקון והשורש שלהם רע ואסור לנו לאכול את זה ואם אנחנו נאכל את זה לא יכולים להעלות את הניצוץ הזה, לא יכולים לתקן ולכן זה מטמא את הנפש, ולכן אסרו לנו לאכול אותם, ולדעת שכל אחד מהבהמה חיה ועוף מצד הטומאה הם באים משורשי ספירות הטומאה, אומנם אפשר להגיד, כן אבל ספירות הטומאה גם באים מהקדושה, נכון בשורש הכל בא מהשם יתברך גם הטוב וגם הרע, אבל כשהוא ברא את העולמות הוא החליט שאלה שורש וענף הולך אחרי הטומאה, ואלה שורש וענף הולכים אחרי הקדושה, וישראל קדושים ולכן צריכים לאכול רק אוכל טהור וקדוש בדרך הנכונה לעשות את התיקון שלו, ולא להיכנס למאכלים שאסורים לנו ומותרים לעכו"ם.

וגם כן יש אנשים שהיו תינוקות שנישבו ונכשלו במאכלות אסורים, אז מה איתם? אנחנו רואים שהם לפעמים עושים תשובה והם קדושים וטהורים, ובאמת אם עושים תשובה מאהבה אז הזדונות הופכים להיות זכויות, ותינוקות שנישבו לא עשו בכלל זדונות מפני שהיו אנוסים לחלוטין, שאפילו חשבו שזה מצווה לפעמים לאכול את זה וזה בריא וכדאי וזה טעים, או אם בן אדם חי לפי ההשקפה שמה שחשוב בחיים זה מה שטעים מה שיפה מה שטוב לו, "תעשה מה שטוב לך", אז הוא חשב שזה טוב לו אז הוא אכל, אז זה אפילו עוד יותר, מכיוון שהוא עושה תשובה ממילא הכל מתתקן והשם יתברך יודע נפשו של כל אדם איפה התשובה שלו ומה כוונותיו, ואדרבא זה יוצא תיקון גדול.

אנחנו רוצים פה קצת להקריא מהזוהר פרשת שמיני דף לג' בקשר להבדל בין חיה טמאה לטהורה.

אות צח' "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר אליהם זאת החיה אשר תאכלו וגו'. שואל, מהו השינוי שכתוב כאן אהרן. ומשיב, אלא משום שהוא עומד תמיד להבדיל בין הטמא ובין הטהור. שכתוב להבדיל בין הטמא ובין הטהור. פירוש: כי אהרן הוא חסד והארת חכמה ה"ס (הוא סוד) חיה, וכל ההבדל בין חיה הטמאה, ובין החיה הטהורה, הוא רק בחסד לבד, כי הטמאים נאחזים בקו שמאל הנפרד מימין שהוא חכמה בלי חסדים, שממנו נמשכים אז כל החשכות וכל הדינים. והטהורים נאחזים בקו שמאל הכלול בימין, שהחכמה מלובשת בחסד, שממנו נמשך כל הברכות וכל הקדושות. והכתוב, זאת החיה, ה"ס הארת החכמה שנק' אור החיה, אשר ההבדל בין חיה טהורה לטמאה הוא רק בחסד, שהוא בחינת אהרן, ע"כ, נאמרה פרשה זו אל משה ואל אהרן."

טוב, יש פה כמה דברים שכדאי להסביר, הרי פה מדובר על הבהמה הטהורה והבהמה הטמאה, ומה ההבדל ביניהם, והוא אומר שההבדל זה בחסד. יש רצון לקבל, יש רצון להשפיע, הרצון לקבל זה הופכיות הצורה, הרצון לקבל לעצמו, זה השורש של הרע, הרצון לקבל על מנת להשפיע זה התיקון, זה הקו האמצעי.

הרצון להשפיע זה קו ימין זה החסד, אז יש את העניין הזה באנשים. זה בחיה, מה העניין של החיה? הרי חיה בהמה זה לא בן אדם, ואנחנו יכולים להגיד על בני אדם שהוא נדבק בקן שמאל הוא רוצה, רצון לקבל לעצמו, רוצה למשוך חכמה אז הוא טמא, אם הוא רוצה לעשות רק חסד אז הוא קו ימין הוא טהור, אם הוא רוצה לקבל חכמה בשביל להשפיע נחת רוח לשם יתברך או לתקן את הבריאה על פי הציווי האלוקי אז כמובן שזה קן אמצעי גם, יש בזה חכמה מלובשת בחסדים, זאת אומרת שהחסדים זה השורש וזה העיקר והחכמה הוא האמצעי, ולא הפוך, אבל כל זה קשור לדרגה של הבן אדם, מה זה קשור לחיה לבעל חי?

מסתבר שזה קשור, מפני שכל דבר בדומם צומח חי ומדבר כאן בעולם הזה יש לו שורש רוחני למעלה שמשם הוא בא, שמשם הוא נברא, ומשם הוא מקבל את החיות שלו, ולכן החיות והבהמות הלא טהורות והשרצים הלא טהורים, הטמאים הם באים באמת משורש טמא למעלה, מצד הספירות דטומאה, ולכן אסור לנו לאכול כי אנחנו לא יכולים לתקן אותם, במקום שאנחנו נתקן אותם, חלילה, הם יכולים לטמא אותנו.

וכן להיפך החיה הבהמה העוף שהם טהורים הם מותרים לנו מפני שיש לנו אפשרות להעלות אותם ולתקן אותם, כי השורש שלהם טהור, אומנם גם הטומאה היא מהשם יתברך כי הוא בורא את הכל הוא בורא את הרע אין חלילה וחס שתי רשויות, אבל זה כמו שאחד שנותן לחברו זורק לו איזה עצם ככה מאחורי הגב שלו, ככה יוצא הרע כבדרך אגב יוצא, כתוב, הרי שרע לא יוצא מהשמים ומצד שני כתוב שהשם בורא את הרע, אז איך זה מסתדר?

ברור שכל מה שקיים חייב להיות מהשם יתברך, כי הוא הבורא הוא המפרנס והוא המקיים ומובן שהרע הוא לצורך הטוב, אז למה שרע לא יצא מהשמים? אלא הרע האמיתי, זה בריאה שנוצרת כתוצאה של הבחירה של האדם, יש בזה שיתוף של האדם וערבוב של הבחירה של האדם שהוא מערבב את הרצון לקבל שלו לעצמו ואז התוצאה היא רע, רע ממש, זאת אומרת שבשמים במחשבת הבריאה בודאי שיש את השורש של הרע מפני שלא יכול להיות שיש כאן בריה שהיא לא קשורה למחשבת הבריאה שהיא כאילו לא בתוכנה כביכול בתוכנה האלוקית שבוראה את הכל, אבל יש הבדל בין רע תאורתי לרע מעשי, יש הבדל בין רצון לקבל תאורתי שאנחנו יוצרים במחשבה שיש לאדם רצון לקבל, יש דבר כזה שנקרא רצון לקבל, לבין רצון לקבל בכלים משתוקק שהוא רצון ממש, זה לא הגדרה שכלית, זה כבר בפועל הרצון לקבל המשתוקק הזה.

אז ככה יש רע שהוא במחשבה, יש רע שצריך את הרע בשביל לבחור בין טוב לרע בשביל שאדם יזכה לעולם הבא על ידי זה שהוא תיקן את עצמו וסר מהרע ותיקן מה שיכל לתקן מהרע להוציא משמה את הטוב שיש ברע, זה בתכנון של מחשבת הבריאה. ויש את הרע בפועל למעשה שזה רע, שזה בריאה, והרע הזה בפועל זה נוצר בעולם כתוצאה של הבחירה של האדם, כי אם אדם לא היה בוחר ברע לא היה מציאות של רע משתוקק, אם אדם לא היה לו רצון לקבל משתוקק אז לא היתה חותמת לרע הזה, זה לא היה יוצא מהכח אל הפועל, זה רק היה נשאר במחשבת הבריאה, ובוזו שהרע קיים זה מפני שהאדם השתתף, בעניין הזה.

יש גם כן בפרושי המקובלים שמדברים על הצמצום בהתחלת הענינים של הבריאה, מובא שמה דבר שלא ראיתי אותו אצל האר"י, מובא הסבר שבהתחלה האור והכלים היו משמשים ביחד, לא היה הבחן בין אור לכלי, ואחר כך היה הסתלקות של האור, והכלי רצה להשוות את צורתו למאציל, אז לא רצה לקבל בעצם, ואז היה הסתלקות האור כן, רצון לקבל ואז בגלל שלא היה אור אז הופך להיות הרצון לקבל ממש משתוקק, כיוון שהנברא לא יכול לחיות בלי לקבל.

ואז, זה התחלה של הבריאה בעצם. הוא מתאר שמה איזה תהליך שהבריאה היתה תלויה גם בכלי, גם בתחוננים, לא רק בשם יתברך על פי המדרש. על פי הפשט הרי כתוב שהשם יתברך שאל את נשמות הצדיקים אם לעשות את הבריאה או לא שאל את שמים וארץ, שאל, התייעץ. אם לברוא את העולם או לא.

זאת אומרת שבעניין של הבריאה היה שיתוף של התחתונים כביכול, שהעולם יברא, בבחירה שלהם, אלה דברים עמוקים ועדינים שהטעות קלה בהם השם ישמור, צריך להיזהר, ובכל מקרה, זה מסביר גם מדוע כתוב שהרע לא יוצא מהשמים, וגם הרע מבחינת הדינים העונש זה כתוצאה ממעשה האדם, שהשם לא רוצה לענוש את הרשע, אלא בגלל שאדם עושה שטויות וצריך לחנך אותו אז מענישים אותו, גם לזכות אותו לעולם הבא.

בכל מקרה הרע למעשה והרצון לקבל לעצמו למעשה, לא באופן תאורטי, יש שמה שיתוף של הבחירה של התחתונים, אם זה בהתחלה כלי, או זה הספירות בעולם התווה שאמרו "אני אמלך אני אמלך", או אם זה האדם עצמו שכבר בוחר ברצון לקבל לעצמו בהשתוקקות וגם עושה רע באופן פעיל ומשתוקק לעשות את הרע השם ישמור.

אז זה הענין הזה מה ההבדל בין טהור לבין טמא. ולכן יש בשמים בעולמות העליונים עולמות דטומאה וספירות דטומאה שמשמה באות הבהמה חיה ועוף והרמשים שאינם כשרים ולכן אסור לנו לאכול אותם כי אנחנו לא יכולים לתקן אותם ולעלות אותם, ומדוע השם הביא אותם לעולם הזה? יש צורך, אין דבר בעולם הזה שאין לו צורך, יש צורך, ועובדה שאומות העולם יכולות כן לאכול את זה, ואנחנו אסור לנו לאכול את זה.

וזה גם לצורך הבחירה, שאם השם יצווה לאכול רק דבר מסוים אז הוא מביא לנו כנגד זה דברים שאסור לנו לאכול, לראות אם אנחנו נאכל או לא, כמו שבגן עדן היה אסור לאכול מעץ הדעת טוב ורע והיו עצים אחרים שהיה מותר לאכול, ואז ברגע שאכלנו קרה מה שקרה, ולכן לצורה הבחירה הוא תמיד מביא את הטוב ואת הרע, גם באדם וגם בדומם צומח חי, בכל הדרגות יש את הטוב ויש את הרע.

כל יצור נברא עם שורש רוחני מיוחד לו על פי

קוד קבלי

אנחנו היום נלמד משער המצוות של האריז"ל, יש פה טקסט קצת קשה אבל ננסה לבאר אותו למי שלא רגיל למושגים של האריז"ל. כתוב שהקדוש ברוך הוא הסתכל בתורה וברא את העולם, אומרים חז"ל הסתכל בתורת הקבלה, כל העולם הזה נברא באמצעות הנוסחאות של תורת הקבלה, אם זה באמצעות האותיות, סוד האותיות, באמצעות הספירות, כל בריה ובריה בדומם צומח חי מדבר בעולם הזה, יש לה שורש רוחני למעלה שמחיה אותו.

על כל בריה יש שם הויה, שם י-ה-ו-ה מיוחד שמחיה אותה, כל בריה היא הארה משמים. יש בספר הזה שנקרא שער המצוות, שזה ספר שמביא את טעמי המצוות על פי הקבלה והוא מחולק לפי פרשיות השבוע, פרשת שמיני, יש שמה תיאור מופלא כיצד השם יתברך ברא את הבהמות חיות עופות הטהורות והטמאות, וגם חגבים וגם הדגים הטהורים והטמאים ומדוע הם טהורים ומדוע הם טמאים ומה ההרכב מה הקוד הפנימי שמחיה אותם, שברא אותם ומחיה אותם.

לצורך להבין את הענין, אנחנו צריכים להבין ששם ההויה י-ה-ו-ה אפשר לכתוב אותו ולמלא אותו על פי הצליל שקוראים אותו בארבע צורות שונות, מה שנקרא בלשון הקבלה שמות עסמ"ב - ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. מה הכוונה בשמות האלה?

יש את השם הפשוט י-ה-ו-ה, ויש את השם עם מילויים שממלאים אותם, זה נקרא ככה: הרי את האות י' שאנחנו מבטאים, את האות י' אנחנו צריכים לכתוב אותה י-ו-ד, האות ה' אפשר לכתוב אותה ה-ה או הא או הי, אלה האפשרויות, האות ו' אפשר לרשום אותה וו, ווי, ואו, לפי איך שממלאים את האותיות איך שרושמים אותם ככה על פי הגימטריה של כל האותיות של אותו שם, ככה נקרא השם הזה, למשל, השם הראשון נקרא ע"ב, למה? זה ממולא ביודין ואיך כותבים

אותו: יוד אחר כך הי אחר כך ויו אחר כך הי אם תעשו את הגימטריה, זאת אומרת הסכום של האותיות יצא ע"ב - 72.

השם השני הגימטריה שלו ס"ג - 63 וממלאים אותו יוד-הי-ואו-הי זה גימטריה ס"ג, אחר כך יש את השם מ"ה - 45 ממלאים אותו יוד - הא -ואו - הא, והשם האחרון ב"ן - 52 ממלאים אותו יוד-הה-וו-הה. השם הראשון נקרא מילוי יודין ויש מילוי אלפין ויש מילוי ההין שזה השם האחרון, ויש את ס"ג שהוא מעורבב.

כל שם כזה ממולא במילויים השונים יש לו תפקיד אחר בבריאת העולמות, וגם בבריאת הנבראים. ולפי הענין הזה נבראו כמות הנבראים וסוגי הנבראים, וכך הגוף שלהם גדול או קטן, והצורה של הגוף, ואם הם עפים או אם הם מתחת למים, כל התכונות שיש בבעלי חיים, התכונות הרוחניות והתכונות הפיזיות הגודל שלהם דרך התנועה שלהם כל זה, זה בהתאם לשמות שמהם הם נבראו.

וזה מה שהוא מסביר כאן בפרשה הזו בצורה פלאית, ממש פלאית. "יש עוד ענין שנקרא מילוי המילוי" שזה שוב פעם לוקחים למשל את השם ע"ב וכותבים את השם שלו שזה כמו שאמרנו יוד-הי-ויו ואחר כך הי, וממלאים את המילוי, זאת אומרת לוקחים את ה-י' הראשונה שכתובה י-ו-ד ושוב פעם ממלאים אותה, זאת אומרת כותבים את ה-י' במקום י' לבד י-ו-ד עכשיו אנחנו רוצים לכתוב את ה-ו' אז כותבים ו-י-ו ואחר כך רוצים לכתוב את ה-ד' אז כותבים ד-ל-ת וככה זה נקרא מילוי המילוי, כל השם ממלאים אותו, ויש לזה כל מיני משמעויות בקבלה.

מובן שבדרך כלל השם הפשוט י-ה-ו-ה זה שם של רחמים וככל שיותר ממולא זה יותר דינים, גם יש ענין של שם ע"ב לעומת שם ב"ן, אז זה יותר קרוב למקור, מילוי של יודין לעומת מילוי של ההין הוא יותר גבוה יותר רוחני פחות שינוי צורה יותר קרוב לאין סוף ברוך הוא, והשמות באמצע כל אחד איפה שהוא ממוקם כל אחד גם כן יש לו תפקיד לפי המיקום שלו מלמעלה למטה.

טוב, ועכשיו אנחנו נקריא ממש מהטקסט וננסה להסביר שהקורא יבין את הפלא הזה:

"והנה בהמה חיה ועוף ודגים וחגבים וארבה הטמאים והטהורים, דע, כי כל אלו הם תולדות נוק' דז"א מן עיטרא דגבורה אשר בה, שהוא הוי"ה דב"ן דההי"ן כנודע. ועיטרא דחסדים היא הוי"ה דמ"ה דאלפין.

בהמה וחיה

והנה בהמה בגימטריה ב"ן, לרמוז כי היא נמשכת מעיטרא דגבורה שבנוק' כנוכר.

גם החיה היא משם ב"ן כנוכר. ובזה תבין מאמר רז"ל (חולין דף ע' עמ' ע"ב) כי חיה היא בכלל בהמה, כי מילוי המילוי דההי"ן, יש בו כ"ג אותיות, כמנין חיה, ונמצא כי מילוי ההוי"ה דההי"ן, היא גימטריה בהמה, ומילוי המילוי שלו המובלע בתוכו, הם כמנין אותיות חיה, והרי איך חיה בכלל בהמה, והרי נתבאר ענין החיה והבהמה דרך כללות, ועתה נבאר פירטן"

תמיד זה הדרך של האר"י ז"ל שהוא קיבל את התורה שלו גם ברוח הקודש, וגם מאליהו הנביא וגם מקודמו בקבלה, הדרך שלו זה לפרט תהליך מסוים ואחר כך להוכיח שהתהליך הזה נכון ומדויק על פי גימטריות, הוא עושה את זה גם כן בכוונות, והוא עושה את זה עכשיו בזה גם כן, להוכיח איך השם מורה על השורש ממנו הוא נברא.

כתוב בזוהר שכל שם שיש לבן אדם או לכל דבר שהוא, השם מורה על השורש מאיפה הוא בא, למשל בשמות המלאכים, כל המלאכים שנגמר השם שלהם ב-א-ל סימן שהם מצד החסד,

דוגמא, אז השם מורה על השורש מאיפה שהנברא הזה נברא והגימטריה גם כן מראה על המהות שלו, על השורש שלו, וגם לעוד איזה בריות או תהליכים הבריה הזו קשורה.

אפשר להקיש לפי הגימטריות קשרים בין בריות שונות, בין תהליכים שונים, אז הוא פה מביא את הענין הזה מאיפה השורש של הבהמה, הוא אומר שהשורש של הבהמה בא, ככה עוד פעם "דיני הבהמה חיה ועוף ודגים וחגבים וארבה הטמאים והטהורים דע כי כל אלו הם תולדות נוק' דז"א"

הרי אמרנו שיש חמישה פרצופים בכל עולם: אריך אבא אמא ז"א ונוק', ז"א זה ה-ו' של שם ההויה, ו-ה' זה הנוק' של שם ההויה, הוא אומר: "דע, כי כל אלו הם תולדות", זאת אומרת כל אלו שאמרנו קודם בהמה חיה ועוף ודגים וחגבים וארבה, "הם תולדות נוק' דז"א מעיטרא דגבורה אשר בה, שהיא הויה דב"ן דההי"ן כנודע. ועיטרא דחסדים הוא הויה דמ"ה דאלפין והנה בהמה בגימטריה ב"ן, לרמוז כי היא נמשכת מעיטרא דגבורה שבנוק' כנוכר".

הוא מחלק פה בשורש של הבריות האלה, הוא מחלק בין אלה שבאים מצד החסד של הנוק' דז"א ואלה שבאים מצד הגבורה של הנוק' דז"א, שבנוק' יש גם גבורה וגם חסד, גם חסדים וגם גבורות. עכשיו, כל שם משמות ההויה מראה או על חסד או על גבורה, שם הגבורה הוא אומר זה שם ההויה דב"ן דההי"ן, זה השם היותר נמוך, שם ב"ן כמו שאמרנו שזה יוד-הו-הה, כן, זה שם ב"ן זה הצד של הגבורה של הנוק' דז"א. והצד של החסדים זה שם ההויה דמ"ה דאלפין במילוי של אלפים, שאמרנו שהוא יוד - הא - ואו - הא, וזה מורה על שם החסדים של הנוק' דז"א, אז זה הבהמה.

והוא מסביר גם החיה, יש גם חיות לא רק בהמות, "גם החיה היא משם ב"ן הנזכר", שוב פעם זה השם הנמוך שם ב"ן, "ובזה תבין מאמר רז"ל כי החיה היא בכלל בהמה כי מילוי המילוי דההי"ן יש בו כ"ג אותיות", יש המילוי דההי"ן, יש לנו את השם מ"ה שזה כבר מילוי, כי הפשוט זה י-ה-ו-ה, והמילוי שלו זה מ"ה ויש את השם מילוי דמילוי, במילוי דמילוי יש לנו כג' אותיות, הוא סופר את האותיות שמה, מסביר פה המפרש שלו, שאיך יש כג' אותיות, הוא אומר ככה, הויה של ההי"ן הרי יוד-הו-הה הרי זה שם ב"ן, ומילוי המילוי הוא כך: יוד, ואו, דלת, הה, הה, ואו, ואו, הה, ואם סופרים את כל האותיות האלה הרי כ"ג כמנין חיה, חיה כמה זה הגימטריה שלה, חי זה 18 וה' 5- שווה 23 כנגד כג' אותיות שיש במילוי דמילוי בשם ב"ן, ושם ב"ן עצמו זה בהמה (ב"ן = 52 = 5+40+5+2), וככה רואים את הקשר שחז"ל אמרו שחיה זה מכלל בהמה, כביכול לא מבינים מה הקשר, הנה שיוורדים לשורש ולפרטים של השורש לגימטריה רואים שיש קשר.

"הנה נתבאר אצלנו בשער ההקדמות בדרוש החו"ג (חסדים וגבורות) כי הנה החסדים התחתונים אשר בתפארת נצח הוד דז"א במקום המגולה, הם יורדות לבדן ביסוד דז"א, ואחר כך יורדים חמש גבורות גם כן ביסוד, אחר שכבר ירדו השלושה חסדים הנזכרים שם.

ובדרך ירידת הגבורות מתערבות שלושה גבורות העליונות הנקראות חסד גבורה תפארת עם אותם השלושה חסדים, ומתמתקות ומתבשמות עמהן. והנה אף על פי שהחסדים אשר שם חוזרים לעלות מן היסוד בסוד אור חוזר כנודע, עם כל זה נודע כי כל בחינת קדושה נשאר ממנה רושם אחד קיים בכל מקום שהולך.

והנה כל גבורה או חסד הוא שם הויה אחת כנודע, ונמצא כי רושם השלושה חסדים נתחברו עם השלושה גבורות, בעת שנמתקו עמהם, והרי הם ששה הויות שהם ג' פעמים ב"ן כי כל גבורה עם רושם החסד המתחבר עמה נעשה ב"ן אחד, והב' גבורות תחתונים הנקרא נצח והוד לא נמתקו דרך

ירידתן, כי אין שם רק שלושה חסדים בלבד, ולכן הם מתחברים יחד להיותם מסוג אחד שהם עדיין גבורות בלתי מיתוק.

וגם להיות בחינת נצח והוד ונקראים בנים כנודע. ואז נעשה ב"ן רביעי, וכנגדם אמרו בהגדת פסח: "כנגד ארבעה בנים דברה התורה" וכו' כמבואר שם.

ואומנם שני גבורות נצח והוד אלו התחתונים, הם מתמתקות אח"כ, כשתזורים השלושה חסדים לעלות למעלה מן היסוד דרך אור חוזר כנזכר.

נמצא כי השלושה גבורות חסד, גבורה, תפארת, נמתקו דרך ירידה באור ישר. ושני גבורת נצח והוד, נמתקו בסוד אור חוזר, דרך עלית החסדים"

עכשיו אנחנו נקרא עוד פעם ונסביר כל דבר במקומו, צריך סבלנות אבל זה משתלם מפני שזה פלאי פלאים ההסבר שיש כאן.

"הנה יתבאר אצלנו בשער הכוונות בדרוש החו"ג (חסדים וגבורות) כי הנה החסדים התחתונים אשר בתפארת נצח הוד דז"א במקום המגולה הם יורדות לבדם ביסוד דז"א"

יש לנו את ז"א, וז"א מקבל מוחין מאבא ואמא, והמוחין שהוא מקבל זה שלוש מוחין שהם ארבע, חכמה בינה ודעת, והדעת מתחלק לחמש חסדים וחמש גבורות, והמוחין האלה יורדים בתוך ז"א, עד החזה שבו הם מכוסים, מהחזה שבו ולמטה הם מגולים, חלק ישאר בז"א תמיד וחלק הולך אחר כך לנוק'.

המוחין זאת אומרת החיות שמקבלים מאבא ואמא שהם מחיים את ז"א ונוק', ויש ענין שבהתחלה הגבורות יורדות גם החסדים, ותיכף נראה איך בדיוק התהליך, אבל קודם כל צריך להבין את המקום המגולה, גם בגוף האדם יש את מפתח הלב ואחר כך יש את הצלעות, הצלעות כביכול מכסות, וממפתח הלב ולמטה זה כבר אין שמה עצמות, זה כביכול מגולה, וקודם זה מוסתר, מובן?

אז משמה מתחיל התהליך הזה שנקרא, כי הנה החסדים התחתונים אשר בתפארת נצח הוד דז"א במקום המגולה הם יורדות לבדן, זה חסדים שיוורדים, יורדים לבדם ביסוד דז"א, כמה חסדים יורדים? שלוש חסדים יורדים, מהמקום המגולה ולמטה, עד היסוד שלו, היסוד זה ברית קודש, אז יורדים שמה שלוש חסדים ואחר כך יורדים חמש גבורות גם כן, קודם החסדים רק שלוש, וחמש גבורות יורדות.

"אחר שכבר ירדו השלושה החסדים הנזכרים יורדות משמה חמש גבורות, ובדרך ירידת הגבורות מתערבות שלושה גבורות עליונות הנקראות חסד גבורה תפארת עם אותם השלושה חסדים ומתמתקות ומתבשמות", הרי שנפגש גבורה עם חסד אז החסד הוא ממתק את הגבורה, זה כמו חיבור של זכר ונקבה, הוא ממתק אותם, אבל היה רק שלוש חסדים אז הם יכולים למתק רק שלוש גבורות ויש שתי גבורות שהם לא יכולים למתק, זה מה שהוא אומר פה.

"ואף על פי שהחסדים אשר שם חוזרים לעלות מהיסוד בסוד אור חוזר" יש תהליך שהחסדים האלה יורדים עד היסוד וחוזרים בחזרה למעלה, זה נקרא אור חוזר "כנודע, אם כל זה נודע כי כל בחינת קדושה נשאר ממנה רושם אחד קיים בכל מקום שהולך" אז החסדים האלה שירדו השאירו את הרשימו שלהם ביסוד, עכשיו הם עולים למעלה שלושת החסדים.

אם כן הגבורות שירדו ביסוד היו חמישה, החסדים שירדו היו שלושה, החסדים ירדו קודם והם השאירו רושם ביסוד, מה שממתק את הגבורות זה לא החסדים עצמם, לפי מה שמשמע מפה, אלא הרושם שלהם הרשימו שלהם, הרשימו שלהם מספיק כדי למתק שלוש גבורות.

"והנה כל גבורה או חסד הוא שם הויה אחת כנודע ונמצא כי רושם השלושה חסדים התחברו עם השלושה גבורות בעת שנמתקו עימהם והרי הם ששה הויו"ת שהם ג' פעמים ב"ן" מדוע ששה הויות? כי כל חסד הוא הויו"ת אחת, ויש שלוש חסדים, ויש עוד שלוש גבורות שנמתקו עימם, אז זה שישה הויות במילוי ב"ן, הוא אומר פה, "כי כל גבורה עם רושם החסד המתחבר עמה נעשה ב"ן אחד" הגבורה עם הרשימו של החסד הפך להיות ב"ן אחד.

"וה-ב' גבורות תחתונות הנקרא נצח והוד לא נתמתקו דרך ירידתם", כי לא היה שמה חסדים בשבילם, "כי אין שם רק שלושה חסדים בלבד ולכן הם מתחברים יחד בהיותם מסוג אחד שהם עדיין גבורות בלתי מיתוק וגם להיותם בחינת נצח והוד ונקראים בנים כנודע ואז נעשה בן רביעי", הגבורות בגלל שהם אותו סוג, שתי הגבורות המיותרות הם מתחברות ביחד הוא אומר, וזה הופך להיות עוד שם הויה במילוי ב"ן, אז היה לנו שישה מהשלוש רושם של החסדים עם שלוש גבורות, שהפכו להיות הרי שלושה שם ב"ן, עם עוד שם ב"ן אחד שמורכב משתי הגבורות שהתחברו ביחד, אז זה ארבע, ארבע שמות ב"ן, זה מה שהוא אומר פה "ב"ן רביעי וכנגדם אמרו בהגדה בפסח כנגד ארבע בנים דיברה התורה וכו'" בנים מלשון בן שם ב"ן, אז עכשיו אתם מבינים איך יש ארבע בנים בהגדה של פסח שזה קשור לענין הזה של החסדים והגבורות שירדו ביסוד ד'ז"א ונתחברו ונמתקו שלוש עם שלוש ושתיים התחברו ביחד, נהיה ארבע שמות ב"ן.

"ואומנם שתי גבורות נצח והוד אלו התחתונות הם מתמתקות אחר כך, כשחוזרים השלושה חסדים לעלות למעלה מן היסוד דרך אור חוזר כנזכר, נמצא כי השלושה גבורות חסד גבורה תפארת נתמתקו דרך ירידה באור ישר", מתי שהאור יורד מלמעלה למטה זה נקרא אור ישר, אז שלושת הגבורות העליונות נמתקו באור ישר עם הרושם של החסדים שירדו קודם, ועכשיו החסדים האלה עולים בחזרה למעלה והם ממתיקים את שתי הגבורות נצח והוד שזה התחתונות, "ונמתקו בסוד אור חוזר דרך עלית החסדים", הם ממתיקים אותם גם.

"ועתה נבוא אל הביאור כי הנה הבהמה וחיה שתייהם מבחינות אלו הב' גבורות התחתונות", אלו שנמתקו בדרך עליה נצח והוד, הגבורות של נצח והוד שנמתקו דרך אור חוזר, אז הוא אומר שהחיה והבהמה "שניהם מבחינות אלו הב' גבורות התחתונות, אלא שהבהמה מן המילוי, והחיה מן מילוי המילוי כנזכר" זאת אומרת שזה הב"ן הרביעי הזה שאמרנו שזה התחברות של שתי הגבורות שנמתקו עכשיו, ויש בזה מילוי ומילוי המילוי, הבהמה זה בחינת המילוי של שם ב"ן, והחיה היא מן מילוי המילוי, שיש לה כג' אותיות של שם ב"ן, טוב? זה השורש של הבהמה שיש פה בעולם הזה ושל החיה שיש בעולם הזה.

"ולחיותם משתי הגבורות התחתונות הם כבדים בתנועתם ואינם מעופפות כמו העופות", עכשיו הוא מקיש פה הוא אומר, שזה שתי הגבורות נצח והוד זה הרי הגבורות התחתונות, כי הגבורות העליונות היו חג"ת-חסד גבורה תפארת, שהם יותר עליונות, אז מהגבורות התחתונות נעשו הבהמות והחיות, ואנחנו יודעים שהבהמות והחיות הולכות והם כבדות, הם לא כמו העופות שמתעופפים, אז לכן האופי של התנועה והגוף כל מה שיש פה זה קשור לשורש שלו למעלה.

היות ששמה השורש זה מהגבורות התחתונות הם יותר כבדות מהעליונות, נצח והוד יותר כבד, "אבל הבהמה יותר כבדה בתנועה מהחיה", תסתכלו החיה רצה קופצת מדלגת הבהמה היא איטית "כי החיה היא בחינת מילוי המילוי של הבהמה כנזכר" זאת אומרת כביכול יותר דליל, המקור היותר כבד זה המילוי עצמו, והמילוי ד'מילוי זה מדולל כבר זה איזה הארה מההארה, ולכן החיה שבאה מההארה של ההארה היא יותר זריזה מהבהמה שבאה מהמקור.

"והנה נמצא בהמה הוא בחינת ב' גבורות התחתונות שהם ב' הוי"ו"ת (שני שמות הוי"ה) המתחברות ונעשות ב"ן כחשבון בהמה", יש לנו את שתי ההיות האלה שאמרנו, ושתי הגבורות נצח והוד שהם מתחברות והופכות להיות ב"ן אחד נכון? אז זה הענין הזה ב"ן כחשבון בהמה, כמה זה גימטריה בהמה? $(52 = 5 + 40 + 5 + 2)$, כמה זה שם ב"ן? 52, אז שם ב"ן ובהמה זה אותה גימטריה, להורות מאיפה באה הבהמה הזו, היא באה מהשם ב"ן מהמילוי של השם ב"ן.

"ויש בהמה וחיה טמאה וטהורה ואומנם הטמאה היא מן בחינתם כשלא נמתקו, כי הם דינים קשים גמורים והחיצונים נאחזים בהם ולכן נאסרו באכילה", זאת אומרת גם יש בעולם הזה בהמות טהורות ובהמות טמאות, אז יש להם מקור למעלה מאיפה שהם באים, אז הוא אומר לפני שהם נמתקו זה דין קשה, ותמיד החיצונים הסטרא אחרא הרע יונק מהדין הקשה, ולכן, אם כן מאיפה יהיה המקור? לפני שנמתקו זאת אומרת בירידה שלהם, שירדו מהחזה של ז"א ליסוד שלו עדיין לא היו ממותקות ולכן משמה באות הבהמות הטמאות, ולכן אסור לנו לאכול אותן כי יש אחיזה לחיצונים בזה.

"והטהורה היא מבחינתם כאשר נמתקו כבר דרך עלית החסדים כנזכר", המקור האלוקי שמוציא מהכח אל הפועל את הבריאה של הבהמות הטהורות, מאיפה זה בא, זה בא מהחסדים שעולים וממתיקים בדרך עליתם את נצח והוד שלא הומתקו בירידה, ומשמה באים הבהמות הטהורות כי הם נמתקו בחסדים.

"ולכן סימני בהמה טהורה והחיה הטהורה הוא שיהיה מעלת גרה ומפריסי פרסה והשני סימנים נתבארו בכתוב והנה בהיותה מעלת גרה הוא הוראה שאלו השני גבורות תחתונות שהם שני היות ד'ב"ן ה' ד' (הרביעית) כנ"ל שכבר נמתקו עם החסדים ולכן נעשו מסוג שלשה עליונות הממותקות שהם ג' פעמים ב"ן כנ"ל ונתחברו יחד ונעשו גרה שהוא בגימטריה ארבע פעמים ב"ן ולהורות שנמתקו דרך עליה לכן הם מעלות גרה כי על ידי העליה נעשו גרה שהיא התחברות ד' בנים יחד".

נחזור לאט לאט נסביר, "ולכן סימני בהמה טהורה והחיה הטהורה הוא שיהיה מעלת גרה ומפריסי פרסה", זה שני סימנים שההלכה דורשת שיהיה בבהמה ובחיה כדי שיהיו טהורות, מעלות גרה - שהם אוכלות הם מעלות גרה, ומפריסי פרסה - ברגלים שלהם. "והשני סימנים נתבארו", עכשיו הוא בא להסביר איך הדבר הזה מורש בשמות ההויה שמשמה באות הבהמות האלה והחיות הטהורות, הרי כל דבר שיש פה בעולם הזה יש לו שורש למעלה, עכשיו הוא מסביר את השורש המדויק לענין הזה.

"ולכן סימני בהמה טהורה והחיה הטהורה הוא שיהיה מעלת גרה ומפריסי פרסה והשני סימנים נתבארו בכתוב והנה בהיותה מעלת גרה הוא הוראה שאלו השני גבורות התחתונות" שאמרנו שזה נצח והוד, זה הגבורות שירדו ולא נמתקו דרך ירידתם, אלא דרך האור החוזר של החסדים שעולים בחזרה, "שני היות ד'ב"ן ה' ד' " שהם התחברו, אתם זוכרים? כי לא היה להם חסדים להתמתק בהתחלה, אז הם התחברו והפכו להיות הויה ד'ב"ן הרביעית, שזה כנגד ארבע בנים, " שכבר נמתקו עם החסדים", זאת אומרת אחר כך הם נמתקות שמתחילים החסדים לעלות הם ממתיקים גם אותם, "ולכן נעשו מסוג שלושה עליונות הממותקות", זה התחתונות, והממותקות כבר היו, היו שלוש נכון? שלוש חסדים שלוש רשימו של שלוש החסדים מיתקו את שלושת הגבורות חסד גבורה תפארת שהם העליונות, אז מזה נעשה שלוש שמות ב"ן, עכשיו יש את השתי הגבורות התחתונות שהם גם נמתקות, ונעשה גם כן שם ב"ן אחד, "שהם ג' פעמים ב"ן כנ"ל", נכון? "שלושה עליונות הממותקות שהם ג' פעמים ב"ן כנ"ל ונתחברו יחד ונעשו גרה שהוא בגימטריה ארבע פעמים ב"ן" זה שלוש הגבורות העליונות שנמתקו עם הרשימו של החסדים, זה

הפך להיות שלוש פעמים שם ב"ן, ועוד הרביעי זה שני הגבורות נצח והוד שנמתקו, וזה הפך להיות ארבע הויות ב"ן ארבע פעמים ב"ן, וזה גימטריה גרה. $(52 \cdot 4 = 208 = 5 + 200 + 3)$.

"ולהורות שנמתקו דרך עליה לכן הם מעלות גרה" כמו שהגרה, מה זה מעלות גרה? הבהמה אוכלת ואחר כך האוכל חוזר בחזרה, אז ככה הגבורות ירדו ואחר כך חזרו בחזרה, לכן זה מעלת גרה זה הסימן של בהמה טהורה וחיה טהורה שהיא מעלת גרה, השורש של זה זה שהגבורות ירדו ביסוד של ז"א, ואחר כך עלו בחזרה ונמתקו דרך עליתם, וזה נקרא לעלות גרה ויוצא ארבע ההויות האלה גימטריה גרה.

"כי על ידי העליה נעשו גרה שהוא התחברות ד' בנים יחד, ונודע שאחר שנמתקו כולם ביסוד ד'ז"א אז יוצאת מאחורי היסוד לחוץ וניתנים בדעת הנוק' העומד שם ממש" הרי זה תהליך נוסף, אמרנו שבהתחלה ז"א מקבל את המוחין וזה יורד לו עד היסוד, ושמה יש את המתקה של הגבורות ואחר כך זה עולה למעלה, ועכשיו זה ניתן לנוק', והנוק' היא תמיד מאחורי ז"א בזמן הזה, "והנה כאשר הם נכללות יחד לפי שנמתקו ויוצאים וניתנים בדעת הנוק' ולא שלטו בהם החיצונים אלא כולם יחד שלמות הולכות שם בחיבור אחד אז הם כשרות וטהורות", ההויות האלה לא היה מהם יניקה לחיצונים מפני שהם ממותקות ושלמות הם ניתנים לנוק' "ואם לאו אינם טהורות", זאת אומרת בגלל שהם כשרות הם טהורות, ואם לא הם לא טהורות.

"אף על פי שנמתקו כיוון ששלטו בהם החיצונים ולכן להכיר זה צריך סימן טהרה שני והוא מפריס פרסה, כי פ"ר הם חמש גבורות מנצפ"ך הניתנות אל הנוק' הנקראת א-ד-ג-י כמנין ס"ה להורות כי כל החמש גבורות יחד כולם מתחברות וניתנות בנוק' ולא חסר מהם דבר כי החיצונים לא שלטו בהם ולכן צריכות שני סימנים להיטהר. והנה החיה גם היא מן ב' גבורות התחתונות הנזכרות ולכן הם צריכות גם כן שני סימנים הנזכרים אבל אינם אלא מבחינת מילוי המילוי ולכן יש לה סימנים אחרים להכיר בינה לבין הבהמה כנזכר בתלמוד (חולין דף נט) ולא קיבלתי סוד פרוש שלהם" הנה פה התלמיד של האר"י הרב חיים ויטאל לא קיבל את הפרוש של הענין הזה.

ננסה קצת להבין את ההסבר פה, מאיפה בא הסימן של טהרה שנקרא להפריס פרסה, והענין הזה של חמשת הגבורות האלה שנמתקו, ואז נותנים אותם לנוק', ובגלל שהם נמתקו והם שלימות, אין אחיזה לחיצונים וזה סימן של טהרה שאין אחיזה לחיצונים, ואז הוא מפרט את המילה פרסה, מחלק את זה לשני דברים פ'ר ו סה', הוא אומר "והוא מפריס פרסה כי פ"ר הוא חמש גבורות מנצפ"ך הניתנות אל הנוק'" זה מה שנותנים לנוק' זה נקרא מנצפ"ך, מנצפ"ך זה האותיות שהם כפולות, וזה בחינת גבורות אל הנוק' הנקרא א-ד-ג-י, שם אדנות זה א-ד-ג-י כמה הגימטריה שלו? סה' $(1+4+50+10 = 65 = \text{סה'})$. אז הפ"ר הזה זה הגבורות הממותקות שנותנים לנוק' שהגימטריה שלהם זה פ"ר, והנוק' עצמה היא סה', וזה ביחד פרסה, וזה הענין של מפריס פרסה שזה הסימן של טהרה.

"להורות כי כל החמש גבורות יחד כולם מתחברות וניתנות בנוק' ולא חסר מהם דבר כי החיצונים לא שלטו בהם ולכן צריכות שני סימנים להיטהר. והנה החיה גם היא מ-ב' הגבורות התחתונות כנזכר" אבל בקשר לסימנים הנוספים של החיה הוא לא קיבל את הפירוש.

העוף

טוב, פה הוא מסביר בענין העוף, מה השורש הרוחני של העוף? הוא אומר ככה "אומנם העוף הוא מן ג' גבורות חסד גבורה תפארת העליונות הממותקות", אתם זוכרים שירדו חמש גבורות, ושלושת הראשונות נמתקו על ידי הרשימו של החסדים, ודווקא אלה שנמתקו חסד גבורה תפארת הם

העליונות, שאז הם בגימטריה שלוש פעמים ב"ן, ב"ן זה שם ההויה, שלוש גבורות כל אחד זה שם הויה אחד, ביחד ג' פעמים ב"ן וזה גימטריה עוף (70+6+80 = 156 = 3*52).

"כנ"ל בהתחברות שלושה הויות החסדים עימהם ולכן עוף גימטריה ג' פעמים ב"ן וכנגד ג' פעמים ב"ן אלו נקרא היסוד יוסף" (יוסף = 10+6+60+80 = 156) "כנזכר בדרוש מצות מילה פרשת לך לך, וזה טעם התעופפותם באויר להיותם גבורות עליונים", הוא אומר למה העוף דווקא עף והבהמה לא? מפני שהשורש שלהם זה בשלושת הגבורות העליונות - חסד גבורה תפארת, היות שזה יותר עליון זה יותר קל וזה עף, הם עפים "ומצורף לזה כי הנצח והוד הם רגלים" הנצח והוד זה השתי הגבורות התחתונות, ונצח והוד בגוף האדם זה הרגלים, אבל חסד וגבורה הם זרועות, כי יד ימין זה חסד ויד שמאל זה גבורה, "אבל החסד והגבורה הם זרועות וכנפיים" היות שמשמה באים העופות אז לכן הם מעופפים, זאת אומרת שכל דבר גשמי פה יש לו שורש רוחני מדויק למעלה, מאיפה בדיוק הוא בא ולכן או שהוא הולך הוא שהוא כבד או שהוא קל או שהוא עף או שהוא חי מתחת למים או מעל למים, כל דבר כאן לפי השורש הרוחני שלו המדויק.

"ובפרט כי הם גבורות שהם יסוד האש" האש השורש שלו, יש ארבע יסודות, השורש של האש זה הגבורה, אומרים על בן אדם שהוא גיבור הוא אש נכון? יש בו אש הרבה אש, והאש הוא היסוד היחידי שמתרומם מלמטה למעלה שהוא שואף להידבק בשורש שלו, האש, ולכן העוף והאש יש להם את הענין הזה של לעלות למעלה, זה הענין של העוף עף.

"יסוד האש המעופף על כל היסודות כנודע" כי יש רוח אדמה מים ואש "ונמצא שהעופות הם אש הגבורות כנזכר לחכמי הטבע ובפרט שהם מן הכנפים" כי אמרנו שזה חסד וגבורה זה הכנפים "שבהם, ונודע כי בהכרח הוא שלפעמים החיצונים יונקים מן אלו הגבורות העליונות אף על פי שהם ממותקות כנזכר שמפני זה לא הספיק סימן מעלי גרה המורה על המיתוק אלא הוצרך סימן מפריס פרסה להורות כי לא נאחזו בהם החיצונים". זאת אומרת כדי שבהמה תהיה טהורה צריך שיהיה לה שני סימנים לא מספיק סימן אחד, כי אפילו שהיא יכולה להיות מעלה גרה אבל אם היא לא ממותקת אז היא טמאה, אז חסר לה מפריס פרסה, אז צריך כדי שתהיה טהורה שהשורש שלה יכול את המפריס פרסה ואת המעלה גרה ביחד, מפני הבעיה הזו שיכולים לינוק מהם החיצונים "ולכן אף על פי שהם ממותקות עם כל זה לפעמים מתאחזים בהם החיצונים ואז מתהווים מהם עופות טמאים" אף על פי שהגבורות האלה שהם העליונות - חסד גבורה תפארת, הם כן הומתקו על ידי הרשימו של החסדים, אף על פי כן לפעמים קורה שנאחזים בהם החיצונים.

" ולכן אף על פי שהם ממותקות עם כל זה לפעמים מתאחזים בהם החיצונים ואז מתהווים מהם עופות טמאים, אבל העופות הטהורים הם מבחינתם כאשר לא שלטו בהם החיצונים ולפי שכיוון שממותקות אין בהם אחיזה לחיצונים אלא על צד המקרה כשהעוונות גוברים מאוד" כשהעוונות של התחתונים שלנו כאן חס ושלום גוברים מאוד אף על פי שהגבורות האלו נמתקו בכל זאת יש אחיזה לחיצונים זה הסיבה.

"לכן רוב העופות הם טהורים שאין להם מספר כנזכר ברז"ל באלו טרפות(דף סג) חוץ מן כד'(24) עופות טמאים שפרטן הכתוב" זאת אומרת רוב העופות הם טהורים כי בדרך כלל מספיק ההמתקה של הגבורות על ידי החסדים, לפעמים שגוברים העוונות, הופכים חלק מהם, יש אחיזה לחיצונים, והעופות יוצאים כאן טמאים, ולכן הרוב הם טהורים והטמאים הם המיעוט, "כד' עופות טמאים" דווקא, מענין למה דווקא כד' עופות טמאים?

" גם לפי שהם מבחינת ששה הויות שהם ג' פעמים ב"ן, לכן יש מינים רבים בעופות אבל בבהמה וחייה" למה זה ששה הויות? כי יש שלוש הויות של החסדים ושלוש הויות של הגבורות ביחד זה

שש, אז לכן יש מינים רבים בעופות, אבל בהמה וחיה שהם מב"ן אחד בלבד הם מינים מועטים, שוב פעם לפי המספר של הנבראים של הבריות פה, הם לפי השורש שלהם, אז אם זה הויה אחת שמוציאה אז בהמות יש מעט, ואם זה עופות אז יש הרבה סוגים מפני שזה שלוש הויות עם שלוש הויות אז יוצאים יותר, זה עוד כלל מענין שאם זה הויה אחת מוציאה או יותר הויות ככה הריבוי כאן, "והויות שהחיה היא יותר קלה מהבהמה ומעולה ממנה כנזכר לכן יש בה שבעה מינים אבל בהמה לא יש (זאת אומרת אין) בה רק ג' מינים שהורים בלבד" שלוש מינים טהורים של בהמה והחיה יש יותר.

שאלו פה מה הקשר בין העופות לבין העוונות? ובאמת ערב יום כיפור עושים כפרות על עופות והיה פעם מישהו שאמר שמהעוונות של הבן אדם נברא העוף הזה ששוחטים אותו בכפרות, אז יכול להיות שזה עכשיו על פי מה שלמדנו כאן יש איזה קשר.

העוף עף על ידי כנפיים, ועל פי החסידות הכנפיים זה אהבה ויראה אז כנראה שאין אהבה ויראה יש עוונות וזה מה שקשור לענין של העוף. אבל האמת שזה עופות טמאים ואנחנו לא שוחטים עוף טמא אנחנו שוחטים תרנגול תרנגולת בכפרות, אז אנני יודע איך זה מתקשר.

הארבה

אנחנו ממשיכים פה פרשת שמיני לפרט את הענין של בהמה חיה עוף ועכשיו מדובר על הארבה, החגבים. הרי כל ברייה בעולם הזה יש לה שורש רוחני בעולם העליון, עסקנו בעניין של ארבע שמות בן' שזה שמות ההויה של הגבורות עם הרשימו של החסידים, שירדו מהחזה של ז"א ליסוד שלו וחלק נמתקו בירידה וחלק בעליה ואחר כך זה ניתן לנוק' ומשמה השורש של הבהמה חיה עוף הארבה והדגים. ועכשיו נקריא מה שאומר פה האר"י.

"והנה הארבה הוא מכל הארבע בנים ביחד ולכן הארבה הוא גימטריה ארבע פעמים ב"ן" שראינו שהבהמה למשל באה מהנצח והוד, שזה פעמיים ב"ן ולכן היא יותר כבדה ופה הוא בא מארבע פעמים ב"ן, ולכן הארבה הכמות שלו עצומה, אם באה מכה של ארבה, יכול לחסות את השמים באמצע היום זה חושך, עד כדי כך, כל דבר הולך לפי השורש שלו זה פלא פלאים, היות שארבה בא מארבע פעמים ב"ן, שזה גם הגימטריה שלו, ארבע פעמים ב"ן יוצא ארבה(1+200+2+5=208=5*4), לכן בשביל שיהיה הרבה ארבה כאן צריך שזה יבוא מארבע שמות הויה, אז הוא אומר:

"ולכן הארבה הם רבים לאין קץ, כמו שכתוב את חילי הגדול (יואל סימן ב') דכתיב ויחס את עין כל הארץ (פרשת בא) והטעם הוא כי הם מכל הארבע בנים ביחד, והעניין הוא כי אינו דומה מרובים העושים את המצוה למעטים העושים את המצוה כמו שאמרו רז"ל על פסוק "איכה ירדוף אחד אלף ושניים יניסו רבבה" וכפי הראוי לפי החשבון אחד ירדוף אלף לשניים צריך ב' אלפים ולא עשרת אלפים שהם רבבה"

מדוע אומר הפסוק שאחד ירדוף אלף ושניים במקום שירדפו אלפים הם ירדפו עשרת אלפים? יש פה איזה התרבות לא הגיונית, אבל זה הענין הזה "שאינו דומה מעטים העושים את המצוה לרבים העושים את המצוה"

יש פה תוספת עצומה, "אלא שבהיות החשבון נוסף כל שהוא נתוסף בחינת רבים בו" ("והריקותי לכם ברכה עד בלי די") "על דרך הצירוף כי תיבה בת ארבע אותיות בונה 24 בתים". זה שיטה בחשבון וזה הענין של הצירוף,

"ובת חמש בונה 120 ובת 6 בונה 720 בתים וכן כאן כי בהתחברות ב' הויות ד'ב"ן הד', נולדו מיני בהמות מועטים, בהתחברות ג' פעמים ב"ן נולדו עופות רבים במאוד מאוד מכל הבהמות וחיות, ובהתחברות ארבעתם נולדו הארבה שהם כחול הים ונמצא שהוא על דרך צרוף האותיות כי פעם יתחבר חסד שבגבורות עם התפארת שבשלושה חסדים ויולידו כמה מינים, ופעם יתחבר גבורה שבגבורות עם התפארת שבחסדים ויבראו מינים וכו' על דרך צרוף האותיות ממש וזה סוד וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק, ונודע כיצחק הוא בחינת הגבורות בהיותם עדיין בז"א".

זאת אומרת לפני שניתנו לנוק', שמה השורש של יצחק "כי לכך היה יצחק זכר אף על פי שהוא מהגבורות שהם נוקבין".

למה הגבורות הם נוקבין? כי הגבורות זה כלי זה צימצום זה רצון לקבל לעצמו, והחסדים זה השפעה זה נתינה, הזכר נתן הנקבה מקבלת, אז לכאורה יצחק שהוא מהשורש של הגבורה היה צריך כביכול להיות אשה, מפני שהגבורות הם נקבות, אבל מפני שהוא בא מהגבורות שעדיין בתוך ז"א אז הוא זכר.

"והנה אלו החמש גבורות מנצפ"ך נעשים בבחינת ארבע בנים כנ"ל, וכן עולה יצחק בגימטריה כנ"ל (יצחק = 100+8+90+10 = 208 = ארבה) וגם הוא גימטריה ארבה שהם ארבע בנים כנזכר ונמצא כי כדי להרבות את זרעו נתן לו את יצחק שהוא בגימטריה ארבה שהם ארבעה בנים הנזכרים וזה שאומר הכתוב וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק".

השם גורם

פה יש כלל חשוב מאוד: שהשם גורם! ולכן שהקדוש ברוך הוא רוצה תכונה מסוימת ובריה מסוימת השורש צריך להיות מותאם לזה, היות שרצה שזרעו של יצחק ירבה אז לכן הביא את זה מהגבורות שבתוך ז"א והגימטריה שלו זה בחינת ארבה-208, כדי שהזרע שלו יתרבה, וזה לפעמים שבן אדם יש לו שם שסוגר לו את האפשרויות מוסיפים לו שם ופתאום הוא מתחתן מוליד בנים וקודם לא יכל. זה הארה נוספת שמוסיפים לו, וההארה הנוספת הזו יש בזה חכמה גדולה מאוד, זה רבי מאיר היה מומחה, רבי מאיר בעל הנס, היה בודק בשמות הוא אומר שהשמות גורמים משפיעים.

ויש את הסיפור שבאו לפונדק הוא וחכמים והם שמו את הצרורות של הכסף אצל בעל הפונדק, והוא שאל איך קוראים לו ואמר לו שקוראים לו כידור ואז הוא לא שם את הצרור של כסף, כשחזרו החכמים הצרורות נעלמו והוא גנב להם, והצרור של רבי מאיר ניצל, אז אמרו לו מה זה רוח הקודש? הוא אמר לא שהוא בדק בשם, איך ידעת? הוא אמר כידור זה - "כי דור תהפכות המה בנים לא אמון במ" שאסור להאמין לאחד כזה שקוראים לו כידור, אז הנה השם גורם, וזה החכמה שהיתה לרבי מאיר.

ולכן אסור לשנות לאנשים את השמות, היום כל אחד כמעט בא לייעוץ, שינה את השם עשה ככה עשה ככה כל מיני נומרולוגים ומיסטיקנים משנים לאנשים את השמות וזה סכנת נפשות, אסור לשנות שמות, רק אם אין ברירה ומקרים של חולי לא עלינו או בן אדם מאוד מבוגר שלא זכה להקים בית, ורק אם זה שמות באמת שיש סיבה לשנות אותם או להוסיף שם, לפעמים זה על שם של מישהו שנפטר או שהיה לו חיים קשים או נפטר צעיר לא עלינו דברים כאלה אז אין ברירה מוסיפים שם, אבל זה לא דבר כל כך פשוט.

יש עוד איזה נושא שמשמע מהנושאים האלה שלמדנו כאן בפרשת שמיני, יש מקומות כמו שער הגלגולים שהאר"י ז"ל אומר שחכם אחד היה השורש שלו בנשמת אדם הראשון בפיאה הימנית, וחכם אחר בפיאה השמאלית ומישהו אחר היה בכתף השמאלית של אדם הראשון

השורש שלו, וכן הלאה, ויש מקומות אחרים שהוא אומר למשל שחכם מסוים כמו רבי עקיבא השורש שלו זה היה בחסד שבגבורה, וכאן אנחנו רואים שהשורש של יצחק זה הגבורות שבתוך ז"א, ואנחנו רואים שהשורש של הבהמות חיות ועופות וארבה כל אחד קשור לארבע הויות האלה של ארבע בנים שהוא דיבר קודם, והויות האלה זה מוחין זה מוחין של הדעת חמש גבורות וחמישה חסדים זה מהמח.

כביכול יש שורשים בגוף ויש שורשים במוחין, אז זה צריך לתת את הדעת להתעמק בענין הזה, והמוחין זה דבר שבא ומסתלק ועובר, והגוף זה בסיס זה הכלי, וכמוכן שכמו שיש פה לאדם התחתון גם גוף וגם נר"ן-נפש רוח נשמה, אז יש לזה גם כן שורש למעלה, שורש לגוף ולכל התחלופה של הגוף והתיחזוק של הגוף, ויש שורש לנפש רוח נשמה שלו, וגם בגוף יש כלי פנימי אמצעי וחיצון, ויש גם הבדל בין כל איבר ואיבר, איך החכמה האלוקית סידרה שדווקא בריות מסוימות יבואו מהמוחין, כמו שפה מהחסדים ומהגבורות, ולמה בריות אחרות באות מהגוף עצמו, מהכלי ולא מהתוכן? זה אנחנו לא יודעים את השיקולים אבל זה עובדה שצריך להתבונן בה.

גם בתוך עם ישראל יש נשמות שהם בחינת גוף זה נשמות של העשיה שהשורש שלהם בעשיה ויש נשמות שהם בחינת נפש רוח נשמה חיה יחידה השורש שלהם, לכל דבר יש שורש למעלה במקום מסוים שמשם הוא מקבל את החיות וזה הצופן שלו הקוד שלו, כל ההתהוות שלו בא משם, ואם היינו יודעים את השורש של כל דבר היינו יכולים להבין למה אדם נראה ככה למה האופי שלו ככה למה כוחות הנפש שלו ככה למה הוא חזק בדבר הזה וחלש בדבר אחר, ועל פי הגאון מוילנא יש לכל אחד מקום בתורה, אותיות בתורה שקשורות אליו, אם היינו יודעים גם את זה יכולנו לדעת עליו המון דברים באופן מיוחד מדויק!